ဓမ္မဝီရသည် ဗုဒ္ဓ၏ ထေရဝါဒဓမ္မ တရားစစ် တရားမှန် ထွန်းကားရန်ဖြစ်သည်

ဓမ္မဝီရဂျာနယ်

Dhamma Vira Journal

ဓမ္မဝီရ
ရသအမှန်၊ တရားမွန်သာ
အားခွန်ပြည့်ဝ၊ နှလုံးလှ၍
ဘဝအနေ၊ အလှဝေလျက်
အနေလည်းတတ်
အသေမြတ်အောင်
မချွတ်ထောက်ပံ့၊ ကူညီအံ့။
ဇော်နောင်

၁၃၇၁ ခုနှစ်၊ တော်သလင်းလဆန်း(၁၃)ရက် | အတွဲ (၁၆)၊ အမှတ် (၁၂) | ၂၀၀၉ ခုနှစ်၊ စက်တင်ဘာလ (၁) ရက်

rdwfwkv;r&d

လောက၌ မိတ်ဆွေစစ်၊ မိတ်ဆွေတုဟူ၍ နှစ်မျိုးရှိရာ မိတ်ဆွေတုကား -

၁။ အခါခပ်သိမ်း မိမိထံမှ ပစ္စည်းဥစ္စာကိုသာလျှင် လာရောက်ဆောင်ယူလေ့ရှိသော **အညဒတ္ထုဟရ** မည်သော မိတ်ဆွေတုတစ်မျိုး

၂။ နှုတ်ဖြင့်သာ အကျိုးစီးပွားလိုလားယောင်ပြုလျက် တစ်စုံတစ်ခုပေးမည်ကဲ့သို့ ဝိုင်းဝန်းကူညီမည်ကဲ့သို့ ပြောဆိုပြီးလျှင် တစ်စုံတစ်ရာ လက်မပါသော **ဝစီပရမ** မည်သော မိတ်ဆွေတုတစ်မျိုး။

၃။ ရှေ့တွင်သာ ချစ်ဟန်ဆောင်ကာ ချစ်ဖွယ်စကားကို ပြောဆိုလျက် ကွယ်ရာတွင် ရန်သူသဖွယ် ပြုလုပ်ပြောဆိုတတ်သော **အနုပိယဘာဏီ** မည်သော မိတ်ဆွေတုတစ်မျိုး။

၄။ ဥစ္စာစီးပွားဆုတ်ယုတ်ပျက်ပြားကြောင်း မကောင်းမှုမျိုး၌သာ အပေါင်းအဖော်ပြုလုပ်တတ်သော **အပါယသဟာယ** မည်သော မိတ်တုတစ်မျိုး။

rdwfppfrdwfaumif;av;r&d

၁။ စိတ်နှလုံးကောင်းစွာနှင့် ကျေးဇူးအထူးကိုသာ ပြုတတ်သော **ဥပကာရ** မည်သော မိတ်စစ်မိတ်ကောင်းတစ်မျိုး။

၂။ စိတ်နှလုံးကောင်းစွာနှင့် ချမ်းသာဆင်းရဲကို အတူအမျှ ခံစားတတ်သော **သမာနသုခဒုက္ခ** မည်သော မိတ်စစ်မိတ်ကောင်းတစ်မျိုး။

၃။ စိတ်နှလုံးကောင်းစွာနှင့် အကျိုးစီးပွားရှိသူကိုသာ ပြောဆိုညွှန်ပြတတ်သော **အတ္ထက္ခာယီ** မည်သော မိတ်စစ်မိတ်ကောင်းတစ်မျိုး။

၄။ စိတ်နှလုံးကောင်းစွာနှင့် အကျိုးစီးပွားကို မျှော်ဆပြီးလျှင် အစဉ်စောင့်ရှောက်တတ်သော **အနုကမ္ပက** မည်သော မိတ်စစ်မိတ်ကောင်းတစ်မျိုး။

(အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်၊ စတုက္ကနိပါတ်၊ သဒ္ဓါပ ုရိသဝဂ် သိကြာသုတ်)

omoema&;edkh

အပ္ပမာဒတရားဖြင့် နှလုံးသွင်း သတိပြုပါရန် ပန်ကြားချက်

ဖော်ပြပေးသည့် 'သာသနာရေးနိဂုံး' အပိုင်းသည် အမရပူရ၊ မဟာဂန္ဓာရုံဆရာတော်၊ အရှင်ဇနကာဘိဝံသရေးသားပြုစုစီရင်တော်မူသော 'ရုပ်စုံဗုဒ္ဓဝင်အမေးအဖြေ'စာအုပ် ဒုတိယအကြိမ်ပုံနှိပ်ခြင်း (၂၀၀၀ ပြည့်နှစ် ဖေဖော်ဝါရီလ) မှ အခန်း (၁၂)ခန်းအနက် အခန်း(၁၂)နိဂုံး အခန်းဖြစ်ပါသည်။

၎င်း 'ရုပ်စုံဗုဒ္ဓဝင်အမေးအဖြေ' သည် ပထမအကြိမ်ပုံနှိပ်ဖြန့်ချိခဲ့သော ၁၉၅၆ ခုနှစ်ကာလ၊ ဗုဒ္ဓသာသနာတော်အစွန့်ရှည် တည်တံ့စေရန်နှင့် အမျိုးဘာသာသာသနာတော်အတွက် ဆရာတော်ဘုရားကြီး၏ အမြော်အမြင်ကြီးမားစွာဖြင့် ပညာဉာဏ်ကွန့်မြူးလျက် ဆိုမိန့်ရေးသားခဲ့ခြင်းဖြစ်ရာ၊ ၎င်းအခန်းပါစာများကို ဖတ်ရှုလေ့လာခြင်း ဖြင့် အတိတ်ကာလနှင့် မျက်မှောက်ကာလ ဖြတ်သန်းချိန်များအား ယထာဘူတကျကျ နှိုင်းချင့်လေ့လာနိုင်ကြမည်ဖြစ်ပါသည်။

မျက်မှောက်ကာလသတင်းနှင့် နည်းပညာခေတ်ကြီးတွင် အမျိုးဘာသာသာသနာ အတွက် လောကငြိမ်းချမ်းမှုအတွက် အကျိုးကျေးဇူးများ မြင့်တင်တည်ဆောက်နိုင်ကြရန် ရည်ရွယ်လျက် အပိုင်း(၂)ပိုင်း ခွဲလျက်ဖော်ပြပေးပါကြောင်း အစီရင်ခံအပ်ပါသည်။

(ငြိမ်းချမ်းဦး)

အပိုင်း(၂)

ဘုန်းကြီးကျောင်းသားမရှိလျှင်။ ဘုန်းတော်ကြီးများ၏ ကျောင်းမှာ ကျောင်းသားမရှိလျှင် ကိုရင်သာမဏေလည်း မရှိနိုင်။ ကိုရင် သာမဏေ မရှိလျှင် ရဟန်းတော်လည်း မရှိနိုင်။

အတုအယောင်များကြောင့်တမှောင့်။

သာသနာရေးကိစ္စများ၌ အတုအယောင်တွေပေါ်များလာခြင်းလည်း သာသနာတော်ကို အထင်သေးဖွယ်ရာ သာသနာဆုတ်ယုတ်ခြင်း၏ အကြောင်းတစ်မျိုးဖြစ်၏။ မှန်၏ အလှူဒါနပြုရာ၌ ဒါနစစ်စစ် ပါရမီဖြစ်အောင်မပြုဘဲ ဂုဏ်ပကာသနကို ပဓာနထား၍ ပြုခြင်း၊ ဥပုသ်သီလဆောက်တည်ရာ၌ စိတ်စင်ကြယ်အောင် မဆောက်တည်ဘဲ အပျော်အပါးနှင့် သူများယောင်၍ ယောင်ခြင်း ယခုအခါ ဘာဝနာကမ္မဋ္ဌာန်း စီးဖြန်းရာ၌လည်း အတုအယောင်တွေ အတော်ပေါ်များနေဟန်တူခြင်း ဘုရားပွဲစသော သာသနာရေးကိစ္စ၌ ဘုရား တရားတော်နှင့် မညီသော အပျော်အပါး ပွဲလမ်းသဘင်တွေ ပါဝင်နေ၍ အစစ်အမှန်ပူဇော်မှု စသည်ကိုကား ဝတ်ကျေတမ်းကျေပြုခြင်း၊ ရဟန်းသာမဏေပြုလုပ် ရာ၌လည်း ဘာမျှ နားမလည်ဘဲ မိရိုးဖလာပြုကြခြင်းစသည်တို့သည် အတုအယောင် တွေချည်းသာ။

ထိုအတုအယောင်ကိုကြည့်၍လည်း ဘာသာခြားနှင့် ဘာသာခြား စာပေကိုသာ သင်ယူခဲ့ကြသော နောင်လာနောင်သားတို့က 'သူတို့ အလှူဒါနက ဒီလိုတဲ့လား၊

စာမျက်နှာ ၂၃ သို့

Aa'|aAma",s	rawmarmap,s	waPmwma&,s
opmw&m;ui|oov? a0ae,swoap&rn	b0taEmitzr i|vwov a0ae,sw vwap&rn	oo&m0*,ur i|u;ajrmuEiov a0ae,sw u;ajrmuapEi&rn

ဒို့တာဝန်အရေးသုံးပါး

ပြည်ထောင်စု မပြိုကွဲရေး	ဒို့အရေး
တိုင်းရင်းသား စည်းလုံးညီညွတ်မှု မပြိုကွဲရေး	ဒို့အရေး
အချုပ်အခြာအာဏာတည်တံ့ခိုင်မြဲရေး	ဒို့အရေး

ပြည်သူ့သဘောထား

- ပြည်ပအားကိုးပုဆိန်ရိုးအဆိုးမြင်ဝါဒီများအားဆန့်ကျင်ကြ
- နိုင်ငံတော် တည်ငြိမ်အေးချမ်းရေးနှင့် နိုင်ငံတော်တိုးတက်ရေးကို နှောင့်ယှက်ဖျက်ဆီးသူများအား ဆန့်ကျင်ကြ
- နိုင်ငံတော်၏ ပြည်တွင်းရေးကို ဝင်ရောက်စွက်ဖက် နှောင့်ယှက်သော ပြည်ပနိုင်ငံများအား ဆန့်ကျင်ကြ
- ပြည်တွင်း၊ ပြည်ပအဖျက်သမားများအား ဘုံရန်သူအဖြစ် သတ်မှတ်ချေမှုန်းကြ

နိုင်ငံရေးဦးတည်ချက် (၄)ရပ်

- နိုင်ငံတော်တည်ငြိမ်ရေး ရပ်ရွာအေးချမ်းသာယာရေးနှင့် တရား ဥပဒေ စိုးမိုးရေး
- အမျိုးသားပြန်လည် စည်းလုံးညီညွတ်ရေး
- ခိုင်မာသည့် ဖွဲ့စည်းပုံ အခြေခံဥပဒေသစ်ဖြစ်ပေါ်လာရေး
- ဖြစ်ပေါ်လာသည့် ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေသစ်နှင့်အညီ ခေတ်မီဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်သောနိုင်ငံတော်သစ်တစ်ရပ် တည်ဆောက်ရေး

စီးပွားရေးဦးတည်ချက် (၄)ရပ်

- စိုက်ပျိုးရေးကိုအခြေခံ၍ အခြားစီးပွားရေးကဏ္ဍများကိုလည်း ဘက်စုံဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်အောင် တည်ဆောက်ရေး
- ဈေးကွက်စီးပွားရေးစနစ် ပီပြင်စွာဖြစ်ပေါ်လာရေး
- ပြည်တွင်း၊ ပြည်ပမှအတတ်ပညာနှင့်အရင်းအနှီးများ ဖိတ်ခေါ်၍ စီးပွားရေးဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်အောင် တည်ဆောက်ရေး
- နိုင်ငံတော်စီးပွားရေးတစ်ရပ်လုံးကို ဖန်တီးနိုင်မှုစွမ်းအားသည် နိုင်ငံတော်နှင့်တိုင်းရင်းသား ပြည်သူတို့၏လက်ဝယ်တွင်ရှိရေး

လူမှုရေးဦးတည်ချက် (၄)ရပ်

- တစ်မျိုးသားလုံး၏ စိတ်ဓာတ်နှင့် အကျင့်စာရိတ္တမြင့်မားရေး
- အမျိုးဂုဏ်၊ ဇာတိဂုဏ်မြင့်မားရေးနှင့် ယဉ်ကျေးမှုအမွေ အနှစ်များ၊ အမျိုးသားရေးလက္ခဏာများမပျောက်ပျက်အောင် ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်ရေး
- မျိုးချစ်စိတ်ဓာတ် ရှင်သန်ထက်မြက်ရေး
- တစ်မျိုးသားလုံး ကျန်းမာကြံ့ခိုင်ရေးနှင့်ပညာရည်မြင့်မားရေး

Address

Hlaing Kyi Phyu Dhamma Vira Publishing House

Head Office: Blk (1), Rm(R6), Myanmar Info-Tech,

Hlaing Ts, Yangon.

Branch Office: No. 50, 2nd Fl. Bank St,

Kyauktada Ts, Yangon.

Ph: 0980 23992 , 0950 01401

e-Mail - dhammavira@gmail.com

ဓမ္မဝီရဂျာနယ်

ဩဝါဒါစရိယဆရာတော်များ

အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတ ဘဒ္ဒန္တ ကုမာရ
ဒုတိယပါမောက္ခချုပ်ဆရာတော်(စိမ်)
အဂ္ဂမဟာဂန္ထဝါစကပဏ္ဍိတ ဘဒ္ဒန္တဇောတိက(M.A)
ဒုတိယပါမောက္ခချုပ်ဆရာတော်(ပညာ)
အဘိဓမ္မာပိဋကမဟာဌာန၊ ဌာနမှူး/ပါမောက္ခဆရာတော်
အဂ္ဂမဟာဂန္ထဝါစကပဏ္ဍိတ ဘဒ္ဒန္တထေရိန္ဒ(M.A)
ပိဋကတ်ဆိုင်ရာပါဠိစာပေဌာန၊ ဌာနမှူး/ပါမောက္ခဆရာတော်
အဂ္ဂမဟာဂန္ထဝါစကပဏ္ဍိတ ဘဒ္ဒန္တပဏ္ဍိတာဘိဝံသ(M.A)
သုတ္တန္တပိဋကတ်မဟာဌာန၊ ဌာနမှူး/ပါမောက္ခဆရာတော်
မဟာဂန္ထဝါစကပဏ္ဍိတ ဘဒ္ဒန္တသုမန(M.A)
ဗုဒ္ဓဒေသနာပြန့်ပွားရေးပညာဌာန၊ ဌာနမှူး/ပါမောက္ခဆရာတော်
အဂ္ဂမဟာဂန္ထဝါစက ပဏ္ဍိတ ဘဒ္ဒန္တပညာဝံသ
မော်ကွန်းထိန်းဆရာတော်

စာတည်းချုပ်

မဟာသဒ္ဓမ္မဇောတိကဓဇ တက္ကသိုလ်သျှင်သီရိ
(ဓမ္မာစရိယ၊ ဘီအေ)

စာတည်းအဖွဲ့၊ ပြည်စိုး၊ ဓမ္မထက်ကို

စီပံရေးရာ၊ ဖြိုးမာမာ

ထုတ် ဝေ သူ

တင်စိုး(မြဲ -၀၄၂၆၆) လှိုင်ကြည်ဖြူ ဓမ္မဝီရစာပေတိုက်နှင့်
ဒီဂျစ်တယ်စာကြည့်တိုက်

အပြင်အဆင် ကွန်ပျူတာ

မိုးကြီး၊ ဖြိုးဖြိုးဇာခြည်၊ မြတ်နိုးပိုင်

ဖြန့်ချိရေး

လှိုင်ကြည်ဖြူဓမ္မဝီရစာပေတိုက်
ဖုန်း- ၀၉၈၀ ၂၃၉၉၂၊ ၀၉၅၀ ၀၁၄၀၁၊ ၀၁-၅၀၇၂၀၀
မိုးကောင်းကင်စာပေ၊
အမှတ်(၁၃၄)၊ အခန်း(၆)၊ ၃၆-လမ်း(လယ်)၊
ကျောက်တံတားမြို့နယ်၊ ရန်ကုန်မြို့။
ဖုန်း-၀၁-၂၅၃၂၅၅
ထွန်းဦးစာပေ(မန္တလေး) ဖုန်း ၀၂-၃၃၉၀၀

ပုံနှိပ်

တင်အောင်ဝင်း၊ ဘိုးရာဇာပုံနှိပ်တိုက်
အမှတ်(၁၆၂)၊ (၄၅)လမ်း၊ ဗိုလ်တထောင်မြို့နယ်။

ဖလင်

Empire Colour Repro

ယခုအပတ် ဖတ်စရာ
ကဏ္ဍ

ကလောင်ရှင်များ	စာမျက်နှာ
- လယ်တီဆရာတော်ဘုရား - - -	၂၀
- မဲထီးဆရာတော်ဘုရားကြီး - - -	၂၅
- အရှင်ဇနကာဘိဝံသ - - - - -	၁
- အယ်ဒီတာအာဘော် - - - -	၃
- ဦးသီလာစာရ - - - - - -	၅
- ဘဒ္ဒန္တဇနိန္ဒသာရ - - - - - - -	၄
- ရှင်ဉာဏ(ဖျာပုံ) - - - - - - -	၆
- အရှင်ကဝိန္ဒကာဘိဝံသ - - - - -	၈
- ဗုဒ္ဓေါရသ-အရှင်ကဝိန္ဒာစရိယ - -	၁၆
- တက္ကသိုလ်သျှင်သီရိ - - - - - -	၇
- ဦးရွှေအောင် - - - - - - - - -	၃၉
- ဟံသာဝတီ-ဦးအုန်းကြိုင်- - - -	၉
- ငြိမ်းချမ်းဦး - - - - - - - - -	၁၂
- ခင်မောင်မိုး(တောင်ကြီး) - - -	၁၅
- ဇော်နောင် - - - - - - - - -	၃၇
- ဓမ္မဝီရ-သန္တာ - - - - - - - - -	၄၀
- နိုင်ခင်ရွှေ(ဒေဝ) - - - - - -	၁၈
- မောင်ထိန်ဝင်း(သစ်တော) - -	၂၈
- ဟိန်းထက်စိုး - - - - - - - -	၃၀
- ဒဂုံဆရာထွန်း - - - - - - - - -	၃၁
- ကေတုမတီမြဟသာ (လုပ်သားများကောလိပ်) - - -	၃၂
- အောင်နိုင် - - - - - - - - -	၃၃
- ခင်သူဇာမြင့် - - - - - - - - -	၃၅
- ဓမ္မဝီရ- သန္တာ - - - - - - -	၄၀
- ယုဝတီရွှေဝါစိန် - - - - - -	၁၆
- ဗိုလ်သောင်း (ဒေဝ) - - - - -	၁၇
- သောင်းဇံ (ဒေဝ) - - - - - -	၃၇

တို့၏အထူးဆောင်းပါး၊ သတင်းနှင့် ကဗျာများ။

ရာစုသစ်၏ စိန်ခေါ်မှုမျိုးစုံကို
ငြိမ်းချမ်းသောစိတ်
ရဲရင့်တည်ကြည်သော
လောကအမြင်ဖြင့်
ဘဝကို ရင်ဆိုင်လျက်
အောင်မြင်စွာဖြတ်သန်းနိုင်ကြဖို့
ဓမ္မဝီရဂျာနယ်
ဖတ်ကြစို့။

အယ်ဒီတာအာဘော်

"r·t "rcjcm;oEil uy|ap

ယနေ့ဗုဒ္ဓဘာသာလောကတွင် ဓမ္မ-အဓမ္မ ဟူသော ဝေါဟာရသည် မိသားစုဝေါဟာရ စကားအသွင်ရှိနေပါသည်။ ယခုအခါ ဓမ္မနှင့် အဓမ္မ ကို ကွဲပြားအောင် ခွဲခြား၍ သိနေကြခြင်းကား ဗုဒ္ဓသာသနာတော် ပြန့်ပွားနေခိုက်ဖြစ်၍သာ သိနေကြခြင်းဖြစ်ပါသည်။ ဗုဒ္ဓသာသနာကွယ်ပျောက်သွားသောအခါ ဤလူ့လောကကြီးသည် ကြီးနိုင် ငယ်ညှင်းအဓမ္မမှုများက အသာစီးရပြီး တိရစ္ဆာန်လောကအတိုင်းဖြစ်လာနိုင်ပါသည်။

ဓမ္မဟူသော စကားသည် ပါဠိစကား ဖြစ်ပါသည်။ အဓိပ္ပါယ်ကို ခွဲခြမ်းစိတ်ဖြာကြည့်မည်ဆိုပါက

-သင်ယူအပ်သော ဗုဒ္ဓဟောကြားထား သော ပရိယတ္တိတရားများကို သင်ယူရတာလည်း ရှိပါသည်။

အကြောင်းတရားဟူ၍လည်း ယူရတာ မျိုးရှိသည်။

ဂုဏ်ကျေးဇူးအပြစ်ကင်းတာကိုလည်း ယူရတာမျိုးလည်းရှိသည်။

ဤတွင် အပြစ်ကင်းသော တရားစုနှင့် အပြစ်မကင်းသောတရားစုဟူ၍ရှိကြလေရာ ယင်းနှင့် ပတ်သက်၍ အကျိုးပေးရာ၌ ကွာခြားမှုကို လူသားတို့ နားလည်ထားရန် လိုအပ်လှပါသည်။

ဓမ္မဟူသည် အပြစ်ကင်းသော ကုသလ ကမ္မပထ သုစရိုက်တရားများသာဖြစ်ပါသည်။ သုစရိုက်ဟူသည် ကောင်းသောအမူအကျင့်ကို ဆိုလိုပါသည်။ သူ့အသက်မသတ်ခြင်းစသော (၁၀) ပါးသော သုစရိုက်တရားများကို ဖြည့်ကျင့်လိုက်နာသူသည် သုစရိုက်ကျင့်သူ ဓမ္မကိုကျင့်သူမည်ပါသည်။

အဓမ္မဟူသည် ထိုသုစရိုက်တရား(၁၀) ပါးနှင့် ဆန့်ကျင်ဘက် ဒုစရိုက်တရားများကို လိုက်နာကျင့်သုံးသူများဖြစ်ကြပါသည်။ အပြစ်မကင်းသော အဓမ္မပြုမှုသဘောအရ အကျိုးမပြု အကျိုးမဲ့ကိုသာ ဖြစ်စေတတ်သော ဆိုးကျိုးပေးမှုသတ္တိများရှိနေပါသည်။

အဆိပ်ပြင်းထန်သော မြွေမျိုး၌ ကြီးသည်ဖြစ်စေ၊ ငယ်သည်ဖြစ်စေ အဆိပ်သည် ဒုက္ခပေးနိုင်သော အစွမ်းသတ္တိကိုစွန့်ရိုးထုံးစံမရှိသကဲ့သို့ အဓမ္မဟူသော အကုသလကမ္မပထတရားတို့ကို ပြုလုပ်သူကကြီးသည်ဖြစ်စေ ငယ်သည်ဖြစ်စေ အကုသိုလ်ကံအကျိုးတရားတို့သည် မုချမသွေ အကျိုးပေးမည်သာဖြစ်ပါသည်။

ယနေ့လောကလူသားတို့သည် တဒင်္ဂ၊ တခဏသော မိမိတို့၏ဘဝစားဝတ်နေရေးနှင့် တန်ခိုးအာဏာ ရာထူးပြည့်စုံရေးတို့အတွက် နေဝင်မှ နေထွက်သွားလာလှုပ်ရှားလုပ်ကိုင်နေကြရာတွင် လောဘ၊ ဒေါသ၊ မောဟ၊ မာန၊ ဣဿာ၊ မစ္ဆရိယတွေ ရာခိုင်နှုန်းပြည့်ခြံရံပြီး အကုသလကမ္မပထကို မိမိတို့ပြုလုပ်နေပါကလားဟု သတိထားမိသူ နည်းပါသည်။

ဗုဒ္ဓက မိမိ၏ သာသနာတော်ဝယ် -

အဓမ္မအကုသိုလ်နှင့် ဓမ္မကုသိုလ်တို့၏ အကျိုးပေးခြားနားပုံကို

-အဓမ္မိကပစ္စည်းကိုပေးလှူသော်လည်း ကုသိုလ်ရ၍ကောင်းကျိုးရပုံ (သို့သော် ဖြူစင်သော အကျိုးကားမရ)

-အတိတ်ဘဝက ပြုခဲ့သောကံများက ပစ္စုပ္ပန်ဘဝကို အကျိုးပေးပုံ။

-ပစ္စုပ္ပန်ဘဝမှာ ပြုခဲ့သောကံများက ဤ ဘဝမှာ အကျိုးမပေးသော်လည်း နောက်ဘဝမှာ အကျိုးပေးပုံ

-မိမိပြုသောကံများက မိမိအား တိုက်ရိုက်အကျိုးပေးပုံ

-ကုသိုလ်၊ အကုသိုလ်(ဓမ္မ အဓမ္မ)ကံများကသာ ကောင်းကျိုးဆိုးကျိုးတို့ကို စီမံပုံစသည်တို့ကို အကျယ်တဝင့်ဟောပြောပြသလမ်းညွှန်ခဲ့ပါသည်။ ထို့ကြောင့် ပစ္စုပ္ပန်ဘဝ ပြည့်စုံမှုကိုသာ အာရုံစိုက်ပြီး အဓမ္မအလုပ်ကိုပြုလုပ်နေကြသူများသည် အနာဂတ်မိမိတို့ဘဝ သာယာမှုဖြစ်နိုင် မဖြစ်နိုင် စဉ်းစားဆင်ခြင်ရန် လိုအပ်ပါကြောင်း အသိပေးတိုက်တွန်းလိုက်ပါရစေ။

အယ်ဒီတာ

ဖြတ်သန်းချိန်နိဒါန်းနှင့် ပထမပိုင်းမှ ကောက်နုတ်ချက်

ခေတ်မီခြင်းနှင့် ခေတ်ဆန်ခြင်း

သန်းခေါင်ကျော်မှပင် စကားဝိုင်းကိုနားလိုက်ကြသည်။ လူတွေသာ နားလိုက်ကြပေမယ့် စိတ်အတွေးတို့ကတော့ ဖြန့်ကြက်နေကြဆဲရှိမည်ဟု သူထင်သည်။ လုံးဝဥဿုံ အိပ်ပျော်သွားချိန်၌ပင်“လူ”၏ လိုအင်နှင့် စိတ်အတွေးတို့သည် အိပ်မက်များတွင် ခရီးဆက်တတ်ကြသည် မဟုတ်ပါလား။

‘အိပ်မက်’ဆိုသည့် အသိတစ်ချက် ဝင်လာပြန်သည်။ သူသည် အိပ်ရာပေါ်တွင် အညောင်းဆန့်ရင်း လှဲလျောင်းလိုက်သော်လည်း သူ့အတွေးတွင် ‘အိပ်မက်’သည် အခြေချလှုပ်ရှားလာပြန်သည်။

သူသည်သူ၏ဘဝကိုရော၊ လောကကိုပါ သူ၏လိုအင်များဖြင့် ‘အိပ်မက်’ တစ်ခု သဖွယ်တည်ဆောက်နေခြင်းဖြစ်သည်။ ‘အိပ်မက်’ ဟူသည်က ဖြစ်ချင်သလိုဖြစ်နိုင်ပါ၏။ အိပ်မက်ထဲတွင် နတ်ပြည်၊ ဗြဟ္မပြည်တို့သို့လည်း သွားလို့ရ၏။ နတ်သမီးများနှင့်လည်း စကားပြောနိုင်၏။ ငရဲဘုံသို့လည်း ရောက်နိုင်၏။ ပျော်ရွှင်နှစ်လိုဖွယ်တို့ကိုလည်းကောင်း၊ ခြောက်ခြားတုန်လှုပ်ကြောက်ရွံ့ဖွယ်တို့ကိုလည်းကောင်း၊ မိမိ၏စိတ်ကူးနှင့် နည်းစပ်သမျှ ထင်ဟပ်၍ မက်တတ်၏၊ မက်နိုင်၏။ လောကတွင် အရာရာကို အိပ်မက်မက်နိုင်ပါ၏၊ ခံစားနိုင်ပါ၏။ ဖြစ်ချင်သည်များလည်း အိပ်မက်ထဲတွင် ဖြစ်နိုင်ပါ၏။ အိပ်ရာမှ နိုးထခြင်း အသိပြန်မရောက်မချင်း အိပ်မက် မက်နေသမျှသော အကြောင်းအရာဖြစ်စဉ် များသည် အမှန်တွေချည်း ဖြစ်မည်။ ကိုယ်တိုင် ခံစားတွေ့ကြုံနေရမည်။ နိုးထသောအချိန်၌မူ အိပ်မက်တွင်ရှိနေသော ဖြစ်စဉ်အားလုံးသည် အမှန်တကယ်မဟုတ် အမှားများသာ ဖြစ်ကြောင်း သိရပြန်ပါ၏။ ဤသဘောကို သူနားလည်ထားပြီးဖြစ်သည်။

“ဘဝ”ဆိုသည်မှာလည်း ပုထုဇဉ်သဘာဝ မက်မောဖွယ်၊ တွယ်တာဖွယ်၊ နှစ်လိုဖွယ်၊ မြတ်နိုးဖွယ်တို့ဖြင့် ရှိနေပြီး အဝိဇ္ဇာ နှင့် တဏှာ၏လှည့်စားမှုဖြင့် တကယ့်ဒုက္ခများကို သုခဟုထင်နေမိခြင်းပါ့လားဟု သူသည် မကြာခဏတွေးမြင်မိဖူးသည်။ “အရိယသစ္စဉာဏ် အမြင်” မရရှိသေးသမျှပုထုဇဉ်သဘာဝ အိပ်မက်မက်နေစဉ်အတွင်း ဘဝနှင့်ပတ်သက်၍ ခံစားမှု ချမ်းသာသုခရှိနေပါ၏။ ဝေဒယိတသုခသာ ဖြစ်မည်၊ ငြိမ်းချမ်းမှု သန္တိသုခမဟုတ်။ ဤဝေဒယိတသုခ၏ နောက်တွင် သောကနှင့် ပရိဒေဝတို့ရှိမြဲဖြစ်သည်။

ဤသည်ကိုပင် သူသည် မက်မောစွာ ဖက်တွယ်လျက် အတွေးနယ်ချဲ့နေမိခြင်းဖြစ်သည်။

ငြိမ်းချမ်းဦး

t &Sv&m;ESifh t rSefw&m;(4)

ဘဒ္ဒန္တဇနိန္ဒသာရ (သဒ္ဓမ္မဇောတိကဓဇ)

ဆင်းရဲသိလျှင်သစ္စာမြင်

ဒုက္ခသစ္စာ-ဆင်းရဲမှုအမှန်တရားကိုသိရမည်၊ မြင်ရမည်။ သိအောင်အားထုတ်ရမည်။ မြင်အောင်ကြိုးစားရမည်။ ဒုက္ခကိုအမှန်တကယ်သိမှ ဒုက္ခမှလွတ်မြောက်မှုကို ကောင်းစွာသဘောပေါက်နိုင်သည်။ ဒုက္ခကိုတကယ်မြင်မှသာ ဒုက္ခလွတ်မြောက်ရာသို့ ရောက်ချင်မည်ဖြစ်သည်။

'ယော ဘိက္ခဝေ ဒုက္ခံ ပရိဇာနာတိ၊ သော သမုဒယမ္ပိ ပဇဟတိ၊ နိရောဓမ္ပိ သစ္ဆိကရောတိ၊ မဂ္ဂမ္ပိ ဘာဝေတိ။'

ရဟန်းတို့- အကြင်သူသည် ဆင်းရဲဒုက္ခ ကို ပိုင်းပိုင်းခြားခြားကွဲကွဲပြားပြား အမှန်သိမြင်၏။ ထိုဒုက္ခကို သိမြင်သောပုဂ္ဂိုလ်သည် သမုဒယကိုလည်း ပယ်သတ်နိုင်၏။ နိရောဓကိုလည်း မျက်မှောက်ပြုနိုင်၏။ မဂ္ဂင်ရှစ်ပါးကိုလည်းပွားများပြီး ဖြစ်၏။ သစ္စသံယုတ်တွင် မိန့်ဆို၏။

* ဒုက္ခသိပါ၊ လေးသစ္စာ၊ သိသာလေတော့သည်။

သားကောင်အပေါင်းတို့တွင် ဆင်ခြေရာသည် အကြီးဆုံးခြေရာဖြစ်သည်။ ဆင်ခြေရာထဲ ထည့်လျှင်။ သားကောင်အပေါင်းတို့၏ ခြေရာများဝင် သွားသကဲ့သို့ သစ္စာတရားကို သိမြင်လျှင် တရားအားလုံးကို သိမြင်သည် မည်လေ၏။ သစ္စာမြင်မှလည်း ဒုက္ခချုပ်ရာ နိဗ္ဗာန်ကို မြင်နိုင်မည်ဖြစ်ပါ၏။ဘဝသံသရာမှ လွတ်မြောက်နိုင်မည်ဖြစ်ပါ၏။

* သစ္စာသိက၊ သံသာရ၊ ဒုက္ခအမှန်ချုပ်။
* ဆင်ခြေရာမှာ၊ ကျားသတ္တဝါ၊ ခြေရာအကုန်အုပ်။

သိ-ပယ်-ဆိုက်-ပွား လေးပါးကိစ္စ

ဆင်းရဲခြင်းဒုက္ခသစ္စာကို သိမြင်ရမည်။ ဆင်းရဲခြင်းဖြစ်ကြောင်း သမုဒယသစ္စာကို ပယ်သတ် ရမည်။ ဆင်းရဲချုပ်ရာ နိရောဓသစ္စာကို မျက်မှောက်ပြုနိုင်အောင်ကြိုးစားရမည်။ ဆိုက်ရောက်အောင် အားထုတ်ရပေမည်။ ဆင်းရဲဒုက္ခချုပ်ပြတ်ရာသို့ ရောက်ကြောင်း မဂ္ဂသစ္စာကို ပွားများရမည်ပင်ဖြစ် သည်။

* သိ-ပယ်-ဆိုက်-ပွား၊ လေးပါးကိစ္စ၊ အပိုင်ရမှုချ နိရောဓ။

ဗုဒ္ဓဘုရားရှင်သည်ပင်လျှင် ဤသစ္စာလေးပါး တရားတော်မြတ်ကို ရှေးဘုရားမဖြစ်ခင် ပါရမီကျင့်စဉ်ကာလများက လုံးဝမကြားခဲ့၊ မသိခဲ့၊ မြင်တော်မမူခဲ့ပါ။ သုံးလောကထွဋ်ထား သဗ္ဗညု မြတ်စွာဘုရားဖြစ်တော်မူသော အခါကျမှသာ ကိုယ်တော်တိုင်လည်းသိခြင်း၊ ဝေနေယျသတ္တဝါများ အားလည်း ခွဲခွဲခြားခြား ထင်ထင်ရှားရှား ဟောကြားပြတော်မူနိုင်ခဲ့ပေသည်။

ဗုဒ္ဓဘုရားသည် သစ္စာလေးပါးအမှန်တရားကို သဗ္ဗညုတဉာဏ်တော်မျက်လုံးဖြင့် မြင်တော်မူခြင်း၊ ထိုးထွင်း၍သိတော်မူခြင်း၊ အနုံ့အပြားခွဲခြားသိတော်မူခြင်း၊ ဝိဇ္ဇာသုံးပါး၊ ဝိဇ္ဇာရှစ်ပါးတည်းဟူသောဝိဇ္ဇာဓာတ်ကိုရရှိတော်မူခြင်း၊ မောဟမှောင်အမိုက်တိုက်ကြီး ဖျက်စီးပစ်နိုင်သော ဉာဏ်အလင်းရောင်တော်များရရှိတော်မူခြင်း တို့ဖြင့် သဗ္ဗညုဗုဒ္ဓစင်စစ်ဘုရားအဖြစ်သို့ ရောက်တော်မူခဲ့ခြင်းဖြစ်လေသည်။

- ဒုက္ခသစ္စာကို ပရိညာတဗ္ဗကိစ္စဖြင့် ပိုင်းခြားသိမြင်တော်မူသည်။ ပရိဥ္ဉေယျ ပိုင်းခြား၍သိမြင်အပ်ပြီးဖြစ်ခြင်းကို ကတဉာဏ်ဖြင့်ပြတော်မူသည်။
- သမုဒယသစ္စာကို ပဟာတဗ္ဗကိစ္စဖြင့် ပယ်တော်မူသည်။ ပဟီန် ပယ်သတ်ပြီးဖြစ်ခြင်းကို ကတဉာဏ်က ဖော်ပြလျက်ရှိသည်။
- နိရောဓသစ္စာကို သစ္ဆိကာတဗ္ဗ- မျက်မှောက်ပြုတော်မူသည်။ သစ္ဆိကတဖြင့် နိဗ္ဗာန်ကို မျက်မှောက်ပြုပြီးဖြစ်ကြောင်းပြတော်မူသည်။
- မဂ္ဂသစ္စာကို မဇ္ဈိမပဋိပဒါလမ်းကြောင်းအဖြစ် ကောင်းမွန်မှန်ကန်စွာသိမြင်တော်မူပြီးလျှင် ဘာဝေတဗ္ဗကိစ္စဖြင့် ပွားများတော်မူခြင်းကိစ္စဉာဏ်၊ ဘာဝိတပွားများတော်မူအပ်ပြီးဖြစ်ကြောင်းကိုလည်း ကတဉာဏ်တို့ဖြင့် ပုဂ္ဂလဓိဋ္ဌာန်မဖက်၊ သတ္တဝါအားလုံးနှင့် သက်ဆိုင်သော ဓမ္မဓိဋ္ဌာန်သက်သက်ဖြင့် လက်ဦးတရားတော်ကြီးကို ဟောကြားကြေငြာတော်မူခဲ့လေသည်။

ဤအကြောင်းအရာ သစ္စာလေးပါးတရားကို ဓမ္မစက္ကပဝတ္တန- ဓမ္မစက္က= တရားစက်ဘီးကို၊ ပဝတ္တန= လည်စေတော်၊ ဖြစ်စေတော်မူခဲ့လေပြီ။

* သစ္စ ကိစ္စ၊ ဉာဏ်ကတ၊ သုံးဝဉာဏ်ဖြင့်ချုပ်။
* ဆင်ခြေရာမှာ၊ ကျားသတ္တာ၊ ခြေရာအကုန်အုပ်။

သစ္စာ၏နယ်ပယ် သို့မဟုတ် လောကနယ်ပယ်

သစ္စာလေးပါးတရားကား အရာကျယ်လှ၏။ 'စတုသစ္စဝိနိမုတ္တော ဓမ္မောနာမ နတ္ထိ- သစ္စာလေးပါးမှလွတ်သော တရားဟူ၍မရှိ၊ ဓမ္မဓိဋ္ဌာန် လောကအမှန်တရား (universal truth) စကြဝဠာအမှန်တရားဖြစ်သော သစ္စာလေးပါးကို ဗုဒ္ဓဘုရားဟောကြားတော်မူထားသော ဓမ္မဒေသနာတော်များစွာတို့၌ တွေ့မြင်နိုင်လေသည်။

အဘိဓမ္မတ္ထသင်္ဂဟကျမ်း၌-

- ဒုက္ခံ တေဘူမကံ ဝဋ္ဋံ၊ တဏှာသမုဒယော ဘဝေ။ နိရောဓေါနာမ နိဗ္ဗာနံ၊ မဂ္ဂေါ လောကုတ္တရော မတော။

ဓမ္မပဒ၊ ဗုဒ္ဓဝဂ်၌-

- ဒုက္ခံ ဒုက္ခ သမုပ္ပါဒံ၊ ဒုက္ခဿစ အတိက္ကမံ။ အရိယံ အဋ္ဌင်္ဂိကံ မဂ္ဂံ၊ ဒုက္ခူပသမဂါမိနံ။

ဓမ္မစက္ကပဝတ္တနသုတ်၊ မဟာသတိပဋ္ဌာနသုတ်နှင့် သစ္စသံယုတ်. . စသောဒေသနာတော်တို့၌-

- ဒုက္ခ၊ ဒုက္ခသမုဒယ၊ ဒုက္ခနိရောဓ၊ ဒုက္ခနိရောဓဂါမိနီပဋိပဒါ- ဟူ၍လည်းကောင်း၊ ဒုက္ခသစ္စာ၊ သမုဒယသစ္စာ၊ နိရောဓသစ္စာ၊ မဂ္ဂသစ္စာ၊ ဟူ၍လည်းကောင်း အသီးသီးဟောကြားထားတော်မူလေသည်။

သဂါထာဝဂ္ဂသံယုတ်၊ ရောဟိတဿသုတ်၌ကား-

- ရောဟိတဿ နတ်သားအား ဗုဒ္ဓဘုရားဟောကြားတော်မူရာတွင် ဣမသ္မိံယေဝ ဗျာမမတ္တေ ကဠေဝရေ သသညမှိ သမနကေ လောကဉ္စ ပညာပေမိ၊ လောက သမုဒယဉ္စ၊ လောကနိရောဓဉ္စ၊ လောက နိရောဓဂါမိနီ ပဋိပဒါယ ပညာပေမိ-

ဟူ၍'ဒုက္ခ' နေရာတွင် 'လောက' ဟူသောဝေါဟာရဖြင့် ဟော ကြားတော်မူပါသည်။

သစ္စာလေးပါး၏ ကဗျာလင်္ကာများ

အရိယာသစ္စာတရား 'အမှန်တရား' လေးပါးနှင့်ပက်သက်၍ အကျော်အမော်ဆရာတော်ကြီးများ ရေးဖွဲ့စီရင်သော ကဗျာလင်္ကာတွေ မြောက်မြားစွာရှိပေသည်။ ကောက်နှုတ်ဖော်ပြလိုက်ပါသည်။

-ဒီပနီကျမ်းပြု ကျေးဇူးရှင်ပထမ လယ်တီဆရာတော်ကြီး၏လင်္ကာ

" အခွန့်ရှည်ကြာ၊ ဘယ်မျှကြာလည်း၊ တခါတရံ၊ မဖောက်ပြန်ဘဲ၊ အစဉ်မြဲကို၊ 'သစ္စာ' ဆို၏၊ ထိုသစ္စာကား၊ လေးထွေပြား၏၊ လေးပါးသရုပ်၊ အမှန်ထုတ်သော်-'ဒုက္ခသစ္စာ၊ သမုဒယသစ္စာ၊ နိရောဓသစ္စာ၊ မဂ္ဂသစ္စာ' ဤလေးဖြာတည်း၊ ခန္ဓာငါးလီ၊ ဘုံလောကီကို၊ ဒုက္ခဆို၏၊ ထိုခန္ဓာပေါင်း၊ ပွားကြောင်းအမှု၊ လောဘစုမှာ၊ သမုဒယ အမည်ရ၏၊ လောဘခပင်း၊ အကြွင်းမရှိ၊ ချုပ်ငြိမ်းဘိသည်၊ သန္တိသဘော၊ အစဉ်ချောကို၊ နိရောဓဟူ၊ ရှစ်ဆူ သီးသီး၊ မဂ္ဂင်ကြီးကို၊ မဂ္ဂသစ္စာဆို၏။"

၁။ လိုချင် ဖြစ်ချင်၊ စွဲလမ်းလျှင်၊ ဖြစ်စဉ်သမုဒယ။
၂။ ရလာ ဖြစ်လာ၊ ပျက်စီးတာ၊ မှတ်ပါဒုက္ခပ။
၃။ မလိုမချင်၊ မြတ်မဂ္ဂင်၊ အစဉ်ပွားများကြ။
၄။ မလိုချင်မှ၊ မဖြစ်ရ၊ မှတ်ကြနိရောဓ။

- မိုးကုတ်ဆရာတော်ကြီး (ဦးဝိမလ) ၏သစ္စာ လေးပါးကဗျာ

၁။ ဖြစ်ဖြစ်သမျှ၊ သင်္ခါရ၊ ဒုက္ခသစ္စာမှတ်။
၂။ သင်္ခါရတွင်၊ ငါကောင်းထင်၊ ခင်မင်သမုဒယမှတ်။
၃။ ရုပ်နာမ်အားလုံး၊ ဖြစ်ပျက်သုဉ်း၊ ချုပ်ဆုံးနိဗ္ဗာန်မှတ်။
၄။ ချုပ်ဆုံးမှုတွင်၊ ဉာဏ်သက်ဝင်၊ သိမြင်မဂ်ဟုမှတ်။

-

ဟံသာဝတီကမ္မဋ္ဌာန်းဆရာတော်ဘုရားကြီး၏ ကဗျာသံပေါက်

၁။ ဖြစ်ခြင်း ပျက်ခြင်း၊ ဖောက်ပြန်ခြင်း၊ မယွင်းဒုက္ခမှတ်။
၂။ ဖြစ်ချင်ပါက၊ သမုဒယ၊ ဒုက္ခဖြစ်ကြောင်းမှတ်။
၃။ ဖြစ်ပျက်ကိုမြင်၊ မဖြစ်ချင်၊ မဂ္ဂင်တရားမြတ်။
၄။ မဖြစ်ချင်မှ၊ နည်းမှန်ကျ၊ မဂ္ဂသစ္စမှတ်။
၅။ မဖြစ်ပါမှ၊ နိရောဓ၊ ဒုက္ခအေးငြိမ်းပြတ်။

-မြဝတီဆရာတော်ကြီး၏ သစ္စာလေးပါး တရားလင်္ကာ

၁။ ခန္ဓာနာမ်ရုပ်၊ အကောင်ပုပ်၊ ဒုက္ခသစ္စာသာ။
၂။ ခန္ဓာငါးခု၊ ခင်တွယ်မှု၊ သမုဒယသစ္စာပါ။
၃။ ဒုက္ခသမုဒယ၊ ချုပ်ရာမှန်၊ နိဗ္ဗာန်နိရောဓါ။
၄။ နိဗ္ဗာန်လမ်းဝင်၊ ရှစ်မဂ္ဂင်၊ ခေါ်တွင်မဂ္ဂသာ။
ဤနည်းကိုပ၊ သဘောကျ၊ စူဠသောတာပါ။

-မုံရွာမြို့၊ မိုးညှင်းဆရာတော် ဘုရားကြီး၏လင်္ကာကတော့ အတိုဆုံး နှင့်အရှင်းဆုံးဖြစ်ပါတယ်။

" ဖြစ်ချင်-ဖြစ်၊ မဖြစ်ချင်-မဖြစ်၊ သစ္စာလေးပါး၊ အမှန်စင်စစ်။"

'အရှိတရားကို' ကို 'အမှန်တရား'ဖြင့်သိမြင်၍ နိဗ္ဗာန် ဝင်နိုင်ကြပါစေ။

ဘဒ္ဒန္တဇနိန္ဒသာရ (သဒ္ဓမ္မဇောတိကဓဇ)

A'*wum

ဆရာတော် ဦးသီလာစာရ
(ရိုးမတိမ် မဟာအောင်မြေကျောင်း)

အညတရဖြဟ္မဏ ဝတ္ထု

ဗုဒ္ဓရှင်တော်မြတ်သည် သာဝတ္ထိပြည် ဇေတဝန်ကျောင်းတော်၌ နေတော်မူသောအခါ ရဟန်းတို့ ဆွမ်းခံဝင်စိမ့်သောငှာ သင်္ကန်းရုံရာ အရပ်၌ မြက်သုတ်သင်ခြင်း၊ သဲဖြူခင်းခြင်း၊ မဏ္ဍပ်ဆောက်ခြင်းကိုပြုသော ပုဏ္ဏားတစ်ယောက်သည် နောက်ဆုံး၌ မဏ္ဍပ်နေရာဝယ် ဇရပ်ကို ဆောက်ပြီးလျှင် သာဓုခေါ်အပ်သောနေ့၌ ဘုရားအမျှူးရှိသော သံဃာတို့ကိုပင့်၍ ဆွမ်းလုပ်ကျွေး၏။ ဘုရားရှင်သည် အနုမော ဒနာပြုခြင်းငှာ " အနုပုဗ္ဗေန မေဓာဝီ " စသော ဂါထာကို ဟောတော်မူသည်။

အနုပုဗ္ဗေန မေဓာဝီ၊
ထောကံ ထောကံ ခဏေ ခဏေ။
ကမ္မာရော ရဇတသေဝ၊
နိဒ္ဓမေ မလမတ္တနော။

မြန်မာကဗျာ

ပညာဉာဏ်ရင့် စဉ်လင့်တန်ငယ်၊
ခဏတိုင်းဆို သဏ္ဍာန်ကိုယ်ဝယ်၊
အမှန်ထုတ်ပစ် ကိလေညစ်ကျယ်၊
ငွေအညစ် ထုတ်ပစ်ပန်းထိမ်နှယ်။

By degrees a wise man, little by little, from time to time, should remove his own impurities, as a smith removes (the dross) of silver.

စကားပြေ။ ။ ငွေပန်းထိမ်သည်သည် ငွေ၏ အညစ်အကြေးကို တဖြည်းဖြည်းထုတ်သကဲ့သို့ ကျိုးကြောင်းမြင်သိ ပညာရှိသည် အစဉ်သဖြင့် အတန်ငယ် အတန်ငယ် ခဏတိုင်းခဏတိုင်း (အခွင့်ရတိုင်း) မိမိသဏ္ဌာန်၌ ထင်ရှားရှိသော ကိလေသာအညစ်အကြေးကို ပယ်ရှားထုတ်ပယ်ရာ၏။

အဿာဒမှသည် အာဒီနဝဆီ

ရှင်ဉာဏ(ဖျာပုံ)

မူလအရင်းခံဖြစ်သော သမ္မုတိသစ္စာနှင့် ပရမတ္ထသစ္စာနှစ်ပါးအပြင် ပရမတ္ထသစ္စာ၌တစ်ဖန် (၁) သဘာဝသစ္စာ၊ (၂) အရိယာသစ္စာဟူသော သစ္စာနှစ်ပါးရှိသေး၏။ စိတ်၊ စေတသိတ်၊ ရုပ်၊ နိဗ္ဗာန်ဟူသော ပရမတ္ထတရားအားလုံးသည်ပင်လျှင် သဘာဝသစ္စာဖြစ်၏။ အကြောင်းမှာ ထိုအလုံးစုံသောတရားတို့သည် ပရမတ္ထသဘောအားဖြင့် မှန်ကန်သည်ချည်းဖြစ်သောကြောင့်တည်း။

သဘာဝသစ္စာသဘောအရ လောကီတရားထဲမှာ ကိုယ်၏ချမ်းသာခြင်းဆိုသော သုခ၊ စိတ်၏ချမ်းသာခြင်းဆိုသော သောမနဿတရားများ ထင်ရှားရှိကြ၏။ နှစ်သက်ဖွယ်ကောင်းသောအတွေ့နှင့် တွေ့ထိနေရလျှင် ထိုအတွေ့အထိကြောင့် ကိုယ်မှာချမ်းသာသုခဖြစ်၏။ အတွေ့အထိကို သဘောကျနှစ်သက်နေသည်။ ယင်းနှစ်သက်ဖွယ်အတွေ့အထိနှင့်တွေ့ထိနေရခြင်းသည် 'မကောင်းပါ'ဟု တစ်စုံ တစ်ယောက်မှ ငြင်းနိုင်ကြမည်မဟုတ်။ ဤကဲ့သို့ မငြင်းနိုင်ကြခြင်းမှာလည်း ဣဋ္ဌဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံ- နှစ်သက် ဖွယ်အတွေ့အထိနှင့် တွေ့ထိက ကိုယ်မှာချမ်းသာ သုခ တကယ်ခံစားကြရသောကြောင့်ပင်ဖြစ်၏။

ထို့နည်းအတူ တစ်စုံတစ်ယောက်သည် စိတ်ထဲမှာ နှစ်သက်ဖွယ်ရာအကြောင်းအာရုံနှင့် တွေ့ကြုံနေပါလျှင် တစ်စုံတစ်ယောက်သောသူ၏ စိတ်မှာ ချမ်းသာနေမည်ဧကန်ဖြစ်၏။ ပါဠိလိုပြောရလျှင် သောမနဿဝေဒနာဖြစ်၏။ နှစ်သက်ဖွယ်ရာ အကြောင်းအာရုံနှင့် တွေ့ကြုံနေရသူ၏ စိတ်ထဲမှာ သောမနဿဝေဒနာမဖြစ်နိုင်ဘူးဟူ၍ မည်သူမျှ မငြင်းဆိုနိုင်ပေ။ အကြောင်းကား အမှန်တကယ်ပင် စိတ်ချမ်းသာခြင်း သောမနဿတရား ထင်ရှားရှိနေသောကြောင့်ဖြစ်၏။ ဤသဘောသွားတို့ကို ထောက်ဆ၍ 'သဘာဝသစ္စာနည်း'အရ လောကီတရားထဲ၌ ကိုယ်၏ချမ်းသာခြင်း သုခနှင့် စိတ်၏ချမ်းသာခြင်း သောမနဿ တရားနှစ်ပါးတို့ ထင်ရှားရှိသည်ကို သိမှတ်အပ်၏။

သဘာဝသစ္စာကိုကျော်လွန်၍ အရိယသစ္စာနယ်သို့ရောက်သောအခါ လောကီတရားထဲ၌ ကိုယ်၏ချမ်းသာခြင်း သုခနှင့် စိတ်၏ချမ်းသာခြင်း သောမနဿဟူသည် မရှိကောင်းတော့ပြီ။ သဘာဝသစ္စာနည်းအတိုင်း ကိုယ်၏ချမ်းသာခြင်း သုခနှင့် စိတ်၏ချမ်းသာခြင်း သောမနဿတို့ရှိသည်ဟု စွဲမြဲစွာထင်မှတ်နေလျှင် လောကီတရားတို့ကို ပယ်ခွာနိုင်တော့မည်မဟုတ်ပေ။ လောကီတရားတို့ကို မပယ်ခွာနိုင်သော် အရိယာအဖြစ်သို့ တက်လှမ်းနိုင်တော့မည်မဟုတ်ချေ။

ထို့ကြောင့် အရိယာဖြစ်လိုသောပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် သဘာဝသစ္စာနည်းအရ သုခ၊ သောမနဿဟု ခေါ်ဆိုအပ်သော ကိုယ်၏ချမ်းသာခြင်း၊ စိတ်၏ ချမ်းသာခြင်း ဖြစ်စေသည့် အကြောင်းအကျိုးနှစ်ပါးစုံကို ဒုက္ခ-ဆင်းရဲခြင်းဖြစ်သည်ဟူ၍သာ ထင်မြင် အောင်ရှုကြရသည်။ သဘာဝသစ္စာနည်းအရ သုခ၊ သောမနဿ အမည်ရသော တရားစုတို့သည် မဖောက်မပြန် တည်မြဲနေသော တရားစုတို့မဟုတ်၊ ခဏအတွင်း ဖောက်ပြန်ပျက်စီးမည့် တရားအစုတို့သာ ဖြစ်ပေသည်။

လောက၌ လူ့စည်းစိမ်၊ နတ်စည်းစိမ်တို့သည် ချမ်းသာဖွယ် ဝမ်းမြောက်ဖွယ်ရာချည်းဖြစ်သည်ဟု ပုထုဇဉ်များတို့ အထင်မှားမက်မောတတ်ကြ၏။ ထိုကဲ့သို့မက်မောနေကြခြင်းမှာ ထိုလူ့စည်းစိမ် နတ်စည်းစိမ်တို့၏ မတည်မမြဲ ဖောက်လွဲဖောက်ပြန် ဖြစ်လိမ့်မည့်သဘောကို အမှန်တကယ် မသိကြသောကြောင့်ဖြစ်၏။ ဤသို့မသိမြင်နိုင်ကြခြင်းမှာလည်း အမြော်အမြင် ပညာနည်းပါးပြီး မက်မောတွယ်တာခြင်းဖြစ်သော တဏှာလောဘက အားကြီးနေသောကြောင့်ပင်ဖြစ်၏။

ပညာအမြော်အမြင်ရှိသောသူတို့က မူကား မဖောက်ပြန်သေးမီ ချမ်းသာဖွယ်၊ နှစ်သက်ဖွယ်ဟု ထင်မြင်နေကြသော်လည်း၊ မကြာမီဖောက်ပြန်ပျက်စီးမည်အမှန်ဖြစ်ပေ၏။ ဤမမြဲသော စည်းစိမ်ကိုရသောအခါ ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာရှိမည်ဖြစ်သော်လည်း ပျက်စီးတော့မည်ရှိသောအခါနှင့် အမှန်တကယ်ပျက်စီးသွားသောအချိန်တို့၌ ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာဖြစ်ခဲ့ရသည်နှင့် မကာမိအောင် အပြင်းအထန် ပူပန်ဆင်းရဲစေမည်ဖြစ်သည်ဟု ဆင်ခြင်၏။

ဥပမာအားဖြင့် ဆင်းရဲသားသည် သိန်းငါးရာထီပေါက်ကြောင်းသိရလျှင် လွန်စွာနှစ်သက်ဝမ်း မြောက်မှုဖြစ်ကာ 'တစ်ချိန်ကဆင်းရဲသမျှ အတိုးချပြီး သုံးလိုက်မည်' ဟုကြံစည်ပျော်မွေ့နေစဉ် ထီလက်မှတ်ပျောက်နေသဖြင့် သိန်းငါးရာဆုံးရှုံးသွားသော် ထိုသူ၏စိတ်သည် အဘယ်မျှဆင်းရဲသွားမည်ကို စဉ်းစားချင့်ချိန်ကြည့်လျှင် ရစဉ်အခါဝမ်းမြောက် ဝမ်းသာဖြစ်ရသည်ထက် ဆုံးရှုံးသွားသောအခါပူပန်ရခြင်းက ထိုသူအား မရပ်တည်နိုင်အောင် ပိုမိုလွန်ကဲ မည်ကို သိရှိနိုင်ပေသည်။

လောကီရေးရာ၌ မည်သည့်အရာဝတ္ထုတွင်မဆို၊ နှစ်သက်ဖွယ်နှင့် မနှစ်သက်ဖွယ်သဘောမျိုး ရောနှောဆက်ဆံလျက်ရှိပေသည်။ အာရုံငါးပါးကာမဂုဏ်တရားတို့သည် ပုထုဇဉ်တို့၏အမြင်အလိုအားဖြင့် နှစ်သက်ဖွယ် သာယာဖွယ်ဖြစ်ကြကုန်၏။ မြတ်စွာဘုရားကမူ. . " အပ္ပဿာဒါ. . ဘိက္ခဝေ၊ ကာမာ-ဗဟုဒုက္ခာ၊ ဗဟုပါယာသာ. . . " ဟူ၍ ကာမဂုဏ်ငါးပါးတို့မှာ နှစ်သက်သာယာဖွယ် အနည်း ငယ်မျှသာရှိ၍ ဆင်းရဲဖွယ်၊ ပင်ပန်းဖွယ်တို့သာ များကြကုန်၏' ဟုဟောကြားတော်မူ၏။

စင်စစ် မြတ်စွာဘုရားသည်သာမဟုတ်၊ တပည့်ဖြစ်ကြသော အရိယာပုဂ္ဂိုလ်များလည်း ကာမဂုဏ်တရားတို့ကို ပုထုဇဉ်များကဲ့သို့ နှစ်သက်သာယာခြင်းမရှိပေ။ သို့သော် ကာမဂုဏ်တရားတို့မှာ နှစ်သက်သာယာဖွယ်လုံးဝမရှိဟူ၍ကား မြတ်စွာ ဘုရားဟောကြားတော်မမူ၊ ချမ်းသာခြင်းကတစ်ပဲ၊ ဆင်းရဲခြင်းကတစ်ပိဿာဆိုသကဲ့သို့ သာယာဖွယ် နည်းပါး၍ ဒုက္ခကသာများ၏ဟူ၍ ဟောတော်မူ သည်။

ပညာရှိသူတော်ကောင်းတို့၏သဘောမှာ မည်သည့်အရာမဆိုနှစ်သက်သာယာဖွယ်ဖြစ်သော အဿာဒ သဘောရှိမရှိကို ရှေးဦးစွာမဆင်ခြင်ဘဲ စိတ်ညစ်ဖွယ်ဖြစ်သောအပြစ် အာဒီနဝ ရှိမရှိကိုသာလျှင် ရှေးဦးစွာဆင်ခြင်တော်မူကြ၏။ အပြစ် အာဒီနဝကို ဆင်ခြင်၍တွေ့ရှိလျှင် နှစ်သက်သာယာဖွယ် အဿာဒပင် ရှိစေကာမူ ထိုအရာကို ဂရုမထားတော့ချေ။ မလိုလားအပ်သောတရားဟူ၍သာ ဆုံးဖြတ်တော်မူကြ၏။ အပြစ် အာဒီနဝ ကင်း

စာမျက်နှာ ၁၁ သို့

ဗုဒ္ဓဂေါတမ၏ စကြဝဠာ(ကမ္ဘာ)အမြင်

တက္ကသိုလ်သျှင်သီရိ(ဓမ္မာစရိယ၊ B.A)

(ယခင်အပတ်မှအဆက်)

ထိုအခြေအနေမှ တဖြည်းဖြည်း တိုးတက်လာကာ ရုပ်ကိုနောက်ဆုံးအထိ ခွဲခြမ်းစိတ်ဖြာ လိုက်ရင် တစ်လောကလုံးမှာ အရေအဖတ် ဒြပ်ဆိုသည် မရှိ၊ သွေ့သဘောသူဆောင်နေသော သဘောမျှသာရှိသည်ဟု သိပ္ပံပညာရှင်တို့က တွေ့လာကြသည်။

ဤကဲ့သို့ တွေ့လာသောအချိန်မှစ၍ သိပ္ပံလောကရှိ ပညာရှင်များမှာ အယူအဆများ တစ်မျိုးတစ်ဖုံပြောင်းသွားခဲ့ကြပါသည်။ ထိုပြောင်းလဲမှုကို သိပ္ပံလောကကြီးထဲမှာ အကြီးဆုံး တော်လှန်ရေးကြီးဖြစ်သည်ဟု သိပ္ပံပညာရှင်များက ကြေငြာခဲ့သည်ကို တွေ့ရပါသည်။

(ရုပ်စုံအခြေခံသမိုင်းတွဲ ၁ စာ ၂၇)

ဤသို့လျှင် သိပ္ပံသီအိုရီသည် တည်ငြိမ်မှုမရှိသောကြောင့်ယနေ့မြင်းမိုရ်တောင်ကို မြင်နိုင်သော သီအိုရီမပေါ်ပေါက်သေးသော်လည်း နောင်မြင်းမိုရ်တောင်ကို မြင်နိုင်စွမ်းသော သီအိုရီအသစ်များ ပေါ်ပေါက်လာလျှင် မြင်းမိုရ်တောင်ကို မုချမြင်ရပါမည်။

ခေတ်တစ်ခေတ်မှာရှိနေသော သိပ္ပံကရိယာတန်ဆာပလာများကို သုံးပြီးသိပ္ပံပညာရပ် တစ်မျိုးပေါ်ပေါက်လာသည်။ နောက်တစ်ခေတ် သိပ္ပံပညာ ပစ္စည်းကိရိယာများ အလွန်တိုးတက်လာ နေသောကြောင့် ယခင်က အမှန်ယူထားသော သိပ္ပံပညာရပ်အချို့သည် အမှားများကို တွေ့လာရသည်။ ထိုသို့တွေ့လာရသဖြင့် သိပ္ပံပညာတွေ့ရှိချက်အရ နောက်ထပ်တစ်မျိုးပေါ်လာပြန်သဖြင့် ယနေ့ သိပ္ပံသဘာဝကို အမှန်တွေချည်းဟူ၍ ယူဆ၍မရနိုင် သေးပါ။

သိပ္ပံပညာရှင် အချို့တို့ကလည်း ဤအယူ အဆကို လက်ခံထားကြပါသည်။ ထို့ကြောင့် သိပ္ပံပညာသည် မှန်းဆ တွက်ချက်မှုသာဖြစ်သည်။

ဗုဒ္ဓကမူ အတိုင်းမသိသော သဗ္ဗညုတ ဉာဏ်ဖြင့် သိတော်မူသဖြင့် ဗုဒ္ဓဟောကြားခဲ့သော အမှန်တရားကို သိပ္ပံပညာက ဆက်လက်လေ့လာရ မည်သာဖြစ်သည်။

တောတောင်ရေမြေတို့၏ သဘာဝသည် အမြဲပြောင်းနေသည်။ ရှေးအခါက အလွန်မြင့်မားသော တောင်ကြီးမှာ ယခုအခါအလွန်နိမ့်ဆင်းလာသည်။ ထိုသို့နိမ့်ဆင်းလာမှုရှိသည်ကို ဗုဒ္ဓက ဝေပုလ္လပဗ္ဗတသုတ်၌ ဝေပုလ္လတောင်ကြီးသည် ကကုသန် ဘုရားလက်ထက်၌ ထိုခေတ်လူတို့ လေးရက်ခရီး တက်ရပြီး လေးရက်ခရီးဆင်းရသည်။

ကောဏာဂုဏ်ဘုရားလက်ထက်၌ ထိုခေတ်လူတို့သုံးရက်ခရီးတက်ပြီး သုံးရက်ခရီး ပြန်ဆင်းရသည်။

ကဿပဘုရားရှင်လက်ထက်၌ ထိုခေတ် လူတို့နှစ်ရက်ခရီးတက်ပြီး နှစ်ရက်ခရီးပြန်ဆင်းရသည်။

ယခုဂေါတမဘုရားရှင်လက်ထက်၌ မာဂဓတိုင်းသားတို့သည် ခဏချင်းတက်ပြီး ခဏချင်းပြန်ဆင်းနိုင်ခဲ့သည်ဟု ဟောကြားထားခဲ့သည်။ (သံ-၁ စာ ၃၉၆ ၃၉၇)

ဤသို့ ပထဝီမြေအနေအထားပြောင်းလဲသွားသောကြောင့် သိပ္ပံစမ်းသပ်ချက်များတွေ့ရှိမှုများသည် ပြောင်းလဲမှုအမြဲရှိနေမည်ဟုဆိုရပါမည်။

သိပ္ပံပညာနှင့်ပတ်သက်ပြီး သိပ္ပံပါရဂူကြီးတစ်ဦးဖြစ်သော ဆာဂျိမ်းဂျီအင်းက ယနေ့ နောက်ဆုံးတွေ့ရှိနေသော သိပ္ပံပညာအရ သတ္တဝါများသည် ဤကမ္ဘာကြီးထဲမှာ မတော်တဆ ဖြစ်ပေါ်လာကြသည်ဆိုသော သိပ္ပံပညာရှင်များ ယခင်က အလျင်စလို ယူဆခဲ့သော အယူအဆ ကို မပြင်ဘဲနေ၍မရပါ၊ ပြင်ရပါမည်။

ကျွန်ုပ်တို့ သိပ္ပံပညာရှင်များသည် လူသတ္တဝါကမ္ဘာများဖြစ်ပေါ်လာခဲ့ပုံနှင့် ပတ်သက်ပြီး စာပိုဒ်တိုင်းမှာ အရေးကြီးသောအချက်အဖြစ်နှင့် ကြားညှပ်ထည့်ခဲ့သမျှ ကျွန်ုပ်တို့ ပြောပြီးသမျှ အစမ်းသဘောနှင့် တင်ပြခဲ့သော ကျွန်ုပ်တို့ယူဆချက်မှန်သမျှ ရှင်းလင်းစွာပြောရလျှင် အတွေးများသာ ဖြစ်နေပါသေးပါသေးသည်၊ မသေချာသေးပါ။

လူများ၏ အသိဉာဏ်နှင့် ဘယ်သောအခါ မမှီနိုင်လောက်အောင်ဖြစ်ကောင်းဖြစ်နေတဲ့ အလွန် နက်နဲလှသော ပြဿနာတစ်ချို့ကို ယခုနောက်ဆုံး ပေါ် သိပ္ပံပညာက မည်သို့ ဖြေရှင်းပေးနိုင်မယ် ဆိုသည်ကို သိနိုင်ရန် ကျွန်ုပ်တို့ ကြိုးစားကြည့်ပါ သေးသည်။ အလွန်တရာ အလွန်ဆုံး ကျွန်ုပ်တို့ အလင်းရောင် အမှုန်ကလေးများထက်ပိုပြီး မြင်ရသည်ဟု ကျွန်ုပ်တို့ မပြောနိုင်သေးပါ။

ကျွန်ုပ်တို့ မြင်ရသည်က ကျွန်ုပ်တို့ မျက်စိကို လှည့်စားနေတာမျိုးဖြစ်ပါသည်။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် ဤအမှုန်မွှားကလေးလောက်မြင်ရလို့ပဲ၊ ကျွန်ုပ်တို့သည် ကျွန်ုပ်တို့၏ မျက်စိကို တအားကုန် အားစိုက်ထားနေပါသည်။

ထိုကြောင့် ယနေ သိပ္ပံပညာမှာ မဖောက်မပြန်မှန်ကန်တဲ့သဘောတရားနှင့် ပတ်သက်ပြီး အမှန်တရားကို အတိအကျ ကြေငြာဖို့ ခဲယဉ်းနေပါသည်ဟု ပြောကြားခဲ့ပါသည်။

ဤသို့လျှင် ဤစကြဝဠာကမ္ဘာနှင့်ပတ်သက်၍ ဗုဒ္ဓဝါဒနှင့် ခေတ်သိပ္ပံဝါဒမည်သည့်ဝါဒက တိကျမှန်ကန်သည်ဟု သိပ္ပံပညာရှင်တို့ အဆုံးအဖြတ်မပေးနိုင်ပါ။

သို့သော် ယနေ့သိပ္ပံပညာရှင်တို့ သိပ္ပံကိရိယာဖြင့်စမ်းသပ်တွေ့ရှိရသမျှသော စကြဝဠာ အချက်အလက်များသည် လွန်ခဲ့သော နှစ်ပေါင်း (၂၅၀၀)ကျော်က ဗုဒ္ဓဟောကြားချက်များနှင့် လုံးဝ မကွဲပြားသေးပါ။ ဗုဒ္ဓဝါဒက မှန်ကန်လျက်ပင် ရှိနေပါသေးသည်။

စကြဝဠာတည်ဆောက်မှု ပျက်မှုစသည်တို့ကို ဗုဒ္ဓက သဗ္ဗညုတဉာဏ်တော်ဖြင့် ဟောကြားခဲ့ရာ ယနေ့စမ်းသပ်တွေ့ရှိမှုများလည်း မှန်ကန်နေသဖြင့် နောင်သိပ္ပံပညာရှင်များ၏ ဆက်လက်စူးစမ်းရှာဖွေမှုများသည် ဗုဒ္ဓဝါဒနှင့် ကွဲပြားစရာမရှိဟု မှတ်ယူရပါမည်။

တက္ကသိုလ်သျှင်သီရိ(ဓမ္မာစရိယ၊ ဘီအေ)

ပညာအလင်းရောင် ထွန်းပြောင်စေရန်(၁)

အရှင်ဣဒ္ဓိကာဘိဝံသ (မန္တလေး-ပဋ္ဌာနတာရုံ)

မြတ်ဗုဒ္ဓသည် ဝေနေယျသတ္တဝါတို့၏ အလိုအဇ္ဈာသယ ဆန္ဒအားလျော်စွာ အလင်းရောင်နှင့်စပ်၍ ဟောတော်မူထားသော တရားတော်များကို သံဂါယနာတင် မထေရ်များက အင်္ဂုတ္တရနိကာယ် သုတ္တန္တပိဋက အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်ပထမ အုပ်၌ အာဘာသုတ်၊ ပဘာသုတ်၊ အာလောကသုတ်၊ ဩဘာသုတ်၊ ပဇ္ဇောတသုတ်-ဟု သုတ်ငါးသုတ်တို့ ဖြင့် မှတ်တမ်းတင်ထားကြသည်။ ထိုငါးသုတ်တို့၌ ဟောတော်မူထားသော မှတ်သားဖွယ်ရာအလင်း ရောင်တို့မှာ-

၁။ လရောင် (လအလင်းရောင်)
၂။ နေရောင် (နေအလင်းရောင်)
၃။ မီးရောင် (မီးအလင်းရောင်)
၄။ ပညာအလင်းရောင် -တို့ဖြစ်ကြပါသည်။ ပြဆိုခဲ့ပြီးသော အလင်းရောင်လေးမျိုးတို့သည် လူသားတို့အား ကျေးဇူးများကြသည်။ လူသားတို့၏ ကောင်းကျိုးအမျိုးမျိုး အစီးအပွားအမျိုးမျိုးကို ဖြစ်ထွန်းစေကြသည်။

လအလင်းရောင်

အကျယ်ချဲ့ကာပြဆိုပါဦးမည်။ လအလင်းရောင်သည် သူ့အတိုင်းအတာအလျောက် သူ့စွမ်း အားအလျောက် လူသားတို့အား ကျေးဇူးများသည်။ဥပမာဆိုရသော် လျှပ်စစ်မီးမရှိသော မီးစက်ညလုံးပေါက်မထွန်းနိုင်သော ရပ်ရွာ၊ ကျေးရွာအစရှိသော တောအရပ်ဒေသတို့၌ အလှူပွဲ၊ မင်္ဂလာပွဲအစရှိသော ပွဲလမ်းသဘင်အမျိုးမျိုးကို ဆင်ယင်ကျင်းပပြုလုပ် ကြသောအခါ သွားရေးလာရေးအဆင်ပြေစေရန် လုပ်ရကိုင်ရ လွယ်ကူချောမွေ့စေရန် လသာမည့် နေ့ရက်၊ လသာမည့်ညကိုသာ ရွေးချယ်ပြုလုပ်ကြ သည်၊ လုပ်ကိုင်ကြသည်၊ ဆောင်ရွက်ကြသည်။ လသာသည့်ညများတွင် လ၏အလင်းရောင်က လူသားတို့၏စိတ်နှလုံးကို အေးမြစေသည်။

အဇာတသတ်မင်းနှင့် တန်ဆောင်မုန်းလပြည့်ည

ဗိမ္ဗိသာရမင်းအား သတ်ခြင်းအမှုပိတုဃာတကကံကို လွန်ကျူးထားသော အဇာတသတ်မင်းသည် သာသောလ၏ အလင်းရောင်တို့ဖြင့် ဝင်းပသာယာလှသော တန်ဆောင်မုန်းလပြည့်ညအခါဝယ်အိပ်မပျော်၍ မြတ်သော ပြာသာဒ်ထက် ရွှေပလ္လင်ပေါ်၌ထိုင်နေလျက် တိမ်မိုက်၊ ဆီးနှင်း၊ အခိုး၊ မြူ၊ ရာဟု-ဟူသော ညစ်ညူးကြောင်း ငါးမျိုးတို့မှ ကင်းစင်ဝင်းပသော လသာသောညကို ကြည့်၍ "လသာသောည၏ အလင်းရောင်သည် များစွာသော လူအပေါင်းတို့၏ စိတ်နှလုံးကို မွေ့လျော်ဖွယ်ရှိပါပေစွ၊ လ၏ အလင်းရောင်ဖြင့် ထွန်းပြောင်ဝင်းပ နေသည့်အတွက် လသာသောညသည် အလွန်တင့်တယ်ပေစွ၊ ရှုချင်စဖွယ်ကောင်းပေစွ၊ စိတ်၏ ကြည်လင်ခြင်းကို ဖြစ်တတ် ပါပေစွတကား" ဟုပင် စိတ်ထဲ၌ မျိုသိပ်မထား နိုင်တော့ဘဲ ပါးစပ်မှပင် မြွက်ဆိုဥဒါန်းကျူးမိသည်။ ထို့ကြောင့် လ၏ အလင်းရောင်သည် လူသားတို့အား ကျေးဇူးများသော လူသားတို့အတွက် တန်ဖိုးရှိသော မြတ်နိုး ဖွယ်ကောင်းသော အလင်းရောင်ဖြစ်ပါသည်။

နေအလင်းရောင်

နေရောင်= နေ၏အလင်းရောင်သည်လည်း လူသားတို့အား သူ့အတိုင်းအတာအလျောက် သူ့စွမ်းအားအလျောက် ကျေးဇူးများသည်။ နေစွမ်းအင်ဖြင့် မော်တော်ကား၊ လေယာဉ်ပျံများကိုပင် မောင်းနှင်ပျံသန်းနိုင်ကြသည်။ ကမ္ဘာဦးအစ လူသားတို့သည် ရသတဏှာကြောင့် ကိုယ်ရောင်ကိုယ်ဝါများ ကွယ်ပျောက်သွားကြသောအခါ ကြောက်ရွံ့မှု၊ ထိတ်လန့်မှုဖြစ်ကြသည်။ ထိုအခါ လောကကြီးသည် မှောင်နှင့်မည်းမည်းကြောင့် ကြောက်ရွံ့ထိတ်လန့်နေ၍ 'အလင်းရောင်တစ်မျိုးပေါ်လာသော် ကောင်းမည်' ဟု ကြံစည်ကြ၏။ ထိုအခါ နေအရောင်ပေါ်လာသည်။ ထိုကဲ့သို့ နေ၏ အရောင်ပေါ်လာသောအခါ ကမ္ဘာဦးလူသားတို့အား ရဲစွမ်းသတ္တိကို ဖြစ်စေ သည်။ ရဲရင့်မှုကို ဖြစ်စေသည်။ ကြောက်ရွံ့ထိတ်လန့် သောစိတ်များ တစ်ခဏချင်းပင် ပြေပျောက်သွား ကြသည်။ ထို့ကြောင့်နေကို သူရိယ၊ ရဲစွမ်းသတ္တိကို ဖြစ်စေသော၊ ရဲရင့်မှုကိုဖြစ်စေသော နေ-ဟုခေါ်ဆိုရသည်။ နေ၏အလင်းရောင်ကို အမှီပြု၍ နေ့အခါဝယ် လူသားတို့သည် မိမိတို့၏ စားဝတ်နေရေး၊ ကျန်းမာရေး၊ စီးပွားရေး၊ ကြီးပွားရေး၊ လူမှုရေးအစရှိသော အရေးပေါင်းများစွာကိုပြုလုပ်ကြရသည်။ ထို့ကြောင့် နေ၏အလင်းရောင်သည် လူသားတို့အတွက် ကျေးဇူးများသော၊ တန်ဖိုးရှိသော အလင်းရောင်ဖြစ်ပါသည်။

မီးအလင်းရောင်

မီးရောင်= မီး၏အလင်းရောင်သည်လည်း လူသားတို့အား သူ့အတိုင်းအတာအလျောက် သူ့စွမ်းအားအလျောက် ကျေးဇူးများသည်။ မီးသည် မသုံးတတ်လျှင် ရန်သူ၊ သုံးတတ်လျှင် မိတ်ဆွေ ဟု ဆိုကြသော်လည်း လူသားတို့၏ အသက်၊ အိုးအိမ်၊ စည်းစိမ်၊ တိုက်တာ အဖြာဖြာကို ဝါးမျို လောင်ကျွမ်းခြင်းသည် အများအားဖြင့် သက်ရှိ လူသားတို့၏ ပေါ့ဆမှု၊ အလေးဂရုမပြုမှု၊ သတိမမူမှု၊ မဆင်မခြင် သုံးစွဲမှု၊ ဝါယာဟောင်း စသည်များကို ကြိုတင်၍ မလဲလှယ်မပြင်ဆင်မှု စသည်ကြောင့်သာဖြစ်ရသည်။ ထင်းမီး၊ မီးသွေးမီး၊ လျှပ်စစ်မီး အစရှိသော မီးအမျိုး မျိုး၏ အလင်းရောင် အမျိုးမျိုးသည် လူသားတို့၏ စားဝတ်နေရေး၊ ကျန်းမာရေး၊ စီးပွားရေး၊ ကြီးပွားရေး အစရှိသော အရေးပေါင်းများစွာတို့၌ အလွန် ကျေးဇူးများသည်။ ထို့ကြောင့် မီး၏အလင်းရောင်သည် လူသားတို့အတွက် တန်ဖိုးရှိသောအလင်းရောင် ဖြစ်ပါသည်။

ပညာအလင်းရောင်

စတေဒဂ္ဂံ ဘိက္ခဝေ ဣမာသံ စတုန္နံ အာဘာနံ ယဒိဒံ ပညာဘာ၊ ပြဆိုခဲ့ပြီးသော အလင်းရောင်လေးမျိုးတို့တွင် ပညာအလင်းရောင်သည် အမြတ်ဆုံးဖြစ်သည်။ အသာဆုံးဖြစ်သည်။ ထိပ်တန်းကျသော အလင်းရောင်ဖြစ်သည်ဟု မြတ်ဗုဒ္ဓ မိန့်ကြားတော်မူပါသည်။ ပညာသည် လောကီပညာ၊ လောကုတ္တရာပညာ ဟူ၍နှစ်မျိုးရှိသည်။ ထိုနှစ်မျိုးတို့တွင် လောကလူသားတို့၏ လောကီပညာနှင့်ဆက်၍ လူလောက၌ ပညာမဲ့သူနှင့် ပညာရှိသူ၊ ပညာမတတ်သူနှင့် ပညာတတ်သူ၊

စာမျက်နှာ ၂၄ သို့

သဗ္ဗညုတဉာဏ်တော် အလွန်အကျူး ကွန့်မြူးတော်မူရာ

y|mefa'oem u;rfjrwf [m

ဟံသာဝတီ ဦးအုန်းကြိုင်

(ယခင်အပတ်မှအဆက်)

၄။ အနန္တရပစ္စယ

အနန္တရပစ္စယောတိ	**အနန္တရပစ္စယောတိ**
စက္ခုဝိညာဏဓာတု တံသမ္ပယုတ္တကာစ ဓမ္မာ မနောဓာတုယာ တံသမ္ပယုတ္တကာနဉ္စဓမ္မာနံ အနန္တရပစ္စယေန ပစ္စယော။	အနန္တရပစ္စည်းဟူသည်ကားစက္ခုဝိညာဏဓာတုစ- မြင်သိစိတ် ဝိညာဏဓာတ်သည်လည်းကောင်း၊ တံသမ္ပယုတ္တကာ=ထိုမြင် စက္ခု သိစိတ် စက္ခုဝိညာဏဓာတ်နှင့်ယှဉ်၍ ဖြစ်ကုန်သော ဓမ္မာစ-စေတသိက် တရားတို့သည်လည်း ကောင်း၊ မနောဓာတုယာစ=အာရုံကိုသိရုံမျှ သိတတ်သော စိတ်မနောဓာတ်အားလည်းကောင်း၊ တံသမ္ပယုတ္တကာနံ=ထိုအာရုံကိုသိရုံမျှ သိတတ်သောစိတ် မနောဓာတ်နှင့် ယှဉ်၍ဖြစ်ကုန်သော၊ ဓမ္မာနဉ္စစေတသိက်တရားတို့အား လည်းကောင်း၊ အနန္တရပစ္စယေန= အနန္တရပစ္စယသတ္တိဖြင့်၊ ပစ္စယော ဥပကာရကော=ကျေးဇူးပြုတတ်သည်၊ ဟောတိ=ဖြစ်ပေ၏။
မနောဓာတုတံသမ္ပယုတ္တကာစဓမ္မာ မနောဝိညာဏဓာတုယာ တံသမ္ပယုတ္တ ကာနဉ္စ ဓမ္မာနံ အနန္တရ ပစ္စယေန ပစ္စယော။	မနောဓာတုစ=အာရုံကိုသိရုံမျှ သိတတ်သော စိတ်မနောဓာတ်သည် လည်းကောင်း၊ တံသမ္ပယုတ္တကာ=ထိုအာရုံကိုသိရုံမျှ သိတတ်သောစိတ် မနောဓာတ်နှင့် ယှဉ်၍ဖြစ်ကုန်သော၊ ဓမ္မာစ=စေတသိက်တရားတို့သည် လည်းကောင်း၊ မနောဝိညာဏဓာတုယာစ=အာရုံကို အထူးသိတတ် သောစိတ် မနောဝိညာယဏဓာတ်အားလည်းကောင်း၊ တံသမ္ပယုတ္တကာ နံ၊ ထိုအာရုံကို အထူးသိတတ်သောစိတ်မနောဝိညာဏဓာတ်နှင့် ယှဉ် ၍ ဖြစ်ကုန်သော ဓမ္မာနဉ္စ-စေတသိက်တရားတို့အားလည်းကောင်း အနန္တရပစ္စယေန=အနန္တရပစ္စယသတ္တိဖြင့် ပစ္စယော-ဥပကာရကော= ကျေးဇူးပြုတတ်သည်၊ ဟောတိ=ဖြစ်၏. ။
သောတဝိညာဏဓာတု၊ တံသမ္ပယုတ္တာကာစ ဓမ္မာ၊ မနောဓာတုယာ၊ တံသမ္ပယုတ္တကာနဉ္စဓမ္မာနံ၊ အနန္တပစ္စယေန ပစ္စယော။	သောတဝိညာဏဓာတု= ကြားသိစိတ်၊ သောတဝိညာဏဓာတ်သည် လည်းကောင်း၊ တံသမ္ပယုတ္တကာ=ထိုကြားသိစိတ်သောတဝိညာဏဓာတ် နှင့် ယှဉ်၍ဖြစ်ကုန်သော၊ ဓမ္မာစ-စေတသိက် တရားတို့သည်လည်း ကောင်း၊ မနောဓာတုယာစ=အာရုံကိုသိရုံမျှသိတတ်သော စိတ် မနော ဓာတ်အားလည်းကောင်း၊ တံသမ္ပယုတ္တကာနံ =ထိုအာရုံကို သိရုံမျှ သိ တတ်သောစိတ် မနောဓာတ်နှင့် ယှဉ်၍ဖြစ်ကုန်သော၊ ဓမ္မာနဉ္စ=စေတ သိက်တရားတို့အားလည်းကောင်း၊ အနန္တရပစ္စယေန = အနန္တရပစ္စယ သတ္တိဖြင့်၊ ပစ္စယော ဥပကာရကော=ကျေးဇူးပြုတတ်သည်၊ ဟောတိ = ဖြစ်၏။
မနောဓာတု၊ တံသမ္ပယုတ္တကာစ၊ ဓမ္မာ၊ မနောဝိညာဏ ဓာတုယာ တံသမ္ပယုတ္တကာနဉ္စဓမ္မာနံ အနန္တရပစ္စယေန ပစ္စယော။	မနောဓာတုစ=အာရုံကိသိရုံမျှ သိတတ်သော စိတ် မနောဓာတ်သည် လည်းကောင်း၊ တံသမ္ပယုတ္တကာ-ထိုအာရုံကို သိရုံမျှ သိတတ်သောစိတ် မနောဓာတ်နှင့်ယှဉ်၍ ဖြစ်ကုန်သော၊ ဓမ္မာစ = စေတသိက်တရားတို့ သည်လည်းကောင်း၊ မနောဝိညာဏဓာတုယာစ = အာရုံကို အထူးသိ တတ်သောစိတ် မနောဝိညာဏဓာတ်အားလည်းကောင်း၊ တံသမ္ပယုတ္တ ကာနံ=ထိုအာရုံကို အထူးသိတတ်သောစိတ် မနောဝိညာဏဓာတ်နှင့် ယှဉ်၍ဖြစ်ကုန်သော၊ ဓမ္မာနဉ္စ-စေတသိက်တရားတို့အားလည်းကောင်း အနန္တရပစ္စယေန=အနန္တရပစ္စယသတ္တိဖြင့်၊ ပစ္စယော ဥပကာရကော= ကျေးဇူးပြုတတ်သည်၊ ဟောတိ=ဖြစ်၏။
ဃာနဝိညာဏဓာတု၊ တံသမ္ပယုတ္တကာစ ဓမ္မာ၊ မနောဓာတုယာ၊ တံသမ္ပယုတ္တကာ နဉ္စဓမ္မာနံ၊ အနန္တရပစ္စယေန ပစ္စယော။	ဃာနဝိညာဏဓာတုစ=နံသိစိတ်၊ ဃာနဝိညာဏဓာတ်သည်လည်းကောင်း၊ တံသမ္ပယုတ္တကာ=ထိုနံသိစိတ်ဃာနဝိညာဏဓာတ်နှင့် ယှဉ်၍ ဖြစ်ကုန်သော၊ ဓမ္မာစ=စေတသိက်တရားတို့သည်လည်းကောင်း၊ မနော

ဓာတုယာစ=အာရုံကို သိရုံမျှသိတတ်သောစိတ်၊ မနောဓာတ်အားလည်းကောင်း၊ တံသမ္ပယုတ္တကာနံ-ထိုအာရုံကို သိရုံမျှသိတတ်သောစိတ် မနောဓာတ်နှင့်ယှဉ်၍ ဖြစ်ကုန်သော၊ ဓမ္မာနဉ္စ=စေတသိက်တရားတို့ အားလည်းကောင်း၊ အနန္တရပစ္စယေန=အနန္တရပစ္စယသတ္တိဖြင့်၊ ပစ္စယော ဥပကာရကော=ကျေးဇူးပြုတတ်သည်၊ ဟောတိ=ဖြစ်၏။

မနောဓာတု၊ တံသမ္ပယုတ္တကာစ ဓမ္မာ၊ မနောဝိညာဏ ဓာတုယာ၊ တံသမ္ပယုတ္တကာနဉ္စ ဓမ္မာနံ အနန္တရ ပစ္စယေန ပစ္စယော။

မနောဓာတုစ=အာရုံကို သိရုံမျှ သိတတ်သော စိတ်မနောသည်လည်းကောင်း၊ အနန္တရပစ္စယသတ္တိဖြင့်၊ ပစ္စယော=ဥပကာရကော=ကျေးဇူးပြုတတ်သည်၊ ဟောတိ=ဖြစ်၏။

ဇိဝှာဝိညာဏဓာတု တံသမ္ပယုတ္တကာစ ဓမ္မာ မနောဓာတုယာ တံသမ္ပယုတ္တကာ နဉ္စဓမ္မာနံ၊ အနန္တရပစ္စယေန ပစ္စယော။

ဇိဝှာဝိညာဏဓာတုစ=လျှက်သိစိတ် ဇိဝှာ ဝိညာဏဓာတ်သည်လည်းကောင်း၊ တံသမ္ပယုတ္တကာ=ထိုလျှက်သိစိတ် ဇိဝှာဝိညာဏဓာတ်နှင့် ယှဉ်၍ဖြစ်ကုန်သော၊ ဓမ္မာစ=စေတသိက်တရားတို့သည်လည်းကောင်း၊ မနောဓာတုယာစ=အာရုံကိုသိရုံမျှ သိတတ်သော စိတ်၊ မနောဓာတ်အားလည်းကောင်း၊ တံသမ္ပယုတ္တကာနံ-ထိုအာရုံကိုသိရုံမျှ သိတတ်သော စိတ်မနောဓာတ်နှင့်ယှဉ်၍ဖြစ်ကုန်သော၊ ဓမ္မာနဉ္စ-စေတသိက်တရားတို့ အားလည်းကောင်း၊ အနန္တရပစ္စယေန=အနန္တရပစ္စယသတ္တိဖြင့်၊ ပစ္စယော ဥပကာရကော-ကျေးဇူးပြုတတ်သည်၊ ဟောတိ=ဖြစ်၏။

မနောဓာတု တံသမ္ပယုတ္တကာစ ဓမ္မာ မနောဝိညာဏဓာတုယာ၊ တံသမ္ပယုတ္တကာ နဉ္စ ဓမ္မာနံ၊ အနန္တရပစ္စယေန ပစ္စယော။

မနောဓာတုစ=အာရုံကို သိရုံမျှ သိတတ်သော စိတ်၊ မနောဓာတ်သည်လည်းကောင်း၊ အနန္တရပစ္စယသတ္တိဖြင့်၊ ပစ္စယော-ဥပကာရကော= ကျေးဇူးပြုတတ်သည်၊ ဟောတိ=ဖြစ်၏။

ကာယဝိညာဏဓာတု၊ တံသမ္ပယုတ္တကာစ ဓမ္မာ မနောဓာတုယာ၊ တံသမ္ပာယုတ္တကာနဉ္စဓာတုယာ၊ တံသမ္ပယုတ္တကာနဉ္စဓမ္မာနံ၊ အနန္တရပစ္စယေန ပစ္စယော။

ကာယဝိညာဏဓာတုစ=ထိသိစိတ်ကာယဝိညာဏ ဓာတ်သည်လည်းကောင်း၊ တံသမ္ပယုတ္တကာ-ထိုသိစိတ်ကာယ ဝိညာဏဓာတ်နှင့် ယှဉ်၍ဖြစ်ကုန်သော ဓမ္မာစ= စေတသိက်တရားတို့သည်လည်းကောင်း၊ မနောဓာတုယာစ=အာရုံကို သိရုံမျှသိတတ်သောစိတ် မနောဓာတ်အားလည်းကောင်း၊ တံသမ္ပယုတ္တကာနံ-ထိုအာရုံကိုသိရုံမျှသိတတ်သော မနောဓာတ်နှင့်ယှဉ်၍ဖြစ်ကုန်သော၊ ဓမ္မာနဉ္စ=စေတသိက်တရားတို့အားလည်းကောင်း၊ အနန္တရပစ္စယေန=အနန္တရပစ္စယသတ္တိဖြင့်၊ ပစ္စယော=ဥပကာရကော=ကျေးဇူးပြုတတ်သည်၊ ဟောတိ=ဖြစ်၏။

မနောဓာတု၊ တံသမ္ပယုတ္တကာစ ဓမ္မာ၊ မနောဝိညာဏဓာတုယာ၊ တံသမ္ပယုတ္တကာ နဉ္စ၊ ဓမ္မာနံ အနန္တရပစ္စယေန ပစ္စယော။

မနောဓာတုစ=အာရုံကိုသိရုံမျှ သိတတ်သောစိတ်၊ မနောဓာတ်သည်လည်းကောင်း၊ အနန္တရပစ္စယသတ္တိဖြင့်၊ ပစ္စယော-ဥပကာရကော ကျေးဇူးပြုတတ်သည်၊ ဟောတု=ဖြစ်၏။

ပုရိမာပုရိမာ ကုသလာဓမ္မာ၊ ပစ္ဆိမာနံ ပစ္ဆိမာနံ ကုသလာနံ ဓမ္မာနံ၊ အနန္တရ ပစ္စယေန ပစ္စယော။

ပုရိမာ ပုရိမာ ရှေးရှေး၌ဖြစ်နှင့်ပြီးကုန်သော ကုသလာ=ကုသိုလ်ဖြစ်ကုန်သော၊ ဓမ္မာ=တရားတို့သည် ပစ္ဆိမာနံ ပစ္ဆိမာနံ=နောက်နောက်၌ ဖြစ်ကုန်သော ကုသလာနံ=ကုသိုလ်ဖြစ်ကုန်သော ဓမ္မာနံ တရားတို့အား အနန္တရပစ္စယေန=အနန္တရပစ္စယသတ္တိဖြင့်၊ ပစ္စယော=ဥပကာရကော= ကျေးဇူးပြုတတ်သည်၊ ဟောတိ=ဖြစ်ပေ၏။

ပုရိမာ ပုရိမာ ကုသလာဓမ္မာ၊ ပစ္ဆိမာနံ၊ ပစ္ဆိမာနံ အဗျာကတာနံ ဓမ္မာနံ အနန္တရပစ္စယေန ပစ္စယော။

ပုရိမာ ပုရိမာ ရှေးရှေး၌ ဖြစ်နှင့်ပြီးကုန်သော၊ ကုသလာ=ကုသိုလ်ဖြစ်ကုန်သော၊ ဓမ္မာ=တရားတို့သည်၊ ပစ္ဆိမာနံ ပစ္ဆိမာနံ နောက်နောက်၌ ဖြစ်ကုန်သော၊ အဗျာကတာနံ ကုသိုလ် အကုသိုလ်ဟူ၍ မဆိုအပ် တစ်ပါးသော အမည်ဖြင့် ခေါ်ဆိုအပ်ကုန်သော ဓမ္မာနံ တရားတို့အား အနန္တရပစ္စယေန=အနန္တရပစ္စယသတ္တိဖြင့်၊ ပစ္စယော=ဥပကာရကော= ကျေးဇူးပြုတတ်သည်၊ ဟောတိ=ဖြစ်ပေ၏။

ပုရိမာ ပုရိမာ အကုသလာဓမ္မာ၊ ပစ္ဆိမာနံ ပစ္ဆိမာနံ အကုသလာနံ၊ ဓမ္မာနံ အနန္တရပစ္စယေန ပစ္စယော။

ပုရိမာ ပုရိမာ=ရှေးရှေး၌ဖြစ်နှင့်ပြီးကုန်သော၊ အကုသလာ=အကုသိုလ်ဖြစ်ကုန်သော ဓမ္မာ-တရားတို့သည်၊ ပစ္ဆိမာနံ ပစ္ဆိမာနံ=နောက်နောက်၌ ဖြစ်ကုန်သော၊အကုသလာနံ အကုသိုလ်ဖြစ်ကုန်သော၊ ဓမ္မာနံ-တရားတို့အား အနန္တရ ပစ္စယေန=အနန္တရပစ္စယသတ္တိဖြင့် ပစ္စယောဥပကာရကော ကျေးဇူးပြုတတ်သည်၊ ဟောတိ=ဖြစ်၏။

ပုရိမာပုရိမာ အကုသလာဓမ္မာ၊ ပစ္ဆိမာနံ ပစ္ဆိမာနံ အဗျာကတာနံ ဓမ္မာနံ အန္တတရ ပစ္စယေန ပစ္စယော။

ပုရိမာပုရိမာ-ရှေးရှေး၌ဖြစ်နှင့် ပြီးကုန်သော၊ အကုသလာ- အကုသိုလ်ဖြစ်ကုန်သော၊ ဓမ္မာ-တရားတို့သည်၊ ပစ္ဆိမာနံ ပစ္ဆိမာနံ- နောက်နောက်၌ ဖြစ်ကုန်သော၊ အဗျာကတာနံ-ကုသိုလ်အကုသိုလ်ဟူ၍ မဆိုအပ်၊ တစ်ပါးသောအမည်ဖြင့် ခေါ်ဆိုအပ်၊ တစ်ပါးသောအမည်ဖြင့်

ခေါ်ဆိုကုန်သော၊ ဓမ္မာနံ-တရားတို့အား၊ အနန္တရပစ္စယေန- အနန္တရပစ္စယသတ္တိဖြင့် ပစ္စယေန- အနန္တရပစ္စယသတ္တိဖြင့် ပစ္စယော ဥပကာရကော- ကျေးဇူးပြုတတ်သည်။ ဟောတိ-ဖြစ်ပေ၏။

ပုရိမာပုရိမာအဗျာကတာဓမ္မာ ပစ္ဆိမာနံ ပစ္ဆိမာနံ အဗျာကတာနံ ဓမ္မာနံ အနန္တရပစ္စယေနပစ္စယော။

ပုရိမာ ပုရိမာ ရှေးရှေး၌ဖြစ်နှင့်ပြီးကုန်သော၊ အဗျာကတာ=ကုသိုလ် အကုသိုလ်ဟူ၍မဆိုအပ်၊ တစ်ပါးသော အမည်ဖြင့်ခေါ်ဆိုအပ်ကုန်သော ဓမ္မာ=တရားတို့သည်၊ ပစ္ဆိမာနံ ပစ္ဆိမာနံ နောက်နောက်၌ဖြစ်ကုန်သော၊ အဗျာကတာနံ=ကုသိုလ် အကုသိုလ်ဟူ၍မဆိုအပ်၊ တစ်ပါးသောအမည်ဖြင့် ခေါ်ဆိုအပ်ကုန်သော၊ ဓမ္မာနံ တရားတို့အား အနန္တရပစ္စယေန=အနန္တရပစ္စယသတ္တိဖြင့် ပစ္စယော=ဥပကာရကော= ကျေးဇူးပြုတတ်သည်။ ဟောတိ=ဖြစ်ပေ၏။

ပုရိမာ ပုရိမာ အဗျာကတာ ဓမ္မာ ပစ္ဆိမာနံ ပစ္ဆိမာနံ ကုသလာနံ ဓမ္မာနံ အနန္တရပစ္စယေန ပစ္စယော။

ပုရိမာ ပုရိမာ ရှေးရှေး၌ ဖြစ်နှင့်ပြီးကုန်သော၊ အဗျာကတာ-ကုသိုလ် အကုသိုလ်တို့ဟူ၍မဆိုအပ်၊ တစ်ပါးသော အမည်ဖြင့်ခေါ်ဆိုအပ်သော၊ ဓမ္မာ-တရားတို့သည် ပစ္ဆိမာနံ ပစ္ဆိမာနံ=နောက်နောက်၌ဖြစ်ကုန်သော၊ ကုသလာနံ ကုသိုလ်ဖြစ်ကုန်သော ဓမ္မာနံ တရားတို့အား အနန္တရပစ္စယေန=အနန္တရပစ္စယသတ္တိဖြင့် ပစ္စယော=ဥပကာရ ကော= ကျေးဇူးပြုတတ်သည်။ ဟောတိ=ဖြစ်ပေ၏။

ပုရိမာ ပုရိမာ အဗျာကတာ ဓမ္မာ ပစ္ဆိမာနံ ပစ္ဆိမာနံ အကုသလာနံ ဓမ္မာနံ အနန္တရပစ္စယေန ပစ္စယော။

ပုရိမာ ပုရိမာ=ရှေးရှေး၌ဖြစ်နှင့်ပြီးကုန်သော အဗျာကတာ ကုသိုလ် အကုသိုလ်ဟူ၍မဆိုအပ် တစ်ပါးသော အမည်ဖြင့်ခေါ်ဆိုအပ်ကုန်သော ဓမ္မာ=တရားတို့သည် ပစ္ဆိမာနံ ပစ္ဆိမာနံ =နောက်နောက်၌ ဖြစ်ကုန်သော ဓမ္မာနံ တရားတို့အား အနန္တရပစ္စယေန အနန္တရပစ္စယသတ္တိဖြင့် ပစ္စယော=ဥပကာရကော=ကျေးဇူးပြုတတ်သည်။ ဟောတိ=ဖြစ်ပေ၏။

ယေသံ ယေသံ ဓမ္မာနံ အနန္တရာ၊ ယေယေ ဓမ္မာဥပ္ပဇ္ဇန္တိ စိတ္တစေတသိကာ ဓမ္မာ၊ တေတေ ဓမ္မာတေသံ တေသံ ဓမ္မာနံ အနန္တရ ပစ္စယေန ပစ္စယော

ယေသံယေသံ- အကြင်အကြင်ရှေးရှေး၌ ဖြစ်နှင့်ပြီးကုန်သော ဓမ္မာနံ စိတ်-စေတသိက်တရားတို့၏ အနန္တရာ-အခြားမဲ့၌ဖြစ်ကုန်သော၊ ယေယေ ဓမ္မာ=အကြင်အကြင်နောက်နောက်၌ဖြစ်ကုန်သော၊ စိတ္တစေတသိကာ ဓမ္မာ=စိတ်စေတသိက်တရားတို့သည်၊ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ=ဖြစ်ပေါ်လာကုန်၏။ တေတေဓမ္မာ-ထိုထိုရှေးရှေး၌ဖြစ်နှင့်ကုန်ပြီးသော စိတ်စေတသိက်တရားတို့သည် တေသံဓမ္မာနံ=ထိုထိုနောက်နောက်၌ ဖြစ်ကုန်သော၊ စိတ်စေတသိက်တရားတို့အား၊ အနန္တရပစ္စယေန=အနန္တရပစ္စယသတ္တိဖြင့်၊ ပစ္စယော = ဥပကာရကော = ကျေးဇူးပြုတတ်သည်၊ ဟောတိ=ဖြစ်ပေ၏။

(ဆက်လက်ဖော်ပြပါမည်)

စာမျက်နှာ ၆ မှ

လွတ်လျှင် နှစ်သက်သာယာဖွယ် အသာဒ ပင်မရှိ စေကာမူကောင်းသောအရာဟူ၍သာ မှတ်ယူတော်မူကြသည်။-

ဥပမာပြဆိုရသော် “ကမ္ဘာတစ်ခုလုံး ပိုင်စိုးသည့် အာဏာပိုင်ဘုရင်ကြီးတစ်ရက်လုပ်ပါ။ ကမ္ဘာ့ဘုရင်ကြီး တစ်ရက်လုပ်ပြီးလျှင် နောက်တစ်နေ့မှာ အဆုံးစီရင်ခြင်းခံရပါမည်” ဟုပြောဆိုပြီး ကမ္ဘာ့ဘုရင်ကြီးလုပ်ဖို့တောင်းပန်လျှင် လက်ခံသူရှိလိမ့်မည်မဟုတ်။ ပုထုဇဉ်အမြင်ဖြင့်ကြည့်လျှင် ကမ္ဘာ့ဘုရင်ကြီးဘဝဟာ သာယာနှစ်သက်ဖွယ် အလွန်အမင်းရှိနေသော်လည်း နောက်နေ့တွင် အသတ်ခံရမည့်ဘေးကြီး ထင်ရှားသိနေရသည့်အတွက်တစ်ရက်တာမျှခံစားရမည့် ကမ္ဘာ့ဘုရင်ကြီးဘဝကို သာယာနှစ်သက်နိုင်တော့မည်မဟုတ်ချေ။

ထိုသဘောပမာ- အရိယာသူတော်ကောင်းတို့သည် မည့်သည့်အရာ၌မဆို နောင်အခါ ဖောက်ပြန်ပျက်စီးမည့်အဖြစ်ကို မြင်တော်မူကြ၍ ခေတ္တယာယီမျှသာဖြစ်သော နှစ်သက်သာယာဖွယ်တို့ကို နှစ်သက်ဖွယ်ဟု မထင်နိုင်ကြတော့ချေ။ ဤသို့မထင်နိုင်ကြခြင်းကြောင့်လည်း ‘လောကအတွင်းမှာ စင်စစ်ချမ်းသာတရားဟူ၍မရှိစကောင်း၊ မမြဲသော အနိစ္စတရားတွေချည်းသာဖြစ်သည်၊ မတည်မြဲသည့်အတွက် ချမ်းသာတရားဟူ၍လည်း မရှိကောင်း၊ စင်စစ်မှာ ဆင်းရဲသောတရားစုသာ ဖြစ်သည်’ ဟူ၍ဆင်ခြင်နှလုံးသွင်းတော်မူကြသဖြင့် အရိယာပုဂ္ဂိုလ်အဖြစ်ရရှိခဲ့ကြပေသည်။

ဤသို့လျှင် လောကီတရားအတွင်းမှာ ‘ဒုက္ခ’ ချည်းသာဖြစ်သည်ဟု ဆင်ခြင်ခြင်းအမှုပြုမှုလည်း အရိယာပုဂ္ဂိုလ်ဖြစ်နိုင်သောကြောင့် ထိုကဲ့သို့ရှုမှတ်ဆင်ခြင်အပ်သော တရားစုသည် ‘အရိယာသစ္စာ’ မည်ပေသည်။ ထိုသို့လျှင် အရိယာဖြစ်ရန် ရည်သန်အားထုတ်နေသောပုဂ္ဂိုလ်နှင့် အရိယာဖြစ်ပြီးဖြစ်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏အသိမှန်အမြင်မှန်အရ ‘ဘုံသုံးပါး’ ဟုခေါ်သော ‘ဝဋ္ဋတရားကြီးအတွင်းမှာ သုခဟူ၍ မရှိ၊ဒုက္ခချည်းသာဖြစ်သည်’ ဟု ရှုမှတ်ဆင်ခြင်ခြင်းသည် မှန်ကန်သောကြောင့် ‘ဒုက္ခအရိယသစ္စာ’ ဟု ခေါ်သည်။

အကျဉ်းချုပ်အားဖြင့် လောကီတေဘူမကတရားဟုခေါ်သော ဥပါဒါနက္ခန္ဓာငါးပါးသည် ဒုက္ခချည်းသာအမှန်ဖြစ်သည်။ ဆင်းရဲခြင်းစစ်စစ်အမှန်ဖြစ်သည်။ ဥပဒါနက္ခန္ဓာငါးပါးဟူသည်မှာ ငါ ငါ၏ ကိုယ်စသည်ဖြင့် စွဲလမ်းရာဖြစ်သော ရုပ်အစု၊ ဝေဒနာအစု၊ သညာအစု၊ သင်္ခါရအစု၊ ဝိညာဏ် အစု- တည်းဟူသော အစုတရားငါးပါး တို့သာဖြစ်၏၊ ‘ဒုက္ခအရိယသစ္စာ’ပင်ဖြစ်လေသည်။

ရှင်ဉာဏ(ဖျာပုံ)
ကျမ်းညွှန်း- မဟာဗုဒ္ဓဝင်အနုဒီပနီကျမ်း
ကဏ္ဍ- သစ္စာပါရမီ
ကျမ်းပြု- အရှင်ဝိစိတ္တသာရာဘိဝံသ
(တိပိဋကဓရ၊ ဓမ္မဘဏ္ဍာဂါရိက)

လွန်စွာကျေးဇူးများသည့် တိဟိတ်ကုသိုလ်မြောက်အောင် ကျင့်ဆောင်နည်း

ငြိမ်းချမ်းဦး

* ဒွိဟိတ်မှန်
တိဟိတ်သားတို့
ပြုညားသည့် ကုသလာ။ ။

* စေတနာ
သုံးတန်ပြု
တောင်းဆုပန်ထွာ။ ။

* ထိုအရာ
ဉာဏ်မှာချင့်စား။ ။

* ပြုကြရန်
တိဟိတ်ကံ
သည်တရားကို
ဆုံးဖြတ်လို့ခြား။ ။

ဒွိဟိတ်ပုဂ္ဂိုလ်တို့ပြုကြသော ကုသိုလ်တို့သည် အလောဘ အဒေါသဟိတ်နှစ်ပါး ခြံရံ၍ ပြုသော ဒွိဟိတ်ကုသိုလ်ကတစ်မျိုး။ အလောဘ၊ အဒေါသ၊ အမောဟ ဟိတ်သုံးပါးခြံရံ၍ပြုသော တိဟိတ်ကုသိုလ်ကတစ်မျိုး။ ဤကုသိုလ်နှစ်မျိုးတို့တွင် ဟိတ်သုံးပါးခြံရံ၍ပြုသော တိဟိတ်တို့၏ကုသိုလ် ပြုပုံပြုနည်းကို စူးစမ်းမေးမြန်းသော ပုစ္ဆာကဗျာဖြစ်သည်။

ကုသိုလ်ပြုနည်းအမျိုးမျိုး

သာသနာတော်၌ ကုသိုလ်ပြုနည်းအမျိုးမျိုးရှိသည်။ မိမိသဘော ဓမ္မတာအားဖြင့်ပြုသော သယံကာရကုသိုလ်ကတစ်မျိုး။ သူတစ်ပါးတို့ပြုသည်ကိုမြင်၍နည်းယူပြီးပြုသော ပရံကာရကုသိုလ်က တစ်မျိုး။ မိမိလက်ဖြင့်ပြုသော သာဟတ္ထိက ကုသိုလ် ကတစ်မျိုး။ သူတစ်ပါးကိုစေခိုင်း၍ပြုသော အာဏတ္တိက ကုသိုလ်တစ်မျိုး။ ကုသိုလ်၏အကျိုး အာနိသင်ကို ယုံကြည်သိမြင်၍ ပြုသောသမ္ပဇာနကတ ကုသိုလ်ကတစ်မျိုး။ ကုသိုလ်၏အကျိုးအာနိသံသ မဟပ္ဖလဂုဏ်ကိုမယုံကြည်ဘဲပြုသော အသမ္ပဇာန ကတ ကုသိုလ်ကတစ်မျိုး။ ဤသို့လျှင်ကုသိုလ်ပြုနည်း (၆) မျိုးရှိကြောင်းကို မဟာအဋ္ဌကထာကဖွင့်ဆိုဖော်ပြသည်။

တတ္ထ အတ္တနော ဓမ္မတာယကတံ၊ သယံကာရံနာ မပရံကရောန္တာနံ၊ ဒိသွာကတံ ပရံကာရံနာမ။ သဟတ္ထေနကတံ သာဟတ္ထိကံနာမ၊ အာဏာပေတွာ ကာရိတံ အာဏတ္တိကံနာမ။ ကမ္မဥ္စ ဖလဥ္စ သဒ္ဒဟိတွာ၊ ကတံ သမ္ပဇာနကတံနာမ။ ကမ္မဖလမ္ပိ အဇာနိတွာ ကတံအသမ္ပဇာနကတံနာမ။ (မဟာအဋ္ဌကထာ)

အနက်အဓိပ္ပာယ်ကား

တတ္ထ- ထိုခြောက်ပါးသောကုသိုလ်ပြု နည်းတို့တွင် ၊ အတ္တနော- မိမိ၏၊ ဓမ္မတာယ- သဘောအားဖြင့်၊ ကတံ- ပြုအပ်သောကောင်းမှု သည်၊ သယံကာရံနာမ- မိမိ၏သဘောအလျောက် ပြုအပ်သောကောင်းမှုမည်၏။

ပရံ- သူတစ်ပါးတို့၊ ကရောန္တံ- ပြုသည်ကို၊ ဒိသွာ- မြင်၍၊ ကတံ- အတူပြုအပ်သောကောင်းမှု သည်၊ ပရံကာရံနာမ- သူတစ်ပါးပြုသောကောင်းမှုကိုအတုလိုက်၍ပြုသောကောင်းမှုမည်၏။ သဟတ္ထေ န- မိမိလက်ဖြင့်၊ ကတံ- ပြုအပ်သောကောင်းမှုသည်၊ သာဟတ္ထိကံနာမ- မိမိလက်ဖြင့်ကိုယ်တိုင်ပြုအပ်သောကောင်းမှုမည်၏။ အာဏာပေတွာ- သူတစ်ပါး အားစေခိုင်း၍ ၊ ကာရိတံ-ပြုစေအပ်သောကောင်းမှုသည်၊ အာဏာတ္တိကံနာမ- သူတစ်ပါးအား စေခိုင်း၍ ပြုသောကောင်းမှုမည်၏။

ကမ္မဥ္စ- ကံကိုလည်းကောင်း၊ ဖလဥ္စ- ကံ၏အကျိုးကိုလည်းကောင်း၊ သဒ္ဒဟိတွာ- ယုံကြည် ၍၊ ကတံ- ပြုအပ်သောကောင်းမှုသည်၊ သမ္ပဇာနကတံနာမ- ပညာအဆင်အခြင်နှင့်သိမြင်၍ပြုသော ကောင်းမှုမည်၏။ ကမ္မမ္ပိ- ကံကိုလည်းကောင်း၊ ဖလမ္ပိ- ကံ၏အကျိုးကိုလည်းကောင်း၊ အဇာနိတွာ- မသိမူ၍၊ ကတံ- ပြုအပ်သောကောင်းမှုသည်၊ အသမ္ပဇာနကတံနာမ- ပညာနှင့်မယှဉ်ဘဲပြုသော ကောင်းမှုမည်လေ၏။

ဉာဏ်ယှဉ်သော၊ ဉာဏ်မယှဉ်သော ကုသိုလ်ပြုနည်းများ

ဤခြောက်ပါးသောကုသိုလ်ပြုနည်းတို့ တွင် သယံကာရကုသိုလ်ပြုနည်းသည် ရံခါဉာဏ်ဝင် သင့်သောအရာဖြစ်၍ ဉာဏဝိပ္ပယုတ်လေးခု၊ ဉာဏသမ္ပယုတ်လေးခုတို့နှင့်ဆက်ဆံ၏။

သူတစ်ပါးပြုသောကုသိုလ်ကို အတုလိုက် ၍ပြုသော ပရံကာရ ကုသိုလ်။ မိမိ၏လက်ဖြင့်ပြု သောသာဟတ္ထိကကုသိုလ်။ သူတစ်ပါးကိုစေခိုင်း၍ ပြုသော အာဏတ္တိကကုသိုလ်။ ဤကုသိုလ်စုတို့ သည်လည်း သမ္ပယုတ်၊ ဝိပ္ပယုတ်ရှစ်ခုလုံးနှင့်ပင် ဆက်ဆံ၏။

သမ္ပဇာနကတ ကုသိုလ်ပြုနည်းမှာ၊ ဉာဏ သမ္ပယုတ်လေးခုနှင့်သာ ဆက်ဆံ၏။ အသမ္ပဇာန ကတ ကုသိုလ်ပြုနည်းမှာ ဉာဏဝိပ္ပယုတ်ကုသိုလ် လေးခုနှင့်သာဆက်ဆံသည်။

ဒွိဟိတ်ကုသိုလ်ဖြစ်ပုံ

ဤသို့ကုသိုလ်ပြုနည်းခြောက်မျိုးတို့နှင့် ဆက်ဆံသောကုသိုလ်သည် ဉာဏဝိပ္ပယုတ်လေးခု၊ ဉာဏသမ္ပယုတ်လေးခုဟူ၍ ရှစ်ပါးရှိသည်။ ထိုရှစ်ပါး တို့တွင် ဝိပ္ပယုတ်လေးပါးမှာ ကုသိုလ်စိတ်ကိုအားကြီးအောင် ကျေးဇူးပြုတတ်သော ကုသိုလ်ဟိတ်သုံးပါး တို့တွင် ပညာဟိတ်ဟုဆိုအပ်သော အမောဟဟိတ် မယှဉ်၊ အလောဘဟိတ်နှင့် မေတ္တာဟုဆိုအပ်သော အဒေါသဟိတ်တို့နှစ်ပါးသာ ကျေးဇူးပြုသောကြောင့် ဒွိဟိတ်ကုသိုလ်ဟုဆိုရ၏။

တိဟိတ်ကုသိုလ်စိတ်

သမ္ပယုတ်စိတ်လေးခုမှာ အလောဘ၊ အဒေါသ၊ အမောဟ၊ ဤကုသိုလ်ဟိတ်သုံးပါးလုံးနှင့် ယှဉ်၍ ကျေးဇူးပြုသောကြောင့် တိဟိတ် ကုသိုလ်စိတ် ဟုဆိုရသည်။ ဤတိဟိတ်ကုသိုလ်စိတ်၌ ဟိတ်သုံးပါး တို့ကျေးဇူးပြု၍ တိဟိတ်ကုသိုလ်ဖြစ်ပုံကို ပြသဖြင့် ဒွိဟိတ်ကုသိုလ် ဖြစ်ပုံကိုပါသိရသောကြောင့် ဟိတ်သုံး ပါးကျေးဇူးပြု၍ တိဟိတ်ကုသိုလ် ဖြစ်ပုံကိုပါပြလေသည်။

တိဟိတ်ကုသိုလ်ဖြစ်ပုံကား

အဝိဇ္ဇာနုသယ ပရိက္ခိတ္တာ၊ တဏှာနုသယ မူလက အကြောင်းရသော၊ ကာမာဝစရကုသိုလ် သင်္ခါရတို့ထောက်မပြုပြင်၍ အစမမြင်သော သံသရာတစ်ခွင်၌၊ နစ်မွန်းခြင်းဖြစ်ကြရသောသတ္တဝါ ဟူသမျှတို့မှာ တဏှာ၊ မာန၊ ဒိဋ္ဌိဟုဆိုအပ်သော ပပဉ္စတရားတို့လွှမ်းမိုး၍တည်ကြောင်းကိုလည်း "သညာနိဒါနာပ ပဉ္စသင်္ခါ" ဟုမြတ်စွာဘုရားဟော တော်မူသည်။

ပပဉ္စသင်္ခါ- သတ္တဝါဟူသမျှတို့ကိုသံသရာ ဝဋ်မှကျွတ်လွတ်ခွင့် မရအောင် တုပ်နှောင်ဖွဲ့ချီတတ်သော တဏှာ၊ မာန၊ ဒိဋ္ဌိဟုဆိုအပ်သော ပပဉ္စတရား သုံးပါးတို့သည်၊ သညာနိဒါနာ- သံသရာဘဝဖြစ်သမျှ ၌ ယောကျ်ားမိန်းမထင်ရှားရှိ၏ဟုအမှတ်ပြု၍ သိသောသညာမှုသာလျှင် အကြောင်းရင်းရှိကုန်၏။

ပညတ် ပရမတ်မကွဲပြားရလေအောင်

ဤဒေသနာအားလျော်စွာ သညာတစ်ခု ကိုအရင်းပြုသဖြင့် ပရမတ္ထအားဖြင့်ထင်ရှားမရှိသော ယောကျ်ားမိန်းမစသည်ဖြင့် ခေါ်ဆိုပညတ် သမုတ် အပ်သော ဝေါဟာရပညတ်ကိုပင် ထင်ရှားရှိ၏ဟု အမှတ်ဖြင့် ဒိဋ္ဌိတရားကိုအားပေးလျက်တည်သောကြောင့် ငါဟူ၍လည်းကောင်း၊ ငါ၏သား၊

ငါ၏ မယား၊ မိန်းမ၊ ယောကျ်ားထင်ရှားရှိ၏ဟုလည်း ကောင်း၊ အကယ်စင်စစ်ထင်ရှားမရှိသောပညတ် တရားကိုပင် ပရမတ္ထအားဖြင့် ထင်ရှားရှိသောရုပ် နာမ်တရားအပေါ်၌ တင်ထား၍ ပညတ်နှင့်ပရမတ်သည် ကွဲပြားခြင်းမရှိဟု ပရမတ္ထအစစ်ရုပ်နာမ်၏ အဖြစ်ကို မသိကြရလေအောင် သညာ၏အသိက ဖုံးလွှမ်းကွယ်ကာထားလိုက်လေတော့သည်။

အမှားအမှန်ထင် ဉာဏ်မြင်မရှိ
ဒိဋ္ဌိဉာဏ်ဖုံးလွှမ်းသောအခါ

တကယ်တော့သညာအသိက ဒိဋ္ဌိကိုသာ အားပေးလေ၏။ ငါ၊ သူတစ်ပါး၊ မိန်းမ၊ ယောကျ်ား၊ ငါ့သား၊ ငါ့မယားဟု သက္ကာယဒိဋ္ဌိ၊ စွဲလမ်းကပ်ငြိ၍ သညာ၏အခြေ၊ သားမယား၏အနေနှင့် အထူးထူး အသွယ်သွယ် နှစ်ဆယ်သောသက္ကာယဒိဋ္ဌိတို့သည် လွန်မင်းစွာအားရှိ၍ ငါ၊ငါ၏ဥစ္စာဟူ၍လည်းကောင်း၊ ငါ၏သား၊ ငါ၏မယားဟူ၍လည်းကောင်း၊ အမှားကို အမှန်ထင် ဉာဏ်အမြင်မရှိ၊ ဒိဋ္ဌိဉာဏ်ဖုံးဖိ၍တည်သော ပုထုဇဉ် အန္ဓတို့မှာ ကိုယ်ကျိုးကိုမသိ၊ သား မယားတို့၏ချမ်းသာကိုလွန်စွာအားထား၍ လောဘမူစိတ်ကို ရှေ့ထားလျက် စီးပွားရေး၊ ကြီးပွားရေး၊ ချမ်းသာရေးတို့ကို ကြံတွေး၍ရှာကြံနေကြရလေသည်။

လှူသာလှူရ စိတ်မဖြောင့်ဉာဏ်မဝင်
လောဘစိတ်တင်းလင်းနှင့်

ရှာကြံ၍ရလာပြန်သော ပစ္စည်းဥစ္စာများ ကိုလည်း ခင်မင်တွယ်တာ နှစ်သက်ခြင်းအာသာရှိလေသော လောဘစိတ်နှင့်ပင် သိမ်းဆည်းသိုမှီး၍ ထားကြရလေသည်။ ဤသို့လျှင် ဖားငယ်ကိုမြွေဖမ်းသကဲ့သို့ မြဲမြံစွာစွဲလမ်း တတ်သော လောဘစိတ်၏ အာရုံ၊ ကိလေသာကာမဂုဏ်၏အာရုံဖြစ်သော ပစ္စည်းဥစ္စာများကို တရားနှင့်လျော်စွာပေးလှူမည် ကြံပါသော်လည်း လောဘ စိတ်ဖြင့်သိမ်းဆည်းထားသော ပစ္စည်းများကိုခင်မင်တွယ်တာတတ်သော လောဘစိတ်နှင့် ကင်းကွာအောင်ဉာဏ်ပညာမရှိ၍ ကုသိုလ်၏ အကျိုးကိုလည်းထိုးထွင်း၍မသိသောသူ တို့သည် ဒါနတစ်ခုကိုပင်ပြုသော်လည်း နှမြော တွယ်တာတတ်သောစိတ်ကမကင်း လောဘစိတ် တင်းလင်းနှင့် အတင်းပင်လှူလိုက်ရလေသည်။

ဉာဏ်ဝရဇိန်စက်သွားဖြင့် လောဘတရားကို
ချေခုတ်ဖျက်ကြ၍

ဤသို့စုံမက်တတ်၊ နှစ်သက်တတ်သော လောဘစိတ်မဖြစ်ပွား ရအောင် ဉာဏ်ဝရဇိန်စက် သွားဖြင့် ခင်တွယ်မက်မောတတ်သောလောဘ တရားကို ထွားထွားကြေခုတ်ဖြတ်၍ ရှေးသူမြတ် အလောင်းတော်တို့ သဒ္ဓါတော်ဖွေးဖွေးနှင့် ပေးလှူ သောအရာမှာ ကုဋေရှစ်ဆယ်ပမာဏ ဗလဝစည်းစိမ် ကြီးကို ထီးနန်းနှင့်တကွ စွန့်ပစ်တော်မူကြ၍ ကုသလ အဟုန်ကို အလုံးစုံယုံကြည်လျက် ဖြည့်ကျင့်တော်မူ ကြပေ၏။

အလောဘဟိတ်ရံလျက်ပေးလှူသောအလှူ

ငါ၏အသိဉာဏ်ကိုလောဘစိတ်နှိပ်စက်၍သာ အချက်ကျမသိ ဖြစ်ခဲ့ရသည်။ ရှေးကုသိုလ် စီမံ၍ ကုသိုလ်ကံ၏အကျိုးကိုအမြင်သန်လျက် သဒ္ဓါ ဉာဏ်လွှမ်းမိုးသောသူတို့မှာ ဗာဟိယအစု အလှူဝတ္ထုကိုမျှအားမရ၍ သက်ဇီဝိဒညာဉ်ကိုပင် တင်းတိမ် အောင်လှူကြပေသည်ဟု မိမိ၏သန္တာန်၌ အမှန်ကို သိသောပညာဉာဏ်ရှေ့ထား၍ ထက်သန်သော စေတနာ သဒ္ဓါတရားဖြင့် လှူသောအလှူသည် လောဘဟိတ်မဖက်၊ အလောဘဟိတ် သက်သက်နှင့် အချက်ကျကျလှူရသောအလှူဖြစ်၍ အလောဘ ဟိတ်ရံလျက် ပေးလှူရသောအလှူမည်၏။

အဒေါသဟိတ်ယှဉ်သောကုသိုလ်

အဒေါသဟိတ်ဆိုသည်မှာ မေတ္တာကို ဆိုလိုသည်။ လှူမှုတန်းမှု၊ ပေးကမ်းစွန့်ကြဲမှုတို့ကို ပြုကြသောအခါ မိမိကိုယ်ကိုသနားခြင်း၊ ချစ်ခြင်း၊ မေတ္တာစိတ်ကိုရှေ့သွားပြု၍ လှူဒါန်းပေးကမ်းစွန့်ကြဲခြင်းအမှုကို ပြုကြရာသည်။

မိမိထက်ချစ်အပ်သောသူမရှိသည်ဖြစ်၍

မေတ္တာလေးပါးနှင့်တကွသော မေတ္တာ ဘာဝနာကိုပွားများသော အခါ၌လည်း ပိယပုဂ္ဂိုလ်၊ မဇ္ဈတ္တပုဂ္ဂိုလ်၊ ဝေရီပုဂ္ဂိုလ် သုံးဦးတို့တွင် ပိယပုဂ္ဂိုလ်ကို ရှေးဦးစွာမေတ္တာဘာဝနာပွားရလေသည်။ ပိယပုဂ္ဂိုလ်တွင်လည်း မိမိထက်ချစ်အပ်သောပုဂ္ဂိုလ်ဟူသည်မရှိ၍ မိမိကိုယ်ကိုပင်ရှေးဦးစွာ "အဟံအဝေ ရောဟောမိ၊ အဗျာပဇ္ဇောဟောမိ၊ အနီဃောဟောမိ၊ သုခိအတ္တာနံ ပရိဟရာမိ" ဟုမေတ္တာပွားရလေသည်။

အလှူအတန်းပြုကြသောအခါ ဦးစွာချစ်ခြင်း
ချမ်းသာစေခြင်းပြုရာ၏

ဤသို့ပြဆိုစေသည့်အတိုင်း မိမိထက် ချစ်အပ်၊ မေတ္တာရှိအပ်သော သူမရှိသည့်အတွက် လှူဒါန်းပူဇော်မှုစသည်တို့ကိုပြုသောအခါ ရှေးဦးစွာ ချစ်ခြင်း၊ ချမ်းသာစေခြင်းမေတ္တာကို ဖြစ်စေရမည် ဖြစ်သည်။

ဖြစ်စေဟန်ကား "သူငါကစ၊ ရှိရှိသမျှ၊ ပုပုရွရွ၊ သတ္တဝါ အနန္တတို့သည် အစမထင်သော သံသရာရေကြောအပြင်ဝယ်၊ တသွင်သွင် အစဉ်မပြတ်၊ မျောပါ၍လာခဲ့ကြလေရာ၊ ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒ အခါကောင်းနှင့်၊ လွဲချော်တိမ်းပါလာကြရသောကြောင့်၊ သံသရာဝဋ်တွင်း အတင်းမျောပါ ကြရလေကုန်၏။

အဒေါသဟိတ်နှင့်ယှဉ်သောကုသိုလ်

ဤသို့ သံသရာဝဋ်တွင်း၌ အတင်းမျောပါ ၍နေကြရသော သူဟူသမျှတို့သည် လူ့ဘုံလူ့ဘဝမှာ တစ်ရံတစ်ခါ၊ အပါယ်လေးဘုံမှာ အကြိမ်များစွာ။ ဤကဲ့သို့ခြင်းရာကို အခါခါရှုမြော်၍ ယခုခေတ်အခါ ကောင်းတွင်၊ ကိုယ့်ကိုယ်ကိုချစ်မှ၊ ဘဝသစ်ဖန်ခါခါ ပြောင်းသွားသောအရာမှာ၊ ချမ်းသာနှင့်ပြည့်စုံမည်၊ ရည်ရွယ်သောမေတ္တာနှင့်ရှေးဦးစွာ ကိုယ်ကိုချစ်လျက် စွန့်လွှတ်၍ လှူဒါန်းပူဇော်ခြင်းသည် အဒေါသဟိတ် ယှဉ်သောကုသိုလ် မည်လေ၏။

အမောဟဟိတ်ယှဉ်သောကုသိုလ်ဆိုသည်မှာ

အမောဟဟိတ်ဆိုသည်မှာ ပညာကိုဆိုလို သည်။ ပညာဟူသည် သံသရာ၌ကျင်လည်ရာဝဋ္ဋ ဒုက္ခကို ဘေးဘယထင်မြင်၍ သံသရာဝဋ္ဋဒုက္ခမှ ကျွတ်လွတ်လိုသောအာသီသနှင့် နိဗ္ဗာန်ကိုတောင့်တ ၍လှူသောကုသိုလ်သည် အမောဟဟိတ်နှင့်ယှဉ်၍ ပြုသောကုသိုလ်မည်၏။

တိဟိတ်ကုသိုလ်ဖြစ်ခြင်းအကြောင်းအရင်း

ဤသို့ပြဆိုအပ်သော အလောဘ၊ အဒေါသ၊ အမောဟတည်း ဟူသော ဟိတ်သုံးပါးတို့ နှင့်ယှဉ်၍ ပြုအပ်သောကောင်းမှု ကုသိုလ်သည် ပြဆိုခဲ့ပြီးသော နည်း(၆)မျိုးတို့တွင် သမ္ပဇာနကတ ကုသိုလ်မျိုးဖြစ်၍ ဧကန်တိဟိတ်ကုသိုလ်ဟု မှတ်ကြ ရာသည်။ ဤဟိတ်သုံးပါးတို့နှင့်ယှဉ်စပ်၍ ပြုအပ်သော ကုသိုလ်ကောင်းမှုဟူသမျှသည် တိဟိတ်ကုသိုလ်ဟူ၍ မှတ်ကြရာ၏။

သီလကုသိုလ်ပြုကြရာ၌ တိဟိတ်ကုသိုလ်ဖြစ်ပုံ

မိမိ၏သီလဂုဏ်ကိုယုံကြည်သက်ဝင်၍ ကာလပရိစ္ဆေဒကိုပြုလျက် ကာမဂုဏ်အာရုံငါးပါး တို့၌ ပျော်ပိုက်ကျက်စား၍ သွားမှု၊ လာမှု၊ လုပ်မှု၊ ကိုင်မှု၊ ရောင်းမှု၊ ဝယ်မှု၊ သားမှု၊ သမီးမှု၊ ကာမဂုဏ် မီးစာမှုတို့၌ အလေးဂရုကြောင့်ကျပြုလျက် ချမ်းသာမှု သူဌေးဖြစ်မှု၊ သူကြွယ်ဖြစ်မှုစသည် တစ်ဘဝ ချမ်းသာမှုများကိုသာအာရုံပြု၍ ကာမဂုဏ်အစုတို့၌ အဟုန်မနေး၊ ပြေးဝင်ကျက်စား သားမယားတို့နှင့်သာ နေ့စဉ်မပြတ်မလပ်အောင် မွေ့လျော်ကာ မြူးတူး ပျော်ရွှင်၍နေလိုသော လောဘတည်းဟူသော အယုတ်တရားတို့ကို မိမိသန္တာန်၌မဖြစ်ပွားစေဘဲ သတိကိုလက်ကိုင်ထားလျက် သီလတည်းဟူသော ဂုဏ်၌သာသက်ဝင်ယုံကြည်၍ ရှောင်ကြဉ်အပ်သော ဝတ္ထုကို ထိမိအောင်အာရုံပြု၍ ကြဉ်ရှောင်ဆောက် တည်အပ်သော သီလကုသိုလ်သည် ယုတ်တွယ် ကပ်ငြိတတ်သောလောဘတဏှာမှ

ကင်းကွာသည် ဖြစ်၍ အလောဘဟိတ်နှင့်ယှဉ်သော သီလကုသိုလ် မည်လေသည်။

အဒေါသဟိတ်နှင့်ယှဉ်သောသီလကုသိုလ်

ဒါနဥ္စပြအပ်သည့်အားလျော်စွာ မေတ္တာ ဓာတ်ကိုရှေ့ထားလျက် ပွားများကြဉ်ရှောင်ဆောက် တည်အပ်သောသီလသည် မေတ္တာတည်းဟူသော အဒေါသဟိတ်နှင့်ယှဉ်သော သီလကုသိုလ်မည် လေ၏။

အမောဟဟိတ်နှင့်ယှဉ်သောကုသိုလ်

သံသရာဝဋ်မှလွတ်ရာလွတ်ကြောင်း နိဗ္ဗာန်ကိုရည်ညောင်း၍ ကြဉ်ရှောင်ဆောက်တည် အပ်သော သီလကုသိုလ်သည် အမောဟဟိတ်နှင့် ယှဉ်သော ကုသိုလ်မည်လေသည်။

ဤဟိတ်သုံးပါးတို့နှင့်ယှဉ်၍ ဆောက် တည်အပ်သောသီလသည် သမ္ပယုတ္တကတကုသိုလ် ဖြစ်၍ တိဟိတ်ကုသိုလ်ဟုလည်းမှတ်အပ်၏။

(ဆက်လက်ဖော်ပြပါမည်)

ငြိမ်းချမ်းဦး

နောက်ကျောဖုံးမှ

mind. Mindfulness, awareness and attention upgrade and uplift the mind.

အရာရာတွင် သတိမမူနိုင်ခြင်းမှာ တကယ်တန်းအားဖြင့် မိမိတို့၏ ဘဝအဆင့်အတန်းကို ယုတ်လျော့နိမ့်ကျပျက်စီးစေသည့်အပြင် စိတ်ဓာတ်ရေးရာအရလည်း လွန်စွာမှနိမ့်ကျစေပေသည်။ သတိကပ်၍ တည်နေအောင် အားထုတ်ခြင်း၊ အမြဲတမ်း အသိတရားရှိ၍ နိုးကြားနေအောင် ကြိုးပမ်းရင်းဖြင့် သတိမလွတ်သော သတိအမြဲရှိနေသော အကျင့်တရားကို ပွားများအားထုတ်၍ စိတ်ဓာတ်စွမ်းအားအမြဲတမ်းမြင့်မားတိုးတက်နေအောင် မြှင့်တင်ဖော်ဆောင်နိုင်ကြရမည်ဖြစ်သည်။

I have no sword. I make absence of self my sword.

ကျွန်ုပ်မှာ ခုတ်ရန် ထစ်ရန်အတွက် လက်ကိုင်ဓားတစ်ချောင်းတစ်လေမျှမရှိပါ။ ကျွန်ုပ်ကိုယ်တိုင်က ဆောင်ဓားမကိုင်ရအောင် ကြိုးပမ်းအားထုတ်ခဲ့ပါသည်။

You know, ego always feels insecure. Ego is always trying to prove itself.

အတ္တတည်းဟူသော အကြောင်းကြောင့် အတည်မမြဲ အမြဲမတည်သည့် မခိုင်မာမရေရာ မသေမချာ တွေ့ကြုံကြရသည့် ခံစားချက်တွေကို အမြဲတမ်း ထိတွေ့ကြုံဆုံနေကြရသည်တို့နှင့် ငါဆိုသည့် အတ္တသည် ငါ့ကျိုးငါ့ဖို့ ငါ့အတွက်သာကြည့်တတ်သော သဘာဝကို အမြဲတမ်း သက်သေသာဓက ထုတ်ဖော်ပြသလေ့ရှိသည်။ ထိုကဲ့သို့ တွေ့ကြုံခံစားနေရမှုများကို သင်ကိုယ်တိုင်က ခံစားနားလည်တတ်ဖို့ လိုပေသည်။

When people who practice vipassana meditation ddevelop really good mindfulness, they see that there is only physical process and mental process going on.

ဝိပဿနာဘာဝနာကျင့်စဉ်ဓမ္မကို ကျင့်ကြံကြိုးကုတ်ပွားများအားထုတ်ကြကုန်သော ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်တို့အဖို့အရာ အချိန်နှင့်အမျှ သတိကပ်လျက် အမြဲတမ်းသတိမလွတ်သည့် စစ်မှန်ကောင်းမြတ်သည့် စိတ်စွမ်းအားများ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်နေမည်ဖြစ်သည်။

ထိုကဲ့သို့ အမြဲသတိကပ်လျက် ရှုပွားနေသော ယောဂီသည် ရုပ်ပိုင်းဆိုင်ရာတို့၌ အမြဲမပြတ် ဒလစပ်ဖြစ်ပျက်ပြုပြင်ပြောင်းလဲနေသော အစဉ်တရားများနှင့် စိတ်ပိုင်းဆိုင်ရာဖြစ်ပျက်နေမှု အစဉ်တရားတို့ကိုသာ စူးစိုက်ရှုကြည့်လျက် ဝိပဿနာ ဘာဝနာဓမ္မကျင့်စဉ်တရားကို အစဉ်တစိုက် တစိုက်မတ်မတ် ရှုမှတ်ပွားများလျက် ကြိုးစားအားထုတ်နေမည်သာဖြစ်သည်။

There is only process; no person, no being, no ego. This is really dificult, but if you practice, you see for yourself.

ထိုသို့ ဝိပဿနာဘာဝနာဓမ္မကို ပွားများအားထုတ်နေစဉ် သတိယှဉ်ကပ်လျက်ရှိသော စိတ်များသည် တည်ကြည်ငြိမ်သက်၍ အေးချမ်းလာပြီးသည့်နောက် ပုဂ္ဂိုလ်၊ သတ္တဝါ၊ အတ္တတို့မှ လုံးဝသုဉ်းဆိတ်နေသည့် အဖြစ်ကို ကိုယ်တိုင်မြင်သိလာမည်ဖြစ်သည်။ ထိုသို့ မြင်သိလာရသော အဆင့်မှာ တကယ်တော့ ခက်ခဲနက်နဲလှသော်လည်း သင်ကိုယ်တိုင်က ယုံကြည်မှုသဒ္ဓါစိတ်များ ခိုင်ခိုင်မာမာဖြင့် သတိပဋ္ဌာန်ဝိပဿနာဓမ္မကျင့်စဉ်အတိုင်း လိုက်နာကာ ကျင့်ကြံကြိုးပမ်းအားထုတ်ခဲ့မည်ဆိုပါလျှင် သင်ကိုယ်တိုင် ကိုယ်တွေ့အမြင်အသိများဖြင့် တရားထူး ဓမ္မကို ထိတွေ့သိမြင်လာရမည်ဧကန်အမှန်ဖြစ်သည်။

And when you see for this yourself, you don't feel so afraid any more.

Some people when they really develop vipassana inside, are not even of raid to die. They pass away very calmly, peacefully.

ထိုကဲ့သို့ တရားထူးဓမ္မကို ကိုယ်တိုင်မြင်သိလာသည်နှင့် တစ်ပြိုင်နက် စိုးထိတ်တုန်လှုပ်နေရခြင်းဘေးတို့ကို ခံစားနေရမှုများမှ ကင်းလွတ်၍ ငြိမ်းအေးသွားပြီဖြစ်သည်။

ခန္ဓာအတွင်း သတိကပ်လျက် ရှုပွားရသော သတိပဋ္ဌာန်ဝိပဿနာဘာဝနာဓမ္မကို ကျင့်ကြံကြိုးကုတ်ပွားများအားထုတ်နေသည့် ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်အချို့တို့ဆိုလျှင် ဝိပဿနာဉာဏ်များ တစ်ဆင့်ပြီးတစ်ဆင့် တိုးတက်လာသည်အလျောက် တစ်သံသရာလုံး သေဆုံးကြရသည့် မရဏဒုက္ခဘေးဆိုးကြီးကိုပင်လျှင် စိုးထိတ်ကြောက်ရွံ့ခြင်းအလျဉ်းမရှိကြတော့ပေ။

လောကဓံရှစ်ပါး၊ တရားဆိုးများ ရိုက်ခတ်ခံစားကြရခြင်းတို့မှ လည်းကင်းဆိတ်သည်ဖြစ်၍ အေးဆေးတည်ငြိမ်လျက် တုန်လှုပ်ခြင်းအလျဉ်းမရှိတော့ချေ။ ငြိမ်းအေးချမ်းသာသည့် အဖြစ်၌ အပြည့်အဝ ဝင်ဆံ့သက်ရောက်ကာ ငြိမ်သက်လျက်ရှိနေပေတော့သည်။

'Snow in the summer' is publisehd by DMG Books (www.dmgbooks.com) and is available in English and Thai at DMG Book Store, 22nd floor, Amarin Plaza, 496-502 Phloenchit Road, 'My Mind is my Home" will be published shortly in English and Thai by the same Publisher.

ဆရာတော်ဦးဇောတိက ဟောကြားတော်မူသော 'နွေရာသီထဲမှ နှင်းပွင့်များ' တရားစာအုပ်ကို အင်္ဂလိပ်ဘာသာနှင့် ထိုင်းဘာသာ ပြန်ဆိုလျက် ဒီအမ်ဂျီစာအုပ်တိုက်မှ ပုံနှိပ်ထုတ်ဝေပြီး 'ကျွန်ုပ်စိတ်သည် ကျွန်ုပ်အိမ်ဖြစ်သည်' ဟူသော ဟောကြားချက်များကို အင်္ဂလိပ်ဘာသာ၊ ထိုင်းဘာသာသို့ ပြန်ဆိုကြပြီးဖြစ်၍ မကြာမီအဆိုပါ စာအုပ်တိုက်မှ ပုံနှိပ်ထုတ်ဝေသွားမည်ဖြစ်သည်။

To Listen to the full English Language recording of sayardaw U Zotaka's talk held at the Bodhagaya Hall of Amarin Plaza, download an Mp3 file from littlebang, wordpress.com, which is also a greatresource for Bangkok-based English speakers about events and discussions on Buddhism.

ဘန်ကောက်မြို့ အမရင်ပလာဇာရှိ ဗုဒ္ဓဂယာခန်းမဆောင် တွင် ဆရာတော်ဦးဇောတိကဟောကြားတော်မူသော တရားဓမ္မများနှင့် တရားဆွေးနွေးပွဲများမှ အသံဖမ်းယူ၍ အမ်ပီ၃ ဖိုင်ဖြင့် သွင်းထားသော တရားခွေများကိုလည်း အသင့်နာယူနိုင်ကြစေရန် မြန်မာဘာသာ အင်္ဂလိပ်ဘာသာနှင့် ထိုင်းဘာသာတို့ဖြင့် ထုတ်လုပ်ဖြန့်ချိလျက်ရှိသည်ဟု ဆိုလေသည်။

ဓမ္မဝီရ-သန္တာ

အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာထေရဝါဒဗုဒ္ဓသာသနာပြုတက္ကသိုလ်၊

ရန်ကုန်။

bdkay;q dwrf & [efwdkYtm; pm;rnfvm;[k pum;onfS;f qdkSh

ခင်မောင်မိုး(တောင်ကြီး)

ရတနာမြတ်သုံးပါး အပါအဝင်ဖြစ်တော် မူသော ရဟန်းသံဃာတော်တို့အား ဒကာ၊ ဒကာမ တို့က ဆက်ဆံချဉ်းကပ်ကြရာ၌ အထူးအလေးဂရုပြု ကြရမည်မှာ ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်သူတော်ကောင်းတို့၏ စောင့်ထိန်းကြရသော တာဝန်တစ်ရပ်ဖြစ်သည်။

မိမိနေအိမ်သို့ အာဂန္တုကကြွရောက်တော် မူလာသော ရဟန်းအား နေအိမ်ရှင် ဒကာ၊ ဒကာမ တို့က ဆွမ်း၊ ခဲဘွယ်၊ ဘောဇဉ်များ ကပ်လှူကြရာ၌ ပြောဆိုဆက်ဆံသော စကားအသုံးအနှုန်းကအစ ယဉ်ကျေးလိမ္မာစွာ ပြောဆိုလျှောက်ထားတတ်ကြ ပါမှ ပညာရှိတို့၏နားမှာ နှစ်သက်သာယာသော ကဏ္ဍိဂုဏ်နှင့် ပြည့်စုံနိုင်မည်ဖြစ်ပါသည်။ သို့မဟုတ် ပါက ရိုင်းပြသော ဂါမ္မဒေါသသင့်မည်ဖြစ်ပါသည်။

ယင်းသို့ လူနှင့်ရဟန်းတို့၏ ပြောဆို ဆက်ဆံမှုနှင့် စပ်လျဉ်း၍ စာဆိုအကျော် ရှင်မဟာ သီလဝံသက ဆုံးမစာတစ်ရပ်ဖြင့် ညွှန်ပြခဲ့ပါသည်။ "ဘုဉ်းပေးဆိုတမ်း ရှင်ရဟန်းတို့အား စားမည်လား ဟု စကားသည့်နှယ်မဆိုနှင့်" ဟုဆုံးမတော်မူခဲ့ ပါသည်။

စားသည်ဟူသော မြန်မာစကားအသုံးအနှုန်း

'စားသည်' ဟူသောမြန်မာစကားသည် သာမညအများဆိုင် စားခြင်းကြိယာကိုပြသောစကား ဖြစ်သည်။ အဓိပ္ပာယ်မှာ အစာအာဟာရဝတ္ထု တစ်ခုခုကို ဝါး၍မျိုသည်။ မှီဝဲသုံးဆောင်သည်ဟူ၍ အနက်ထွက်သည်။

သို့သော် မြန်မာစကားတွင် အရာဌာန၊ ပုဂ္ဂိုလ်တို့နှင့် ဆီလျော်လျှောက်ပတ်သော အသုံး အနှုန်း ဝေါဟာရများရှိသည်။

(၁) လူတစ်ယောက် ထမင်းစားသည်။

(၂) ဘုရင်မင်းမြတ် ပွဲတော်တည်သည်။

(၃) လူကြီးမင်း ထမင်းသုံးဆောင်သည်။

(၄) ဘုန်းတော်ကြီး ဆွမ်းဘုဉ်းပေးသည်။

(၅) ရဟန်းသံဃာတော်တို့ ဆွမ်းဘုဉ်းပေးတော်မူသည် ဟု "ဘုဉ်းပေး" ဟူသော အသုံးအနှုန်းဖြင့် ပြောဆိုလျှောက်ထားကြရသော ထုံးတမ်းအရိုးအစဉ် ရှိပါလျက် "စား" ဟူသော သာမန်လူတို့အတွက် သုံးနှုန်းသော အရပ်စကားဖြင့် ရိုင်းပြစွာ မပြောမဆို ကြရပေ။

'အရှင်ဘုရား ဆွမ်းဘုဉ်းပေးတော့မည်လား' ဟုလျှောက်ထားပြောဆိုပါမှ သင့်လျော် လျှောက်ပတ်သည်။

'အရှင်ဘုရား ဆွမ်းစားတော့မလား' ဟု လျှောက်ထားပြောဆိုလျှင် မသင့်တော်၊ ရိုင်းပြရာ ကျသည်။

အထူးသတိပြုကြရန်မှာ-

(က) ရဟန်းနှင့် တိုက်ရိုက်ပြောဆိုရာ၊ သို့မဟုတ် စာဖြင့်ရေးသားလျှောက်ထားရာ၌ အထူးသတိပြုကြ ရမည်မှာ 'စား' ဟူသောကြိယာပုဒ်အစားကို 'ဘုဉ်းပေး' ဟူသောပုဒ်ဖြင့် သုံးနှုန်းရမည်ဖြစ်သည်။

ဥပမာပြ အသုံးအနှုန်းများ

ဆွမ်းဘုဉ်းပေးကြွတော်မူပါဘုရား။ ဆွမ်းဘုဉ်းပေး တော်မူပါ။ ဆွမ်းဘုဉ်းပေးလို့ ကောင်းပါရဲ့လား။ ဆွမ်းကို ဘယ်ကဘုဉ်းပေးတော်မူခဲ့ပါသလဲဘုရား စသည်ဖြင့် 'စား' ဟူသောစကားကို မသုံးနှုန်းမပြော ဆိုကြရန်ဖြစ်ပါသည်။

(ခ) ရဟန်းနှင့် တိုက်ရိုက်စကားမပြောသောအရာ၊ စာဖြင့်လျှောက်ထားသောအရာတို့၌ 'စား' ဟူသော အသုံးအနှုန်းကို သုံးစွဲနိုင်ပါသည်။

ဥပမာပြအသုံးအနှုန်းများ

ဆွမ်းစားကျောင်း၊ ဆွမ်းစားဇရပ်၊ ဒီကနေ့ တို့အိမ်မှာ ဘုန်းကြီးသုံးပါး ဆွမ်းစားပင့်ထားတယ်။ အမေရေ ဘုန်းဘုန်းကြီးက ဆွမ်းသိပ်စားနိုင်တာပဲ။ သမီးတို့ ရယ် ကိုယ်တော်တွေ တစ်နေ့မှဆွမ်းတစ်ထပ်တည်း စားရတာလေ။ ငါတို့မောင်ပဉ္စင်း ရထားပေါ်မှာ ဆွမ်းမစားခဲ့ရဘူးတဲ့။ ရဟန်းစားရတဲ့ ဆွမ်းတစ်နပ်။ ရစန်းမစားရတဲ့ ဆွမ်းတစ်ထပ် စသည် ပြောဆိုသုံးစွဲနိုင်ပါသည်။

ဂါမ္မဒေါသသင့်သော စကားရိုင်းများ

ဤအရာ၌ ရဟန်းသံဃာတော်တို့နှင့် ပြောဆိုဆက်ဆံကြရာတွင် စကားအသုံးအနှုန်း မယဉ်ကျေးကြပါက ဂါမ္မဒေါသသင့်၍ ပညာရှိများ မနှစ်သက်ကြပါ။ ဂါမ္မဒေါသဆိုသည်မှာ ကျေးလက် တောင်သူ မိလက္ခုတို့ ပြောဆိုကြသော စကားအရိုင်း ဖြစ်၍ အပြစ်ဟုဆိုလိုပါသည်။

ဥပမာပြအသုံးအနှုန်းများ

ဆရာတော်၊ ဘုန်းတော်ကြီးအရွယ်ကို ဦးပဉ္စင်းကြီး ဟုဆိုပါက ဂါမ္မဒေါသသင့်သည်။

(က) ဦးဇင်းကြီး ဆွမ်းစားတော့မလား၊ ထမင်းစား မလား ဟု ဘုန်းတော်ကြီးအား မေးပါက (ဒေါသ သင့်၏)

ဘုန်းတော်ကြီးဘုရား ဆွမ်းဘုဉ်းပေးတော့ မလားဘုရား (ဒေါသလွတ်၏)

(ခ) ဘုန်းကြီးသေဆုံးသွားပြီ။ (ဒေါသသင့်၏)

ဘုန်းကြီးပျံတော်မူပြီ။ (ဒေါသလွတ်၏)

စသည်အားဖြင့် ရိုင်းစိုင်းသောစကားကို မပြောမဆို မဆက်ဆံကြဘဲ၊ ယဉ်ကျေးစွာသုံးနှုန်းပြောဆိုကြပါမှ အပြစ်ဒေါသမှလွတ်၍ ပညာရှိတို့၏နားမှာ နှစ်သက် သာယာသော ကဏ္ဍိဂုဏ်ရောက်ရှိနိုင်ကြမည်ဖြစ်ပါ၍ ရဟန်းသံဃာတော်တို့နှင့် ပြောဆိုဆက်ဆံကြရာ၌ အထူးသတိပြုကြစေလိုပါကြောင်း မေတ္တာလောင်း၍ တင်ပြအပ်ပါသည်။

ခင်မောင်မိုး (တောင်ကြီး)

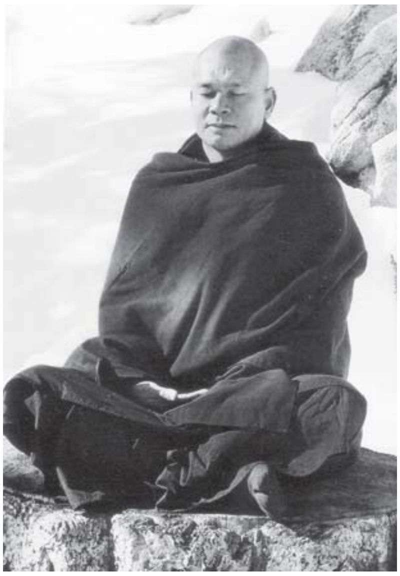

yecsi o rsm; o

ဗုဒ္ဓေါ်ရသ- အရှင်ကုန္ဒာစရိယ
(ဗောဓိရိပ်ငြိမ်တောရ၊ မော်ဘီ)

တနေ့သ၌ အစ်ကိုနှစ်ယောက် ခရီးသွားနေခိုက်တွင် ဂန္ဓ မာဒန တောင်ရံက ပစ္စေကဗုဒ္ဓါတစ်ပါး သမာပတ်ဝင်စားရာမှထ၍ ကျန်းမာရေး အတွက် ပျားရည်အလှူခံ ကြွလာရာ ထိုရွာအနီးသို့ရောက်တော့ ဒကာမတစ်ဦး ၏ လမ်းညွှန်ချက်ဖြင့် ပျားရည်ကုန်သည် ညီနောင်တို့ အိမ်ရှေ့သို့ ကြွရောက် လာတယ်။

ထိုအခါ အငယ်ဆုံးဒကာလေးက ဝမ်းသာအားရသဒ္ဓါကြွစွာဖြင့် ပျားရည်တွေသပိတ်ထဲသို့ လျှံကျအောင် လောင်းလှူလိုက်ပြီး တောင်းဆုပန်ဆင် ပါတော့တယ်။

သပိတ်ပေါ်လျှံ၍ မြေသို့ကျသည့်တိုင်အောင်

သဒ္ဓါဖြူသန့် မြူမသန်းပဲ လှူဒါန်းရ ဤပျားရည်အလှူကောင်းမှု ကြောင့် ဤဇမ္ဗူဒီပါတစ်ကျွန်းလုံးကို အုပ်ချုပ်လျက် အထက်တစ်ယူဇနာ အောက်တစ်ယူဇနာအစိုးရသော တန်ခိုးထက်မြက် အရှင်ဘုရင်ဖြစ်ရပါလို၏ ဘုရားဟု ဆုတောင်းပန်ဆင်ခဲ့သည်။

“ပစ္စေကဗုဒ္ဓါ အရှင်မြတ်ကလည်း”

ဣစ္ဆိတံ ပတ္ထိတံ တုယှံ၊

ခိပ္ပမေဝ သမိဇ္ဈတု။

သဗ္ဗေ ပူရေန္တု သင်္ကပ္ပါ၊

စန္ဒော ပန္နရသော ယထာ။

အလိုရှိအပ်၊ တောင်းတအပ်သည့်အတိုင်း၊ သင်၏ ဆုမြတ်ကြီးကို စောလျင်မကြာ ကြံတိုင်းအောင်၊ ဆောင်တိုင်းမြောက် ပြီးမြောက်ပါစေသတည်း။ လပြည့်ည လပြည့်ဝမာ ပြီးပြည့်စုံစေသတည်း။

ဤကဲ့သို့ ဆုပေး၍ ပြန်ကြွလာရာလမ်းတွင် ယခင်လမ်းညွှန်တဲ့ ဒကာမလေးနှင့်တွေ့ပြန်ရာ ပျားရည်များသပိတ်လျှံကျနေတာတွေ့မြင်ရပြီး ဒကာမလေးကလည်း ခေါင်းပေါ်မှပါလာသော အဝတ်ကိုချွတ်ဖြုတ်၍ လက်သုတ်လက်ခုပမာ လှူဒါန်းပြီးလျှင် ပျားရည်ဒကာ ဧကရာဇ်မင်းကြီးဖြစ်ခဲ့ ပါသော် ထိုမင်းကြီး၏ အဂ္ဂမဟေသီမိဖုရားကြီး ဖြစ်ရပါလို၏ဘုရားဟု လျှောက်ထားဆုပန်လေသည်။

အစ်ကိုနှစ်ယောက် အိမ်ပြန်ရောက်လာကြတော့ အလှူခံရဟန်း တစ်ဦးအား ပျားရည်များလှူဒါန်းလိုက်ကြောင်းကို ညီငယ်က ပြောပြသောအခါ

အစ်ကိုကြီးက လောကမှာ ဘုန်းကြီးလိမ်တွေပေါ်များတယ် ညီလေးရဲ့ မင်းဟာ အလှူခံပုဂ္ဂိုလ်ဆိုပြီးတော့ ဒွန်းစဏ္ဍားကြီး ဖြစ်နေပါလိမ့်မယ်လို့ ပြော လိုက်တယ်။

အကိုလတ်ကတော့ ဒီပျားရည်အလှူခံတဲ့ရဟန်းကို ငါမတွေ့လိုက်ရ လေချင်း၊ တွေ့များတွေ့လိုက်ရလျှင် ခြေနှစ်ချောင်းကိုကိုင်ပြီး သမုဒ္ဒရာတစ်ဖက် သို့ ပစ်လိုက်မှာပဲလို့ ပြောလိုက်ပါတယ်။

“ကံအကျိုးပေးနှင့် ပန်အကျိုးပေး”

အကိုကြီးဟာ ပစ္စေကဗုဒ္ဓါရဟန်းအား ဒွန်းစဏ္ဍားဟူ၍ ပြောဆိုမှား ခဲ့သော ဝစီကံဝင့်ကြွေးကြောင့် ဒွန်းစဏ္ဍားစောင့်ရှောက်၍ ဒွန်းစဏ္ဍားသားဟု ဆိုရလောက်အောင် နိပြောသောမဏေ ဖြစ်လာရတယ်။

(ယခင်အပတ်မှအဆက်)

သီရိဓမ္မာမင်းကြီး၏
သမိုင်းဝင်ကျောက်တိုင်

မဇ္ဈိမဒေသ- ဗုဒ္ဓဂယာသို့ ဘုရားဖူးရောက်လေတိုင်း သီရိဓမ္မာ သောက မင်းကြီးသည် ဗုဒ္ဓဖြစ်စဉ် သမိုင်းဝင်ကျောက်တိုင်ထူခဲ့သည်များကို တွေ့မြင်ရသောအခါ မင်းကြီး၏ကျေးဇူးများ သိရှိခဲ့ရသည်။

မင်းကြီးသည် နောင်အနာဂတ်မှာ မြတ်စွာဘုရား၏ သာသနာ အဓွန့်ရှည်ကြာအောင်၊ ပြန့်ပွားအောင် စွမ်းဆောင်နိုင်သကဲ့သို့ ဗုဒ္ဓဖွားတော်မူ ရာ ဘုရားဖြစ်တော်မူရာ တရားဦးဟောတော်မူရာ စသည့်နေရာများ၌ “ကျောက်တိုင်ကြီးများ” စိုက်ထူခဲ့ပါသည်။

ထိုဗုဒ္ဓသမိုင်းဝင်ရာ ကျောက်တိုင်ကြီးများသည် ယနေ့တိုင်အောင် ခန့်ငြားထည်ဝါစွာ တည်ရှိလျက်ရှိနေပါသေးသည်။

မြေကြီး၌ စိုက်ထူထားအပ်သော ကျောက်တံခါးတိုင်ကြီးဟာ အရပ် လေးမျက်နှာမှလာသော လေမုန်တိုင်းတို့သည် တိုက်ခတ်ပါသော်လည်း မလှုပ် မယိမ်းစေနိုင်သကဲ့သို့ အရိယာသစ္စာကို သိမြင်ပြီးသော သောတာပန်သည် ကျောက်တိုင်ကြီးပမာ မည်သို့သော ဘယ်လိုအကြောင်းမျိုးတို့ဖြင့် တွေ့စေကာမူ ရတနာသုံးပါး၌ ယုံကြည်သောစိတ်သည် မလှုပ်မယိမ်းပဲ ပကတိအတိုင်းရှိ၏ ဟု ဗုဒ္ဓဘုရားရှင် ဟောကြားတော်မူ၏။

မြတ်စွာဘုရားသည်ပင် ကျောက်တိုင်ကြီးတွေ၏ ခိုင်ခံ့ပုံအကြောင်း များကို ဥပမာပေး၍ ဟောတော်မူသည်။

သီရိဓမ္မာသောကမင်းကြီးသည် ဤအချက်ကိုသိ၍ပင် ကျောက်တိုင် ထူခဲ့သလားဟု စာရေးသူစဉ်းစားနေမိသည်။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် သီရိဓမ္မာ သောကမင်းကြီး စိုက်ထူခဲ့သော ကျောက်တိုင်ကြီးများဟာ သဘာဝမုန်တိုင်း ဒဏ် ဘာသာရေးမုန်တိုင်းဒဏ် နိုင်ငံရေးမုန်တိုင်းဒဏ်တို့ကို ကြံ့ကြံ့ခံနိုင်ပြီး နှစ်ပေါင်းနှစ်ထောင်ကျော် ခရီးသို့တိုင် ဖြတ်သန်းကျော်လွှားနိုင်၍ ယနေ့တိုင် တလူလူဖြင့် ထူလျက်ပါ။ ထူးလျက်ပါ။

ဒီအတွေးက သီရိဓမ္မာသောကမင်းကြီး၏အကြောင်းကို တရေးရေး မြင်ယောင်မိတော့တယ်

“ဆုတောင်းမှားခဲ့လေသလား”

သီရိဓမ္မာသောကမင်းကြီးဟာ ရှေ့လွန်လေပြီးသောအခါက ရွာတစ်ရွာမှာ ပျားရည်ကုန်သည် ညီနောင်သုံးဦးအနက် တစ်ဦးဖြစ်ခဲ့ဖူးသည်။ တစ်ဦးနှင့်တစ်ဦးလည်း အထူးချစ်ခင်ကြင်နာကြလေသည်။

အကိုလတ်ကတော့ ပစ္စေကဗုဒ္ဓါရဟန်းအား ခြေနှစ်ချောင်းကို ကိုင်ပြီး သမုဒ္ဒရာတစ်ဖက်သို့ပစ်လိုက်မည်ဟူ၍ ပြောဆိုသော ဝစီကံဝဋ်ကြွေးကြောင့် သမုဒ္ဒရာတစ်ဖက် သီဟိုဠ်ကျွန်းမှာ ဒေဝါနံပိယတိဿ မင်းကြီးဖြစ်လာရတယ်။

ပျားရည်ကုန်သည် ညီအငယ်ဆုံးက သူတောင်းဆုပန်ဆင်တဲ့အတိုင်း ပါဋလိပုတ်ပြည့်ရှင် ဘုရင်သီရိဓမ္မာသောကမင်းကြီးဖြစ်လာခဲ့တယ်။

လမ်းမှာအဝတ်တစ်ဖက်လှူလိုက်သော ဒကာမလေးကတော့ သူ ဆုတောင်းပန်ဆင်တဲ့အတိုင်း သီရိဓမ္မာသောကမင်းကြီး၏ အသန္ဓိမိတ္တာ မိဖုရားကြီး ဖြစ်လာရတယ်။

သီရိဓမ္မာသောကမင်းကြီးဟာ စေတီ၊ ကျောင်း၊ ရေတွင်း၊ ရေကန် စသည်ပေါင်း ရှစ်သောင်းလေးထောင်စသည်ဖြင့် ကြီးကျယ်ခမ်းနားသော အလှူပွဲကြီးများ တတိယသင်္ဂါယနာတင်ပွဲနှင့် သာသနာပြုလုပ်ငန်းကြီးများကို ဆောင်ရွက်ခဲ့ပါတယ်။

ရဟန်းသံဃာတော်များနှင့် ရဟန္တာအရှင်သူမြတ်တို့ကို ဆည်းကပ်ကိုးကွယ်ခွင့်ရသည့်အပြင် သားတော်အရှင်မဟိန္ဒ၊ သမီးတော်သံဃမိတ္တာ ရဟန္တာအရှင်တို့၏ ဖခမည်းတော်ဖြစ်ခဲ့ရပါတယ်။

ဇမ္ဗူဒိတ်တစ်ကျွန်းလုံးကို အစိုးရသော မင်းကြီးတစ်ဦးဖြစ်ပါလျှက် သေခါနီးကာလကျတော့ နှလုံးသွင်းမကောင်းလေသောကြောင့် သေပြီးနောက် စပါးကြီးမြွေအဖြစ်သို့ ရောက်သွားရတယ်။

ဒီမင်းကြီး၏ ဆုတောင်းပန်ဆင်ပုံကို သုံးသပ်ကြည့်တဲ့အခါ လောဘ မကင်းသော ဆုကိုသာပန်ဆင်ထားပါတယ်၊ ဉာဏ်မပါတဲ့ ဆုတောင်းလို့ ပြောလို့ရပါတယ်။

သူပန်ဆင် သူလိုချင်နေတာက ဧကရာဇ်မင်းကြီးဘဝဖြစ်တယ်၊ ဧကရာဇ်မင်းကြီးတစ်ကယ်ရှိတယ်လို့လည်း အထင်မှားထားတယ်၊ အသိမှားတယ်။

အသိမှားထားတော့ မင်းကြီးဘဝလိုချင်တယ်
လိုချင်တော့ စွဲလမ်းတယ်
စွဲလမ်းတော့ ရအောင်လုပ်တယ်
ရလာတာက မင်းကြီးဘဝ
သူက သုခလို့ထင်ထားတယ်
စင်စစ်က ဒုက္ခဖြစ်သွားရတယ်။

ယခင်ဘဝကလည်း ပစ္စေကဗုဒ္ဓါအရှင်ကို ဖူးမြင်ကိုယ်တွေ့ရှိပြီး ဒါနပြုခဲ့ပေမယ့် ဉာဏ်မယှဉ်တဲ့ဆုပဲ ပန်ဆင်ခဲ့တယ်။

ဒီအချိန်မျိုးမှာ ဉာဏ်နဲ့ယှဉ်တဲ့ ဆုတွေပန်ဆင်ခဲ့ရင် ပြည့်ကောင်းရာ၏။ ယခုတော့ ကံဆုသာပန်ဆင်ခဲ့တယ်။ ဉာဏ်ဆုမပါခဲ့ပါချေ။

သူ့ရဲ့ကောင်းမှုထဲမှာ ဉာဏ်မပါလာတော့ သီရိဓမ္မာသောကမင်းကြီး ဘဝရောက်တော့ ဉာဏ်မပါတဲ့ကုသိုလ်အကျိုးပေးပြီလေ။

ရဟန္တာအရှင်ကို ဆည်းကပ်ခွင့်ကောင်းခဲ့ပေမယ့် သူ့စိတ်က မပြောင်း၊ သူ့အကြောင်းက မလှ၊ ငါဆိုတဲ့ဒိဋ္ဌိက သူ့ကိုအုပ်ချုပ်တာသူမသိ သူသာဧကရာဇ်ဟု မာန်ရစ်နေသေးတယ်။

ကံသစ်မှာ ဉာဏ်ဖြစ်မလာတော့ ဒိဋ္ဌိခေါ်သွားရာ အပါယ်လေးဖြာသို့ ရောက်ရပါတော့တယ်။

ထိုသာဓကပမာပြ၍ စီစစ်ရပါသော် ကံအလုပ်၊ ဉာဏ်မအုပ်မိလို့၊ ကံပဲလုပ်လုပ်၊ ဈာန်ပဲလုပ်လုပ်၊ ဉာဏ်အုပ်မိပါက၊ ပါရမီမြောက်၍ နိဗ္ဗာန်အထိ ရောက်ရပါလိမ့်မည်။

သို့ဖြစ်ရကား-

ကောင်းမှုပြု၍ ဆုတစ်ခုပန်လျှင် ဉာဏ်ယှဉ်ရပါတယ်၊ ဉာဏ်အထောက်အကူရလျှင် လူ-နတ် ပြဟ္မာ ဘယ်ဘဝရောက်ရောက် နိဗ္ဗာန် အထိ ပေါက်နိုင်ပါတယ်။

ကံဆုကို ဉာဏ်ယှဉ်
ဈာန်ဆုကို ဉာဏ်ယှဉ်
ခန္ဓာအစဉ်ကို ဝိပဿနာရှု
ဖြစ်ပျက်မှုက သဘာဝ
ဘယ်ဘဝရရ ဒုက္ခမျှသာ
ဒုက္ခမြင်လျှင် သင်မလိုချင်
အမှန်ပင် အေးငြိမ်းဏာရ။

(ဆက်လက်ဖော်ပြပါမည်။)

ပန်းကိုလိုလျှင် အပင်ပျိုးပါ

ဗိုလ်သောင်း (ဒေဒင်)

♦ မွှေးလွန်းသည့်ပန်း၊ ပန်ဆင်မြန်းဖို့
ပွင့်လန်းစေတာ၊ ဥယျာဉ်သာမှာ
ရလာပန်းမျိုး၊ အစေ့မျိုးမှ
မြေလျှိုးထွက်လာ၊ အပင်ပေါက်တာ။ ။

♦ ရှင်သန်ကြီးမား၊ ပြုစုထားက
တိုးပွားဝေဆာ၊ ခက်တွေဖြာကြ
ဩဇာမြေဆွေး၊ ရေလောင်းပေးမှ
မွှေးလွန်းသည့်ပန်း၊ မညှိုးနွမ်းပါ။ ။

♦ အလုပ်နှင့်ဉာဏ်၊ ဤနှစ်တန်သည်
အမှန်မုချ၊ ပြုကျင့်ရမည်
မရှိပညတ်၊ ရှိပရမတ်နှင့်
ရှုမှတ်ပွားများ၊ အားထုတ်ကာထား။ ။

♦ ပန်းကိုလိုလျှင်၊ ပင်ပျိုးစဉ်ခါ
ပေါင်းသင်းမြေဆွ၊ ရေလောင်းကြရ
ဒါန သီလ၊ သမထအား
ပြုရတိုင်းမှာ၊ အေးငြိမ်းကာသွား။ ။

ဗိုလ်သောင်း (ဒေဒင်)

"r@Do nfAk\ ax&0;'"r@w&m;ppfw&m;r@f

x@fum;&ejzpfo nfqkb nfcH;buEStnD

vlfunjzL"r@Dpmaywl@ESh'Dpfw ,fpm unfwl@fS
2009 ckESfrwfv twGfjzefYcsdkwfa0 vl@fyD

၁။ ဓမ္မဝီရ၏ ဓမ္မသံစဉ်များ (ငြိမ်းချမ်းဦးနှင့် တက္ကသိုလ်သျှင်သီရိ)

၂။ ဖြတ်သန်းချိန်နိဒါန်းနှင့် ပထမပိုင်း (ငြိမ်းချမ်းဦး) (ဒုတိယအကြိမ်)

၃။ ဆရာကြီးဦးရွှေအောင်၏ စာပေကောက်နုတ်ချက်စာစု (ဓမ္မပဒ)
(ငြိမ်းချမ်းဦးနှင့် စိုးမြင့်လတ်)

၄။ ဗုဒ္ဓယဉ်ကျေးမှုရတနာ အရှင်သီလာစာရ(ဖားကန့်)

၅။ သူတော်ကောင်းတို့အလှူပေးနည်း အရှင်သီလာစာရ(ဖားကန့်)

စေတနာ မေတ္တာကရုဏာရှင်များ၏ ပြန့်ပြောကျယ်ဝန်းသော မာယာ

နိုင်ခင်ရွှေ(ဗဒင်)

မြစ်ကဲ့သို့ကွေ့ကောက်ရစ်ပတ်တတ်တဲ့သဘောကို တင်စားပြောဆိုတတ်ကြတဲ့ ဥပမာပေးစကားတစ်ရပ်ဖြစ်တဲ့ မာယာ၏သရုပ်ကို ပီပြင်အောင်ဖွင့်ဆိုလို့ရှင်းပြလိုပါတယ်။

မြစ်တစ်စင်းကို ကြည့်ကြမယ်ဆိုပါရင် ကွေ့ကောက်ခြင်းဆိုတဲ့ အကြောင်းအရင်းတစ်ခုထဲတော့မဟုတ်ပါ။ ကျဉ်းမြောင်းပြီး နက်ရှိုင်းတဲ့ သဘောရှိသလို တိမ်ကောပြီး ကျယ်ဝန်းတဲ့ သဘောတွေလဲရှိနေတာကို မြင်တွေ့ကြရမှာဖြစ်ပါတယ်။

မြစ်ရိုးမြစ်စဉ်တစ်လျှောက် ရေဖုံးလွှမ်းထားမှုကြောင့် အလွယ်နဲ့မမြင်တွေ့နိုင်ကြတဲ့ အင်မတန်မှ မာကျောခက်ထန်တဲ့ ကျောက်ဆောင်ကျောက်တန်းများရှိကြသလို မြင်သာထင်သာတဲ့ သဲသောင်စည်းသောင် ကျွန်းငယ်တွေကိုလဲ မြင်တွေ့နိုင်ကြမှာဖြစ်ပါတယ်။

ဒါတင်မကပါဘူး၊ မြစ်တို့ရဲ့ သဘောကို စေ့စေ့ငုငုရှုကြည့်ကြမယ်ဆိုပါရင် မြစ်တစ်စင်းဟာ သဘာဝအရ ငြိမ်သက်စွာ စီးဆင်းနေတတ်ပေမယ့် ပြင်ပလှုံ့လ ပယောဂဖြစ်တဲ့ လေပြင်းမုန်တိုင်းများ ကျရောက်လာပြီဆိုမှဖြင့် အလွန်အင်မတန်ကြောက်မက်စရာ အသွင်ရုတ်ချည်းကူးပြောင်းသွားပြီး၊ လှိုင်းတံပိုးများပြင်းထန်လာလို့၊ လှေ၊ သမ္ဗာန်၊ သင်္ဘောတွေနဲ့အတူ၊ လူတွေရဲ့အသက်ခန္ဓာတွေကိုပါ ဝါးမြိုဖျက်ဆီးပစ်လေ့ရှိတဲ့ အလွန့်အလွန်ဆိုးရွားတဲ့ ဘေးဒုက္ခဆိုးကြီးကို တမုဟုတ်ချင်း ကျရောက်စေတတ်ပါတယ်။

ဒါကြောင့် မြစ်နဲ့ပမာတင်စားခိုင်းနှိုင်းထားတဲ့ မာယာရဲ့သဘောသကန်များကလဲ အဆင်ချင်းတူ၊ အသွင်ချင်းတူ၊ အမူအရာချင်းတူ၊ ဖြစ်စဉ်ချင်းလဲတူကြတာမို့၊ လောကလူသားများ သိမှတ်ထားနိုင်ကြစေရန် ပညာရှိများက နှိုင်းယှဉ်လို့ဆိုထားကြခြင်းဖြစ်ပါတယ်။

လူ့လောက အမိဝမ်းမှကျွတ်ကတည်းက မာယာနဲ့စခဲ့တယ်ဆိုရင် ဒီအမြင်ကို မှားတယ်လို့ဆိုကြမှာလား။ ကွေ့ကောက်တတ်တဲ့ မာယာရဲ့ သဘောဟာ မိမိအလိုရှိတဲ့အရာကို ရယူလိုတဲ့အခါမှာ တဲ့တိုးမပြော သွယ်ဝိုက်သောနည်းနဲ့ တစ်ဖက်လူသိအောင် အမူအယာအားဖြင့် လှည့်ပတ်ပြောဆိုပြီး ရယူတတ်ပါတယ်။ ဒီလိုပါပဲ လူ့လောကထဲ အခုမှရောက်လာတဲ့ ကလေးက သူခံစားရတဲ့ ဒုက္ခ ဘယ်သို့ဘယ်ပုံမပြောတတ်သော်လည်း ငိုခြင်းနဲ့မူယာမာယာပြခဲ့ပါတယ်။ ဆာလောင်ခြင်းရဲ့ဝေဒနာခံစားရပြန်ရင်လည်း အငိုနဲ့ပဲ အမိနို့ကိုတောင်းစို့ခဲ့ပါတယ်။ ဒါကြောင့် လူ့လောက မာယာတောထဲမှာ ဘာဘာညာညာ မသိဘဲရောက်ရှိလာတဲ့ ကလေးဟာ ရှုံ့မဲ့တဲ့မူယာနဲ့ ငူးဝါးလို့ အော်လိုက်ရင်ပဲ သူအလိုရှိတဲ့ အရာမှန်သမျှ ပြီးပြည့်စုံအောင်ရရှိမယ်ဆိုတာ ကောင်းကောင်းကြီးသိသွားတော့တာပါပဲ။

ဘာကြောင့်လဲဆိုတော့ ဒါသွယ်ဝိုက်တဲ့နည်းနဲ့ငိုခြင်းဟာ ကလေးတွေရဲ့ အင်အားပဲလေ။ ဒါဟာ မြစ်ကဲ့သို့သော ကျယ်ပြောတိမ်ကောတဲ့ အသွင်နဲ့ လူ့လောကမှာ၊ သူသူငါငါ အသက်ရှင်ရပ်တည်နိုင်ရေးအတွက် ကျင့်သုံးနေကြတာဖြစ်ပါတယ်။ မိမိတို့ဘဝ ရှင်သန်တိုးတက်စေဖို့ မူယာမာယာနဲ့ ပြောဆိုတဲ့နေရာမှာ တစ်ပါးသူအတွက် အတိဒုက္ခရောက်စေတဲ့ အပြုအမူမျိုးမဟုတ်သလို မိမိအလိုဆန္ဒပြည့်ဝအောင် လုပ်ငန်းအဆင်ပြေချောမွေ့ဖို့ရန် ရည်ရွယ်လုပ်ဆောင်တဲ့ မာယာများသာဖြစ်ကြတဲ့အတွက် လောကလူသားများ ကမ္ဘာနှင့်အမျှ လုပ်ဆောင်နေကြတာဖြစ်ပါတယ်။ ဒါဟာ မြစ်တစ်စင်းရဲ့ မာယာဖြစ်တဲ့ တိမ်ကောပြန့်ပြောတဲ့သဘောလို့ ပြောရမှာဖြစ်ပါတယ်။

အဲဒီမာယာမျိုးကို ကျွန်တော်တို့ အပြစ်လို့မြင်ကြမယ်ဆိုရင် လူ့လောကမှာ ရပ်တည်ရာမဲ့သွားလိမ့်မယ်လို့ ကျွန်တော်မြင်မိပါတယ်။ ဘာကြောင့်လဲဆိုတော့ လောကမှာ တစ်ဦးတစ်ယောက်တည်းနေပြီး ဘဝခရီးကို ရင်ဆိုင်ကျော်ဖြတ်နေရတာမဟုတ်ပါဘူး၊ မိသားစုတစ်စုနဲ့တစ်စု ပေါင်းစုနေရာမှာ လင်ရယ် မယားရယ်ဖြစ်လာကြပါတယ်။ ပြီးတော့ သားတွေ သမီးတွေ မွေးဖွားလာရာမှာ မိမိတို့မိသားစုဘဝ ချမ်းသာကြွယ်ဝအဆင်ပြေစေရန် အခြားအခြားသော မိသားစုများနဲ့ပါ ပေါင်းသင်းဆက်ဆံကြရပါတယ်။ ဒါဟာ ယဉ်ကျေးသိမ်မွေ့တဲ့ လူ့ပတ်ဝန်းကျင်တစ်ခုလုံးကျင့်လာရတဲ့ နိယာမတစ်ခုပါ။ အဲဒီလိုပေါင်းသင်းဆက်ဆံ ကျွမ်းဝင်လာကြလို့လည်း မိမိအကျိုး တစ်ပါးသူအကျိုးသယ်ပိုးဆောင်ရွက်တဲ့အခါ လွယ်ကူချောမွေ့အဆင်ပြေနေကြတာမှာ မာယာသဘောတွေ အများကြီးပါပါတယ်။

မိမိသားသမီးများ လိမ်မာရေးခြားရှိစေဖို့ စိတ်ထဲကမပါကြသော်လည်း မုန်းဟန်ပြပြီး ကြမ်းတမ်းတဲ့နည်းနဲ့ ရိုက်နှက်ဆုံးမရတဲ့အခါမျိုးရှိသလို၊ သားသမီးများရဲ့ အကျိုးစီးပွားကို အရှည်မျှော်ကိုးပြီး ကိုယ့်အားကိုယ်ကိုးတဲ့စိတ်မျိုးဖြစ်ပေါ်လာအောင်လည်း ရက်စက်တဲ့ အသွင်နဲ့ မာယာဆင်ပြီး လုပ်ဇာတ်ခင်းနေရတာလည်းရှိပါတယ်။

ဒါတင်လားဆိုတော့ မဟုတ်သေးပါဘူး။ နေ့စဉ်နဲ့အမျှ ပြုဖွယ်ကိစ္စမှန်သမျှတွေမှာ မိသားစုအရေးဆိုပေမယ့် မိဘများကပဲ မာယာသုံးပြီး လုပ်ဆောင်နေကြတာတော့မဟုတ်ပါဘူး၊ သားသမီးများကလည်း အမိအဖကြိုက်တဲ့ အစာအာဟာရကျွေး၊ အမိအဖကြိုက် အမှုကိစ္စအဝဝတို့ကို ဆောင်ရွက်ပြပြီး သူ့အလို သို့လိုက်ပါဖို့ သွယ်ဝိုက်သောနည်းနဲ့ မာယာသုံးလေ့ရှိပါတယ်။ ကလေးဘဝအရွယ်ငယ်စဉ်ကဆို အဆော့လွန်လို့ အိမ်ပြန်နောက်ကျရင်ပဲ အမေ့မျက်နှာ အမျက်လွန်လို့ ညိုနေတာမြင်ရင် ဖွတ်အတင်းဦးကင်းနဲ့ အမေ့ရင်ကို တိုးဝှေ့၊ အမေ့ပါးပြင်ပေါ် အနမ်းပန်းကလေး တစ်ပွင့်ချွေလိုက်တော့ မာန်တင်းပြီး 'ဒင်းတော့ လာပလေ့စေ' ဆိုတဲ့ အမေ့စိတ်တွေပြေပြီး ချစ်ဟန်ပြတဲ့သားလူလှရဲ့ မာယာတောထဲ မျောခဲ့ရတာပဲမဟုတ်ပါလား။

သမုတိနယ် လူ့ဘောင် လူ့လောက လူသားတွေ တစ်ဦးနဲ့တစ်ဦး ပေါင်းသင်းဆက်ဆံတဲ့အခါ၊ အခင်မင်ပျက်စီးပွားတတ်အောင် ပြောဆိုဆက်ဆံတဲ့အခါ မိမိအကျိုးကိုငဲ့ပြီး မချစ်သော်လည်း အောင့်ကာနမ်းဆိုတဲ့ စကားရှိသလို မုသားမပါ လင်္ကာမချောဆိုတဲ့ စကားလည်းရှိကြပါတယ်။ သူ့နေရာနဲ့သူ အသုံးတည့်မယ်ဆိုရင် ဒီလိုမာယာသုံးတာမျိုးဟာ လောကရဲ့အလိုက်အထိုက်မို့ သမုတိနယ်သားတွေအနေနဲ့တော့ ကိုက်ညီလှပါတယ်။ အမှန်တော့ မာယာဆိုတဲ့ ကောင်းသောစိတ်စေတနာကို ကျွန်တော်တို့ သမုတိသစ္စာနယ်ဖွား ပုထုဇဉ်လူသားများ မဆိုထားနဲ့ ပရမတ္ထသစ္စာနယ်ဆီသို့ ကူးခတ်ပြီးသားအရိယာပုဂ္ဂိုလ်များပင်လျှင် မာယာဆိုတဲ့ စကားအစား ဥပါယ်တစ်မျှင်လို့ပြောင်းလည်း သုံးစွဲလိုကြတာကိုမြင်တွေ့နိုင်ပါတယ်။

သောတပတ္တိမဂ်သို့ ဆိုက်ပြီးအရိယာအဖြစ်သို့ ရောက်ရှိပြီးသားပင်ဖြစ်သော်လည်း မိသားစု၏ အရေးကိစ္စဆောင်ရွက်လိုသော စိတ်များဖြစ်ပေါ်လျက်ပင်ရှိပါတယ်။ ဒိဋ္ဌိ ဝိစိကိစ္ဆာနှစ်ပါး သမုစေဒပဟာန် ပယ်သတ်နိုင်ခဲ့ပေမယ့် ကျန်ရှိတဲ့ လောဘဒေါသကိလေသာများကို မပယ်သတ်နိုင်ပါ။ ဒါကြောင့် ကျောင်းဒကာကြီး အနာထပိဏ်သူဌေးကြီး ရင်ထဲမှာ သားအတွက် ရတက်မအေးနိုင်။

ဖြစ်ပုံက သူဌေးသားပီပီ အပေါင်းအဖော်များနဲ့ မူးယစ်သောက်စား၊ ဘဝကို အလေးမထားဘဲ ဆိုးမိုက်နေတဲ့သားအတွက် အနာထပိဏ်သူဌေး စိတ်မအေးနိုင်ရှာ။ သူဌေးကြီးညအိပ်ရာဝင်ခဲ့ပေမယ့် အိပ်ရာညောင်းစောင်းတွင် ဘယ်ညာလူးလိမ့်နဲ့ အိပ်စက်မရ ဘယ်ပုံဘယ်နည်းနဲ့များ ဆိုဆုံးမရမှာပါလိမ့်

ဘုရားကျောင်းသွားရင်လည်း အကောင်းသား၊ ဘုရားရှင်ရဲ့ အဆုံးအမခံယူမယ်ဆိုရင် ဒင်းတော့ လိမ်မာကောင်းပါရဲ့၊ အခုတော့ ကျောင်းလွှတ်လည်း မသွား အဖော်များနဲ့တစ်နေကုန် လည်ပတ်မူးယစ်သောက်စားနေတော့ သူဌေးကြီးခမျာ သားလိမ်မာဖြစ်ဖို့အရေး စဉ်းစားရင်းအကြံရသွားတယ်။

အေး. . . ဟုတ်ပြီ ဟုတ်ပြီ အခု ငါတွေးထားတဲ့ အကြံအတိုင်း မနက်ဖြန်ဥပုသ်နေ့မှာ အသပြာပေးပြီး ကျောင်းမှာဥပုသ်စောင့်ဖို့သွားခိုင်းမှပဲ။

မိုးလင်းကတည်းက အိမ်ရှေ့ထွက်လိုက် အိမ်ထဲဝင်လိုက်နဲ့ အပြင်ထွက်ပြီး သူငယ်ချင်းနဲ့ လည်ပတ်ဖို့ အသပြာတောင်းဖို့အခက်တွေ့နေပုံရတဲ့ သားတော်မောင်ရဲ့ အရိပ်အကဲကိုကြည့်ပြီး သူဌေးကြီးက ညကအတွေးထဲအစီအစဉ်ဆွဲထားတဲ့အတိုင်း ဒီနေ့တော့ အကောင်အထည်ဖော်မှပဲလို့တွေးရင်း သူဌေးကြီးက

'ဟေ့ သားတော်မောင် ဒီနေ့ အိမ်မြဲလှချည်လား'

'ဟာဗျာ အဖေကလည်း ပိုက်ဆံမှမရှိတော့တာ ဘယ်လိုလုပ်ပြီး လည်ပတ်လို့ရမှာလဲ၊ အခုပဲ အဖေ့ဆီက အသပြာတောင်းတော့မလို့ ကြံနေတာ။ အဲဒါ အဖေ မုန့်ဖိုးလေးပေးပါဦး. . .'

'အေး အေး ပေးတာပေါ့ကွယ်။ ဒါပေမယ့် အဖေ ဒီနေ့သားနဲ့ အပေးအယူလုပ်ဖို့ အစီအစဉ်လေးဆွဲထားတာရှိတယ်။ အဲဒါ ငါ့သားသဘောတူမယ်ဆိုရင် အဖေ ငါ့သားတောင်းတဲ့မုန့်ဖိုးထက်မက ငါ့သားသူငယ်ချင်းတွေနဲ့ လည်ပတ်ပျော်ပါးဖို့ပါ အသပြာငါးရာတောင်ပေးမှာကွ'

'ဟင် ဟုတ်လား အဖေ၊ အဖေ တကယ်ပြောတာလား'

'တကယ်ပေါ့ ငါ့သားရဲ့'

'ကဲ သား ဘာလုပ်ပေးရမလဲပြော'

'အေးကွယ် အဖေခိုင်းချင်တာကတော့ ဒီနေ့ ဥပုသ်နေ့မဟုတ်လား'

'ဟုတ်တယ်လေ အဖေ၊ ဒါများ အထူးအဆန်းမှတ်လို့ မေးနေရသေးတယ်'

'အေး ငါ့သားက မထူးဆန်းဘူးလို့ထင်တဲ့ အခု ဥပုသ်နေ့မှာ ဒီနေ့ ဘုရားကျောင်းသွားပြီး ဥပုသ်စောင့်ရမယ်ကွဲ့'

'ဗျာ'

'မဗျာနဲ့ ငါ့သား တကယ်လို့ ဒီနေ့ ငါ့သားဥပုသ်စောင့်မယ်ဆိုရင် မင်းလိုချင်တဲ့ အသပြာငါးရာ၊ မိုးလင်းဥပုသ်စောင့်ရာက ပြန်လာရင် သားကို အဖေပေးမယ်။ ဘယ့်နှယ့်လဲ ငါ့သား ဒီနေ့ဥပုသ်စောင့်နိုင်ပါ့မလား'

'ဟာ. . ဗျာ အဖေကလည်း ကျွန်တော်က သူငယ်ချင်းတွေနဲ့ ချိန်းထားပြီးသားဗျ'

'ဒါက ငါ့သားသဘောပဲလေ၊ အဖေကတော့ ဒီနေ့ ငါ့သား ဥပုသ်စောင့်မယ်ဆိုရင် အသပြာငါးရာပေးဖို့အသင့်ပဲ'

ထိုသို့ပြောပြီးတဲ့နောက် သားတော်မောင်ရဲ့ အရိပ်အကဲကို စောင့်ပြီး ကြည့်နေခဲ့တယ်။ သူဌေးကြီးရဲ့စိတ်ထဲမှာတော့

'အင်း ဒီနည်းနဲ့တော့ အဆင်ပြေနိုင်လောက်ပါတယ်။ သားတော်မောင်ရဲ့ မျက်နှာအမူအယာကြည့်ရတာ အသပြာငါးရာဆိုတော့ အဖော်အပေါင်းများနဲ့ပျော်ပါးဖို့ မက်လောက်တဲ့ငွေပဲလေ။'

'ကဲဗျာ အဖေ ဒီနေ့သားဘုရားကျောင်းသွားပြီး ဥပုသ်စောင့်မယ်ဗျာ ဒါနဲ့အဖေ့ဘက်က အသပြာငါးရာပေးဖို့တော့ သေချာတယ်နော်'

'သေချာတယ်ငါ့သား၊ မနက်ဖြန်မနက် ဥပုသ်အထွက် ငါ့သားအတွက် ဟောဒီမှာအသပြာငါးရာထုပ် ထုတ်ထားပြီးသား အဆင်သင့်ပဲငါ့သား စိတ်ချ'

'ဟုတ်ပြီ အဖေ့ကတိတည်ပါစေနော်'

'တည်ပါတယ် ငါ့သားရယ်'

အဖေ့လက်ထဲက အသပြာငါးရာကြောင့်သာ ဘုရားကျောင်းသွားပြီး ဥပုသ်စောင့်ရမှာ အမှန်တော့ သားတော်မောင်မဟာကာလမှာ ဘာသာရေးဆိုလို့ ဘာမှနားလည်တဲ့သူမဟုတ်ပါ'

မဟာကာလရဲ့ စိတ်ထဲမှာတော့. . . .

အင်း ဘာသာရေးနားမလည်တော့လဲ ဘာအရေးလဲ သူများပြောဆိုသလို လိုက်ပြီးပြောဆိုရင်ပြီးတာပဲ။ မနက်လင်းလို့ အိမ်ပြန်ရင် အသပြာငါးရာက သေချာနေပြီပဲ။ ဒါမှ သူငယ်ချင်းများနဲ့တဝကြီးပျော်ပါးရဦးမှာပေါ့။ ဘာပဲဖြစ်ဖြစ် အသပြာရဖို့က အဓိကပဲမဟုတ်လား။

နံနက်ခင်း လေသာပြတင်းမှ သားအလာကိုမျှော်ရင်း အနာထပိဏ်သူဌေးကြီးစိတ်တွင်းမှာ သူ့ရဲ့ထမအဆင့် နည်းပရိယာယ် အောင်မြင်ခြင်းကြောင့် ဝမ်းသာနေရှာသည်။ လက်ထဲမှာလည်း အသပြာ ငါးရာထုတ်ကို အသင့်ကိုင်ရင်း သားအလာကိုစောင့်နေမိသည်။ မိဘမေတ္တာကြီးမားသည်ဆိုရာ၌ လောကီလောကုတ္တရာ အကျိုးစီးပွားများပင် မိမိတို့၏ ရင်နှစ်သည်းခြာသားသမီးများပါ ရရှိသုံးဆောင်ခံစားစေလိုသည်မှာ မိဘတိုင်းပင်မဟုတ်ပါလား။ အမိအဖများ၏မေတ္တာတရားကြီးမားလိုက်ပုံများ လောကီအကျိုးစီးပွားတွင်သာမက မိမိရရှိပြီးသားဖြစ်တဲ့ အရိယာသစ္စာ မဂ်ပညာများကိုပင် ရရှိခံစားစေလိုခြင်းမှာ သားသမီးများအပေါ်မှာထားရှိတဲ့ မိဘများရဲ့ ခိုင်မာတဲ့ မေတ္တာတရားမဟုတ်ပါလား။

'အဖေ အဖေ'

'ဟေ သားပြန်လာပြီလား ဥပုသ်ကောရရဲ့လား'

'ဟာ အဖေကလည်း ဥပုသ်က ရလား မရဘူးလားမေးမနေပါနဲ့ သူများဆိုသလို လိုက်ဆိုလိုက်တာပဲ၊ သူများဥပုသ်စောင့်ဆိုလို့ လိုက်စောင့်လိုက်တာပဲပေါ့။ အဖေနော် အဖေ့ကတိအတိုင်း အသပြာငါးရာပေးတော့ဗျာ'

သားတော်မောင်၏ စကားမဆုံးခင်ပင် သူဌေးကြီးက 'ရော့ ဟောဒီမှာ အသပြာငါးရာ အဖေ့ကတိတည်ပါတယ်ကွာ၊ အသပြာယူပြီး သူငယ်ချင်းတွေနဲ့ ပျော်ပျော်ပါးပါး သွားပေါ့။ အခုလို ငါ့သားဘုရားကျောင်းသွားပြီး ဥပုသ်စောင့်တာ အဖေဝမ်းသာတယ်ကွာ။ နောက်တစ်ခါ လပြည့်နေ့ကျရင်လဲ ငါ့သားဥပုသ်စောင့်မယ်ဆိုရင် အဖေဒီထက်မကပေးဦးမှာကွယ့်'

'ဟုတ်လား အဖေ ဘယ်လောက်လဲ'

'အင်း အဖေစဉ်းစားထားပါတယ်။ ငါ့သားလေး သူငယ်ချင်းတွေနဲ့ လုံလုံလောက်လောက် ပျော်ပျော်ပါးပါး သုံးစွဲနိုင်ဖို့ အသပြာတစ်ထောင်ပေးမယ်ကွယ့်'

'ဟာ တစ်ထောင်တောင် ဒါဆို သားဥပုသ်သွားစောင့်ဦးမယ်အဖေ'

'အေး အေး ဒါပေမယ့် ငါ့သား ဒီတစ်ခါ ဥပုသ်သွားစောင့်လို့ရှိရင် နောက်တစ်ခုထပ်လုပ်ပေးရဦးမယ်ကွယ့်'

'ဘာထပ်လုပ်ပေးရဦးမှာလဲ အဖေ'

'ဒီလိုကွ ညပိုင်းအချိန်ကျလို့ရှိရင် ဘုရားရှင်က တရားဟောတယ်မဟုတ်လား'

'ဟောတာပေါ့'

'အေး ဒါဆိုရင် ငါ့သားလုပ်ပေးရမှာက ဘုရားဟောတဲ့ တရားတွေကို သေသေချာချာနာယူမှတ်သားပြီး ဘုရားရှင်ဘာတွေ ဟောကြားသလဲဆိုတာကို အဖေ့ကို ပြန်ပြောပြနိုင်ရမယ်။ ကဲ ဘယ့်နှယ့်လဲ'

'ဟာ စိတ်ချအဖေ အဖေသာကတိတည်ပါစေ'

မဟာကာလမှာ အသပြာတစ်ထောင်ရရှိနိုင်ရေးအတွက် ပထမတစ်ခါလို ဥပုသ်စောင့်နိုင်ရုံနဲ့ မလုံလောက်တော့။ ဘုရားရှင်ရဲ့ တရားတွေကို နာယူမှတ်သားပြီး နံနက်အိမ်ပြန်ရင် ဖခင်ဖြစ်သူ အနာထပိဏ်သူဌေးကြီးကို ပြန်ပြောရမှာမို့ တရားနာပရိသတ်တွေကြားကနေ ဘုရားရှင်ရဲ့ မျက်နှာတော်နှင့် နီးသထက်နီးအောင် နေရာယူလိုက်ပြီး ဘုရားရှင်အား ဦးစွာပထမ ဖူးမျှော်ကြည်ညိုလိုက်တယ်။

စာမျက်နှာ ၂၉ သို့

r&mr\r [mv , wwu?

v , fvDq &ma

a&;om;jyp

v , fwEÅef

The Ledi Dham

b

MAHĀ THERA L

(eAme'ye) (Nibbān Dipani

(ယခင်အပတ်မှအဆက်)

ဒုတိယပုစ္ဆာဖြေဆိုချက်

အဘယ်သို့လျှင် အတုမရှိ မြင့်မြတ်သော ပရမသုခ ဖြစ်ပါသနည်း ဟူသော ဒုတိယပုစ္ဆာ၌-

သုခသည် -

၁။ သန္တိသုခ

၂။ ဝေဒယိတသုခ

ဟူ၍ လောက၌ သုခ ၂ မျိုး ထင်ရှားရှိကြသည်။

သန္တိသုခ။ ။ သန္တိသုခဆိုသည်ကား ဖြစ်ပွားနှိပ်စက်၍နေသော အနိဋ္ဌဓမ္မ၊ ဝိပတ္တိဓမ္မတို့၏ ပျောက်ငြိမ်းမှု၊ လွတ်ငြိမ်းမှုဟူသော သန္တိသုခမျိုး။

မကြာမီ ဧကန္တတွေ့ကြုံရတော့မည့် နှလုံးပူဆွေး၍နေသော အနိဋ္ဌဓမ္မ၊ ဝိပတ္တိဓမ္မတို့၏ ပျောက်ငြိမ်းမှု၊ လွတ်ငြိမ်းမှုဟူသော သန္တိသုခတစ်မျိုး။

တွေ့ချိမ့်မည်လား၊ တွေ့၍ထားလျှင် ပြီးပါပြီ၊ ခက်ပါပြီဟု ကြံ၍ ပူဆွေးရသော အနိဋ္ဌဓမ္မ၊ ဝိပတ္တိဓမ္မတို့၏ ပျောက်ငြိမ်းမှု၊ လွတ်ငြိမ်းမှုဟူသော သန္တိသုခတစ်မျိုး။

ဤ (၃) မျိုးသော သုခတို့သည် ခံစားစံစားရာ တစ်စုံတစ်ခုသော ဝတ္ထုကိုရ၍ ခံစားစံစားရသော သုခမျိုးမဟုတ်ကုန်။ စင်စစ်သော်ကား ဆိုက်တိုက်၍နေသော အနိဋ္ဌဓမ္မ၊ ဝိပတ္တိဓမ္မတို့မှ လွတ်ငြိမ်းသော သန္တိသုခမျိုးတို့သာတည်း။ ဤသန္တိသုခမျိုးတို့မှာ တစ်စုံတစ်ယောက်သောဝတ္ထုတို့ကို မရသည့်ပြင် မိမိတို့ကပင် ဆိုက်ရောက်သော ဥပဒ်ဘေးရန်အားလျော်စွာ ရွှေ၊ ငွေ၊ အသပြာ၊ ဥစ္စာပစ္စည်းအကုန်ခံ၍ လွတ်ငြိမ်းမှုကိုရအောင် အားထုတ်ကြရကုန်၏။

တစ်မူးတန်အကုန်ခံမှုရသော လွတ်ငြိမ်းမှု

တစ်မတ်တန်အကုန်ခံမှုရသော လွတ်ငြိမ်းမှု

ငါးမူးတန်၊ တစ်ကျပ်တန်အကုန်ခံမှုရသော လွတ်ငြိမ်းမှု။

တစ်ဆယ်တန်အကုန်ခံမှု ရသောလွတ်ငြိမ်းမှု။

နှစ်ဆယ်တန်၊ သုံးဆယ်တန်၊ လေးဆယ်တန်၊ ငါးဆယ်တန်၊ တစ်ရာတန်၊ နှစ်ရာတန်၊ သုံးရာတန်၊ လေးရာတန်၊ ငါးရာတန်၊ တစ်ထောင်တန် အကုန်ခံမှု ရသောလွတ်ငြိမ်းမှု။

နှစ်ထောင်တန်၊ သုံးထောင်တန်၊ လေးထောင်တန်၊ ငါးထောင်တန်၊ တစ်သောင်းတန်၊ တစ်သိန်းတန်၊ တစ်သန်းတန် အကုန်ခံမှုရသော

(Continue from last week)

Answer to the second question.

In the second question: "How is nibbāna the incomparable noble happiness?" There are in this world two kinds of happiness:

(1) the happiness of appeasement (santi sukha)

(2) the happiness of enjoying (vedayita sukha)

Santi sukkha means

(1) the cure-appeasement or the overcoming of the undesirable things, and the destruction (anittha dhamma, vipatti dhamma that are oppressiong)

(2) the cure-appeasement or the overcoming of the sorrow; the undersirable things and the destruction to come surely.

(3) the cure-appeasement or the overcoming of the sorrow; the undesirable things, and the destruction with the thought: "Is it probable to encounter? It will be finished, it won't be easy if encountered."

These three kinds of happiness are not the happiness enjoyed by feeling on getting a certain object. As a matter of fact, it is the happiness of appeasement (santisukha) which is free from the undersirable thing and overcoming of the destruction.

In santisukha such kind of appeasement, not only a thing is unobtained but also one's effort has to be made so as to set free from dangers according to its gravity by paying some gold, silver, money and properties.

The appeasement obtained by paying two annas,

The appeasement obtained by paying four annas,

The appeasement obtained by paying eight annas one kyat,

The appeasement obtained by paying ten kyats,

The appeasement obtained by paying twenty kyats, thirty, fourty, fifty, one hundred, two hundred, three hundred, four hundred, five hundred, one thousand kyats.

The appeasement obtained by paying two thousand, three thousand, four thousand, five thousand, ten thousand, one lakh, ten lakhs.

The appeasement obtained by giving all his animate and inanimate things.

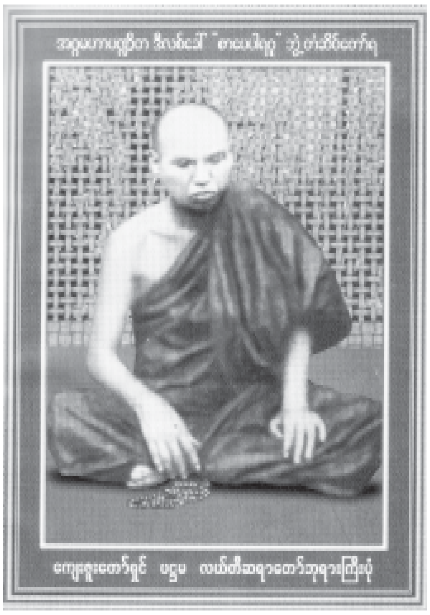

u sr;jy t au sm u rmau sm

awmfb &m;u ,D

awmra om

w&m;awmf sm;

ma on Nibbāna

by

LEDI SAYADAW

(= The Manual of Nibbāna)

လွတ်ငြိမ်းမှု။

မိမိပိုင်ထိုက်သော သက်ရှိ သက်မဲ့ကို အကုန်စွန့်မှ ရသောလွတ်ငြိမ်းမှု။

မြို့ရွာတိုင်းပြည်ကိုစွန့်မှရသော လွတ်ငြိမ်းမှု။

အပါယ်ဘေးဆိုက်ရောက်သည်ဖြစ်၍ မိမိအသက်ကိုစွန့်မှရသော လွတ်ငြိမ်းမှု။

ဤသို့လျှင် ဆိုက်ရောက်သော ဘေးဥပဒ်အားလျော်စွာ မိမိလက်ရှိ စည်းစိမ်တို့ကို စွန့်လွှတ်မှ အကုန်ခံမှရသော သုခမျိုးသည် သန္တိသုခမျိုးမည်၏။

ဇီဝကဝတ္ထု၌ သာကေတမြို့နေ သူဌေးကတော်သည် ဦးယဉ်းခေါင်းခဲနာ နှစ်ရှည်လများ စွဲကပ်လေရာ ဇီဝကဆရာအား (၄) သိန်းသောအသပြာကို ပေး၍ လွတ်ငြိမ်းမှုကို ရလေ၏။

ရာဇဂြိုဟ်သူဌေးသည် ဦးယဉ်းခေါင်းခဲနာ လွတ်ငြိမ်းမှုတစ်ခုကို ရပါမည့်အတွက်နှင့် သက်ရှိ သက်မဲ့ အကုန်ပေးပါမည်ဟု ဆိုရလေ၏။

တစ်ပါးသောမင်းသည် တစ်ယောက်သောမင်း၏ထီးနန်းကို လုယက်သောအခါ ထီးနန်း တိုင်းပြည်နှင့်တကွ မင်း၏စည်းစိမ်ကို အကုန်ပေးမှ အသက်ဘေး လွတ်ငြိမ်းမှုတစ်ခုကို ရလေ၏။

ဤသို့လျှင် တစ်စုံတစ်ခုသော ဝတ္ထုကိုမရမူ၍ မိမိလက်ရှိ ဝတ္ထုတို့ကို ပင် ပေးစွန့်၍ယူရသော အနိဋ္ဌဘေး၊ ဝိပတ္တိဘေးတို့၏ လွတ်ငြိမ်းချမ်းသာမှုသည် သန္တိသုခမျိုးမည်၏။

ဝေဒယိတသုခ။ ။ မိမိ၌ရရှိသော လူ့စည်းစိမ်၊ နတ်စည်းစိမ်တို့ကို ခံစားမှု၊ စံစားမှုသည် ဝေဒယိတသုခမျိုးမည်၏။ ဤသို့လျှင် သုခသည် သန္တိသုခနှင့် ဝေဒယိတသုခဟူ၍ လောက၌ သုခမျိုး (၂) ပါး ထင်ရှားကြလေသတည်း။

ထိုသုခမျိုး (၂) ပါးတို့တွင် သန္တိသုခမျိုးသည်သာ အကြီးအကဲအထွတ်အမြတ်ဖြစ်ပေ၏။ ဝေဒယိတသုခမျိုးသည်ကား အယုတ်အညံ့သာဖြစ်၏။

ပြဆိုခဲ့ပြီးသော ဇီဝကဝတ္ထု၌ အကုဋေများစွာ ချမ်းသာသော ဝေဒယိတသုခကိုစွန့်၍ ဦးယဉ်းခေါင်းခဲနာ ပျောက်ငြိမ်းမှုဟူသော သန္တိသုခ တစ်ခုကို ယူရ၏။

တိုင်းပြည်ထီးနန်းနှင့်တကွ အလုံးစုံသော မင်း၏စည်းစိမ်ဟုဆိုအပ်သော ဝေဒယိတသုခကိုစွန့်၍ အသက်ဘေး၏ လွတ်ငြိမ်းခြင်းဟူသော သန္တိ

The appeasement obtained by abandoning his city and country.

The appeasement obtained by abandoning his life in the dangers of four lower worlds.

Hence the kind of happiness which can only be obtained by abandoning his welth in hand according to the gravity of the dangers in called the appeasement happiness (santisukha).

In the jātaka stories, the banker's wife from Sāketa city got head-ache for years and months, got appeasement by giving four lakhs in kyats.

The banker of Rājagaha in order to free himself from his head-ache, he said he would give all his animate and inanimate objects.

When a certain king was being captured by acertain king got appeasement by giving him all his city and wealth.

Hence the appeasement of undesirable dangers and destruction (anittha bhaya, vipatti bhaya) without getting anything instead giving away things in hand is called the appeasement happiness (santisukha).

Vedayita sukha

The enjoyment of the wealth of men, devas and brahmas is a kind of vedayita sukha. Thus happiness is of two kinds, namely the appeasement happiness and the enjoyment happiness (santi sukkha, vedayita sukha).

Out of these two happiness, the appeasement-happiness is the noblest. The enjoyment happiness is the lower one.

In the said Jivaka story the banker attained the appeasement-happiness of release from a head-ache by abandoning the enjoyment happiness as much as many crores of wealth.

The appeasement happiness of release from the danger of life had been obtained by abandoing the enjoyment-happiness (vedayita sukha), all the wealth of a king including the city, the country, the throne and the palace.

To him who is burning with external and internal dangers and hasn't yet obtained the appeasement happiness, even the wealth of a kind Cakkavatti is of no use, it is useless. Thefore we should understand that the appeasement-happiness (santi

သုခတစ်ခုကို ယူရ၏။

အဖ္ဆုတ္တဘေးရန်၊ ဗဟိဒ္ဓဘေးရန်တို့ဖြင့် ပူပန်ပင်ပန်း၍ သန္တိသုခကို မရသောသူအား မိမိလက်ရှိဖြစ်သော စကြာမန္တာတ် မင်းစည်းစိမ်သော်မှလည်း အကျိုးမရှိ၊ အချည်းအနှီးသာဖြစ်၏။ ဤသို့သော ယုတ္တိကြောင့် ဝေဒိယိတသုခမျိုးတို့ထက် သန္တိသုခမျိုးတို့သာလျှင် သာလွန်မြင့်မြတ်ကြောင်းကို သိရာ၏။

ထိုသန္တိသုခမျိုးသည် လောက၌ ထိုထိုဒုက္ခဓမ္မတို့နှင့်တွေ့ကြုံရသောသူတို့၏ ကိုးကွယ်ရာဖြစ်၏။ ရှေ့သို့တွေ့ကြုံရလတ္တံ့သည်ကို မြော်မြင်၍ စိုးရိမ်တတ်သောသူတို့၏ ကိုးကွယ်ရာဖြစ်၏။ အနာရောဂါနှိပ်စက်သောသူတို့အား ထိုအနာရောဂါ၏ ချုပ်ငြိမ်းမှုဟူသော ဓမ္မဓာတ်တစ်ခုသည်သာ ကိုးကွယ်ရာအစစ်ဖြစ်၏။ အနာရောဂါနှိပ်စက်သောသူတို့အား ထိုအနာရောဂါ၏ ချုပ်ငြိမ်းမှုဟူသော ဓမ္မဓာတ်တစ်ခုတည်းသာ ကိုးကွယ်ရာအစစ်ဖြစ်၏။ အနာရောဂါ ၏ ချုပ်ငြိမ်းမှုဟူသော ဓမ္မဓာတ်တစ်ခုသည်သာ အနာရောဂါကို နိုင်သောဓာတ် ရှိ၏။ ထိုဓာတ်မှတစ်ပါး အနာရောဂါကိုနိုင်သောဓာတ်ဟူ၍ တစ်စုံတစ်ခုမျှ မရှိ၊ ထိုဓာတ်ကိုရခြင်းငှာ ဆေးဝါးဓာတ်စာကို မှီဝဲရသည်။ ဆေးဝါးဓာတ်စာ သည် အနာရောဂါကို နိုင်ရင်းဓာတ်စစ်မဟုတ်။

ဤနည်းအတိုင်း ခပ်သိမ်းသော ဒုက္ခမျိုးတို့မှာလည်း ချုပ်ငြိမ်းမှုဟူသော ငယ်နိုင်ဓာတ်အသီးသီး ရှိကြသည်ကို သိလေ။

အကြင်သတ္တဝါတို့အား မိမိတို့၏ စိတ်သန္တာန်မှာ သက္ကာယဒိဋ္ဌိ၊ ဝိစိကိစ္ဆာတရားပါရှိ၍နေ၏။ ထိုသတ္တဝါတို့အား ငရဲကြီး (၈) ထပ်သို့ကျရောက်မှုတန်းလန်းရှိနေ၏။ ဘဝဂ်ဘုံ၌ဖြစ်သော်လည်း ထိုအမှုတန်းလန်းပင်တည်း။ ထို့အတူ ဥဿဒငရဲ ၁၂၈ ထပ်သို့ ကျရောက်မှုတန်းလန်းရှိနေ၏။ ခပ်သိမ်းသော ပြိတ္တာမျိုး၊ ခပ်သိမ်းသောအသုရာကာယ်မျိုး ခပ်သိမ်းသော တိရစ္ဆာန်မျိုးသို့ ကျရောက်မှုတန်းလန်းရှိနေ၏။

ထို့အတူ ခပ်သိမ်းသောအနာဆိုး၊ ရောဂါဆိုးတို့နှင့် တွေ့ကြုံရန် အမှု တန်းလန်းရှိနေ၏။ ခပ်သိမ်းသော လက်နက်မျိုး၊ ခပ်သိမ်းသောမီးဘေးမျိုး၊ ခပ်သိမ်းသော ရေဘေးမျိုး၊ ခပ်သိမ်းသော မင်းဘေးမျိုး၊ ခပ်သိမ်းသော ဓားပြ ခိုးသူ ရန်သူဘေးမျိုးတို့နှင့် ကြုံတွေ့ရန် အမှုတန်းလန်းရှိနေ၏။

ထို့အတူ သက္ကာယဒိဋ္ဌိ၊ ဝိစိကိစ္ဆာရှိနေသူတို့အား ဘဝဂ်ဘုံမှာဖြစ်၍ပင်နေသော်လည်း မုဆိုးဖြစ်ရန် အမှုတန်းလန်းနှင့်သာ နေရ၏။ တံငါဖြစ်ရန် အမှုတန်းလန်းနှင့်သာနေရ၏။ သူခိုးဖြစ်ရန်၊ ဓားပြဖြစ်ရန်၊ အမိသတ်ယောကျ်ားဖြစ်ရန်၊ အဘသတ်ယောကျ်ားဖြစ်ရန်၊ ရဟန္တာသတ်ယောကျ်ားဖြစ်ရန်၊ ဘုရားကိုသွေးစိမ်းတည်အောင်ပြုရန်၊ သံဃာကို အသင်းခွဲရန် အမှုတန်းလန်းနှင့်သာ ဘဝဂ်ဘုံမှာ ဖြစ်နေရ၏။

ထို့အတူ ၆၂ ပါးသော မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိဆရာကြီးဖြစ်ရန်၊ ကမ္ဘာပျက်၍မှ အဝီစိငရဲက မလွတ်ရသော နိယတမိစ္ဆာဒိဋ္ဌိဆရာကြီးဖြစ်ရန် အမှုတန်းလန်းနှင့်သာ ဘဝဂ်ဘုံမှာဖြစ်နေရ၏။ လူ့ဘုံ၊ နတ်ဘုံ အောက်အောက်သော ဗြဟ္မာ့ဘုံတို့မှာ ဆိုဖွယ်ရာမရှိပြီ။

ရှေ့သို့ ကိုယ်တွေ့ကြုံရန်၊ ကျရောက်ရန်ဆိုခဲ့ပြီးတော့ အမှုတန်းလန်းပေါင်း ကိုယ်တွင်းမှာ အနန္တနှင့် ခံစားစံစားရသော လူ့ချမ်းသာ၊ နတ်ချမ်းသာ၊ ဗြဟ္မာ့ချမ်းသာစုသည် ထိုတန်းလန်းမှုတို့၏ အသင်းအဝင်စုသာတည်း၊ သောတာပတ္တိမဂ်ကို ရသောအခါမှ ထိုတန်းလန်းမှု အလုံးစုံတို့သည် အကုန်ကျွတ်လွတ်ချုပ်ငြိမ်းလေကုန်၏။

ထို့ကြောင့်-

ပထဗျာ ဧကရဇ္ဇေန၊ သဂ္ဂဿ ဂမနေန ဝါ။

သဗ္ဗလောကာဓိပစ္စေန၊ သောတာပတ္တိဖလံဝရံ။

ဟူ၍ ဓမ္မပဒ၌ ဟောတော်မူလေ၏။

(ဆက်လက်ဖော်ပြပါမည်။)

sukha) is nobler than the enjoymenthappiness (vedayita sukha)

That appeasement happiness is the refuge for them who meet with those suffering (dukkha dhamma); it is the refuge for them who are anxious for the troubles to meet in future. For them who are being oppressed with the disease, the dhamma dhatu is indeed the only refuge. There is the only dhamma dhatu, the cure- appeasement of the disease that can overcome the disease. Except that dhamma there is no any other dhamma that can overcome it. In order to get that cure-appeasement, some medicine should be taken. Medicine is not a pure element that can overcome the disease.

[Thus, it should be understood that there are the dhamma elements, that can appease all sufferings respectively. the cure-appeasement]

In the mind-continuum of all beings there are personality belief and sceptical doubt (sakkayaditthi vicikiccha); for them there are still opportunities of falling into the 8 hell abodes. Even though they are in the highest abode (bhavagga), they are likely to fall into the hell. Just so, into the 128 abodes of ussada hell. They are likely to fall into all kinds of petas, asurakayas and all kinds of animals.

In the same way they are likely to suffer from all kinds of diseases. They are likely to meet the danger of arms and ammunitions, dangers of fires, floods. tyrants, robbers, thieves and enemies.

Jusat so, those who have presonality-belief and sceptical doubt in their mind continuum, inspite if being born in the highest abode (bhavagga), are likely to become hunters, fishermen on later births. They are likely to become thieves, robbers, matricides, patricides, the murderers of arahats; they are likely to cause bruise to the Buddha, to make schism among the order of bhikkhus, inspite of being born in the highest abode.

In the same way they are still likely to become holders of 26 wrong views (micchaditthi), to become the permanent holders of wrong views (niyata micchaditthi) who never can free themselves from the aviciniraya-hell even though this world parishes. No more to say for the abodes of human, deva and the lower abodes of brahma.

The happiness of human, deva and brahma which have still the innumerable opportunities in them to encounter dangers ahead, to fall into the said hell abodes are of the same group. Only when they attain the Path of the stream-enterer (sotāpatti magga) all those opportunities will come to cease and they will be freed.

Therefore the Buddha said in the Dhammapada, 'pathabyā ekarajjena, saggassa gamanena vā, sabbalokadhipaccena, sotāpattiphalam varam."

sotāpattiphalam varam= the fruition of sotāpatti is more noble
ekarajjena va= than the wealth of king cakkavatti,
pathabya = in the four great inslands,
saggassa gamanena vā = than the wealth of deva that is enjoyed on reaching the 6 deva abodes.
sabbalokādhi paccena vā =than the wealth of king of brahmas who is the chief of all the universe.

(To Be Continue)

မျက်နှာဖုံးမှအဆက်

ဒီလိုစားသောက်ပျော်ပါး၍ ညစာမစားတာကို ဥပုသ်စောင့်တာဆိုပဲ၊ ဘုရားပူဇော်ပွဲဆိုတာ ဒီလိုဇာတ်ရုပ်သေးတွေနဲ့ ပူဇော်ကြ ရဆိုကိုး။ ကမ္မဋ္ဌာန်းပေါက်တယ်လို့လည်းဆိုသေး ပြီးတော့ "... ဤသို့စသည်ဖြင့် သာသနာတော်ကိုပါ အထင်အမြင်သေးကြပါတော့မည်။ ဤသို့ အထင်သေးခံရခြင်းသည် သာသနာတော်အားနည်းဖို့ အကြောင်း တစ်မျိုးဖြစ်တော့၏။

စီးပွားနှင့် ကိုယ်ကျင့်ပျက်မှု

အခြားအကြောင်းများလည်း ရှိပါသေး၏။ ထိုအကြောင်းများကား ကိုးကွယ်သူများ၏ စီးပွားဆုတ်ယုတ်မှုနှင့် အပျော်အပါးများမှုပင်တည်း။ မှန်၏ ကိုးကွယ်သူများ စီးပွားရေးဆုတ်ယုတ်လျှင် 'အူမ, မတောင့်၍ သီလမစောင့် နိုင်ရုံသာမက ဒါနလည်းမပြုနိုင်ကြချေ။' ကျေးရွာများ၌ ယခုနှစ် မိုး မကောင်းလျှင် ယခုနှင့် အလှူဒါနဆုတ်ယုတ်ပုံကို လည်းကောင်း၊ မြို့ပြတို့၌လည်း အရောင်းအဝယ် မကောင်းလျှင် ဆွမ်းအခက်အခဲတွေ့ရပုံကိုလည်း ကောင်း လက်တွေ့မြင်နိုင်ပါသည်။ ယခုအခါ စီးပွားရေးအတွက် အများ၏ ညည်းတွားသံကို ကြားနေရ၏။ ဝတ်မှုစားမှု အတုအပ အပျော်အပါးတွေက လည်း များသည်ထက်များလာ၏။ သူတို့ရှာဖွေ၍ရသော စီးပွားသည် 'ကုလားခပ်တဲ့ရေ ကုလား ဆေး ဖို့တောင် မလောက်သလိုဖြစ်နေတော့၏'။ ဤ အတိုင်းသွားလျှင် အနာဂတ်ကာလ၌ ပစ္စည်း ၄ ပါး နှင့်စပ်၍ ကျောင်း၊ ဘုရား၊ သံဃာအားလုံးပင် ခြောက်ကပ်ကပ်ဖြစ်သွားဖွယ်ရှိသည်။

စစ်ဘေးဒဏ်

သာသနာဆုတ်ယုတ်မှုနှင့်စပ်၍ အလွန်ကြောက်မက်ဖွယ်ဘေးကြီး တစ်ရပ်လည်းရှိသေး၏။ ထိုဘေးကြီးကား တိုင်းပြည်တိုင်းက ကြောက်ရွံ့နေ ကြသော ပြည်တွင်းပြည်ပ စစ်ဘေးကြီးတည်း။ ထိုစစ်ဘေးစစ်ဒဏ် ခံရပြန်လျှင် သာသနာ့ဝန်ဆောင်ပုဂ္ဂိုလ်များ၏ သီလသိက္ခာထိန်းသိမ်းမှုလည်း လျော့သွား၏။ ဂန္ထဓုရ တာဝန်ကိုလည်း ကောင်းစွာမဆောင်နိုင်ကြ။ လွန်ခဲ့သော ဒုတိယ ကမ္ဘာစစ်အတွင်းက ဤနိုင်ငံတော် သာသနာ၏ အခြေအနေကို ပြန်၍ သုံးသပ်ကြပါလေ။

ထိုသို့ စစ်ဖြစ်ရာ ဗုဒ္ဓဘာသာမဟုတ်သူတို့သာ နိုင်ငံကို လွှမ်းမိုး သွားပါလျှင် ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ၏ သာသနာတော်ကို သွယ်ဝိုက်သောနည်းအားဖြင့် ဖြစ်စေ၊ တိုက်ရိုက်အားဖြင့်ဖြစ်စေ၊ ဖိစီးနှိပ်စက် တတ်လေသည်။ (အချို့ နိုင်ငံများ၌ ဤနည်းအားဖြင့် ဗုဒ္ဓသာသနာကွယ်ခဲ့ရပုံကို ကမ္ဘာ့ရာဇဝင်လေ့လာ ကြည့်ပါ။)

လူများဝန်မဆောင်နိုင်

ယခုအခါ တစ်ကမ္ဘာလုံး စိတ်မအေးရသော ထိုစစ်ဘေးကြောင့် အေးအေးချမ်းချမ်းနေနိုင်မည့် နည်းလမ်းကောင်းကို ရှာနေကြသော အချိန် ဖြစ်၍လည်းကောင်း၊ ဗုဒ္ဓဘာသာနိုင်ငံများက သာသနာတစ်ဝက် အချိန် အခါဝယ် သင်္ဂါယနာ တင်ခြင်းစသည်ဖြင့် ထထကြွကြွရှိကြ၍လည်း ကောင်း၊ အနာဂတ်အခါ၌ ထိုထိုနိုင်ငံဝယ် ဗုဒ္ဓဘာသာဝင် လူအရေအတွက် များလာဖို့ရန် လမ်းရှိ၏။ သို့သော်လည်း သာသနာ့တာဝန်ကို ထမ်းနိုင်မည့် သူတော်ကောင်း ရဟန်းတော်များကား များ ကောင်းမှ များနိုင်ပေတော့မည်။ ဘာကြောင့်နည်း နိုင်ငံအားလုံးမှာပင် ကိုယ်ကျင့်ပျက်ပြားမှုက သောင်းကျန်းလျက်ရှိရာ ထိုကိုယ်ကျင့်ပျက်ပြားမှုသည် ရဟန်းတော်များ၏ စိတ်ဓာတ်ကို တစ်နည်းအား ဖြင့် ကူးစက်လာမည်သာဖြစ်သောကြောင့်တည်း။ ထို့ကြောင့် ဝန်ဆောင် ပုဂ္ဂိုလ်များများ ထွန်းကား လာဖို့အရေးကား အနာဂတ်အတွက် မျှော်လင့်ဖို့ ဝေးလှသေးသည်။

ရဟန်းတော်များသာ ဝန်ဆောင်နိုင်

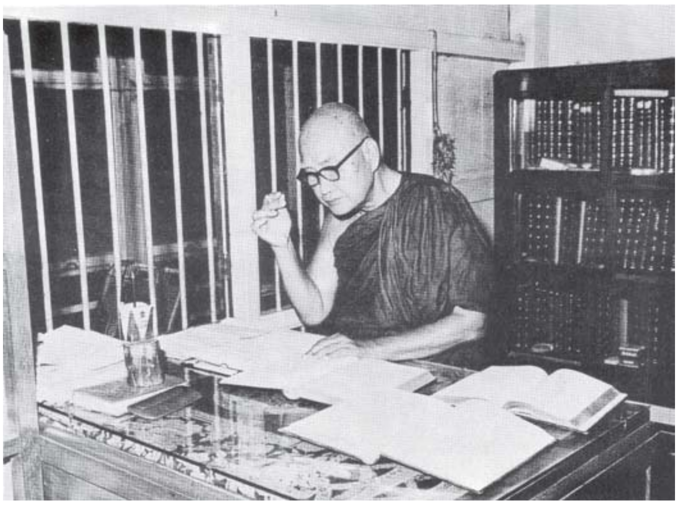

သာသနာတော်တည်တံ့ရေး၌ကား ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်လူဝတ်ကြောင်တို့ များနေခြင်းထက် ဝန်ဆောင်ရဟန်းများခြင်းက သာ၍အရာရောက်၏။ မှန်၏ ကိစ္စများမြောင် လူဝတ်ကြောင်တို့သည် သာသနာတော်၏ ရေသောက် မြစ်ဖြစ်သော ပရိယတ္တိဓမ္မကို သင်ယူပို့ချသောအားဖြင့် မဆောင်ထားနိုင်ကြ။ သံဃာများများ စုဝေးနေထိုင်ဖို့ရာလည်း ဤပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ တော်ထက် ကောင်းသော နိုင်ငံရှိတော့မည်မထင်ပါ။ ထို့ကြောင့် ဤမြန်မာ နိုင်ငံမှာပင် သာသနာတော်လည်း ဣန္ဒြေ ရ၊ နိုင်ငံတော်လည်း အခြေကျမည့် နည်းကောင်း လမ်းမှန်ကို အချိန်ပင်နှောင်းသော်လည်း ဆိုလတ္တံ့သော အကြောင်းများကို အားပြုကာ ကြံစည်စဉ်းစားသင့်ကြပါသည်။ အားပြုဖွယ် အကြောင်းများကား

(က) နိုင်ငံခေါင်းဆောင်များတွင် (ဘုန်းကြီးကျောင်း ထွက်မဟုတ်စေကာမူ) ဗုဒ္ဓဘာသာကို ယုံကြည်သက်ဝင်နေသူ အများအပြားရှိသေးခြင်း။

(ခ) တိုင်းသူပြည်သား လူများစုလည်း ဘုရား တရား (ရတနာ ၂ ပါး)နှင့် ကောင်းမွန်စွာ နေထိုင်ကြသော သံဃာတော်များကို လေးစားကြသေးခြင်း။

(ဂ) ယခုအချိန်မှာ ဝိနည်းသိက္ခာ လေးစား၍ ပိဋကတ်ကျွမ်းကျင် ခေတ်ကိုလည်း မြော်မြင်နိုင်သော ဆရာတော်များ မနည်းပါးသေးခြင်း။

(ဃ) ထိုဆရာတော် သံဃာတော်များသည် တစ်ပါးစီ တစ်ပါးစီဆိုလျှင် အားအင်မကြီးမားလှသော်လည်း စုပေါင်းမိက အလွန်ကြီးမားသော အင်အား ရှိခြင်း။

(င) ထို့ကြောင့် သံဃာတော်များဘက်က ယခု တစ်ကြိမ်နည်းလမ်းမှန်အောင် ပြုပြင်နိုင်ကြလျှင် ကျေးလက်ရော မြို့တွေပါ တစ်ပြုံကြီး နောက်က ပါလာဖွယ်ရှိခြင်း။

နောင်ခါ လက်လွတ်မည်

ဤအချက်များသည် ပြုပြင်ရာ၌ မျှော်လင့်ဖွယ်ကောင်းသော အချက်များ ဖြစ်ပါသည်။ နောင်နှစ်ပေါင်း အတော်ကြာလျှင်ကား ဤအချက် များလည်း တစ်စတစ်စ လက်လွတ်သွားပါလိမ့် မည်။ မှန်၏-နောင်ခါ ၁၀ နှစ် ၁၅ နှစ်လောက် ကြာလျှင် ယခုသြဇာရှိနေသော ဆရာတော်တို့ အများအားဖြင့် ရှိကြတော့မည်မဟုတ်။ ကျန် ဆရာတော်များလည်း ယခုလောက် အင်အား မရှိ နိုင်၊ ထိုဆရာတော်များမရှိချိန်မှာ သာသနာ့အရှိန် သည် ယခုထက်မှေးမှိန်နေလိမ့်မည်။ ယခုအခါ သာသနာတော်ကို လေးစား နေသေးသော ဒကာ ဒကာမတို့လည်း သူတို၏ သားသမီးများကို သူတို့ကဲ့သို့ သာသနာတော် လေးစားအောင် ယခုကပင် မသွန်သင်နိုင်ကြ။ အနာဂတ် ၁၀ နှစ်လောက်မှာ ဘာသာခြားစာသင်ကျောင်းမှထွက်လာသူများ တိုင်းပြည်၌

တောရောမြို့ပါ ခေါင်းဆောင်လုပ်ကြ တော့လတ္တံ့။ ထိုအချိန်၌ ဘုန်းကြီးတို့၏ သာသနာ့ အခြေအနေမှာ ဤမြန်မာနိုင်ငံဝယ် ဘယ်လိုဖြစ်နေ ရစ်စရာ ရှိသည်ဟု ယခုကပင် ကိုယ်စီကိုယ်ငတွေးကြည့်ကြသင့်ပါသည်။

ကိုယ်ရေးကိုယ်တာ တွေးကြပါ

ထို့ကြောင့် နောင်ဘဝအတွက် ကိုယ့်ရေးကိုယ့်တာကို လေးလေး နက်နက်တွေးတောလေ့ရှိသူတို့လည်း ယခုတွေ့ရသော သာသနာတော်ကို အားကကိုးကြပါလော့။ နောင်တစ်ကြိမ် လူဖြစ်ရသော်လည်း ယခုလောက် အသားကျသာသနာကို တွေ့ရမည်၊ မတွေ့ရမည်ဆိုတာ မသေချာပါ။ အများအားဖြင့် တွေ့ရဖို့ ခဲယဉ်းသည့်အပြင် နောက်တစ်ကြိမ် မိဘလုပ်မည့် ယခုကလေးများ၏ ခေတ်နှင့်စိတ်ထားကို စဉ်းစားမိက သူတို့၏ သား သမီး ဖြစ်ဖို့အရေးမှာ မတွေးဝံ့အောင်ကြောက်စရာမဟုတ်ပါလော။ နတ်ပြည်သို့ ရောက် သွားပြန်လျှင်လည်း ထိုနတ်ပြည်စည်းစိမ်ကို ခံစားရုံသာ။ ကုသိုလ် ပါရမီကား အလွန်ရှာတတ်သူမှ နည်းနည်းပါးပါးရပါလိမ့်မည်။ နတ်ပြည်မှ တစ်ခေါက်ပြန်လာချိန်မှာမူ ဤသာသနာတော်သည် အစအနမျှ ကျန်တော့ မည် မဟုတ်ပါ။

သာသနာအရေး ကိုယ့်အရေး

သာသနာတော်အရေးကိုပင် ကိုယ့်အရေးဟုထင်မြင်နေသူများလည်း အင်အားရှိသမျှ ဝိုင်းဝန်း၍ပြုပြင်ကာ အဖိုးတန်ပါရမီကို ယူကြပါလော့။ ဤသာသနာတော်သည် ရှေးအခါကပင် ပြုပြင်သူရှိလျှင် ရှိသလောက် တိုးတက်ခဲ့ပါသည်။ ဓမ္မာသောကမင်းလက်ထက်၊ သီဟိုဠ် ဒေဝါနံပိယတိ သမင်းလက်ထက်စသည်ကိုကြည့်ပါ။ ထို့ကြောင့် ၄က်ပျံသည့်ပမာ ပြုပြင်သူမရှိလျှင် မရှိသလို နိမ့်၍ ပြုပြင်သူရှိလျှင် ရှိသလောက် မြင့်သော အားဖြင့် နိမ့်ချည်မြင့်ချည်အလီလီ ဖြစ်ပျက်၍လာခဲ့ရသော ဤသာသနာ တော်မြတ်ကြီးကို ဓာတုပရိနိဗ္ဗာန်စံသည်အထိ မကွယ်ပနိုင်စေသေးဘဲ အခွန့်ရှည်စွာ တည်တံ့လျက် ဗုဒ္ဓဘာသာဝင် လူရှင်အများ၏ စီးပွားချမ်းသာ ဆောင်နိုင်မည့် နည်းလမ်းကို သဒ္ဓါ အသစ် ဉာဏ်အသစ် ဝီရိယ အသစ်လောင်း၍ စုပေါင်းရှာဖွေကာ အမြန်ဆုံး ပြင်ဆင်နိုင်ကြပါစေသတည်း။ (လင်္ကာ) ကျမ်းပြီးမှတ်ထုံး၊ ကမ္ပတ်ဖုံးဖို့၊ နိဂုံးအရာ သာသနာ၏ ခုခါဖြစ်ထွေ၊ စဉ်းစားစေအံ့။

တို့မြေဌာနီ၊ ရှေးခါဆီဝယ်၊ မထေရ် အပေါင်း၊ စံရာကျောင်းမှ၊ ငြိမ့်ညောင်းသာယာ၊ မိန့်အာဏာကို၊ ရပ်ရွာလူများ၊ လွန်လေးစားခဲ့။ ခုကားသို့နှယ် မဟုတ်ကွယ်၍ နယ်ပယ်ပွားစီး သားသမီးတို့ ဘုန်းကြီး ကျောင်းတွင် စာမသင်တော့ ထို့ပြင် မြို့နေ ကလေးတွေကား တို့မေဘာသာ တို့မေစာကို သင်ရာကောင်းမျှ၊ မထင်ကြဘဲ၊ ပြင်ပလာပေးစာပထွေးကို၊ အလေးဂရု၊ အရေးပြု၏။

ယခုလိုသာ၊ နှစ်ပေါင်းကြာလျှင်၊ မြန်မာတိုင်းဖွား၊ အမျိုးသားတို့၊ ဘုရားကိုစွန့်၊ တရားစွန့်၍၊ စွန့်လိမ့်မှန်စွာ မြတ်သံဃာတည်း၊ ထိုခါတိုင်းဖွား၊ လူအများလည်း၊ တရားမပါ၊ အမှားစာကြောင့် များစွာခုထက်၊ တိုး၍ပျက်လိမ့်။

သို့တွက်များပြား ဘုန်းဘုရားတို့ တရားကိုကျင့်၊ လုံအောင်ကျင့်၍၊ မလင့်စေရ၊ ကိုယ့်ဒေသ၌၊ သိပ္ပ ဝိဇ္ဇာ၊ ပြသင့်ရာကို၊ ကောင်းစွာပိုင်ပိုင်၊ ပြသ နိုင်မှ၊ ဘုန်းလှိုင်ဟောပြ၊ ဩဝါဒကို၊ စိတ်က ကြည်ဖြူ လိုက်နာယူလျက်၊ ကိုယ်မှု နှုတ်ပြောင်း၊ စိတ်လည်း ကောင်းလိမ့်။

မကောင်းအကောင်း၊ အကြောင်းကြောင်းကို၊ သောင်းပြောင်းကုန်စင်၊ အစုံမြင်သည့်၊ ထေရ်ရှင်များစွာ ဒါယကာတို့ အခါအခွင့် ပဏာသင့်အောင် စာချင့်စုပေါင်း၊ နည်းသစ်ပြောင်းမှ နောင်နှောင်းမြန်မာ သာသနာသည်၊ ရှည်ကြာနေသို့ ထွန်းမည်ကို့။

စာမျက်နှာ ၈ မှ

ဘွဲ့မရသူနှင့် ဘွဲ့ရသူတို့ မတူညီနိုင်၊ အရာရာကွာ ခြားသွားသည်။ အလုပ်အကိုင် ရာထူးဌာနန္တရ ပေးအပ်သောအခါ၊ ခန့်အပ်သောအခါ အပ်နှင်း သောအခါ ပညာရှိသူ၊ ပညာတတ်သူ၊ ဘွဲ့ရသူ ကိုသာ အလုပ်အကိုင် ရာထူးဌာနန္တရကို ပေးအပ် သည်၊ ခန့်အပ်သည်၊ အပ်နှင်းသည်၊ တာဝန် ပေးသည်။ ယခုခေတ် လူငယ်လူရွယ်တို့သည် အာရှတစ်လွှား သို့ဖြစ်စေ၊ ဥရောပတစ်ခွင် သို့ဖြစ်စေ၊ သွားရောက်၍အလုပ်လုပ်ကြသည်။ ပညာရှာကြသည်။ ထိုသူတို့ ပညာရှိမှ ပညာ ကောင်းကောင်းတတ်မှ အသိပညာ ထက်မြက်မှ အလုပ်ကောင်းကောင်း ရကြပါမည်။ နေရာကောင်းကောင်း ရကြပါမည်။ သူတကာတို့၏ လေးစားမှု၊ အထင်ကြီးမှု၊ နေရာပေးမှု၊ ဦးစားပေးမှု ကို ခံယူကြရပါမည်။

ထိုသို့မဟုတ်ပါဘဲ ပညာမဲ့လျှင်၊ ပညာမတတ်လျှင် ဘွဲ့မရလျှင် အလုပ်ကောင်းကောင်းမရ နိုင်ပါ။ နေရာကောင်းကောင်းမရနိုင်ပါ။ သူတကာတို့ က အလေးမစားဆက်ဆံကြသည်။ လှောင်ပြောင် သရော်ကြသည်။ အထင်သေးကြသည်။ နှိမ်ကြသည်။ ဖိနှိပ်ကြသည်။ သို့ဖြစ်၍ မိမိတို့၏ နယ်ပယ် အသီးသီး ဘာသာရပ်အသီးသီးတို့၌ နှံ့စပ်ကျွမ်းကျင်အောင် ပါရဂူရောက်တတ်မြောက်အောင် အသိဉာဏ်ပညာထက်မြက်အောင် လေ့လာထားရပါမည်။ ဆည်းပူးထားရပါမည်။ သင်ယူထားရပါမည်။ ထို့ကြောင့် ပညာ သမာ အာဘာ နတ္ထိ- ပညာနှင့် တူသော အလင်းရောင်မည်သည်မရှိဟု မိန့်ဆိုတော် မူကြသည်။

လောကုတ္တရာပညာ ငါးမျိုး

ဗုဒ္ဓစာပေတို့၌ အဆင့်အနိမ့်ဆုံးပညာမှ စ၍ အဆင့်အမြင့်ဆုံးပညာ အထိ ပညာငါးမျိုးကို မိန့်ဆိုထားရာ မှတ်သားဖွယ်ကောင်းလှသည်။ ၎င်းပညာငါးမျိုးမှာ-

၁။ ကမ္မဿကတပညာ- ကံနှင့် ကံ၏အကျိုးတရား ကိုသိမြင်သော ပညာ။

၂။ ဈာနပညာ- ပထမဈာန်၊ ဒုတိယဈာန်၊ တတိယဈာန်၊ စတုတ္ထဈာန် အစရှိသော ဈာန်တရားတို့နှင့် စပ်ဆိုင်သော အသိဉာဏ်ပညာ။

၃။ ဝိပဿနာပညာ- ခန္ဓာငါးပါး၊ ရုပ်တရား၊ နာမ်တရားတို့အပေါ်၌ အနိစ္စ၊ ဒုက္ခ၊ အနတ္တ အခြင်း အရာအားဖြင့်အထူးထူး အပြားပြား ကွဲကွဲပြားပြား ပိုင်းခြားသိမြင်သော ပညာ။

၄။ မဂ္ဂပညာ- သောတာပတ္တိမဂ်၊ သကဒါဂါမိမဂ်၊ အနာဂါမိမဂ်၊ အရဟတ္တမဂ်ဟူသော မဂ်လေးပါးတို့နှင့် စပ်ဆိုင်သော အသိဉာဏ် ပညာ။

၅။ ဖလပညာ- သောတာပတ္တိဖိုလ်၊ သကဒါဂါမိဖိုလ်၊ အနာဂါမိဖိုလ်၊ အရဟတ္တဖိုလ် ဟူသော ဖိုလ်လေးပါး တို့နှင့် စပ်ဆိုင်သော အသိဉာဏ် ပညာတို့ဖြစ်ကြပါသည်။

စာရှုသူ၊ စာရေးသူနှင့်တကွ ဗုဒ္ဓဘာသာ ဝင်သူတော်စင်တို့သည် ပြဆိုခဲ့ပြီးသော လောကုတ္တရာပညာငါးမျိုးကို တစ်ဆင့်ထက်တစ်ဆင့် မြင့်သည်ထက်မြင့်အောင် တိုးသည်ထက်တိုးအောင် ကြိုးစားကြရမည်။ ဆည်းပူးအားထုတ် ပြုလုပ်ကြရ မည်ဖြစ်ပါသတည်း။

အရှင်ဣန္ဒိကာဘိဝံသ
(မန္တလေးပဇ္ဇောတာရုံ)

rx;q&mawmb&m;Bu;\ ax&0'omoemqu

မဲထီးဆရာတော်ဘုရားကြီး၏ ဝံသဒီပနီ(နိဂုံး)

သက္ကရာဇ် ၉၆၀-ခုတွင် ဟံသာဝတီပြည် ပျက်စီးပြန်လေသော် သဘော်သား ဘုရင်ဂျီကုလား ငစင်ကာ သံလျင်မြို့ကနေ၍ ၁၂-နှစ် သက္ကရာဇ် ၉၇၂ -ခုနှစ်တိုင် မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိအယူဖြင့် တလိုင်းသုံးရပ်တို့ကို အုပ်ချုပ်စီရင်၍ နေသည်။ ထိုတိုင်းနိုင်ငံအတွင်း ရှိသော လူရဟန်းတို့လည်း ၎င်းအာဏာကို ကြောက်ရွံ့သောကြောင့် ထင်ထင်ပေါ်ပေါ် မလျှုမတန်းဝံ့ ရှိကြသည်အခိုက် သီဟိုဠ်ကျွန်းက အလဇ္ဇီရဟန်းဦးခေါင်း တင်ပေါက်ရောက်လာသဖြင့် ငစင်ကာနှင့် အထပ်သင့်ကျင့်၍ အရက်သောက်ခြင်း၊ ရောနှောခြင်း ရှိသောကြောင့် "ငါတို့နှင့် ဘာသာတူ သည်လည်း ဖြစ်သည်၊ ငါတို့ကဲ့သို့ကောင်းစွာ လုပ်ဆောင်၍ ဆောင်းလိုလျှင်ဆောင်း" ဟုဆို၍ ဖဲကတ္တီပါကို ပေးရာ ကုလားငစင်ကာအလိုသို့ လိုက်၍ဦးခေါင်း တင် အလဇ္ဇီရဟန်းတို့သည် ဘုရင်ဂျီဦးထုပ်ဆောင်း ပြု၍ တသမတ်တည်း ဆောင်းရသည်။ ထိုသို့ ဆောင်းရာတွင်မှ ရဟန်းသံဃာတို့ ထင်ထင်ပေါ်ပေါ် အလှူခံဝံ့ချေသည်။

ထိုကစ၍ ဦးထုပ်ဆောင်းဂိုဏ်းအနွယ် အာစရိယဝါဒ ပေါ်ပြန်လေသော် ဓမ္မဝါဒီပျောက်၍ အဓမ္မဝါဒီသာ ထွန်းပ၍ ၁၂-နှစ်တိုင်အောင်ပင် ရှိသည်နှင့် သက္ကရာဇ် ၁၀၅၀-ပြည့် ရမည်းသင်းမင်းတရားကြီးလက်ထက် တောင်ငူရှင်ဝိစိတ္တာလင်္ကာရ ပုဂ္ဂိုလ်သည် ဝေသာလီပြည် ဝဇ္ဇီတိုင်းသား ရဟန်းတို့ အနှစ်တစ်ရာတွင် အလဇ္ဇီ အဓမ္မပြုသည်တို့ကို ရှင်ယသ နှိမ်နင်း၍ တရားကိုပြသကဲ့သို့ တရားရှိတိုင်း ဖေါ်ပြရလျှင် ငမြာ၊ မောင်ဘ၊ မောဂ္ဂလာန်၊ ငရှံ့အို၊ မိုးကောင်း၊ တဘက်ဆွဲ၊ ရေမိန်၊ ကင်ပွန်းတောင်၊ တုံရွာ စသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့နှင့် စာပေဆည်းကပ်ကြရာဝယ် စုမိကြသဖြင့် တရားဆွေးနွေးမေးမြန်းကြသော်ဝတ်ခြင်း၊ ရုံခြင်း စသည်၌ သဒ္ဒနယ၊ အတ္ထနယတော် သင့်၊ မသင့် ကျမ်းလာတွေ့ကြောင်းကို ပြဆိုလိုက်ဖူးသည်နှင့် စာပေဆည်းကပ်ရာအရပ်က အသီးအသီး ရပ်ရွာသို့ ပြန်လေသည်နောက် မိမိတို့နေရပ် ရွာ တောင်ငူရှင်ဝိစိတ္တာလင်္ကာရထံ တရားကျမ်းဂန်ရှိတိုင်း ကျင့်ဆောင်လိုသောကြောင့် လာရောက်ကြပြန်လျှင် နှစ်ဝါ သုံးဝါနေ၍ ဆွေးနွေးမေးမြန်းကြသည်။

ထိုပုဂ္ဂိုလ်တို့လည်း ကျမ်းဂန်သိ မြင်ခြင်းဖြစ်၍ သဘောကျနသဖြင့် တရားကျမ်းဂန်လာရှိတိုင်းပဌမသင်္ဂါယနာတင်သော အရှင်မဟာကဿပစသော မထေရ်အရှင်မြတ်တို့၏ ထေရဝါဒ မပျက် သေခိယ ပရိမဏ္ဍလ သုပ္ပဋိစ္ဆန္န သိက္ခာပုဒ်၊ ပိဋကစာရိကဝတ် အစရှိသည်ကို ရပ်ရွာသို့ပြန်၍ ကျင့်ဆောင်စေကြကုန်သည်။

တုံရွာနေ ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ပါးသော ဂတိမမှန် အာစရိယဝါဒဟူ၍ ဝေသာလီပြည် ဝဇ္ဇီတိုင်းသား ရဟန်းတို့ကဲ့သို့ ဘုရားတရားတော်ကို တစိတ်တဒေသ အလိုရှိရာယူ၍ အသွင်အပြင်ကွဲပြားအောင် ကျင့်ဆောင်လေသူနှင့် အာစရိယဝါဒ မပျက် အနွယ်အဆက် တပည့်ဖြစ်သော သက္ကရာဇ် ၁၁၁၅- ခုနှစ် အလောင်းမင်းတရားကြီးလက်ထက် အံတုလ ယသပုဂ္ဂိုလ်သည် ရာဇသံသဋ္ဌ ရာဇဝလ္လဘ သံဃရာဇာဖြစ်၍ ဝိနည်းငါးကျမ်း၊ ပါဠိ၊ အဋ္ဌကထာ၊ ဋီကာ မလာမရှိ-အာစရိယဝါဒ အယူဖြင့် ဂိုဏ်းသီးဂိုဏ်းခြား မရှိစေဘဲ ဒုက္ကဋ်တင်ရင်စည်းတဝတည်း ဖြစ်သည်ကို သက္ကရာဇ် ၁၁၄၅-ခု အောင်မြေလောက ဘုရားဒါယကာမင်းတရားသည် ဘုရားပညတ်တော် ဝိနည်းငါးကျမ်း၌ မလာမရှိ အာစရိယ ဝါဒဖြင့်သာယူ၍ တရားမဟုတ်မမှန် ကျင့်ဆောင်ကြသည့် သာသနာတော် အညစ်အကြေးဘေးရန် ဆူးငြောင့်သဖွယ်တို့ကို ဝိနည်း၌ သိလိမ္မာတော်မူ သဖြင့် ရှင်းလင်းသုတ်သင်တော်မူပြီးလျှင် ထေရဝါဒ အနွယ်အဆက် တချက်တည်း တရားရှိတိုင်း ဖြစ်စေလို၍ ဇေယျာဝဓုနတိုင်း တောင်ငူ ကေတုမတီမြို့သို့ စေလွှတ်တော်မူခြင်း ဖြစ်သည်။ တောင်ငူမြို့တွင်လည်း ဂိုဏ်းသုံးဂိုဏ်း ရဟန်းသံဃာတို့ ကွဲပြား၍ ရှိနှင့်လေသည်။ ဘယ်သို့ အဆုံးအမ ဩဝါဒ ပေးရမည်နည်း။"- ဟု သံဃာတော်ကြီး ပုဂ္ဂိုလ်များတို့နှင့် သာသနာပြုဆရာတော် တိုင်ပင်တော်မူလျှင် တတ် ရည်လိမ္မာ ရည်နှင့် ပြည့်စုံကြသော သံဃာတော်ကြီး ပုဂ္ဂိုလ်တို့ကလည်း လျှောက်ကြကုန်သည်၊ "တရားကို ကျင့်ဆောင်လိုပါသည်ဆိုက တရားတော်နှင့် လွတ်ကင်းသန့်ရှင်း စင်ကြယ်သမျှရဟန်းသံဃာတို့ ဖြစ်လျှင် ပုဂ္ဂိုလ်ရဟန်း၏ အရည်အသွေးကို ဆင်ခြင်၍ အလိုအလျောက် ကျောင်းအရိပ် အာဝါသမှစ၍ စွန့်ပစ်ခဲ့ခြင်း၊ အဝတ်သက်န်း အသစ်လဲ၍ အသစ်သိက္ခာတင်ခြင်း၊ ကုစား အပ်သော အာပတ်ကြီးငယ်ကို ကုမစေခြင်း၊ အလို အလျောက်ကာရောက်လျှင် နိဿယည်းခံနေသင့်ပါတော့သည်" အကြောင်းကို အညီအညွတ် ပြောဆိုကြ၍ ဆိုင်းငံ့၍ နေစဉ်ဝယ်လည်း ပါရင်း သံဃာတော်များကို နောက်သားတို့ ယုံမှားသံသယမရှိစေရအောင် ထပ်၍စစ်ဆေး မေးမြန်းပြီးလျှင် ပေါင်းလောင်းမြစ် အနောက်ကုန်း အလယ်ကျွန်းတွင် တန်းဆောင်းနေရာဆောက်၍ ပရိဝါသ်မာနတ်ယူ၍ အာပတ်ကိုကုစေခြင်း၊ အသစ် သိက္ခာထပ်တင်ခြင်းကိုပြု၍ နေတော်မူသည် အတွင်း ဝယ် တောင်ငူမြို့မှစ၍ ကျေးလက်သံဃာ နှစ်ရာကျော် သုံးရာခန့်တို့တွင် အချို့သော ရဟန်းသံဃာကို တရားမလွတ်မကင်း သာသနာ ရိပ်ကို ခိုလှုံ၍နေသမျှ လူထွက်နှင့်ကုန်သည်။

တောင်ငူတွင် သာသနာသုတ်သင်ခြင်း

အချို့ရဟန်းသံဃာတို့လည်း အာဏာ စက်ရိပ်ကို ကြောက်၍ ထွက်ပြေးနှင့်ကုန်သည်။ အချို့ရဟန်းသံဃာတို့လည်း မကျင့်ဆောင်နိုင်မည့် အရည်ရှိ၍ လူပြုကုန်သည်။ ဤအကြောင်းများကို သာသနာပြုဆရာတော် "ပရမသီရိဝံသာဘိဓဇ မဟာဓမ္မရာဇဂုရု" မထေရ် ကြားသိတော်မူလျှင်-

"ကောင်းသောအကျင့်ကို လိုသဖြင့် ကျင့်နေသည့်သီလ၊ သမာဓိရှိသော ရဟန်းသံဃာတို့ ကျန်ရစ်စေ၊ များသောရဟန်း သံဃာရှိသော်လည်း အကြောင်းမဟုတ် သန့်ရှင်းစင်ကြယ်သည်သာ အကြောင်းရင်းဖြစ်ပေသည်။ သီလ၊ သမာဓိ၊ အလို ဆန္ဒရှိရစ်သော ရဟန်းသံဃာတို့ နိဿယည်း ခံနေလိုပါသည်ဟု ဝင်လာသည် ကာလမှ လက်ခံ၍ နိဿယည်းပေးရတော့မည်"-

ဟု ကြံစည်ပြောဟောတော်မူ၍နေစဉ် တကာမြို့သူမြို့သားအပေါင်းတို့လည်း လျှောက်တောင်းပန်ကုန်သည်၊ "သာသနာပြုဆရာတော်ဘုရား. . . တောင်ငူမြို့တွင် ရဟန်းသံဃာ သုံးဂိုဏ်းသုံးသွယ်ကွဲပြား၍ ရှိကြပါသည်၊ တကာတို့လှူဒါန်းရပါသော်လည်း ကောက်နှောင်းမျိုးစေ့ကို ကြပ်တည်း မြေဝယ်ကြဲသကဲ့သို့ ရှိပါသည်။ ထိုသုံးဂိုဏ်း သုံးသွယ် ရဟန်းသံဃာတို့တွင် သာသနာတော်နှင့် ထိုက်တန်သသူကို သွင်းဝင်စေ၍ သာသနာတော်နှင့် မထိုက်မတန်သူကို သံဃာမှအပ မထားပါလျှင် 'ဤ ရဟန်းကား သီလဝန္တ၊ ဤရဟန်းကား ဒုဿီလ' ဟု မသိသာ မခြားနားပါသဖြင့် တကာတို့ လှူဒါန်း ရသော်လည်း ပစ္စည်းကုန်ကျိုးမနပ်ရှိပါမည်" လျှောက်တောင်းပန်၍ နေသည့်အတွင်း သက္ကရာဇ် ၁၁၅၅ ခု၊ ကဆုန်လဆန်း(၅)ရက်နေ့ အုပ်ဖိုရှင် နန္ဒမာလာ

ပုဂ္ဂိုလ်နှင့် ရဟန်းသာမဏေပေါင်း ၁၀ တို့ ကျောင်းအရိပ်အာဝါသမှစ၍ ပစ္စည်းမငဲ့မကွက် အလိုအလျောက် သန့်ရှင်းစင်ကြယ်စွာ စွန့်ပစ်ပြီးမှ အဝတ်သက်န်းအသစ်ဖြင့် အသစ်သိက္ခာထပ်တင်၍ ကုမအပ်သော အာပတ်ကြီးငယ်ကို ကုမ၍ ပါတိမောက်နှုတ်စောင်၊ ခုဒ္ဒသိက္ခာကျမ်းတို့မှာ ရဟန်းတို့ သင်စေ၍ သာမဏေတို့မှာ လိင်၊ ဒဏ်၊ သေခိယ၊ ခန္ဓကဝတ်ပါဌ်အနက်များကို ပြန်ဆို၍ အဆုံးအမ ဩဝါဒခံနေပါမည်အကြောင်းနှင့် ဝန်ခံလျှောက်ထား လာသည်။

သာသနာပြုဆရာတော် ပရမသီရိဝံသာ ဓဇထေရ်ပုဂ္ဂိုလ်က "အုပ်ဖို ရှင်နန္ဒမာလာနှင့် ရဟန်းသာမဏေပေါင်း ၁၀-တို့ ဝန်ခံလျှောက်ချက်အတိုင်း မှန်ပေလျှင် သူတော်ကောင်းစင်စစ် ဖြစ်ပါပေသည်။ သို့ပင်ဖြစ်သော်လည်း ငါ့ရှင်တို့လည်း သန့်ရှင်းသည် မသန့်ရှင်းသည် စစ်စုမေးစု ရှိသမျှကို အမေးအစစ်ကို ခံစေရဦးမည်" သာသနာပြုဆရာတော် အမိန့်တော်ရှိပြီးလျှင် စစ်စုမေးစုရှိသမျှ ရဟန်းသံဃာနှင့် စပ်လျဉ်း၍ လည်ပေါ် ဇေတဝန်ကျောင်း ဇိနာ လင်္ကာရဒဇပုဂ္ဂိုလ်ထံ မဟာဒါန်စာရေးတို့နှင့် အစစ်အမေးကိုခံစေ၊ သက္ကရာဇ် ၁၁၅၅-ခု ကဆုန်လဆန်း ၆-ရက်နေ့ သတ်မှတ်ချက်ချတော်မူလိုက်သည်။ မှတ်ချက်အမိန့်တော်အတိုင်း ၎င်းနေ့ပင် ဇိနလင်္ကာရ ဓဇပုဂ္ဂိုလ်သည် အုပ်ဖို ရှင်နန္ဒမာလာပုဂ္ဂိုလ်အား မဟုတ်မှန်သည်ကို အဟုတ်အမှန် မထွက်မဆို မပြောသာ၊ ဟုတ်မှန်တိုင်း ထွက်ဆိုပြောဆိုရမည်။ ရှေးဦးစွာပြောဆိုပြီးလျှင် စစ်ဆေးမေးမြန်းသည်ကား-

(၁) ရှင်နန္ဒမာလာပုဂ္ဂိုလ်သည် သက်န်းရုံဒုကုဋ်တင် ဂါမဝါသီအနွယ်သုံးပါးတွင် မည်သည့်အနွယ် ဖြစ်သနည်းမေးစစ်သည်။

(၂) ကိုယ့်ကိုယ် ဆရာ၊ ဆရာ့-ဆရာ၊ ၎င်းဆရာတို့ အမည်အမှတ်နှင့် အစဉ်အဆက်ကိုစစ်မေးသည်။

(၃) ပဉ္စင်းခံသည့်ကာလ သိမ်၊ ဥပဇ္ဈာယ်၊ ကမ္မဝါဆရာ၊

ကာရကသံဃာအရေအတွက်၊ သက္ကရာဇ် နှစ်၊ လ၊ ရက်၊ နေ့၊ ရက်အခါ၊ နာရီ၊ အချိန်ကာလကို မေးစစ်သည်။

(၄) အသက်၊ သိက္ခာဝါ၊ နေ့နံကိုမေးစစ်သည်။

(၅) တောင်ငူမြို့ဇာတိဖြစ်သည်၊ အခြားမြို့ရွာသားဖြစ်သည်၊ တောင်ငူတွင် မည်သည့်ကာလ နေထိုင်သည်ကို မေးစစ်သည်။

(၆) ယွန်း၊ ယိုးဒယား၊ ကုလား၊ မြန်မာ ဇာတ်အများရှိသည်တွင် မည်သည့်အမျိုးအနွယ်က မြတ်စွာဘုရားသာသနာတော်ကိုဝင်၍ ကျင့်ဆောင်သည်ကိုမေးစစ်သည်။

(၇) သစ်သီးပေးခြင်း၊ ပန်းပေးခြင်းစသော ကူလဒူသက၊ အနေသနအမှုကို ပြုကျင့်သည်၊ မပြုကျင့်သည် မေးစစ်သည်။

(၈) လူတို့ကဲ့သို့ ရောင်းခြင်းဝယ်ခြင်း၊ ရွှေငွေစပါးဆည်းပူးခြင်း၊ ကျေးကျွန်ထားခြင်း၊ ကွဲနွားမွေးခြင်း၊ လယ်ယာကိုင်းကျွန်းစသော အကပ္ပိယဝတ္ထုကို မေးစစ်သည်။

ဤမေးစစ်သမျှ ရှင်နန္ဒမာလာပုဂ္ဂိုလ်က နှုတ်မြွက်၍ဆိုတိုင်း သိသာခြားနားအောင် ရေးမှတ်သား၍ ပုရပိုဒ်အက္ခရာတင်ပြီးသော် ရှင်နန္ဒမာလာရှေ့ ဖတ်၍နားထောင်စေပြန်သည်။ နားထောင်စေပြီးလျှင် သာသနာတော်ပြုဆရာတော်ဘုရားကြီး၏ အထံသို့စေလွှတ်၍ ဖတ်လျှောက်စေသည်။ ဖတ်လျှောက်ပြီးပြန်လျှင် "ဤစစ်တန်းပုရပိုဒ်နှင့် မဟာဒါန်စာရေးတို့ အုတ်ဖိုရှင်နန္ဒမာလာထွက်ဆိုချက်အတိုင်း မှန်မမှန်ကို လယ်မပုဂ္ဂိုလ် ရှင်သုဇာတ အုပ်စုသံဃာ၊ မြို့တွင်းရှင်ပညာဂမ္ဘီအုပ်စုသံဃာ၊ မြို့ပြင် ရှင်ဂမ္ဘီသာရအုပ်စုသံဃာများတို့ကို အသီးသီးဖတ်၍ နားထောင်စေ၍ မေးမြန်းလျှောက်ထားလေ" မိန့်တော်မူလိုက်လျှင် မဟာဒါန်စာရေးတို့ လှည့်လည် ၍ ဂိုဏ်းသံဃာတော်များကို အသီးသီး စစ်တန်း ပုရပိုဒ်နှင့် ဖတ်လျှောက်ပြီးသော် အရှင်ဘုရားတို့ ဟုတ်မှန်တိုင်း ထွက်ဆိုကြရမည်။ ယခုဖတ်လျှောက်သည့် ဤစာအရတွင်-

(၁) "ဒိဋ္ဌ သုတ ပရိသင်္ကိတ ရှင်နန္ဒမာလာ ပုဂ္ဂိုလ်နှင့် တပည့်သံဃာတွင်ရှိသလော။(၂) ကူလဒူသက၊ အနေသနအမှုတို့ကို ပြုကျင့်သည် မြင်သလော၊ သူများပြောဆိုသည်ကြား ဖူးသလော။ (၃) ရောင်းဝယ်ခြင်းစသည် လူတို့ကဲ့သို့ ပြုကျင့်သည် ကို မြင်သလော၊ ကြားသလော"--

ဟုစာအရနှင့် ကောက်၍မေးစစ်ပြန်သော် ဂိုဏ်းသုံးဂိုဏ်းရဟန်းသံဃာတို့က အသီးသီး မဟာဒါန်စာရေးကို စစ်မေးသမျှသည် ရှင်နန္ဒမာလာ ပုဂ္ဂိုလ်ထွက်ဆိုချက်အတိုင်း သန့်ရှင်းစင်ကြယ်သည် မှန်ပေသည်ဟု ထွက်ဆို ကြသဖြင့် ထိုဂိုဏ်းသံဃာတို့ အသီးသီးထွက်ဆိုသမျှကို မှတ်သား၍ သာသနာပြု ဆရာတော်ကြီးအား ပြန်၍လျှောက်ထားပြန်သည်။

သာသနာပြုဆရာတော်ကြီးက "ရှင်နန္ဒမာလာလျှောက်သည့်အတိုင်း သန့်ရှင်းစင်ကြယ်ပလေသည်။ ဝန်ခံလျှောက်ချက်အတိုင်း သုဓမ္မာဇရပ် သို့ဝင်၍ စာကိုရှေးဦးစွာပြန်ဆိုစေ" အမိန့်တော် ရှိသဖြင့် စာကို သုဓမ္မာဇရပ်သို့ဝင်၍ ရှေးဦးစွာပြန် ဆိုပြီးလျှင် သက္ကရာဇ် ၁၁၅၅-ခု ကဆုန်လဆန်း ၁၀- ရက်နေ့ သင်္ကန်း၊ သင်းပိုင်အသစ်လဲ၍ဝတ်စေပြီးမှ ပေါင်းလောင်းမြစ်နဒီသိမ်မှာ သိက္ခာထပ်တင်၍ ပရိဝတ်မာနတ်နေစေသည်။ တိစီဝရိတ်ခုတင်ကို ကျင့်ဆောင်စေသည်။ ဤသို့အဆုံးအမဩဝါဒပေး၍ ရှင်နန္ဒမာလာ ပုဂ္ဂိုလ်နှင့် ရဟန်း ၅-ပါး၊ သာမဏေ ၅-ပါး၊ ပေါင်း ၁၀-ပါးတို့ကို သဘာဂပြု၍ နိဿယည်း ခံနေကျင့်ဆောင်စေသည်။

၎င်းနှစ်သက္ကရာဇ် ကဆုန်လမှစ၍ ဒုတိယဝါဆိုလတိုင် အုတ်ဖို ရှင်နန္ဒမာလာ၏ထုံးကို အမှီပြု၍ အလိုအလျောက် လျှောက်ထားလာကြကုန်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်ကား လယ်မကျောင်း ရှင်သုဇာတ ပုဂ္ဂိုလ်၊ ကျောင်းကြီးကျောင်း ရှင်အဂ္ဂနန္ဒပုဂ္ဂိုလ်၊ ရဲခွဲ့ကျောင်း ရှင်ဇိနာရာမပုဂ္ဂိုလ်၊ စဉ်ပင်ကျောင်း ရှင်စန္ဒသာရပုဂ္ဂိုလ်၊ ငါးဖယ်ကျောင်း ရှင်ဇိနာရာမ ပုဂ္ဂိုလ်၊ မည်းဖလံကျောင်း ရှင်ဓမ္မဒီပပုဂ္ဂိုလ်၊ ဗိမာန် ကျောင်း ရှင်ဝါယမပုဂ္ဂိုလ်၊ ဇေတဝန်ကျောင်း ရှင်နန္ဒမာလာပုဂ္ဂိုလ်၊ ကျောက်ကြီးကုန်းကျောင်း ရှင်သီရိမာလာပုဂ္ဂိုလ်၊ စမွယ်ရုံကျောင်း ရှင်အရိန္ဒမ ပုဂ္ဂိုလ်၊ အင်းဝကျောင်း ရှင်ဉာဏမဥ္ဇူပုဂ္ဂိုလ်၊ ကုန်းကျောင်း ရှင်ဓမ္မာလင်္ကာပုဂ္ဂိုလ်၊ ပုဂ္ဂိုလ်ကျောင်း ရှင်ပညာသာရပုဂ္ဂိုလ်၊ အင်ကြင်းကန်ကျောင်း ရှင်နန္ဒမလာပုဂ္ဂိုလ်၊ လင်းမီးဆွဲကျောင်း ဝရလင်္ကာ ပုဂ္ဂိုလ်၊ ရွှေဂူကျောင်း ရှင်နန္ဒမာလာပုဂ္ဂိုလ်၊ သာထွန်းကျောင်း ရှင်နန္ဒာဘိပုဂ္ဂိုလ်၊ ယက်ကကျောင်း ရှင်စန္ဒမဥ္ဇူပုဂ္ဂိုလ်၊ ပေတောကျောင်း ရှင်ပညာဝရ ပုဂ္ဂိုလ်၊ ဂိုဏ်းအုပ်ကျောင်း ရှင်ပညာဂမ္ဘီပုဂ္ဂိုလ်၊ ဤရေတွက်ခဲ့သော ကျောင်းနေပုဂ္ဂိုလ် ၂၁-တို့သည် တပည့်သံဃာတို့နှင့်တကွ အသီးသီး အုတ်ဖိုရှင်နန္ဒမာလာကဲ့သို့ နိဿယည်းခံနေကျင့်ဆောင်လိုပါကြောင်းနှင့် လျှောက်ထားကြလျှင် သာသနာပြု ဆရာတော်ကြီးသည် "လည်ပေါ် ဇေတဝန်ကျောင်း ရှင်ဇိနာလင်္ကာရပုဂ္ဂိုလ်ထံ အစစ်အဆေး အမေး အမြန်းကို ခံကြလေဦး" မှတ်ချက်ချလိုက်သဖြင့် ရောက်လာလျှင် အသီးသီးရောက်လာသောပုဂ္ဂိုလ် တို့ကို အုတ်ဖိုရှင်နန္ဒမာလာကဲ့သို့ မဟာဒါန်စာရေး တို့နှင့် မေးမြန်းစစ်ဆေး၍ ပုရပိုဒ်အက္ခရာရေးမှတ်ထားပြီးလျှင် သာသနာပြုဆရာတော်ကြီး၏ရှေ့တော်တွင် ဖတ်လျှောက်ပြန်လေသည်။ ကြားတော်မူလျှင် "အရှင်ဘုရားတို့ ထွက်ဆိုချက်ကိုကြားသိရပြီ၊ မဟာ ဒါန်စာရေးတို့ ဂိုဏ်းရဟန်းသံဃာအပေါင်းတို့၏ စကားသည် မှန်မမှန်ကို မြို့တွင်းမြို့ပြင် လှည့်လည်၍ ဖတ်လျှောက်မေးမြန်းလေ" မိန့်တော်မူလိုက်သ ဖြင့် မဟာဒါန်စာရေးတို့လည်း ဂိုဏ်း ၃-ဂိုဏ်း မြို့တွင်းမြို့ပြင်တို့ကိုလှည့်လည်၍ အသီးသီး ဒိဋ္ဌ၊ သုတ၊ ပရိသင်္ကိတ ရှိလျှင်ရှိလျှောက်၊ မရှိလျှင်မရှိလျှောက် စစ်မေးသည့်အတိုင်း ထွက်ဆိုကြရမည်-လျှောက်မေးသော် အသီးသီးရဟန်းသံဃာတို့လည်း ဒိဋ္ဌ၊ သုတ၊ ပရိသင်္ကိတ ရှိလျှင်ရှိ၏၊ မရှိလျှင်မရှိဟု ထွက်ဆိုကြသည်တို့ကို မှတ်သား၍ သာသနာပြုဆရာတော်ကြီးကို လျှောက်ထားပြန်ရသည်။ ဒိဋ္ဌ၊

သုတ၊ ပရိသက်တရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့ဖြစ်လျှင် သုဓမ္မာဇရပ်သို့ပင့်ဖိတ်၍ မေးမြန်းစစ်ဆေးတော်မူသည်။ ဟုတ်ရာမှန်ရာအတိုင်းထွက်ဆိုကြလျှင် ဝိနည်း ဒေသနာတော်ဖြင့် ဆုံးဖြတ်စီရင်တော်မူ၍ အဓိက ရဏ်းငြိမ်းတန်သည့်အရာကို ငြိမ်းစေသည်။

မငြိမ်းတန်သည့်အရာဖြစ်လျှင် သံဃာ အပ မပြတ်ထားတော်မူသည်။ စစ်ဆေးမေးမြန်း၍ ဒိဋ္ဌ၊ သုတ၊ ပရိသက်တမရှိ သန့်ရှင်းစင်ကြယ်သော ပုဂ္ဂိုလ်သံဃာတို့ဖြစ်လျှင် ဝန်ခံလျှောက်ချက်အတိုင်း စာပေတို့ကို သုဓမ္မာဇရပ်သဘင်သို့ဝင်၍ ရှေးဦးစွာ ပြန်ဆိုစေပြီးလျှင် အသီးအသီး ကျောင်းအရိပ် အာဝါသတ္ထိပစ္စည်း မငဲ့မကွက်အလိုအလျောက် စွန့်ပစ်ခဲ့၍ အသစ်သက်န်းသင်းပိုင်တို့ကို လဲပြီးလျှင် ပေါင်းလောင်းမြစ် နဒီသိမ်မှာ အသစ်သိက္ခာ ထပ်တင်၍ ပရိဝတ်မာနတ်နေစေ၍ တိစီဝရိတ် ခုတင်ကို ဆောက်တည်စေ၍ သဘာဂအတွင်း သို့ဝင်၍ နိဿယည်းခံနေကျင့်ဆောင်စေသည်။

ဤသို့လျှင် သဘာဂအတွင်းသို့ဝင်လာသော ရဟန်းသံဃာတို့သည်ကား ပုဂ္ဂိုလ်-၂၂၊ ပဉ္စင်း- ၄၃၊ သာမဏေ-၇၀ ပေါင်း ရဟန်းသံဃာ ၁၃၅ ဖြစ်သည်။

တကာတို့က ပဉ္စင်းလောင်း၊ သာမဏေလောင်းတို့ကို သာသနာတော်မြတ်ကို ချီးမြှောက်လိုသည်ဆိုလျှင် သာမဏေ၊ ပဉ္စင်းမပြုမီ ပဉ္စင်းလောင်းမှာ ပါတိမောက်၊ ခုဒ္ဒသိက္ခာ၊ သာမဏေလောင်းမှာ သရဏဂုံသုံးပါးကို ဌာန်၊ ကရိုဏ်းပီသအောင် ရွတ်ဖတ်နှင့်စေ၍ ပစ္စဝေက္ခဏာလေးပါးပါဌ် အနက်၊ လိန်၊ ဒဏ်၊ သေခိယပါဌ်အနက်၊ ပိဋကစာရိကပါဌ်အနက်တို့ကို နှုတ်တတ်ရွက်ဆောင်နှင့်စေ၍ ချီးမြှောက်သင့်သောကာလ သုဓမ္မာစရပ်သို့ဝင်၍ ပြန်ဆိုစေပြီးလျှင် ရဟန်း၊ သာမဏေပြုစေသည်။ ၎င်းနှစ် ပဌမဝါဆိုလတွင်ပြုကြသော သာမဏေ-၅၀ ခန့်ဖြစ်သည်။ ပါရင်းသံဃာတော်ပေါင်း ၁၇ နှင့် ပေါင်းသော် ၂၂၅ပါးဖြစ်သတည်း။

သက္ကရာဇ် ၁၁၅၅-ခုနှစ်မှစ၍ ၆-နှစ်တိုင် ပဉ္စင်း၊ သာမဏေလောင်းတို့ လေ့ကျက်ဆောင်အပ်သော စာပေတို့ကိုလေ့ကျက်နှင့်စေ၍ ရပြီးမှ သုဓမ္မာ စရပ်ပွဲသဘင်သို့ဝင်၍ ပြန်ဆိုစေပြီးလျှင် ရှင်ရဟန်း ပြုကြသည်ကား- ၁၈၆၊ ဇေယျာဝဓ္မနတိုင်းအတွင်း မြို့၊ ကျေးလက်တို့၌ ရဟန်း၊ သာမဏေအလောင်း တို့ စာပေတို့ကို အရအမိနှင့် ရဟန်း၊ သာမဏေပြု ကြသည်ကား သုံးကျိပ်အစုစု သံဃာတော်အပေါင်း နှင့် တညီတညွတ်တည်း ကျီးသဲတိုက်ကျောင်းတိုက် တွင် သံဃာတော်အရေအတွက်ကား ၃၇၅ ပါးတည်း။

ဤသံဃာတော်အပေါင်းတို့ဖြင့် တောင်ငူ ကေတုမတီမြို့အရှေ့ ရွှေမြို့ကုန်းကျီးသဲတိုက်ကျောင်းတော်တွင် တစ်နေ့မလပ် သံဃာအစည်း အဝေးပြု၍ စေတီယင်္ဂဏဝတ်ကို ရှေးဦးစွာဖြည့်ကျင့် စေ၍ ကျောင်းတော်ထက်၌ ပရိတ်တော်၊ ဂုဏ်တော်၊ အဋ္ဌဇေယျမင်္ဂလာ၊ ရတနာရွှေချိုင့်၊ ဗောဇ္ဈင်စတု ဘာဏဝါရ လေးပါးတို့ကို ရွတ်တော်မူကြကုန်မည်ဟု ရွတ်တော်မူပြီးလျှင် ရဟန်း၊ သာမဏေတို့ ဖြည့်ကျင့်အပ်သော သိက္ခာပုဒ်များကို မေးမြန်းဆွေးနွေး၍ အဖြေအတင်ပြောဟောတော်မူကြလျက် သံဃာတော်များကိုနားထောင်စေသည်။ စာရိတ္တသီလ ကျင့် ဝတ်များ ကွယ်ပျောက်လေသည့်အရာကို ဖော်ပြ၍ တည်ထားစေသည်ကား -

(၁) ဝစ္စကုဋီတွင် သက်န်းတန်းထားစေခြင်း။
(၂) ခြေဆေးရေ အခြားထားစေခြင်း။
(၃)သုံးဆောင်ရေအခြားထားစေခြင်း။
(၄) သောက်ရေ အခြားထားစေခြင်း။
(၅) ချိုးရေ အခြားထားစေခြင်း။

စသောဝတ်တို့ကို တစ်ခုက တစ်ခုကို မရောမယှက်စေရ၊ တည်ထားသုံးဆောင်စေသည်။

ခုတင်တေရသတို့တွင်-

(၁) တိစီဝရိတ်ခုတင်ကိုတည်ဆောက်စေခြင်း။
(၂) နိသဇ်ခုတင်ကိုဆောက်တည်စေခြင်း။
အဗ္ဘောကာသိကခုတင်ကိုဆောက်တည်စေခြင်း။
(၄) ပိဏ္ဍပါတိကခုတင်ကိုဆောက်တည်စေခြင်း။
(၅) ဧကာသနိက်ခုတင်ကိုဆောက်တည်စေခြင်း။
(၆) ပတ္တပိုဏ်ခုတင်ကိုဆောက်တည်စေခြင်း။
(၇) ခလုပစ္ဆာခုတင်ကိုဆောက်တည်စေခြင်း။

စသည်တို့ကို အကျိုးအာနိသင်နှင့်တကွဖော်ပြ၍ ကျင့်ဆောင်စေသည်။

ဤသို့လျှင် ဘုရားသခင်သက်တော်ထင်ရှားရှိစဉ် ဝဋ်ဆင်းရဲမှလွတ်မြောက်ခြင်းငှာ ဝါရိတ္တသီလ၊ စာရိတ္တသီလဖြင့် ဆုံးမဩဝါဒပေးတော် မူခဲ့၍ တပည့်၊ သံဃာ၊ ရဟန်းတို့သည် ကျင့်ဆောင်ကြသည်နှင့် ပရိနိဗ္ဗာန်စံပြီးသည့်နောက်လည်း ဘုရားသခင်ဆုံးမဩဝါဒအတိုင်း မပျောက်မပျက်စေရအောင် ပထမသင်္ဂါယနာတင်သော ရှင်မဟာကဿပမထေရ်၊ ဒုတိယသင်္ဂါယနာတင်သော ရှင်မဟာယသမထေရ်၊ တတိယသင်္ဂါယနာ တင်သော ရှင်မဟာမောဂ္ဂလိပုတ္တတိဿမထေရ်၊ သီဟိုဠ်ကျွန်း စတုတ္ထသင်္ဂါယနာတင်သကဲ့သို့သော ရှင်မဟိန္ဒ မထေရ်၊ အမရပူရပြည် ပဉ္စမသင်္ဂါယနာတင်သကဲ့သို့သော ဉာဏာဘိဝံသ ဓမ္မသေနာပတိမထေရ်တို့၏ အန္ွယ်အဆက်ထေရဝါဒမပျက် ဘုရားသခင် သိက္ခာပုဒ်တော်ကို မယိုမယိမ်း မတိမ်းစောင်းရစေလျက် ဇေယျာဝဓ္မနတိုင်း ရဟန်း၊ သံဃာတို့ကို အုပ်ချုပ်၍ ဆုံးမဩဝါဒပေးတော်မူသဖြင့် ဘုရားသခင် သာသနာတော်မြတ်သည် နေ၊ လ ကဲ့သို့ ထွန်းတောက်ပစေလျက် ထေရဝါဒအစဉ်မပျက် ပြန်ဖြစ်စေသည်။

နိဂုံး

မဲထီးပုဂ္ဂိုလ် " ပရမသီရိဝံသာဘိဇဓမဟာဓမ္မရာဇဂုရု " အမည်တော်ရှိသောမထေရ်သည် ဇေယျာဝဓ္မနတိုင်းတောင်ငူကေတုမတီမြို့ကို ခမည်းတော် အောင်မြေလောက ဘုရားဒါယကာ ဆင်ဖြူရှင်မင်းတရားသားတော် သတိုးဓမ္မရာဇာ ဘုရင်ခံမင်းတရား လက်ထက် သာသနာတော်ပြုစု တော်မူသည့်အရာတွင် ဘုရားသခင် ပညတ်သိက္ခာ ပုဒ်တော်ရှိတိုင်း မြဲမြံစွာယူလေ့ရှိသော ထေရဝံသ အန္ွယ်အဆက်အစဉ်ကို နောင်အမျိုးသားတို့သည် လွယ်ကာခဏ ကြည့်ရှုစေခြင်းငှာ ကျမ်းဂန်၊ ရာဇဝင်၊ မဟာဝင် ထုံးဥပဒေသများကို အမှီပြု၍ သာသနာတော်မြတ်ကို စောင်မကြည့်ရှုသော မင်းတို့ လက်ထက် သာသနာပြုစုကြသော ထေရဝါဒပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ အန္ွယ်အဆက်အစဉ်ကို ကောက်နုတ်စီရင်အပ်သော ဝံသဒီပနီကျမ်းသည် ဤတွင်ပြီးဆုံးသည်။

ဝံသဒီပနီ ပြီး၏။

ဗုဒ္ဓါနုဿတိကမ္မဋ္ဌာန်းစီးဖြန်းကြရာဝယ်

မောင်ထိန်ဝင်း(သစ်တော)

မြတ်စွာဘုရားရှင်၏ဂုဏ်တော်များကို ချီးမွမ်းဖွဲ့ဆိုသီကျူး၍ အဖန်ဖန်တလဲလဲအောက်မေ့ ဆင်ခြင်၍ ပွားများနေသော ဘာဝနာကမ္မဋ္ဌာန်းကို ဗုဒ္ဓါနုဿတိကမ္မဋ္ဌာန်းဟုခေါ်ဆိုကြလေသည်။

ဤကဲ့သို့ မြတ်စွာဘုရား၏ဂုဏ်တော်တို့ကို ချီးမွမ်းဖွဲ့ဆိုသီကျူးကြရာ၌ အထူးမှတ်သားဖွယ် အချက်များရှိသည်ကိုလည်း လေ့လာသိရှိကြရပေသည်။

မြတ်စွာဘုရားဂုဏ်တော်ချီးမွမ်းရာ၌ မှတ်သားဖွယ်ရာအချက်များ

(၁) မြတ်စွာဘုရား၏ဂုဏ်တော်ကို ချီးမွမ်း ဖွဲ့ဆိုရာ၌ ဖွဲ့ဆိုရင့်ကျူးသော ဓမ္မကထိကပုဂ္ဂိုလ်၏ ဉာဏ်အစွမ်းသည်သာလျှင် ဂုဏ်တော်၏ အတိုင်းအတာပမာဏဖြစ်လေသည်။

(၂) ဘုရားဂုဏ်တော်ကို ချီးမွမ်းဖွဲ့ဆိုကြရာ၌ အကြင်မျှလောက်ချီးမွမ်းခြင်းငှာစွမ်းနိုင်၏။ ထိုစွမ်းနိုင်သလောက်ချီးမွမ်းစကားပြောကြားရာ၏။

(၃) ယင်းသို့ချီးမွမ်းဖွဲ့ဆိုပြောကြားရာတွင် ဖွဲ့ဆိုသူပုဂ္ဂိုလ်၏ စကားအသုံးအနှုန်းနှင့်စပ်လျဉ်း၍ ချဲ့လွန်းသည်၊ ကားလွန်းသည်၊ ပိုလွန်းသည်၊ မဟုတ်မမှန်ဆိုလွန်းသည် စသည်ဖြင့် မဆိုသင့်ပေ။ မြတ်စွာ ဘုရား၏ ဂုဏ်တော်ကိုချီးမွမ်းဖွဲ့သီရာ၌-

(က) ဂါထာ၊ ကဗျာ၊ လင်္ကာအပေါ်အမှား အမှန်ဝေဖန်ခြင်းငှာမသင့်။ ဂါထာ၊ လင်္ကာ၊ ကဗျာ ဖွဲ့သီရာ၌ တိကျမှန်ကန်ပါကပို၍ကောင်းသည်။

(ခ) စကားအစီအစဉ်ညီမညီ၊ ကောင်း မကောင်းဝေဖန်ခြင်းငှာမသင့်။ ညီလျှင်သော် ကောင်းလျှင်သော် ပို၍ကောင်းသည်။

(ဂ) စကားအသုံးအနှုန်းခံ့ညားမခံ့ညား။ အရပ်စကား ကျမ်းသုံးစကားစသည်ဖြင့် ဝေဖန်ခြင်း ငှာမသင့်။ သုံးစွဲသောအသုံးအနှုန်းခန့်ညားသော် ကျမ်းသုံးစကားဖြစ်သော်ပို၍ကောင်းသည်။

စံပြုရသောမြတ်စွာဘုရားဂုဏ်တော်ဘွဲ့ကြီးများ

မြတ်စွာဘုရား၏ဂုဏ်တော်ဘွဲ့နှင့် ဘုရား ရှိခိုးတို့တွင် နမက္ကာရပါဠိသည်လည်းကောင်း၊ မဟာနမက္ကာရကြီးသည်လည်းကောင်း၊ ဗုဒ္ဓစာပေ သမိုင်း၌ အလွန်ထင်ရှားသည်။ သီဟိုဠ်ကျွန်းမှ ဇိနာလင်္ကာရပါဠိ၊ ပဇ္ဇမဓုပါဠိ၊ သမန္တကူဋဝဏ္ဏနာပါဠိ တို့၌ ဂုဏ်တော်ဘွဲ့ဆိုပုံ အလွန်ပင်ခန့်ညား ဆန်းကြယ်၍ ဂါထာဗန္ဓအလွန်ပင်ကောင်းမြတ် အတုယူနည်းမှီးဖွယ်ဖြစ်လေသည်။

မဟာသရဏဂုံတော်ကြီးနှင့် ဝိစိတြဝန္ဒနာ

အလားတူလယ်တီဆရာတော်ဘုရားကြီး၏ မဟာသရဏဂုံတော်ကြီးသည်လည်းကောင်း ရွှေကျင်ဆရာတော်ဘုရားကြီး၏ ဝိစိတြဝန္ဒနာသည်လည်းကောင်း၊ အလွန်ပင်ကောင်းမြတ်လှပေ၏။ မြတ်စွာဘုရားလက်ထက်တော်ကာလတွင် ဒေါန ပုဏ္ဏား အစရှိသောပညာရှိကြီးတို့သည် ဂါထာ၅၀၀ ဖြင့် ဗုဒ္ဓရှင်တော်မြတ်ဘုရား၏ဂုဏ်တော်တို့ကို ချီးကျူးပူဇော်ကြကြောင်းဖြင့် ပါဠိတော်ကျမ်းများ၌ လာရှိသည်။

ပကိဏ္ဏကနမက္ကာရအစိန္တေယျဘုရားရှိခိုးကြီး

ကျီးသဲလေးထပ်ဆရာတော်ဘုရားကြီး စီရင်တော်မူသော ပကိဏ္ဏကနမက္ကာရအစိန္တေယျ ဘုရားရှိခိုးကြီးသည်လည်း ဗုဒ္ဓဂုဏ်တော်တို့ကို ဂုဏမဟာပဒေသာကြီးဖြစ်အောင် အသီးအပွင့် ဝေဆာဆန်းပြားစွာ စီရင်ပြုစုတော်မူထားပေသည်။

လယ်တီဆရာတော်ဘုရားကြီးတစ်နေ့ (၅) ကြိမ် ဘုရားရှိခိုးခြင်း

ကျေးဇူးရှင်လယ်တီဆရာတော်ဘုရား ကြီးသည် တစ်နေ့လျှင် (၅) ကြိမ်ဘုရားရှိခိုး ဝတ်ပြုတော်မူလေ့ရှိသည်ဟု မှတ်တမ်းများအရသိရှိကြရ၏။ ယင်းသို့ဘုရားရှိခိုးဝတ်ပြုတော်မူရာတွင် ဆရာတော် ဘုရားကြီး ရွတ်ဆိုပူဇော်တော်မူသော ဗုဒ္ဓဂုဏ်တော် ဖွင့်များကား တစ်နေ့တစ်မျိုးဖြစ်၍ အနီးအနားမှ ကြားနာကြည်ညိုနေကြသူတို့က အံ့သြချီးမွမ်းကြရကုန်၏။ ဆရာတော်ဘုရားကြီးသည် တစ်ခါတစ်ရံ တွင် ပါဠိပါဠ်သားအရှည်ကြီးရွတ်ဆိုပူဇော်၍ ရှိခိုးသည်ဟုဆို၏။ တစ်ခါတစ်ရံတွင် မြန်မာဘာသာ သက်သက်ဖြင့် ရှည်လျားစွာရွတ်ဆိုပူဇော်ရှိခိုးသည် ဟုဆိုကြလေသည်။

မဟာဂုဏ်တော်ဖွင့်ကျမ်းကြီးတစ်ဆူ ဖြစ်လောက်ပါ၏

စိတ်၊ စေတသိက်၊ ရုပ်နိဗ္ဗာန်သရုပ်တို့ကို လည်းကောင်း၊ ကံ၊ ကံ၏အကျိုး၊ ဘုံ၊ ပဋိသန္ဓေ၊ ပုဂ္ဂိုလ်တို့ကိုဖော်ပြ၍လည်းကောင်း၊ အာသဝ စသော တရားသရုပ်များ၊ သတိပဋ္ဌာန်စသောဗောဓိပက္ခိယ တရားသရုပ်၊ ကမ္မဋ္ဌာန်း(၄၀)၊ နိမိတ်ဘာဝနာသရုပ်၊ ဝိသုဒ္ဓိ(၇)ပါး၊ ဝိပဿနာဉာဏ်စဉ်(၁၀)ပါး၊ အဘိညာဉ်(၅)ပါး စသည်တို့၏သရုပ်များကို ဖော်ပြလှစ်ကျူး၍ ဂုဏ်တော်ကိုဖွင့်ဆိုတော်မူသည်မှာ လွန်စွာမှပင် မှတ်သားနည်းယူဖွယ်ကောင်းလှသည်ဟု တပည့်အဆက်ဆက်တို့ကမိန့်တော်မူကြ၏။

ယနေ့ခေတ်အလိုအရ ဆရာတော်ဘုရားကြီး၏ ဘုရားရှိခိုးဂုဏ်တော်ဖွင့်တို့ကို အသံသွင်း၍ ကွန်ပျူတာတင်လိုက်ရပါမူ "မဟာဂုဏ်တော်ဖွင့်ကျမ်းကြီး" တစ်ဆူဖြစ်လောက်နိုင်ပါသည်ဟုဆိုလေသည်။

ဆရာတော်ဦးဗုဓ်၏ သူမမှီဂုဏ်တော်ဖွင့်ကျမ်း

ဣတိပိသော စသော ဘုရား၊ တရား၊ သံဃာဂုဏ်တော်ဖွင့်နိဿယကျမ်းတို့တွင် ဆရာ တော်ဦးဗုဓ်စီရင်တော်မူသော ဂုဏ်တော်ဖွင့်နိဿယသည် အလွန်ပင်ကျယ်ဝန်းပြည့်စုံ၍ စံထားလောက် ပေသည်။ ထိုဂုဏ်တော်ဖွင့်ကိုမှီသော ဂုဏ်တော်ဖွင့် ကျမ်းမျိုး မြန်မာပြည်၌မရှိသေးဟုဆိုကြလေသည်။

လယ်တီဆရာတော်၏သာသနသမ္ပတ္တိကျမ်းကြီး

ဗုဒ္ဓသုဗုဒ္ဓတာ လောကေ၊ ဓမ္မဿစ သုဓမ္မတာ။
သာဝကာနဥ္စ သမ္ပတိ၊ ဧသာ သာသနသမ္ပဒါ။

ဤသည့်ဂါထာကိုမူတည်၍ ကျေးဇူးရှင် လယ်တီဆရာတော်ဘုရားကြီးသည် သာသနသမ္ပတ္တိ ကျမ်းကို ပါဠိဘာသာသက်သက်ဖြင့် စီရင်တော်မူသည်။ လယ်တီပဏ္ဍိတဆရာဦးမောင်ကြီးက ထိုကျမ်းကို ခံ့ညားပြေပြစ်စွာ မြန်မာဘာသာသို့ပြန် ဆို၍ ပုံနှိပ်ထုတ်ဝေခဲ့သည်။

သာသနာပြုကျမ်းပြုအမော် လယ်တီဆရာတော်

လယ်တီဆရာတော်ဘုရားကြီးစီရင်ပြုစု တော်မူခဲ့သောကျမ်းတို့သည် မူပိုင်မရှိ။ နှစ်ခြိုက်သူ မည်သူမဆို ရိုက်နှိပ်ထုတ်ဝေခွင့်ရှိကြသည်။ မြန်မာစာပေသမိုင်းတွင် တကယ်ရှားလောက်တော်မူပေ သော ကျမ်းပြုအမော် သာသနာပြုအကျော် ကမ္ဘာကျော်ဆရာတော်ဘုရားကြီးဖြစ်တော်မူသည်။

ထို့ကြောင့် လယ်တီဒီပနီကျမ်းတို့သည် မြန်မာနိုင်ငံသာမက ကမ္ဘာပေါ်ရှိဗုဒ္ဓဘာသာနိုင်ငံများ၊ အထူးသဖြင့် ဥရောပနိုင်ငံများအပေါ်၌ လွှမ်းခြုံသွားခဲ့လေသည်။

လယ်တီဆရာတော်ဘုရားကြီး၏ကျမ်း အများသည် စာပေအရည်အသွေးကောင်းခြင်း၊ စီးပွားရေးဆန်သောစနစ်မပါ၊ လွန်စွာလွတ်လပ်မှုရှိ ခြင်း၊ ဗုဒ္ဓစာပေ၏ခက်ခဲနက်နဲမှုတို့ကို အလွန်လွယ်ကူ ချောမွေ့စွာ သူတကာနားလည်နိုင်အောင် အဆင့် အတန်းရှိရှိရေးသားပြုစုခြင်း စသည်တို့ကြောင့် ကမ္ဘာအဝန်းကျော်ကြားပြန့်ပွားသွားခြင်းဖြစ်သည်။

သမ္ပတ္တိဒီပနီပါဠိကျမ်းကား ကျောက်စာထိုးသာရှိခြင်း

ယခုဖော်ပြသော သာသနဒီပနီပါဠိ ဘာသာကျမ်းကား ကျောက်စာမူသာရှိသည်။ ပုံနှိပ်မူ မရှိသေးပေ။ ဆရာဦးမောင်ကြီး မြန်မာပြန်ဆိုသော မြန်မာပြန်သာသနသမ္ပတ္တိဒီပနီကျမ်းသာ ပုံနှိပ်ထုတ်ဝေခဲ့သည်ဖြစ်၍ စာပေလောက၌ အလွန်ကျော်ကြားပြန့်ပွားခဲ့လေသည်။

ယင်းကျမ်းကြီးကား ဘုရား၊ တရား၊ သံဃာ ဂုဏ်တော်ဖွင့်ကျမ်းတို့တွင် သရဖူဆောင်း၍ တံခွန်ထူခဲ့သောကျမ်းကြီးဖြစ်သည်ဟု ပညာရှင်များ မိန့်ဆိုတော်မူကြသည်။ ၎င်းကျမ်းကြီးနောက် ရေးသားထုတ်ဝေကြသော ခေတ်ပေါ်ဂုဏ်တော်ဖွင့် ကျမ်းစာအုပ်တို့သည်ကား လယ်တီသာသနသမ္ပတ္တိ ဒီပနီ မဟာဂုဏ်တော်ဖွင့်ကျမ်းကြီး၏လောင်းရိပ်၌ တည်ကြရလေကုန်၏။

နောက်ဆုံးပေါ်ဂုဏ်တော်ဖွင့်ကျမ်းကြီး

မကြာသေးမီက ဘုရားဂုဏ်တော်ဖွင့် ဘုရားရှိခိုးကျမ်းကြီးတစ်စောင်ပေါ်လာသည်။ စီရင် ပြုစုသူပုဂ္ဂိုလ်မှာ ယခုခေတ်၌ ဗုဒ္ဓဘာသာလောက၌ အထူးထင်ရှားကျော်ကြားနေသော ဝိပဿနာတရား ပြ ကမ္ဘာ့သာသနာပြုပုဂ္ဂိုလ် ဆရာကြီးဂိုအင်ကာ ပြုစုသော ဂုဏ်တော်ဖွင့်ဘုရားရှိခိုးကျမ်းသည် ဂါထာပေါင်း (၁၂၅၀) ရှိ၏။ "ဗုဒ္ဓဂုဏဂါထာဝလိ" ဟုမှည့်ခေါ်၏။ အလွန်အံ့ဩကြည်ညိုဖွယ်ကောင်း လှ၏။

သာသနာခေတ်သမိုင်းတစ်လျှောက်
မပေါ်ခဲ့ဖူးသောကျမ်း

ဤမျှလောက်ဂါထာများစွာပါရှိသော ဂုဏ်တော်ဖွင့်ဘုရားရှိခိုးကျမ်းသည် သီဟိုဠ်-မြန်မာ သာသနာခေတ်သမိုင်းတစ်လျှောက်၌ မရှိခဲ့ မပေါ်ခဲ့ဘူးသေးပေ။

စကြာဝဠာအနန္တ ကမ္ဘာအနန္တပေါ်ထွန်းနေသော
ဗုဒ္ဓဂုဏ်တော်

ထို "ဗုဒ္ဓဂုဏဂါထာဝလိ" ကျမ်းကိုကြည့်ရှု ကြရသောအခါ ဗုဒ္ဓဂုဏ်တော်တို့သည် စကြဝဠာ အနန္တလောကဓာတ်တစ်ခွင်တစ်ပြင်၌အစီအရီဝဲပျံ လှည့်ပတ်နေသယောင် ထင်မြင်လာစေပါသည်။ ဗုဒ္ဓဂုဏ်တော်အသံတို့သည်လည်း စကြဝဠာအနန္တ ကမ္ဘာအနန္တ ပျံ့ဝဲမြည်ကျူးနေသယောင် ကြားယောင် နေမိပေသည်။

ဤရွေ့ဤမျှလောက်ပြုစုစီရင်ပြီး ရှိနေကြသော ဂုဏ်တော်ဖွင့်ကျမ်းအဆူဆူတို့ကို ကျွန်ုပ်တို့ နေ့စဉ်ရွတ်ဖတ်ကြသည်ဖြစ်၍ ဗုဒ္ဓါနုဿတိကမ္မဋ္ဌာန်း စီးဖြန်းသင့်လှပေသတည်း။

မောင်ထိန်ဝင်း (သစ်တော)

စာမျက်နှာ ၁၉ မှ

မင်ဖိုလ်မနီး အချည်းနှီးသော စကားနဲ့သာ ယှဉ်ပါးခဲ့ရတဲ့ မဟာကာလဟာ ဗုဒ္ဓဘုရားရှင်ရဲ့ တရားတော်တွေကို ပထမဦးဆုံးအကြိမ်သာ နားကြားရတယ်ဆိုပေမယ့် ရှေးရှေးဘဝပေါင်းများစွာက ဖြည့်ကျင့်ခဲ့တဲ့ ပါရမီဓာတ်ခံတွေကြောင့် ဘုရားရှင်ရဲ့ဒေသနာတော်အဆုံးမှာ တစ်မဂ်တစ်ဖိုလ်ဆိုက်ပြီး သောတာပန်တည်ခဲ့ပါတယ်။

ဒီတော့မှ မဟာကာလဟာ ဖခင်မှာ မိမိအား အရိယာအနွယ်သို့ ဆင်းသက်လာအောင် 'မာယာ' ဆင်၍ ငွေအသပြာသုံးကာ ဘုရားရှင်ရဲ့ အဆုံးအမကို ခံယူစေခဲ့ပုံကို ဆင်ခြင်မိခဲ့ပါတယ်။ ယခုအခါ မဟာကာလဟာ အဖိုးအသပြာသိန်းသန်းပေါင်းများစွာမက မြင့်မြတ်လှတဲ့ အရိယာဘဝကို ရရှိခဲ့ပြီမို့ ဖခင်အနာထပိဏ်သူဌေးကြီးရဲ့ ဂရုဏာစိတ်ထားကို နက်နက်ရှိုင်းရှိုင်း နားလည်သဘောပေါက်ခဲ့တယ်။ ဒါကြောင့် မဟာကာလဟာ ဖခင်မှာကြားခဲ့တဲ့အတိုင်း ဘုရားရှင်နဲ့တကွ တပည့်သားသံဃာတော်များကို ဆွမ်းအလုပ် အကျွေးပြုဖို့ ပင့်ဆောင်ခဲ့ကာ ကြည်လင်ရွှင်ပျသော မျက်နှာနဲ့ ပြန်လာခဲ့ပါတော့တယ်။

သံသရာဟိုဘက်ကမ်းသို့ ပို့ဆောင်ကြရာမှာ ဗုဒ္ဓဘုရားရှင်ပင် သတ္တဝါများရဲ့ စရိုက်နဲ့ လျော်ညီစွာချွေချွတ်တော်မူရာတွင် ဥပ္ပါယ်တစ်မျိုးနဲ့ ချွေချွတ်တော်မူခဲ့ပုံတွေကို နှလုံးမူပြီး အနာထပိဏ်သူဌေးကြီးသည် သားတော်ကို အရိယာသောင်ကမ်းရောက်အောင် ပို့ဆောင်ပေးခဲ့ပါတယ်။

ဒါကြောင့်လောကီလောကုတ္တရာအကျိုးများစေမယ့် မာယာရဲ့ နွယ်ဖွားဥပ္ပါယ်တစ်မျိုးရဲ့စွမ်းပကားဟာ အပြုသဘောအနေနဲ့ ဘယ်လောက်အတိုင်းအတာထိ တာသွားသည်ကို အနာထပိဏ်သူဌေးဝတ္ထုနဲ့ သာဓကပြရင်း စာရေးသူရဲ့အမြင်ဖြစ်တဲ့မြစ်ကဲ့သို့ ပမာတူသည်ဟုတင်စားသော 'မာယာ' ကို ပြန့်ပြောကျယ်ဝန်းတဲ့မာယာလို့ပင် တင်စားဖော်ပြလိုက်ရပါတယ်။

'သတ္တဝါအနန္တချမ်းသာသုခ ပြည့်ဝကြပါစေ'

နိုင်ခင်ရွှေ(ဇေဒင်)

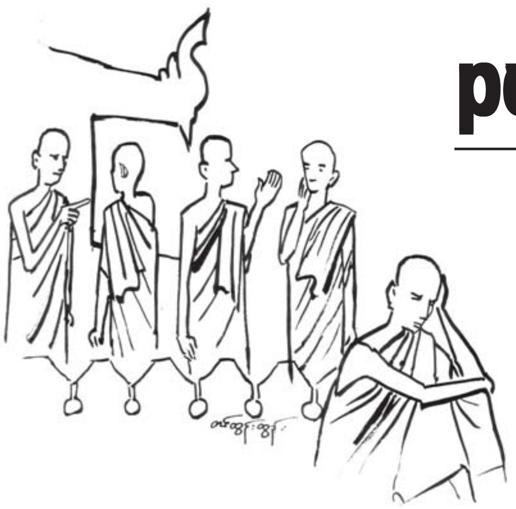

pdwfvpfclx ef t m; v]kdcf

ဟိန်းထက်စိုး

လောကီလူ့ဘောင်တွင် နေထိုင်ကြရသောလူသားများအဖို့ ငွေကြေးချမ်းသာသည်ဖြစ်စေ၊ ဆင်းရဲသည်ဖြစ်စေ- အာရုံငါးပါး ကာမဂုဏ်တရားများအတွက် ရုန်းကန်ရှာဖွေကြရရင်း အမောဆို့နေ ကြရသည်။

သာယာစည်ကားလှသော သာဝတ္ထိပြည်ကြီး၌ ငွေကြေးဥစ္စာပြည့်စုံလှသော သူဌေးကြီးတွင် ချစ်လှစွာသော သားတစ်ယောက်ရှိလေ၏။ သူသည် မြို့အတွင်း၌ လှည့်လည်လှုပ်ရှားသွားလာနေကြရ သော လူအများကိုကြည့်ကာ သတိသံဝေဂစိတ်များ ဖြစ်ပေါ်လာသည်။ “အော်. . . လူတွေဟာမွေးဖွားပြီး အရွယ်ရောက်လာကြတော့ စားဝတ်နေရေးအတွက် လှုပ်ရှားရုန်းကန်နေကြရတာ မလွယ်ပါလား၊ သားကျွေးမှု၊ မယားကျွေးမှုတွေနဲ့လုံးချာလိုက်ပြီး နောက်ဆုံးတော့ သေဆုံးကြရပြန်တယ်. . . တကယ်တမ်းဆိုရင် လူ့ဘဝကြီးဟာ ဘာမှမဟုတ်ပါလား. . ”

သူဌေးသားသည် အရွယ်ငယ်ပင်ငယ်သော်ငြားလည်း လူမှုကိစ္စများကိုကြည့်ရင်းစိတ်ကုန်နေမိသည်။ သို့ဖြင့်ပင် မိမိအိမ်သို့ ဆွမ်းခံကြွရောက်လာသော ရဟန်းတော်ကို ဖူးမြော်ရင်းဖြင့်-

“ အရှင်ဘုရား. . သံသရာဝဋ်ကျွတ်ဖို့ မည်ကဲ့သို့ ပြုလုပ်ရပါမလဲဘုရား ”ဟုလျှောက်ထား ကြည့်လေသည်။ ထိုအခါ ရဟန်းတော်က “ ဒကာတော်. . သံသရာဝဋ်က ကျွတ်လွတ်ဖို့ဆိုတာ တရားအားထုတ်မှုဖြစ်နိုင်တယ်၊ ဒါကလည်း လူဝတ်ကြောင်ကို စွန့်ပြီး ရဟန်းဘောင်ဝင်ရောက်နိုင်ပါမှ ပိုပြီးခရီးရောက်နိုင်တယ်ကွဲ့၊ လောကီလူ့ဘောင်ဆိုတာ မိဘ၊ သားသမီး၊ သူငယ်ချင်းစတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်ရေး ဆွေမျိုးရေးတွေကို ငဲ့နေရတာနဲ့ တရားအလုပ်က မတွင်ကျယ်နိုင်ဘူး” ဒကာတော်

“ မှန်လှပါဘုရား လူဝတ်ကြောင်ကို လွတ်အောင်ရုန်းပါ့မည်ဘုရား ”၊ တိတ်ဆိတ်ငြိမ်သက်လှသော ဧည့်ခန်း အတွင်းဝယ် သူဌေးသား၏ တင် လျှောက်သံက ကြက်သီးဖြန်းဖြန်း ထလောက် အောင်ပင်ရှိလှသည်။

*　　*　　*

သူဌေးသားသည် ရဟန်းပြုပြီးနောက် တရားအလုပ်အားထုတ်ရန်အတွက် ဆရာတစ်ပါးထံတွင် တပည့်ခံ၍မှတ်ယူနေလေသည်။ ဆရာဖြစ်သူက အဘိဓမ္မာအားသန်၍ အဘိဓမ္မာ အကြောင်းများကိုပင် ရှင်းပြကာ တရားဟောပြနည်းပေးသည်။

ဝိနည်းမိုရ်ဆရာ့ထံရောက်တော့ ဝိနည်းအကြောင်းဟောပြပြန်လေရာ သိက္ခာပုဒ်များက လှုပ်မရအောင်ထိန်းချုပ်ထားသည်။ စည်းကမ်းတွေကကြီးလွန်းသည်။ ဘယ်လိုမှနေထိုင်မရလောက်အောင်ပင် တင်းကျပ်လွန်းလှသည်။ ဝိနည်းတရားနာကြားရပြန်တော့ စိတ်တွေကသိကအောက်ဖြစ်ရပြန်သည်။

“အင်း. . . သံသရာကလွတ်မြောက်ချင်၍ ရဟန်းဘောင်ကူးခဲ့ပါတယ်၊ အဘိဓမ္မာက တစ်မျိုး၊ ဝိနည်းကတစ်ဖုံနဲ့ သိပ်စိတ်ကုန်ဖို့ကောင်းတယ်. . . လူထွက်ပြီး အိမ်မှာနေရင်း တရားအားထုတ်ရင် ကောင်းလိမ့်မယ် ” ဟူ၍ သာသနာတော်ကို စိတ်ပျက်စွာဖြင့် လူထွက်ရန်ကြံမိပြန်လေသည်။

သို့ဖြင့် သူဌေးသားရဟန်းသည် သာသနာတော်၌ ပျင်းရိငြီးငွေ့လာကာ မအိပ်နိုင်၊ မစားနိုင် တမှိုင်မှိုင်ဖြင့် အချိန်ကုန်လာတော့သည်။ ဆွမ်းခံကိုလည်း မှန်မှန်မထွက်နိုင်၊ တရားအားထုတ်ခြင်းကိုလည်းစိတ်မပါတော့။ တဖြည်းဖြည်းပိန်လှီခြောက်သွေ့လာသည်။ အတူနေ သီတင်းသုံးဖော်များက မေးမြန်းသောအခါ လူထွက်လိုကြောင်း ပြောပြသည်။ အဲဒီစကားက ဥပဇ္ဈာယ်ဆရာထံ ရောက်သွားသည်။ နောက်ဆုံး မြတ်စွာဘုရားရှင်ထံသို့တိုင်အောင် သတင်းပေါက်ကြားပြီး သူဌေးသားရဟန်းတော်အား ခေါ်ယူမေးမြန်းရလေတော့သည်။

“ချစ်သားရဟန်း. . သင်သည် သာသနာတော်မှာ မပျော်ပိုက်၍လူထွက်လိုတယ်ဆိုတာ မှန်သလား ”

“ ဘုန်းတော်ကြီးသောမြတ်စွာဘုရား တပည့်တော်ဟာ ဆင်းရဲဒုက္ခမှလွတ်လို၍ ရဟန်းပြုလာခဲ့ခြင်းဖြစ်ပါတယ်၊ ခုတော့ အဘိဓမ္မာဆရာနှင့် ဝိနည်းဆရာတွေရဲ့ကြားမှာ လက်ဆန့်၍ပင် မရနိုင်လောက်အောင် တင်းကျပ်လှတဲ့အတွက်. . အိမ်မှာနေပြီး တရားအလုပ်ကိုကြိုးစားပါတော့မယ်ဘုရား ” လျှောက်ထားလေသည်။

မြတ်စွာဘုရားရှင်သည် သူဌေးသားရဟန်း၏ အတွင်းအဇ္ဈတ္တသန္တာန်ကို သိမြင်ပြီးဖြစ်သောကြောင့် အဘိဓမ္မာဒေသနာနှင့် ဝိနည်းဒေသနာတော်တွေရဲ့ အဆုံးအမ ဒေသနာတွေ များပြားလွန်းသည်ကို စိတ်ပျက်နေသော ရဟန်းတော်အား. .

“ အိမ်း. . ကောင်းပြီ ဒါဆိုရင် တစ်ခုတည်းသောအရာကို နိုင်အောင်ထိန်းနိုင်ပါမည်လားချစ်သား ” ဟုမေးမြန်းလေသည်။

“ မှန်လှပါဘုရား. . တစ်ခုတည်းဆိုရင်ဖြင့် တပည့်တော်ထိန်းသိမ်းနိုင်ကြောင်းပါဘုရား. . ထိုတစ်ခုတည်းသောအရာကို မိန့်တော်မူပါဘုရား ” ဟုလျှောက်ထားတောင်းခံလေသည်။

“ ချစ်သားရဟန်း. . အဲဒီတစ်ခုဆိုတာ ‘စိတ်’ ပါပဲကွယ်၊ မိမိရဲ့စိတ်ကို နိုင်အောင်ထိန်းသိမ်းနိုင်ပြီဆိုရင် အရာအားလုံးပြီးစီးနိုင်တာပါပဲ၊ စောင့်ကောစောင့်ရှောက်နိုင်ပါမည်လား ”

“ မှန်လှပါဘုရား. . တပည့်တော်နိုင်အောင်ထိန်းပါမည် ”

“ မိမိစိတ်ကို ထွက်မပြေးအောင် စောင့်ရှောက်နိုင်ရင် ဆင်းရဲဒုက္ခမှလွတ်ခြင်းငှာ တတ်ကောင်းပါလိမ့်မည် ”ဟုမိန့်တော်မူလေသည်။

သူဌေးသားရဟန်းသည်လည်း တရားနာရင်းဖြင့်ပင်လျှင် ခန္ဓာကိုယ်မှာဖြစ်ပေါ်လာသော တရားများကိုရှုမှတ်နေလေရာ ဖြစ်ခြင်းပျက်ခြင်းသဘောများ၊ နာကျင်ခံခက်သော ဝေဒနာများ၊ ယားယံညောင်းညာသော ဝေဒနာများကို ရှုမှတ်၍ လွယ်သလောက် ပြေးလွှားလှုပ်ရှားသော စိတ်သည်ကား အထိန်းရခက်လှ၏။ ခန္ဓာကိုယ်မှာ ငြိမ်နေပါလျက် စိတ်သည် ဟိုအဝေးတစ်နေရာဆီသို့ ရောက်ရောက်သွားတတ်၏။ တစ်ခါတစ်ရံ စိတ်ကူးယဉ်နေမိသည်ကိုပင် တရားမှတ်နေသည်ဟု ထင်တတ် ပြန်သည်။ အာရုံနှင့်မှတ်စိတ် တစ်ထပ်တည်းကျ အောင် မှတ်နေလေတော့သည်။

မြတ်စွာဘုရားရှင် ကိုယ်တော်မြတ်ကြီးကလည်း. . .

* သုဒုဒ္ဒသံ သုနိပုနံ၊ ယတ္ထကာမ နိပါတိနံ။
စိတ္တံ ရက္ခေထ မေဓာဝီ၊ စိတ္တံ ဂုတ္တံ သုခါဝဟံ။

- **အလွန်သိမ်မွေ့ပြီး မြင်နိုင်ခဲသောစိတ်၊ ကာမဂုဏ်အာရုံများနှင့် ကျက်စားတတ်သော**

i|u l , cEm/ i|Opm t lrr&ÓPjzilun

'*kd&m x ef

ကေသာ၊ လောမာ၊ နခါ၊ ဒန္တာ၊ တစော ဓမ္မက္ခန္ဓာအရ၊ ပြောရမှာဖြင့် သံသရာသဘောအစ မထင်တာ၊ ငါ့လင်၊ ငါ့သား၊ ငါ့မယား၊ ပလွှားတဲ့စိတ် ရှိတော့၊ အဲဒါဒိဋ္ဌိသက္ကာယတဲ့၊ ဖျက်ခါချမှ၊ ပညတ် ပျောက်သတဲ့၊ အတွင်းပရမတ်ပေါက်ဖို့ သေအချာ၊ ကေသာဆံပင်၊ လောမာမွေးညှင်း၊ ကိုယ့်ကိုယ်ကို သြဘာပေး၊ ထောပနာလေးတွေကြောင့်၊ ဓမ္မမပါကြ၊ နခါ-ဆိုတာက၊ ခြေသည်းလက်သည်း၊ ပျက်စီးအိုးမဲ့ ဒန္တာက သွား၊ အရဟံဘဂဝါဘုရားက၊ အရေ၊ အသား၊ အကြော၊ အရိုး၊ အခြေအလကား၊ အပြောဆိုပြီး၊ တစ်မျိုးတင်းကြတာ၊ ရိုးတွင်းတဲ့၊ ချဉ်ဆီတဲ့၊ တမင်မသတီဖို့က၊ အညို့၊ အဆုတ်၊ အသည်း၊ အမြေး၊ ခရီးဝေးလို့ အသွင်းလုပ်ကြတာ၊ အဖျဉ်းနှင့်အဆုတ်၊ ဇမ္ဗူမှာချိန်၊ အူသိမ်ရယ် အူမရယ်၊ ဘယ်သူပိန် ဘယ်သူဝတယ်၊ ဘယ်သူလှတယ်၊ တစ်ခါမဖြစ်ကြစေနဲ့၊ အစာသစ်နဲ့ အစာဟောင်း၊ တစ်ခါပေါင်းလိုက်တော့၊ အထူးကြောက်ကြဖို့၊ ဦးနှောက်ကြတော့၊ နှစ်ဆယ်ပြ၊ အဲဒါက ပထဝီ၊ (ပထဝီဓာတ်-၂၀)

အလီလီအတောမသတ်နိုင်တဲ့၊ လောက ဓါတ်မှထွက်ကြရန် မဂ္ဂဉာဏ်ဆို၊ အဲ-ထိုနှစ်ဆယ် သော ကောဋ္ဌာသတွေ၊ လွတ်ခါမကျရအောင်၊ ဉာဏ်လက်နဲ့ယူ၊ ဉာဏ်လက်နဲ့ စမ်းကြည့်တော့၊ ပျော့တာ မာတာ ပထဝီဓာတ်၊ အဲဒါပရမတ်နော်၊ ပူတာအေးတာက တေဇောဓာတ်၊ အဲဒါပရမတ်၊ ထောက်ကန်တာက ဝါယောဓာတ်၊ ဖွဲ့စည်းတာက အာပေါဓာတ်၊ အဲဒါလဲ ပရမတ်၊ မြင်ရတဲ့အဆင်းကျ တော့ ဝဏ္ဏဓာတ်၊ အဲဒါပရမတ်၊ နှာဝမှာနံတာက ဂန္ဓဓာတ်၊ လျှာမှာတွေ့တော့ ရသဓာတ်၊ အဆီအစေးက သြဇာဓာတ်၊ အဲဒါလဲ ပရမတ်၊ ပြေတာလဲ ဓာတ်၊ ဆိုတာလဲ ဓာတ်၊ ငိုတာရယ်တာလဲဓာတ်ပဲ၊ အော်တာ ခေါ်တာကြတော့လဲ ဓာတ်၊ ဟိုမှာလဲ ဓာတ်၊ ဒီမှာလဲ ဓာတ်၊ သုံးဆယ့်တစ်ဘုံ၊ အကုန်ဓာတ်၊ တွေး တွေးတွေး၊ ဓာတ်ပေါက်မှ အမြတ်ရောက်မယ်၊ ယောဂီတို့၊ အသက်ပေါက်မှ မဂ်ပေါက်မယ်နော်၊ ကိုယ်ရောက်ရင် ဖိုလ်ရောက်ရောပေါ့၊

လူပျောက်လို့၊ အပူမရောက်တာ ထွက် ပေါက်ကသာကြည့်၊ မနော ပုဗ္ဗင်္ဂမာ ဓမ္မာတဲ့၊ ဓမ္မာ နိဿတ္တာ၊ နိဇ္ဇီဝ၊ သဘာဝ၊ ပုဂ္ဂိုလ်သတ္တဝါ ယောကျ်ား မိန်းမ ငါသူတပါး မဟုတ်သော သဘောတရားတို့သည်၊ အတ္တသံဝိဇ္ဇန္တိ- ထင်ရှား မသွေရှိကြလေကုန်၏တဲ့ ။

တကယ့်တရားအမှန်သိကြနော်၊ သတိ နိဗ္ဗာန်ဆိုတာ သဘောမှာသိတာ၊ ပြောစရာအပြည့် ပါ၊ ဟုတ်တာသိတာ၊ ဗုဒ္ဓအဘိဓမ္မာ၊ ရှိတာသာ အဟုတ်အမြင်မှန်၊ ရုပ်နာမ်အစဉ်လို့၊ သတိရှိ၊ တစိစိတစိုစို၊ သူ့ကိုယ်ငါ့ကိုယ် အမျိုးမျိုး၊ ကတိုး ဟုတ်လား၊ အသိုးအပုပ်လား၊ ကရမက်တုံးလား၊ အပျက်တုံးလား၊ အတ္တအနှစ်လား၊ ပရမတ္ထအစစ် လား၊ ဖြစ်တာရော ပျက်တာရော၊ ထက်ဖြတ်မှာ မလာနှောနဲ့၊ ဘဂဝါဟောတဲ့၊ ဓမ္မစက်သဘောယုံကြ၊ မဂ္ဂေါလုမ္ဗေန၊ မဂ္ဂဂ်နာဝံ၊ ထွက်ချင်ကြပါလျှင်၊ မိတ်ရန်မရှာဘဲ၊ စိတ်သန့်စွာ သဘောခြိုက်စွာဖြင့်၊ သြတိုက်ကာ၊ အမြတ်ဓမ္မာအစုဥ်၊ ဓါတ်ပရမာ၊ မနုဆိုက်အောင်၊ နှစ်နှစ်ခြိုက်ခြိုက်ကြီး ရှုပွားတော်မူ လိုက်ကြပါတော့၊ ယောဂီအပေါင်း သူတော်ကောင်း တို့. . ။

အဲ. . ဒါကြောင့် အပရေစ မဂ္ဂ ဘာဝေတွာ ပရိနိဗ္ဗန္တိနာသဝါ၊ ဘိက္ခဝေ- အနတ္တရောက် အတ္တပျောက်၍ မျက်မောက်ပြုရန် မြတ်နိဗ္ဗာန်ကို၊ ရှာကြံလိုလား၊ အို ချစ်သား ချစ်သမီးများတို့၊ အပရေစ- လောကီကုသိုလ် အကုသိုလ်ဟု၊ ခေါ်ဆိုပါကြ သင်္ခါရကံများမှ တစ်ပါးလည်းဖြစ်ကုန်သော မဂ္ဂင်နည်းကမ်း၊ မဂ်စည်းကမ်းတွေကို ၊ မဂ္ဂင်စည်း ကမ်း၊ မဂ်နည်း လမ်းတွေကို၊ ဘာဝေတွာ-ကလျာဏသုံးပါး၊ အစဉ်အားဖြင့် ဆောင်ပွား ကြကုန်သည်ရှိသော် (ဝါ) ပတ္တမြားမှန်ရင်ကွယ်၊ နွံမှာပင်နစ်စေတော့၊ မညစ်ဘူးသာပ၊ သည်အယောင်၊ ဆတက်ထမ်းပိုး တိုးလို့သာပြောင်၊ အေးမှန်တဲ့အလုပ်၊ ဟုတ်တဲ့ သဘော မတိမ်ကော၊ ကြုံသောခေတ်မှာ၊ တိုးပွားလာ လို့၊ ကိုးစားစရာ၊ နောင်မမှားရအောင်၊ ကြိုးစားကာ ဆောင်ပွားကြကုန်သည်ရှိသော်၊ အနာသဝါ- အာသဝေါခပင်း၊ အဆင့်ဆင့် ကင်းကြကုန်သည်ဖြစ် ၍၊ ပရိနိဗ္ဗန္တိ- နေသရွေ့သုခ၊ ပြုသမျှချမ်းသာတွေ့၊ ဝမ်းသာ၍လည်းမဆုံးနိုင်၊ နိဗ္ဗာန်တိုင်ကိစ္စပြီးပြီမို့၊ ဆယ့်တစ်မီးငြိမ်း၊ အပူဓာတ် မကိန်းတော့ဘဲ၊ ခန္ဓာသံသရာ ပျက်ငြိမ်း၍ ဓာတ်သိမ်းကာ အငြိမ်းကြီး ငြိမ်းကြရလေကုန် တော့သတည်း။

ဗုဒ္ဓမြတ်စွာဘုရားရှင်သည်၊ သာဝတ္ထိ ပြည်၊ ဇေတဝန်ကျောင်းတော်၌ သီတင်းသုံးတော်မူ သောအခါ ခုနစ်နှစ်သား ပညာရှိသူဌေးသားငယ်ကို အကြောင်းပြု၍ အတ္ထဿဒွါရဇာတ်ကို ဟောတော် မူသည်။ အတ္ထဿဒွါရဟူသည် ပစ္စုပ္ပန်တမလွန် နှစ်တန်ဘဝကြီးပွားခြင်း၏အကြောင်းဟုဆိုလို သည်။ ထိုဇာတ်တော်တွင် လူဖြစ်ကျိုးနပ်အောင် ကျင့်သုံးနေထိုင်နည်း(၆)ပါးကို ညွှန်ကြားတော်မူခဲ့ သည်။ ယင်းတို့မှာ-

၁။ အမြတ်ဆုံးလာဘ်ဖြစ်သော ကျန်းမာရေးနှင့် ပြည့်စုံရမည်။

၂။ ကိုယ်ကျင့်သီလရှိရမည်။

၃။ ပညာရှိတို့၏ ဆုံးမသြဝါဒကို နာယူရမည်။

၄။ အကြားအမြင်ဗဟုသုတရှိရမည်။

၅။ သုစရိုက်တရားများကို ကျင့်သုံးနေထိုင်ရမည်။

၆။ မပျင်းမရိ လုံ့လဝီရိယရှိရမည် ဟူ၍ဖြစ်သည်။

ဤကျင့်ဝတ်(၆) ပါးနှင့်ပြည့်စုံလျှင် လောက သံသရာနှစ်ဖြာ ကြီးပွားတိုးတတ်ရေးကို ရရှိနိုင်သဖြင့် လူဖြစ်ကျိုးနပ်ကြမည်ဖြစ်ပါကြောင်း။

* အလိမ္မာစာမှာရှိ၊ ဗုဒ္ဓစာပေကြည့်
* စိတ်ကောင်းရှိ သီလမြဲ ချမ်းသာကြ မည်မလွဲ။

ဒဂုံဆရာထွန်း

ကျမ်းကိုး ၅၅၀ နိပါတ်တော် အတ္ထဿဒွါရဇာတ်

စိတ်ကို ပညာရှိသောသူသည် စောင့်ကြပ် ထိန်းသိမ်းရာ၏။ ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်ရ ခက်သောစိတ်ကိုပင် နိုင်နင်းစွာ လုံခြုံအောင် စောင့်ထိန်းနိုင်ရင် မဂ်ဖိုလ် နိဗ္ဗာန်ချမ်းသာကို ဆောင်ရွက်နိုင်ပေ၏။

မြတ်စွာဘုရား၏ ဂါထာအဆုံးဝယ် သူဌေးသားရဟန်းသည် သောတာပတ္တိဖိုလ်သို့ ရောက်ရှိခဲ့လေတော့သည်။

ဟိန်းထက်စိုး

ဗုဒ္ဓခေတ် တောင်သူလယ်သမားတို့၏ အားမာန်

ကေတုမတီမြဟသ်ာ (လုပ်သားများကောလိပ်)

လောကတွင် လူရယ်လို့ဖြစ်လာလျှင် “စားဝတ်နေရေး” အရေးသုံးပါးတွင် ‘စားရေး’ သည် လူသတ္တဝါအားလုံးတို့ အသက်ရှင် နေထိုင်ရေးအတွက် မရှိမဖြစ် အလိုအပ်ဆုံးအရာဖြစ်ပါသည်။ လူ့ယဉ်ကျေးမှု စတင်ခဲ့သည့် အချိန်မှစ၍ ခေတ်အဆက် ဆက် မျက်မှောက်ခေတ်သို့ တိုင်အောင် လူသတ္တဝါတို့၏ “စားရေး” ပြဿနာ လိုအပ်ချက်များကို တောင်သူလယ် သမားဦးကြီးများက ဖြေရှင်းဆောင်ရွက်ပေးကြပါသည်။ တောင်သူလယ်သမားဦးကြီး များတို့သည် လူသတ္တဝါအားလုံးတို့၏ ကျေးဇူးရှင်များ ဖြစ်ကြသည်ဆိုလျှင် မှားအံ့ မထင်။

စားသုံးသီးနှံအမျိုးများစွာရှိ သော်လည်း “ဆန်စပါး”သည် အဓိကကျလှပါသည်။ မျက်မှောက်ခေတ်တွင် ဆန်စပါးစိုက်ပျိုးရာတွင်

(က) မိုးစပါးစိုက်ပျိုးရေး

(ခ) ချောင်းပိတ်၊မြောင်း ပိတ်၊နွေစပါး“စိုက်ပျိုးရေး”

(ဂ) ဆည်မြောင်းရေသွယ် စိုက်ပျိုးရေး

(ဃ) လျှပ်စစ်ရေတင်စိုက်ပျိုးရေး

(င) စက်မှုလယ်ယာစိုက်ပျိုးရေးများ မျက်ဝါးထင်ထင် တွေ့ရှိနေရသည်။ ဤစိုက်ပျိုးနည်းစနစ်များ ခေတ်မီနည်းစနစ်များ အထောက်အကူများစွာ ရရှိသည့်တိုင် တောင်သူလယ်သမားများသည် အားမာန်ထုတ်၍ ကြိုးစား ကြသော်လည်း တိုးပွားလာ သည့်ကမ္ဘာ့လူဦးရေအတွက် ရိက္ခာလုံလောက် မှုမရှိသဖြင့်အချို့သော တိုင်းပြည်နိုင်ငံများတွင်စားရေးရိက္ခာပြဿနာများ ကြုံတွေ့နေကြရသည်ကို တွေ့ရှိနေရပါ သည်။

မျက်မှောက်ခေတ်တွင်ခေတ်မီ အထောက်အကူပြုစက်ကရိယာများစွာ သုံးစွဲလုပ်ကိုင်ကြသည့်တိုင်ရိက္ခာပြဿနာ များတိုး၍ တိုး၍ လိုအပ်နေသည်ကိုတွေ့ရှိရပါသည်။

သို့ဆိုလျှင်ရှေးခေတ်လွန်ခဲ့သော အနှစ်(၂၅၀၀)ကျော် ဗုဒ္ဓခေတ်ကခေတ်မီ စက်ကရိယာများမရှိပါဘဲလျက်တောင်သူလယ်သမားကြီးများသည်သူတို့၏ စားရေးရိက္ခာဖူလုံအောင်မည် ကဲ့သို့ရင်ဆိုင်ဖြေရှင်းနိုင်ကြသည်မှာ စိတ်ဝင်စားဖွယ်ကောင်းလှပါသည်။

လယ်ယာလုပ်ငန်းသည် အလွန်ပင်ပန်းသောလုပ်ငန်းဖြစ်သော်လည်းလယ်သမားကြီးများသည် သူတို့၏လယ်ယာလုပ်ငန်းများကိုအလွန်မြတ်နိုးနှစ်သက်ကြပါသည်။ ရှေးဗုဒ္ဓ ခေတ်လွန်ခဲ့သော အနှစ်(၂၅၀၀)ကျော်ကလယ်ယာလုပ်ငန်း လုပ်ကိုင်ကြသောလယ်သမားကြီးများ၏လုပ်ဆောင်မှုများသည်အလွန်စည်းစနစ်ကျ၍လုပ်ငန်းကျွမ်းကျင်သူများဖြစ်ကြသည်ကိုတွေ့ရှိရမည်ဖြစ်ပါသည်။ ယခုခေတ်တိုင်နည်းယူဆောင်ရွက်ဖွယ်ကောင်းသော နည်းစနစ်များဖြစ်၏။

ရှေးခေတ်တောင်သူလယ်သမားကြီးများသည် “အင်္ဂါရှစ်ပါး” နှင့်ပြည့်စုံသောလယ်မြေကိုရွေးချယ်လုပ်ကိုင်ကြသည်ကိုပိဋကတ်တော်လာအင်္ဂုတ္တရနိကါယ် “ခေတ္တသုတ်”တွင် ဖော်ပြထားသည်မှာ-

(၁) အနိမ့်အမြင့်မရှိ ညီသောမြေဖြစ်ခြင်း။

(၂) ကျောက်စရစ်၊ ကျောက်ခဲ များစွာမရှိသော လယ်မြေဖြစ်ခြင်း။

(၃) ဆပ်ပြာ မပေါက် သော လယ်မြေဖြစ်ခြင်း။

(၄) လယ်မြေကို နက်နက် ထွန်ယက်ခြင်း။

(၅) ရေဆင်းလမ်းကောင်းအောင် ပြုလုပ်ခြင်း။

(၆) ရေထွက်လမ်း ကိုလည်း ကောင်းအောင်ပြုလုပ်ခြင်း။

(၇) ရေပေးမြောင်း ကောင်းအောင်ပြုလုပ်ခြင်း။

(၈) လယ်ကန်သင်း များကို ကောင်းအောင်ပြုလုပ်ခြင်း။

ဖော်ပြပါအင်္ဂါ(၈)ပါးနှင့်ပြည့်စုံသော လယ်မြေများ၌ မျိုးကောင်း မျိုးသန့် မျိုးစေ့များဖြင့် စိုက်ပျိုးလုပ်ကိုင်သည့်အတွက် ဆန်စပါးအထွက်နှုန်းအလွန်ကောင်း မွန်ကြပါသည်။

ထို့ပြင် ရှေးဗုဒ္ဓ ခေတ်က တောင်သူလယ်သမားကြီးများသည် လုပ်ငန်း ကိုင်ငန်းလုပ်ကိုင်ရာတွင်သာ စည်းစနစ်ရှိကြ သည်မဟုတ်ပေ။ အကျင့်စာရိတ္တဆိုင်ရာ ကောင်းမွန်ကြသည်များကို “ဒီဃဇာဏုသုတ်” တော်တွင် ဖော်ပြထားသည် မှာ

(၁) ထကြွလုံ့လနှင့် ပြည့်စုံခြင်း။

(၂) အချင်းချင်း ကူညီစောင့်ရှောက်မှုနှင့် ပြည့်စုံကြခြင်း။

(၃) မိတ်ဆွေ ကောင်းများ ဝန်းရံလျက်ရှိနေခြင်း။

(၄) မျှတစွာ အသက်မွေးသူများဖြစ်ကြခြင်း။

ဟူသော တရားလေးပါးတို့ သည် ရှေးခေတ်အမျိုးကောင်းသား လယ်သမားကြီးများအား စီးပွားချမ်းသာဖြစ်စေပါသည်။ အချင်းချင်း စည်းလုံးညီညွတ်သည့် “အားမာန်”များကြောင့် ဆန်စပါးတည်းဟူသော စားရေးရိက္ခာကို ဖူလုံပြည့်စုံစေပါသည်။

ထိုကဲ့သို့ ကောင်းကျိုးချမ်းသာများ ရရှိနိုင်ရန် ရှေးဗုဒ္ဓခေတ်တောင်သူလယ် သမားကြီးများသည် မိမိတို့ လုပ်ကိုင်နေရသည့် လယ်ယာလုပ်ငန်းခွင်သည် အလွန်ပင်ပန်းစွာ လုပ်ကိုင်ရသော လုပ်ငန်းဖြစ်သော်လည်း လယ်ယာလုပ်ငန်းအပြင် ကုန်သွယ်မှုလုပ်ငန်း၊ နွားမွေးမြူခြင်းလုပ်ငန်းများလုပ်ကိုင်ခြင်း မိမိတို့၏ အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းအလုပ်၌ ကျွမ်းကျင်ခြင်း၊ မပျင်းရိခြင်း ထိုလုပ်ငန်းများ၌ အကြောင်းအားလျော်စွာ စူးစမ်းဆင်ခြင်တတ်သော ဉာဏ်နှင့် ပြည့်စုံကြပါသည်။

လယ်သမားများသည် လယ်ယာ

စာမျက်နှာ ၃၆ သို့

arwåat vi;we;

atmiEf('ryl)f

ဩော်. . . . . . စိတ်ကူးကြည့်ရုံနဲ့တင် ကျက်သရေမင်္ဂလာရှိလိုက်ပါပေ့နော်။ နက်ဖြန်မနက် ၈ နာရီဆိုရင် သားတော်မောင် ဒိုဒိုးကို ဘုန်းကြီးကျောင်းမှာ ကိုရင်ဝတ်ပေးဖို့ အကုန်လုံးစီစဉ်ပြီးသွားပြီလေ။ ဇနီးသည်ဆွေဆွေက ကျွန်တော်ပါတစ်ခါတည်း ပဉ္စင်းဝတ်ဖို့ တိုက်တွန်းပါသေးတယ်။ ဒါပေမဲ့ သက်န်းစည်းထားတဲ့ သားကိုရင်လေးကို ဦးဦးဖျားဖျားရှိခိုးဦးချချင်တဲ့အတွက်ကြောင့် ငြင်းဆန်ခဲ့ရတာပါ။ နံဘေးကအိပ်ရာထက်မှာ ဆွေဆွေနဲ့ ကျွန်တော့်ကြား အိပ်ပျော်နေတဲ့ သားဒိုဒိုးလေးကို ငုံ့ကြည့်ရင်း ကြည်နူးပီတိဖြစ်နေမိတာပါပဲ။ ဟိုး. . . ကျွန်တော်ငယ်ငယ် ၁၀ နှစ်သားအရွယ်မှာ ကိုရင် ဝတ်ခဲ့တာပြန်အောက်မေ့မိပါရဲ့။ အဲဒီတုန်းက ဆံချပိတ်ဖြူကိုင်တာ မိဘရင်းတွေမဟုတ်ပါဘူး။ မွေးစားမိဘ ပါပါးနဲ့မာမားတို့က သက်န်းစည်းပေးခဲ့တာပါ။ အဲဒီပွဲကို အဖေက မလာနိုင်သလို၊ အမေ့ကိုလည်း ကျွန်တော် မလာစေချင်ပါဘူး။ ပြောပြရရင် အဲဒီအချိန်တွေကတည်းက အဖေရင်း၊ အမေရင်းတွေနဲ့ အလှမ်းဝေးခဲ့ရတာပါ။ အခုတစ်ခါ သား ဒိုဒိုး ကိုရင်ဝတ်ဖြစ်ပြန်တော့လည်း ရုတ်တရက် အကျဉ်းချုံးစီစဉ်တာမို့ ပါပါးတို့ကို အတိုက်အခံ လုပ်ပြီး အဖိုးအဖွားဖြစ်တဲ့ အဖေတို့ အမေတို့ကို အကြောင်းမကြားဖြစ်ခဲ့ပါဘူး။ တကယ်တော့ ဒါက ထုံးစံလိုဖြစ်နေပါပြီ။ လူရှေ့သူရှေ့ဆက်ဆံရမယ့် ကိစ္စဆိုရင် အဖေရင်း၊ အမေရင်းကို ပွဲမထုတ်ချင်တာက ငယ်ငယ်ကတည်းက ကျွန်တော့်ရင်မှာ ကိန်းအောင်း နေခဲ့တာပါ။

ကျွန်တော့အတွေးတွေက ရွာမှာနေတဲ့ အဖေတို့ဆီရောက်သွားပြန်ပါတယ်။ အဖေ့အတွက် ဝယ်ပို့ပေးတဲ့ မျက်စိအားတိုးဆေးတွေ သုံးဖြစ်ရဲ့လား။ နေကော ကောင်းရဲ့လားမသိ။ အမေကတော့ ထုံးစံအတိုင်း ဈေးလည်ရောင်းနေဦးမှာပဲထင်ပါတယ်။ နေ့ချင်းပြန်သွားနိုင်တဲ့ ခရီးပေမယ့် ကျွန်တော် ရွာမပြန်တာ နှစ်နဲ့ချီကြာနေပါပြီ။ ဒီအိမ်ကိုရောက် လာတဲ့ ၁၀ နှစ်သားအရွယ်ကစလို့ ရွာကိုနှစ်တိုင်း မပြန်ဖြစ်ပေမယ့် အမေကတော့ မကြာမကြာရောက် လာလေ့ရှိပါတယ်။ အဖေက လေးငါးကြိမ်လောက် ရောက်လာခဲ့ပေမယ့် ဖအေရင်းတွေ့တဲ့အခိုက် ကျွန်တော်က အေးတိအေးစက်နဲ့ သိပ်ပြီးရွှင်ရွှင်ပျပျ မရှိတာမို့ မလာဖြစ်တော့တာလို့ ပါပါးကပြောဖူးတယ်။ ဟုတ်တော့ဟုတ်ပါတယ်။ မကြာသေးခင် နောက်ဆုံးတစ်ခေါက် မျက်စိလာကုတုန်းကတောင် အဖေဟာ သူ့ဘဝဇာတ်ကြောင်းတွေကို သူငယ်ချင်း ဆရာဝန်ဆီမှာ ရှင်းပြနေတာတွေ့လို့ မျက်နှာပူပြီး ကျွန်တော်ရှောင်နေတာနဲ့ ရွာပြန်တော့ နှုတ်မဆက်ဖြစ်လိုက်ဘူး။ တကယ်တော့. . . . ကျွန်တော်ဟာ အရွယ်ငယ်ငယ်နုနုနယ်မှာ ကြုံတွေ့ခဲ့ရတဲ့ အဖြစ်ဆိုး အရိပ်မဲကြီးက လွှမ်းခြုံနေဆဲဖြစ်လို့ မိဘရင်းတွေကို ချစ်လျက်နဲ့ ပစ်ခွာရှောင်တိမ်းမိတာပါဗျာ။

အဖေထောင်ကျခဲ့ရတာ သားဇောလို့ အခုအချိန်ထိ အမေက ခဏခဏပြောတတ်ပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ အမေ့ကြောင့်လည်းပါတာပေါ့လို့ စိတ်ထဲက အမြဲတုန့်ပြန်မိပါတယ်။ ကျွန်တော့်အမေဟာ သူ့ခေတ်သူ့အခါတုန်းက တကူရွာမှာ အပျိုချော စာရင်းဝင်ပါ၊ ပိုးပမ်းကြသူတွေများသလို အလှမာန် တက်ခဲ့တဲ့သဘောလည်းရှိပါတယ်။ ရည်းစားတွေ တစ်ယောက်မကောင်း တစ်ယောက်ထားရင်းက အိမ်ထောင်ကွဲဖူးတဲ့အထိဖြစ်ရလို့ နာမည်ပျက်စာရင်း ဝင်ခဲ့ဖူးပါတယ်။ နောက်ဆုံးမှာ ရိုးသားတဲ့အဖေနဲ့ တွေ့တော့မှ သနားချစ်ချစ်ကြရင်း အိမ်ထောင်ပြုခဲ့ကြတာလို့ ပြန်ပြောတတ်ပါတယ်။ နှစ်ဦးသား တနင်္သာရီမြစ်တစ်ဖက်ကမ်းမှာရှိတဲ့ ဝမ်းနာရွာလေးရဲ့ ကော်တော (ရာဘာခြံ)မှာ အခြေချအလုပ်လုပ်ရင်း မကြာခင်မှာပဲ ကျွန်တော့်ကို မွေးဖွားခဲ့ကြတာပါ။ ခုနက ပြောခဲ့တဲ့ ဘဝတစ်ဆစ်ချိုးအဖြစ်ဆိုးကို လေးတန်းရောက်တဲ့နှစ်မှာ မေ့လို့မရအောင် ကြုံတွေ့ခဲ့ရပါတယ်။ တစ်နေ့ကျောင်းဆင်းချိန်မှာ ကျွန်တော့်ကို စနေ နောက်နေကျ ထိန်လင်းတို့အုပ်စုနဲ့ ရန်ဖြစ် ရပြန်ပါတယ်။

'မင်းအမေ အရင်တုန်းက မကောင်းတာလုပ်စားတာကွ'

'ငယ်ငယ်တုန်းက ငါ့အဖေနဲ့ဖြစ်ဖူးသေးတာ'

'မိန်းမရွှင်သား သူတောင်စား'

'ဟား ဟား ဟား ဟား' လို့ ရိုင်းစိုင်းတဲ့စကားနဲ့ ဝိုင်းလှောင်ပြောင်တာတွေကို သည်းမခံနိုင်တဲ့အဆုံး နီးရာလူကိုပြေးထိုးမိပါတော့တယ်။ အဲဒီမှာ အများနဲ့တစ်ယောက် ထိုးကြိတ်ကြပါလေရော။ မျက်စိတွေပြာဝေနေပြီး လက်နဲ့ရမ်းသမ်းစမ်းမိတဲ့ ကျောက်ခဲတစ်လုံးနဲ့ နီးစပ်ရာ ကောင်လေးတစ်ယောက်ကို ထုချလိုက်တော့တယ်။

'အား- အမလေး နာတယ်အမေရေ့ သားကိုခဲနဲ့ထုတယ်ဗျ ဟီး ဟီး ဟီး' ကနဲဆို အော်ထွက်ပြေးသွားပြီး လူစုကွဲသွားပါတော့တယ်။ အနားမှာရှိတဲ့ လူကြီးတွေဝိုင်းဆွဲနေတုန်းမှာပဲ-

'မင်းလားကွ ငါ့သားကိုလုပ်တာ'

ဆိုတဲ့ အသံပဲကြားလိုက်ရပြီး ကြယ်တွေလတွေမြင်အောင် ခွပ်ခနဲအထိုးခံလိုက်ရပါတယ်။ ဖင်ထိုင်ပစ်လဲကျသွားတဲ့ ကျွန်တော့်ကို လူကြီးတစ်ယောက်ကဆွဲထူပြီး အိမ်အထိပြန်လိုက်ပို့ပေးတော့ ကလေးပီပီ တစ်လမ်းလုံး အော်ငိုလာတာပေါ့။ အိမ်ရှေ့ရောက်တော့ အမေကပြေးပွေ့ပြီး အကြောင်းစုံကို မေးပါတယ်။ ပြီးတော့ အိမ်ထဲမှာ

ကြပ်ထုပ်ထိုးပေးနေရင်းနဲ့မှ-

‘အမေငယ်ငယ်က မလိမ်မာခဲ့တာပါ၊ မိန်းမပျိုလေးတန်မဲ့ မဆင်မခြင်နေခဲ့မိလို့ ငါ့သားလေးအခုလိုအပြောခံရတာ၊ အဲဒီအရိပ်မဲကြီး က အမေ့ကြောင့်ပါကွယ်’ လို့ပြောရင်း ပြိုင်တူငိုနေ မိကြတယ်။ အဲဒီအချိန်မှာပဲ အလုပ်ကပြန်လာတဲ့ အဖေဟာ မျက်နှာနဲ့ကိုယ်လက်တွေ ဖူးရောင်နေတဲ့ ကျွန်တော့်ကိုတွေ့သွားပါတော့တယ်။ အမေ့စကား အကျိုးအကြောင်းအဆုံးမှာတော့ တစ်ခါမှဒေါသ မထွက်ဖူးတဲ့ အဖေဟာ-

‘တောက် တော်တော်စော်ကားတဲ့ကောင် တွေကွာ’ဆိုပြီး နံရံကဓါးကိုဆွဲ ရုတ်တရက်ပြေးထွက် သွားတော့တာပါပဲ၊ အမေနဲ့ကျွန်တော် နောက်က ပြေးလိုက်သွားလို့ ရွာလယ်ရောက်တဲ့အချိန်မှာ အဖေ့ကိုတားလို့မမီနိုင်တော့ပါဘူး၊ ကျွန်တော့်ကို ထိုးလိုက်တယ်ဆိုတဲ့ လူကြီးက မြေပေါ်မှာလူးလိမ့်လို့ သေမလိုလိုဖြစ်နေပြီး တခြားလူတစ်ယောက်လဲ ဒဏ်ရာရထားတယ်။ အဖေ့ကိုတော့ မျက်နှာနဲ့ လက်တွေမှာ သွေးသံတစ်ရဲရဲနဲ့ လူကြီးတွေ ဝိုင်းချုပ် ထားတာ မြင်လိုက်ရပါတော့တယ်။

အဲဒီနောက် အဖေ လူသတ်မှုနဲ့ ထောင်ဒဏ် (၅) နှစ်ကျခံနေရတဲ့အချိန်တွေမှာ အမေက ကြုံရာကျပန်း ဈေးဗန်းခေါင်းရွက်ပြီး သားအမိနှစ်ယောက် ဝမ်းကျောင်းခဲ့ရပါတယ်။ ကျောင်းမှာ ကျွန်တော့်ကိုရန်မစရဲတော့ပေမဲ့-

‘လူသတ်ထောင်ကျသမားရဲ့သား၊ ကြုံရာ လုပ်စားနေတဲ့ ဈေးသည်မသားပါကွာ’ ဆိုပြီး တီးတိုး တီးတိုးနဲ့ ရှောင်ဖယ်တတ်တဲ့ ပတ်ဝန်းကျင်ကို ရင်ဆိုင် ခဲ့ရပါတယ်။ နောက်ပြီးတော့ ကျွန်းစုမြို့က အဖေ့ရဲ့ အမကြီးဆိုတာ ရောက်လာပြီး ငွေနည်းနည်း ပါးပါး လာထောက်ပံ့ပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ စကားပြော နေရင်း အော်ကြီးဟစ်ကျယ်ရန်ထဖြစ်ကြတော့ ရှိုက်ငိုနေတဲ့ အမေ့နားပြေးကပ်မိတာပေါ့၊ ကျွန်တော့ကို လက်ညှိုးထိုးပြီး ရင့်ရင့်သီးသီး စီးစီးပိုးပိုးပြောသွားတဲ့ အဒေါ်ကြီးရဲ့ စကားကို ဒီနေ့အထိမမေ့နိုင်ပါဘူး။

‘သူမဟုတ်လား ငါ့မောင်နဲ့ညားပြီး ၉ လ ထဲနဲ့ မွေးလာတဲ့ကောင်၊ ရည်းစားတစ်ထောင်နဲ့ရတဲ့ ကလေး၊ ငါ့မောင် လင်ကောင်တစ်ယောက်ကျမှ လာမွေးရတာ ငါရင်နာတယ်၊ အခုလည်း ဒီကလေး အတွက် ထောင်ကျရပြန်ပြီ’ တဲ့။ နားခါးလှတဲ့ စကား က နားလည်တတ်စ ကလေးငယ်တစ်ဦးရဲ့ ရင်ဝကိုလာဆောင့်ပြန်ပါတယ်။ ကျွန်တော် အဖေ့သား အစစ်ပါနော်လို့ဆိုပြီး အမေ့ကို မော့ကြည့်လို့ ကယောင်ကတမ်း အတင်းဖက်တွယ် ထားခဲ့တာ မြင်ယောင်နေဆဲပါပဲ။

ဒါကြောင့် အဲဒီနှစ်နွေရာသီမှာ အဖေ့ရဲ့ အလုပ်ရှင် ပါပါးနဲ့မားမားတို့က သားအဖြစ်မွေးစား မယ်၊ တနင်္သာရီမြို့မှာကျောင်းထားမယ်ဆိုတော့ ဒီပတ်ဝန်းကျင်ကို စွန့်ခွာနိုင်ဖို့အတွက် ဝမ်းပန်း တသာ ခေါင်းညိတ်မိပါတော့တယ်။ တနည်း ပြောရရင် မိဘရင်းတွေရဲ့ ရင်ခွင်ထဲက ကျေကျေ နပ်နပ် ထွက်ပြေးခဲ့တာအမှန်ပါ။

မြို့မှာ ကျွန်တော့်နောက်ကြောင်းကို မေ့နေရလောက်အောင်ပျော်ပါတယ်။ သား ယောကျ်ားလေးမရှိတဲ့ ပါပါးနဲ့မာမားတို့က သား အဖြစ်မွေးစားပြီးချက်ချင်းပဲ ရှင်ပြုသင်္ကန်းစည်းပေး ခဲ့ပါတယ်။ နောက်ပြီး ကိုယ့်ထက်အသက်(၁)နှစ် ကျော်ကြီးတဲ့ ဆွေဆွေနဲ့ ကျောင်းအတူတတ်ရတဲ့ အတွက်လည်း ပျော်နေခဲ့တယ်။

‘ကျောင်းပိတ်ရက်တွေ ရွာပြန်ဦးမလား’ လို့ ပါပါးကမေးတဲ့အခါတိုင်း ခေါင်းခါပြခဲ့တာများ ပါတယ်။ ဒီလိုနဲ့ အထက်တန်းကျောင်းတတ်နေဆဲ တစ်နေ့မှာ အမေနဲ့အတူ အဖေဟာ တနင်္သာရီကို လိုက်လာခဲ့ပါတယ်။ ထောင်ကလွတ်ခါစမို့ အသား မည်းမည်း မျက်နှာရော၊ လက်တွေမှာပါ ဓါးဒဏ်ရာ ဟောင်းတွေနဲ့ ရုပ်ဆိုးဆိုးအဖေ့ကို မြင်ရုံနဲ့ပဲ အတူထိုင်စကားပြောနေတဲ့ဆွေဆွေလန့်ပြီး အိမ်ထဲ ဝင်ပြေးသွားပါတယ်။ ကျွန်တော့်ရဲ့အဖေဟာ ငယ်ငယ်တုန်းကလို မချော့ပဲ လက်ရှိအသက်ထက် ပိုပြီး အိုမင်းရင့်ရော်နေသလိုပါပဲ။

အဖေနဲ့ အမေဟာ တစ်ညလုံး စကား တွေ ထိုင်ပြောပြီး သားလေးနဲ့အတူ ထွေးထွေး ပွေ့ပွေ့ အိပ်ချင်ပေမဲ့ ကျွန်တော့်ဘက်က အနေဝေး ခဲ့ပြီး ကြီးကောင်ဝင်လာတာရယ်၊ ရည်းစားမကျ တကျ ဆွေဆွေ့ကို ရှိန်နေတာရယ်ကြောင့် ရင်းရင်း နှီးနှီး မဖြစ်ဘဲ ရှိုးတိုးရှန့်တန့်ဖြစ်နေမိပါတယ်။

‘ရွာမှာ အတူတူပြန်နေကြရအောင်’ လို့ အဖေကခေါ်တဲ့အခါ ပါပါးက-

‘နောက်နှစ်ဆယ်တန်းတတ်ရဦးမှာ၊ ဒီကောင်ကစာတော်တယ်ဗျ၊ ကျောင်းပြီးအောင် တော့ ဒီမှာပဲထားလိုက်ပါတော့ဗျာ’ ဆိုပြီး တားမြစ် တော့ ရွာကိုပြန်မလိုက်ချင်တဲ့ကျွန်တော် ကြိတ်ပြီး ကြည်နူးပီတိဖြစ်ခဲ့ရတာပေါ့ဗျာ။ ဟုတ်ပါတယ် အဲဒီ အချိန်ကတည်းက အဖေအမေတို့နဲ့ ရင်းနှီးကျွမ်းဝင် မနေဖြစ်ခဲ့တာဟာ ပညာတွေစုံပြီး အိမ်ထောင်ရက် သားကျတဲ့ အခုချိန်ထိပါပဲ။ အိမ်ထောင်ကျပြီးတော့ လဲ ပါပါးတို့ရဲ့အထည်ဆိုင်ကို ဦးစီးနေရပြီး လူကုံထံ အသိုင်းအဝိုင်းကြားမှာ ကျင်လည်နေရတဲ့ ကျွန်တော် ဟာ နောက်ကြောင်းပြန်လှန်မယ့် မိဘတွေကို တနင်္သာရီမလာဖြစ်အောင် တားမြစ် ခဲ့ပြန်ပါတယ်။

ဒီညကျမှ မိဘနှစ်ပါးကို ထူးထူးခြားခြား သတိရနေမိတာ ဘာရယ်ကြောင့်မှန်းမသိ၊ ဩော် ကိုယ်ချင်းစာစိတ်ပဲ ဖြစ်မယ်ထင်ပါတယ်။ နံဘေးမှာ အိပ်ပျော်နေတဲ့ သားသားရဲ့နဖူးပြင်ကို လက်နဲ့သပ် တင်လိုက်ရင်း ကိုယ့်ငယ်ဘဝကိုပြန်လွမ်းမိတယ်။ အဲဒီမှာ သားသမီးချင်း ကိုယ်ချင်းစာနာခဲ့ရပါပြီ။ အဖေအမေတို့လည်း တစ်ဦးတည်းသောသား ကျွန်တော့်ကို ချစ်မှာပါပဲ၊ ကိုယ်တိုင်ကိုယ်ကျ ရှင်ပြုသင်္ကန်းဝတ်ပေးပြီး ကိုရင်လေးရဲ့ ခမည်းတော် မယ်တော်လို့ အခေါ်ခံချင်မှာပေါ့နော်၊ ဒီအခွင့် အရေးကို ကျွန်တော့်ရဲ့မိဘအရင်းတွေ မရ ခဲ့ရှာကြဘူး။ ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်တွေရဲ့ အမြတ်ဆုံး ကုသိုလ်ဖြစ်တဲ့ သားယောကျ်ားလေးကို သာသနာ့ ဘောင်သွတ်သွင်း ခြင်းမင်္ဂလာရယူဖို့အတွက် ကံတရားကမျက်နှာသာ မပေးခဲ့တာပဲလား၊ ငယ်တုန်းကဆို ကျွန်တော့်ကို တော်တော်ချစ်ရှာ ခဲ့ကြတာပါ။ အဖေ့ရင်ခွင်ထဲ တစ်လှည့် အမေ့ ရင်ခွင်ထဲတစ်လှည့် တိုးဝှေ့ပြီး ခေါင်းခွေ့အိပ် လိုက်ရင် တကယ်နွေးထွေးခဲ့ရတာပါပဲ၊ ကျောင်း စတတ်တော့ အဖေကကျောပိုးပြီး ပို့တတ် သလို၊ တစ်ခါတစ်ခါအမေက ခါးထစ်ခွင်ချီပြီး ကျောင်းသွားခဲ့ကြတယ်။ အတွေးတွေဝေဝါး လျှောက်စဉ်းစားရင်း ရင်ထဲမှာ တစစ်စစ်နဲ့ မွန်းကြပ် ဆို့နစ်လာသလိုပါပဲ။

အဖေ. . . ရယ်လို့ တီးတိုးခေါ်ကြည့် မိတဲ့ အချိန်မှာ ခေါင်းထဲတုန်လှုပ်သွားပြီး မျက်ရည် စတွေ ဝဲခိုလာချင်သလိုလိုပါ။ ဟုတ်ပါတယ် အဖေနဲ့ အမေရယ်၊ ကိုယ့်မိဘတွေနေရာမှာ တခြားသူကို အစားထိုးပြီး တစ်ယောက်တည်းပျော်ရွှင်ဖို့ ရှာနေ ခဲ့တာပါ။ အရွယ်တော်လူလားမြောက်ခဲ့တာတောင် မိဘတွေအတွက် ဘာမှတာဝန်မကျေနိုင်တဲ့ သားပါဗျာ။ တက္ကသိုလ်ကျောင်းသားဘဝ တစ်နှစ် တစ်ခါ စရိတ်စကတွေ တတ်နိုင်သလောက် လာထောက်ပံ့တဲ့ မိဘကိုတောင် ကြည်ကြည် လင်လင် ရွှင်ရွှင်ပျပျဆက်ဆံဘူးလို့လားဟင်၊ တော်တော်မိုက်တဲ့သားပါပဲ။

‘အဖေတို့မွေးထားတာပဲဗျာ၊ သားကို လုပ်ကျွေးရမှာပေါ့’ ဆိုတဲ့ စကားမျိုးကိုတောင် ပြောခဲ့ဖူးသေးတာ။ ကျောင်းသားဘဝ သူငယ်ချင်း တွေရှေ့မှာ အဖေနဲ့အမေကိုတွေ့လိုက်ရင်များ ထောင်ထွက်ကြီးအဖေနဲ့ ငယ်ကြောင်းမလှတဲ့အမေ တို့ကိုစွ သိသွားမလားဆိုပြီး ရှူးရှူးမိုက်မိုက်ရှောင်ပုန်း ခဲ့တာ မှတ်မိနေပါသေးတယ်။

တကယ်တော့ အဖေနဲ့အမေဟာ သားနဲ့ အတူ ပျော်ရွှင်ချမ်းမြေ့တဲ့ မိသားစုဘဝပိုင်ဆိုင်ချင် မှာပါ။ ဘာမဟုတ်တဲ့ မဆင်မခြင်ရန်ဖြစ်မှုကနေ မိသားစုဖရိုဖရဲဖြစ်ခဲ့ကြတာ ကျွန်တော့် အပြစ်ပါပဲဗျာ။ အဲဒီတုန်းကသာ သည်းခံစိတ်မွေး ခဲ့ရင် အခုလိုဖြစ် လာမှာမဟုတ်ဘူးနော်။ ဟုတ်ပါတယ် အမေ. .။ အမေပြောပြောနေတဲ့ သားဇောဆိုတာ သိနားလည် မိပါပြီ။

အဖေဟာ ‘ငါ့သားကိုထိ ဓါးကြည့်’ ဆိုပြီး ဂုဏ်သိက္ခာနဲ့ ဘဝ အလဲအထပ်လုပ် ဖြေရှင်းပေးခဲ့ တယ်။ ထောင်ထွက်အဖေကို ရင်မဆိုင်ချင်တဲ့ သားကို အပြစ်မယူဘဲ ကြုံရာလုပ်ပြီး

ပညာတတ်ကြီး ဖြစ်အောင် နောက်ကွယ်ကနေ တတ်နိုင်သလောက် စရိတ်ထောက်ခဲ့တာပါ။ အခုတလော ငှက်ဖျားပြန်ထ နေတဲ့အပြင် ပင်ပန်းတဲ့ဒဏ်ကြောင့် မျက်စိမှုန် လာတဲ့ အဖေ့အတွက် ဆေးကုဖို့ ဘာများ ထူးထူးခြားခြားထောက်ပံ့နိုင်လို့လဲ၊ ဘဝနဲ့ရင်းပြီး လုပ်ကျွေးခဲ့တဲ့ အဖေ့အတွက် ဘဝနဲ့ရင်းပြီးပြန်ပြုစု စောင့်ရှောက်မယ်လို့ ဘယ်တုန်းကမှ ကတိမပေးဖြစ်ခဲ့ပါဘူး။ အမေကကော ကျွန်တော့်ကိုယ်ဝန် လေးလေးပင်ပင်ကို အန္တရာယ်မဖြစ်အောင် ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်ခဲ့ရတာ မဟုတ်လား၊ ကလေးက ထွားလွန်းလို့ ရွာမှာမမွေးနိုင်ဘဲ ညတွင်းချင်း တကူတိုက်နယ်ဆေးရုံကို မြစ်ဖြတ်ပြီး လှေတစ်တန်၊ လှည်းတစ်တန်သွားလို့ အသက်နဲ့ရင်းပြီး ကျွန်တော့်ကိုမွေးပေးခဲ့တာပါ။ အမေ့အတွက် အသက်နဲ့ရင်းပြီး သားတစ်လှည့် ပြန်လုပ်ကျွေးပါ့မယ်လို့ တစ်ခွန်းတောင်မပြောဖြစ်ခဲ့ပါလားဗျာ။

အိပ်ရာပေါ် ဆတ်ကနဲထထိုင်ပြီး မနေနိုင်မထိုင်နိုင်တုန်လှုပ်သွားခဲ့ပါတယ်၊ တုန်ရီလာတဲ့ တစ်ကိုယ်လုံးရဲ့ အကြောအခြင်တွေဟာ ရင်ဘက်ကို စုပြုံထုနှက်ကြတယ်။ ဟင်း-ကနဲ ပင့်သက်ရှိုက်မော လျှော့ချလိုက်တဲ့အခိုက် လည်ချောင်းဝရောက် အောင် ဆို့နစ်နေတဲ့ ပူပင်သောကဝေဒနာဟာ မျက်ရည်ထွက်ပေါက်အဖြစ် ရှာဖွေစီးဆင်းခဲ့ကြပါပြီ။ ဝမ်းနည်းကြေကွဲလွန်းလို့ အော်ငိုမိပါတော့မယ်။ ကျွန်တော် အတင်းကြိတ်မှိတ်မခံစားနိုင်တော့ပါဘူး။ ကုတင်ပေါ်က ဆင်းလို့ အိမ်အပြင်ကို ပြေးထွက်ခဲ့တယ်။ အိမ်ရှေ့တန်းလျားပေါ်မှာ အားပါးတရ ငိုကြွေးမိပါတော့တယ်။

'မင်းအခုမှ နောင်တရနေသလား၊ မိဘကို ပြစ်မှားချင်တဲ့ လူမိုက်ကောင်ရဲ့ အခုမှလာငိုမနေနဲ့' ဆိုပြီး ကိုယ့်လက်နှစ်ဖက်နဲ့ တစ်ကိုယ်လုံးထုရိုက် ထိုးကြိတ်မိပါတော့တယ်။ အဖေရယ်. . . အမေရယ် လို့ တတွတ်တွတ် ရွတ်ရင်း ငယ်ရုပ်သွင်တွေ ပြန်မြင်နေရပါပြီ၊ ရှိုက်ကြီးတငင်ငိုလို့ဝတော့မှ ထိုင်ရာကထပြီး စိတ်ဖြေရာ ရလိုရငြား မြို့ထဲဘက် ထွက်လာခဲ့ပါတယ်။ မြစ်ကမ်းနဖူးတံတားထိပ်မှာရပ်ရင်း မြစ်ပြင်ကို ငိုင်ငိုင်ကြီးကြည့်နေမိတယ်။ ဟောဒီ တနင်္သာရီမြစ်ကမ်းတစ်နေရာမှာ အမေတို့ရဲ့ရွာကလေးရှိနေတယ်လေ။ ရေ့တူရူက မြစ်ရေပြင်ကြီးဟာ ငြိမ်သက်အေးချမ်းစွာ စီးဆင်းနေတယ်။ ရေစီးကြောင်းမှာ အတွေးတွေမျောထည့်လိုက်ပြန်တယ်။

(ဇာတ်သိမ်းပိုင်း ဆက်လက်ဖတ်ရှုပါရန်)

အောင်နိုင် (ဓမ္မပုံရိပ်ဖော်)

သဗ္ဗေသတ္တာဝေရနေယျာ ဟိုဟာမ မပါစေရပါဘုရား

ခင်သူဇာမြင့်

ဖျူးမြို့ဒက္ခိဏာရုံစာသင်တိုက်ကြီးတွင် ကိုရင်ဝေပုလ္လနှင့် ကျောင်းသားကြီးမောင်ထွန်းရီတို့ ဆွမ်းစားကျောင်းဝေယျာဝစ္စပြုလုပ်ကြရင်း စကားများ ရန်ဖြစ်ကြပြီး လူငယ်များပီပီ ဒေါသကို မထိန်းနိုင်ကြဘဲ ထိုးကြ၊ နှက်ကြ၊ ရိုက်ကြသည်။

ထိုကိစ္စကို ပထမဆွမ်းစားကျောင်းဘုန်းကြီးက ဖြေရှင်းပေးလိုက်သည်။ နောက် ဆရာတော်ကြီးက သိသွား၍ ညဘုရားရှိခိုးအပြီး ကျောင်းသား ကိုရင် ဦးပဥ္စင်းများကို ဆုံးမဩဝါဒပေးသောအခါ ကိုရင်ဝေပုလ္လနဲ့ မောင်ထွန်းရီတို့ ဘုရားရှိခိုးပြီးတိုင်း တို့တစ်တွေ နေ့စဉ်မေတ္တာပို့ကြ အမျှဝေ ကြတယ်။ မင်းတို့ကော တစ်ဦးပေါ်တစ်ဦး မေတ္တာ ထား မေတ္တာမပို့ကြဘူးလား' ဟု မေးသည်။ နှစ်ဦးစလုံးက

'မေတ္တာပို့ကို ဆိုပါတယ်ဘုရား' ဟု လျှောက်ထားသည်။

'အေး မေတ္တာပို့တယ်ဆိုတာက အရင် ကိုယ့်ကို စိတ်အေးချမ်းအောင် အဟံ အဝေရော ဟောမိ၊ အဗျာပဇ္ဈောဟောမိ အနိဃော ဟောမိ ဆို ပြီး မိမိကိုယ်ကို ရန်မရှိအောင် ကြောင့်ကြမှုမရှိအောင် စိုးရိမ်မှုဒေါသမရှိအောင် အရင်ပို့ပြီးမှ မိမိမှာ မေတ္တာလုံမှ အခြားသူတွေကို သဗ္ဗေသတ္တာ၊ သဗ္ဗေပါဏာ သဗ္ဗေဘူတာ သဗ္ဗေပုဂ္ဂလာစသည်ကို ပို့ရတယ်လေ။ ကိုယ့်ကိုယ်မှ မေတ္တာမလုံဘဲ သူတစ်ပါးကို မေတ္တာပို့လို့ ဘယ်ကလာ အကျိုးရှိမှာလဲ ယခုလဲ မင်းတို့ကိုယ့်ကို မေတ္တာပို့တော့ဆိုတယ်။ တစ်ဘက်သူကို မေတ္တာမထားတတ်ကြဘူး၊ မေတ္တာမထားတတ်ကြလို့ မင်းတို့နှစ်ယောက် တစ်ဦးကိုတစ်ဦး ဒေါသတွေဖြစ်၊ မေတ္တာတွေပျက်ပြီး ရန်ဖြစ်ကြ ထိုးကြ ကြိတ်ကြတာပေါ့ကွယ် အဲဒီလို ဒေါသ စိတ်တွေ မထားရဘူး၊ ကိုယ့်ကျောင်းနေဘက်အချင်းချင်းတွေ မေတ္တာထားရမယ်။ ကဲ ဝေပုလ္လမင်းက သင်္ကန်းဝတ်ကိုရင်ဆိုတော့ မင်းက မေတ္တာစိတ်တွေမွေးရမယ် ဟုတ်ပြီလား၊ ကဲ မောင်ထွန်းရီ အပါအဝင် အားလုံးအပေါ် မေတ္တာထားနိုင်တယ်မဟုတ်လား' ဟု ဆရာတော်က ဩဝါဒပေးရင်မေးသည်။

'ဒီကောင်ထွန်းရီမပါ အားလုံးအပေါ် မေတ္တာထားနိုင်ပါတယ်ဘုရား' ဟု ကိုရင်ဝေပုလ္လက လျှောက်ထားလိုက်ရာ အားလုံးတအုံးအုံး တသောသော ရယ်မောပွဲကျသွားကြသည်'

'အင်း အင်း မင်းက ဇီခင်ရွာက ဖိုးခင် မေတ္တာပို့သလို သဗ္ဗေသတ္တာ အဝေရာ ဟိုဟာမ မပါပါဘုရားဆိုတဲ့ မေတ္တာပို့ နှင့် ပို့မယ်ကိုရင်ကိုးကွဲ့' ဟု မိန့်ကြားရာ ဖိုးခင်မေတ္တာပို့ပုံကလေး အကျယ် သိပါရ စေဘုရား'ဟု စာချဘုန်းကြီးတစ်ပါးက လျှောက်ထားသည်။

'အေး ရှေးက ဇီခင်ရွာမှ ဖိုးခင်ဆိုတာ ရှိတယ် သူက ဘုရား တရား သံဃာကို အလွန်ကြည်ညိုတယ်၊ ညစဉ် ဘုရားရှိခိုးမေတ္တာပို့တယ် အလုပ်ကိုတော့ လက်ကြောတင်းအောင် မလုပ်ဘူးတဲ့ ဆရာယောင် ယောင် သမားယောင်ယောင် ဘာသာရေးဆရာ ယောင်ယောင် လုပ်နေတာက များတော ဇနီး က မနှစ်မြို့လေတော့ အမြဲရန်တွေအပြစ် ပြော အဆူခံရသတဲ့။ အဲဒီလို မယားရန်တွေ့ အဆူ ခံရလေတော့ မယားကို မေတ္တာမထားနိုင်တော့ဘဲ ညဘုရားရှိခိုးပြီး မေတ္တာပို့တော့ 'သဗ္ဗေသတ္တာ ဝေရနေယျာ ဟိုဟာမ မပါ ချမ်းသာကိုယ်စိတ်မြဲပါ စေ' လို့ မေတ္တာပို့သတဲ့။ ယခုလဲဘဲ ကိုရင်ဝေပုလ္လက သဗ္ဗေပုရိသာ ထွန်းရီမပါ ချမ်းသာကိုယ်စိတ်မြဲပါစေ၊ မေတ္တာပို့မှာပေါ့ ဟုတ်လား' ဟု မိန့်ကြားရာ ဦးပဥ္စင်း ကိုရင်ကျောင်းသားများ တသောသော ရယ်မောကြလေတော့သည်။

ခင်သူဇာမြင့်

စာမျက်နှာ ၃၂ မှ

လုပ်ငန်းဆိုင်ရာ လုပ်ငန်းများကို ကိုယ်တိုင်လည်း လုပ်နိုင်သည်။ သူတစ်ပါးကိုလည်း ခိုင်းစေတတ်သည်။ ထကြွလုံ့လနှင့် ပြည့်စုံသူများဖြစ်ကြသည် စသည့် "အားမာန်"များသည် ယနေ့ခေတ်အများ ပြည်သူများ နည်းယူလိုက် နာဖွယ်ကောင်းသော ပေသည်။

ရှေးခေတ်လယ် သမားကြီးများသည် စည်းစိမ်ဥစ္စာတို့ကို ရရှိရန် ထကြွလုံ့လပြည့်စုံကြသည့် အပြင်ရရှိသော ဥစ္စာကို ကြိုးစား စုဆောင်းသည်။ ချွေတာကြသည်။ အပင်ပန်းခံ နိုင်ကြသည်။

ဤသို့ ကြိုးစား ရှာဖွေ၍ တရားသဖြင့်ရသော ဥစ္စာပစ္စည်းများကို ရန်သူမျိုးငါးပါးဖြစ်သော "ရေ၊ မီး၊ မင်း၊ ခိုးသူ၊ မချစ်မနှစ် သက်သောသူ၊ အမွေခံသားဆိုးသမီးဆိုး" တို့မဆောင်ယူ နိုင်စေရန် ထိန်းသိမ်းကာကွယ်စောင့်ရှောက်မှုနှင့် ပြည့်စုံအောင်လုပ်ဆောင်နိုင် ကြသည့်အရည် အချင်းများနှင့်လည်း ပြည့်စုံသူများ ဖြစ်ကြောင်း"ကျမ်းစာ"များတွင် ဖော်ပြထားပါသည်။

အမျိုးကောင်း သားလယ်သမားများသည်"သဒ္ဓါ၊ သီလ၊ သုတ၊ စာဂ၊ ပညာ၊ ဟိရိ၊ ဩတပ္ပ"နှင့် ပြည့်စုံကြ သူများ ဖြစ်ကြသည်။ အသက်ငယ်ရွယ်သူများပင် ဖြစ်လင့်ကစား အကျင့်သီလ နှင့် ပြည့်စုံကြသည်။ အကျင့် သီလနှင့် ပြည့်စုံသော အသက်ကြီးသူများ၏ ဆုံးမမှုကို နာခံခြင်း၊ကျိုးနွံ ခြင်းရှိကြသည်။

ထိုခေတ်အချိန် အခါက လူများသည် ရောင်းဝယ်ဖောက်ကားရာတွင် အချိန်အတွယ် မှန်ကန်ခြင်း ဝင်ငွေနှင့် ထွက်ငွေမျှတအောင် သုံးစွဲကြခြင်း၊ ချိုးချိုးခြံခြံ နေထိုင်၍ ချင့်ချင့်ချိန်ချိန် သုံးစွဲခြင်း ပြောဆိုလုပ်ကိုင်ဆောင်ရွက်ရာတွင် မလျော့လွန်း မတင်းလွန်းရှိသောသဘောရှိကြခြင်း သမာသမတ် မျှတစွာ အသက်မွေးခြင်းများ ပြုလုပ်ကြသည်။

ဝင်ငွေနည်းသူ စည်းစိမ်ဥစ္စာလည်း မပြည့်စုံသူဖြစ်ပါက မိမိနှင့် မတော်မလျော် နေထိုင်ခြင်း အသုံးအစွဲကြီးခြင်း စသည့်ဆင်ခြင်တိုင်းထွာမှု နည်းသောသူများကို "ဒီလူဟာ သဖန်းသီးစားသလို စည်းစိမ်ဥစ္စာတွေကို စားသုံးနေတာပဲ" ဟု ကဲ့ရဲ့ ပြောဆိုဆုံးမကြသည်။

ဝင်ငွေများသူသည် စည်းစိမ် ဥစ္စာ ပြည့်စုံသူ ဖြစ်ပါလျက်နှင့် ဆင်းရဲစွာ နေထိုင်ခြင်း၊ တွန့်တိုခြင်း၊ မသုံးမစွဲရက်၊ မစားရက်၊ မလှူရက် ဖြစ်နေသူများကိုမူ-"ဒီလူဟာ အားကိုးရာမဲ့ပြီး သေရမဲ့လူပဲ" ဟု ပြောဆို ဆုံးမကြပါသည်။

ထို့ကြောင့် ဗုဒ္ဓ ခေတ် တောင်သူလယ်သမား တို့သည် မတင်းလွန်း မလျော့လွန်းဘဲ မျှတစွာ အသက်မွေးခြင်း မြတ်ဗုဒ္ဓ၏ တရားအဆုံးအမများကို ကျိုးနွံရိုသေစွာ လိုက်နာကြခြင်း လယ်ယာလုပ်ငန်း လုပ်ကိုင်ရာတွင် "အင်္ဂါရှစ်ပါး"နှင့် ပြည့်စုံအောင် လုပ်ကိုင်ခြင်း "ဒီဃဇာဏုသုတ်"တော်လာ အင်္ဂါလေးပါးနှင့် အကျင့်စာရိတ္တ ဆိုင်ရာ ပြည့်စုံကြခြင်း၊ အချင်းချင်း စည်းလုံးညီညွတ်ကြခြင်း၊ မိမိလုပ်ငန်းများကို ကိုယ်တိုင် ကျွမ်းကျင်ခြင်း၊ သူတစ်ပါးကိုလည်း ခိုင်းစေတတ်ခြင်း လယ်ယာလုပ်ငန်းအပြင် ကုန်သွယ်ခြင်း၊ မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းများ ပူးတွဲလုပ်ကိုင်ရာတွင် ကျွမ်းကျင်ကြခြင်း၊ ပစ္စည်းဥစ္စာများကို ရန်သူမျိုး ငါးပါးဘေးမှ ကာကွယ်နိုင်ရန် သတိရှိခြင်း၊ ချိုးခြံချွေတာစွာ သုံးစွဲနိုင်ခြင်းစသည့် အရည်အချင်းများကြောင့် လွန်ခဲ့သော နှစ် ၂၅၀၀ ကျော်က ဗုဒ္ဓခေတ်တွင် စားရေးရိက္ခာ များဖူလုံကြသည့် "တောင် သူလယ်သမားများ၏အား မာန်"များကို မျက်မှောက် ခေတ်ပြည်သူအများ နည်း နာခံယူလုပ်ဆောင်နိုင်ကြစေရန် ရေးသားလိုက်ရပါသ တည်း။

မှီငြမ်းပြုစု-

(၁)ပိဋကတ်တော် အင်္ဂုတ္တရ နိကာယ် လာ "ခေတ္တသုတ်"

(၂)ပိဋကတ်တော် အင်္ဂုတ္တရ နိကာယ် လာ "ဒီဃဇာဏုသုတ်"

ကေတုမတီမြဟသ်ာ
(လုပ်သားများကောလိပ်)

---

av;vpdwfxm;

သောင်းဇံ(ဓေဒင်)

♦ ကိုယ့်မှာရှငြား၊ ဝှက်လို့ထား
သူများရှိတာ၊ ယူစားကာ
မေတ္တာနည်းပါး၊ စေတနာရှား
အကုသိုလ်စိတ်ထား။ ။

♦ မကောင်းမှုရှောင်၊ ကောင်းမှုဆောင်
ဖြူအောင်စိတ်များ၊ ဆောင်ကြဉ်းထား
ပွားများမေတ္တာ၊ ကရုဏာ
ကုသိုလ်စိတ်ထားပါ။ ။

♦ ဆင်းရဲချမ်းသာ၊ မရွေးပါ
ကိုယ့်မှာတတ်စွမ်း၊ ကူမည်မှန်း
လှမ်းလာအများ၊ အကျိုးပွား
ဝိပါတ်၏စိတ်ထား။ ။

♦ မှားသည်မှန်သည်၊ ထိုနှစ်လီ
ကောင်းသည်ဆိုးသည်၊ မပြေပြီ
ဖြစ် တည် ပျက်တာ၊ အစဉ်ပါ
ကြိယာစိတ်ဟု၊ ခေါ်ဆိုတာ။ ။

♦ ဖြူစွမေတ္တာ၊ စေတနာ
မှန်စွာအကျိုး၊ တကယ်တိုး
ဖွံ့ဖြိုးကျန်းမာ၊ စိတ်ချမ်းသာ
ကမ္ဘာတစ်ဝှမ်း၊ အေးငြိမ်းချမ်း။ ။

သောင်းဇံ (ဓေဒင်)

ငှက်ကလေးပမာ

* မိုးအရုဏ်ကျင်း လင်းစချိန်ခါ သာရကာကျေးငှက်ကလေးတို့ ဝမ်းရေးအတွက် စာရှာထွက်ကြ မဖိုမဟူ အတူပျံသန်း နေကုန်ခမ်းထိ ပင်ပန်းသည် လည်းရှိကြသည်။

* နေဝင်ဆည်းဆာ ရောင်ယှက်ဖြာသည် သာသည့်ညခင်း လေပြေညှင်းသော် နေရင်းရပ်ထံအရောက်ပြန်ကြ ကျန်သည့်ရင်သွေး သိုက်မြုံလေးမှာ စာပေးခွံ့ကြ မြူးထူးကြ၍ ညဥ့်ယံတိတ်ဆိတ် အမှောင်ရိပ်ဝယ် တိတ်တိတ်ကလေးနားကြသည်။

* အဟိတ်တိရစ္ဆာန် ဖြစ်ကြပြန်လည်း သဘာဝမှန် အသိဉာဏ်နှင့် ညဥ့်ယံနံနက် ခွဲခြားလျက်တည်း နေထွက်အစာရှာ ဆည်းဆာအိပ်တန်း မပင်ပန်းဘူး ရွှင်လန်းစွာပဲ သက်ဆက်သည်။

* စိတ်နွမ်းကိုယ်မော ညဥ့်ရောနေ့ပါ အခါမရွေး လုပ်အားပေးမှ ဘဝပန်းတိုင် ရောက်လှမ်းနိုင်ဟု အခိုင်အမာ ယူဆပါသည့် နှမ မောင်ဖွားအတွေးမှားပြီး နားချိန်မှာနား လုပ်ချိန်ထားလျက် ကြိုးစားထမ်းရွက် နေထွက်နေဝင် ခရီးနှင်က အသွင်ကြံ့ခိုင် သည်ပန်းတိုင်သို့ လှမ်းနိုင်မည်မှာ သေအချာမို့ မာဂဓာကြွေး ငှက်ကလေးသို့ ချိန်ပေးသက်ဆက် လုပ်ဆောင်ချက်ကို နှစ်သက်လက်ခံစေချင်သည်။ ။

ယုဝတီရွှေဝါစိန်

av , &m , df rSzlef

aZnaemi

* ရှေးသရောခါ ပြည်ဗာရာ
ဖြဟ္မဒတ်မင်း မင်းပြုခါ။
မရှိရှာ မျိုးဆက်သွေး
တစ်ယောက်မှမမွေး။

* သားရွှေသွေးကိုရစေရန်
မိဖုရားတွေ သားဆုပန်။
အတန်ကြာမှ မိဖုရားကြီး
သားဦးသန္ဓေရသတည်း။

* ထိုရရှိသည့်သားကြီးမှာ
ဖြဟ္မပြည်မှ စုတေလာ။
ဗုဒ္ဓလောင်းလျာ ဧကန်အစစ်
ဘုရားအလောင်းဖြစ်။

* ချစ်လှစွာသော ထိုသားငယ်
နို့ထိန်းသည်လက် အပ်ရမယ်။
ဘယ်ဆီကမှ နို့တစ်ပေါက်
ယောင်လို့သူမသောက်။

* ဘယ်တစ်ယောက်မှ မိန်းမတွေ
သူ့ကိုချီပိုးမရပေ။
ယောကျာ်းတွေသာ ချီမှရ
ထူးဆန်းလှပေစွ။

* နို့တိုက်ရသောအခါတွင်
တင်းတိမ်ကာရ အမြဲပင်။
မဟုတ်လျှင် နို့ကိုညစ်
ထိုသို့တိုက်မှဖြစ်။

* ၂ နှစ် ၃ နှစ်အရွယ်ရောက်လာ
ပြေးတတ်ခါစအရွယ်မှာ။
မာတုဂါမ သူရှောင်ရှား
တွေ့ဖို့မလိုလား။

* (၁၆) နှစ်သားအရွယ်ရောက်လာ
ဘုရင်မင်းမြတ် တွေးမိပါ။
ငါ့မှာတစ်ခြား သားလည်းမရှိ
ကြံရခက်ပါဘိ။

* လေ့လာကြည့်ရ သူ့သားမှာ
မာတုဂါမ မလိုချင်ပါ။
မင်းရာဇာလည်း သူမပြု
ဘာမှသူမမှု။

* တစ်ခုခုတော့ လုပ်ရမည်
ဘုရင်မင်းမြတ် သူကြံစည်။
ကချေသည်မ မိန်းမလှ
သူ့အကြံကိုပြောပြ။

* ကချေသည်မ ကောင်းပါပြီ
ထိုမင်းသားကို ဖြားယောင်းမည်။
အိပ်ရာမထမှီ ထိုမင်းသား
သူ့နန်းဆောင်နားသွား။

* ဂုဏ်မင်းသား ကြားစေရန်
တီးခတ်ငြိမ့်ညောင်း စောင်းလက်သံ။
တစ်ဖန်ပြောင်းနွဲ့ ချိုကြည်အေး
သီချင်းသီဆိုပေး။

* တဖြည်းဖြည်းနဲ့ မင်းသားမှာ
ထိုတေးသံမှာ သူသာယာ။
ကချေသည်မှာ ဤသို့နည်း
မင်းသားထံသို့နီး။

* ဂုဏ်နည်းဖြင့် မင်းသားမှာ
တဏှာရာဂကပ်ငြိကာ။
ကာမအရသာ သူလျှင်သိ
ကချေသည်နှင့် ညားလေ၏။

* မိမိလက်မှ မိန်းမပျို
သူများလက်ထဲ ရောက်မည်ကို။
စိုးရိမ်ပိုတဲ့ ထိုမင်းသား
အနီးအနားရှိ ယောကျာ်းသား
သံလျက်ကိုင်၍ သူဖယ်ရှား။

* မင်းတရားကြီး မိန့်တော်ချွေ
ထိုမင်းသားကို အခုဖမ်းစေ။
ကချေသည်နှင့်အတူတကွ
မြို့ကနှင်သပ်ပါ။

* ထိုမိန်းမနှင့် မင်းသားလျှင်၊
ရွှေလက်တွဲ၍ တောကိုဝင်။
တစ်နေရာတွင် အခြေချ၊
သူတို့ပေါင်းသင်းနေထိုင်ကြ။

* မင်းယောကျာ်းက တောထဲမှာ၊
သစ်သီးသစ်ဥ လိုက်၍ရှာ။
မိန်းမမှာက ကျန်နေခဲ့၊
ချက်ပြုတ်လုပ်ကိုင်ရသတဲ့။

* ဖြစ်ချင်တော့ကွဲ့ တစ်နေ့ခါ၊
ယောကျာ်းတောထဲ သွားခိုက်မှာ။
စျာန်ဖြင့်ကြွလာ ရသေ့တစ်ပါး
မီးခိုးမြင်၍ ဆင်းခဲ့တကား။

* ရှိခိုးပန်ကြား ရသေ့ကို၊
"ကျက်ရုံ"ကလေးပဲ စောင့်ပါဆို။
ထိုခဏပင်ဇာတိပြ၊
ရသေ့စျာန်လျော့ရ။

* ဒုက္ခလှလှ တွေ့ပြီလေ၊
မိန်းမနားက မခွာနိုင်ပေ။
သို့သော်လည်းလေ အချိန်ကျ
မင်းသားပြန်လာပါ့။

* ထိုခါကျမှ သတိဝင်၊
ရသေ့ထွက်ပြေး အမြန်ပင်။
ကောင်းကင်တက်ဖို့ပြုလို့လ။
မြေပေါ် သူပြုတ်ကျ။

* မင်းသားတွေးဆကြည့်သည်မှာ၊
ကောင်းကင်ခရီးဖြင့် ရသေ့လာ။
မာတုဂါမ မာယာဖွဲ့၊
ရသေ့စျာန်လျော့ခဲ့။

၆* တကယ်အဖြစ် စဉ်းစားလျှင်၊
မိန်းမတို့သည် မာယာရှင်။
သူတော်စဉ် သူတော်မြတ်၊
သူတို့ ဖျက်ဆီးတတ်။

* မင်းသားသူမြတ် စကားစဉ်၊
ရသေ့နိုးကြားသမ္မစဉ်။
ချက်ချင်းပင်စျာန်ပြန်ရ၊
ကောင်းကင်ခရီးဖြင့် ရသေ့ကြွ။

* သိကြမှတ်ကြ နားလည်ရာ
ပညာရှိတို့မှာ
ဝေးရာ. . . ဝေးရာ. . . ထိုမိန်းမ
အဝေးဆုံးရှောင်ကြ။

ယခု 'စူဠပလောဘနဇာတ်' ကို မြတ်စွာဘုရား ဇေတဝန်ကျောင်းတော်၌ သီတင်းသုံးနေ

တော်မူစဉ် သာသနာတော်၌ ငြီးငွေ့သည်ဆိုသော ရဟန်းတစ်ပါးကိုအကြောင်းပြု၍ ဟောကြားတော်မူခြင်းဖြစ်ပါသည်။ ထိုရဟန်းကို တရားသဘင်၌ ဘုရားရှင်က ထိုရဟန်းအားကြားရသော သတင်းမှန်သလောဟု မေးလျှင် ထိုရဟန်းကလည်း ဟုတ်မှန်ကြောင်းဝန်ခံ၏။ ထိုအခါဘုရားရှင်က ရဟန်းတို့ . . မိန်းမတို့သည် စင်ကြယ်သော ရှေးသူတော်ကောင်း တို့ကိုလည်း ဖျက်ဆီးခဲ့ကြကုန်၏။ ဤတွင် ရဟန်းတို့က လျှောက်ထားတောင်းပန်အပ်သောကြောင့် ဘုရားရှင်က ဤဇာတ်ကို ပြန်လည်ဖော်ထုတ်လျက် အတိတ်ကို ဆောင် တော်မူခြင်းဖြစ်ပါသည်။

ရှေးသရောအခါက ဗာရာဏသီပြည်တွင် ဗြဟ္မဒတ်မင်းအုပ်စိုးစဉ် သားသမီးရတနာ မထွန်းကားခဲ့။ ထို့ကြောင့် ဘုရင်မင်းမြတ်၏ မိဖုရားတို့မှာ အပြိုင်အဆိုင်သားဆုကိုပန်ကြ၏။ ကာလ အတန်ကြာသော် မိဖုရားကြီး၏ ဝမ်း၌ ဗြဟ္မပြည်မှနတ်သား တစ်ပါးသည်စုတေပြီး ဝင်စားလေသည်။ ထိုနတ်သားကား ဘုရားအလောင်းတည်း။ အမိဝမ်းမှ မွေးဖွား သန့်စင်ပြီးချိန်တွင် ကလေးငယ်ကိုရေချိုးပေးပြီး နို့တိုက်ရန် အထိန်းမိန်းမတို့လက်သို့အပ်၏။ ကလေးမှာ နို့လုံးဝမစို့ဘဲ ငိုကြွေးလေသည်။ တစ်ခြား မည်သည့် မိန်းမတို့ လက်တွင်းသို့ ချီပိုးထိန်းကျောင်း၍ပင် ပေးထား၍မရ။ သူ့ကိုယောကျ်ားသား အမတ်တို့ကသာ ချီပိုးထိန်းကျောင်းရလေသည်။ နို့စို့စိမ့်သောငှာ နို့တိုက်သောမိန်းမကို ကန့်လန့်ကာချ၍ပေးရပြီး နို့ကိုအပြင်သို့ထုတ်၍ပေးကာ တိုက်ကျွေးစေရလေသည်။ အတန်ငယ်ကြီးလာပြီး ပြေးလွှားကစားတတ်သောအရွယ်၌လည်း ထိုကလေးသည် မည်သည့်မိန်းမကိုမှ မမြင်လိုသည်ဖြစ်သဖြင့် မင်းကြီးသည် သူ၏သားတော်ကို သီးခြားစံအိမ်တွင် ထားရှိပေးရသည်။

ဤသို့ဖြင့် ဘုရားအလောင်းသည် အသက်(၁၆)နှစ်သားအရွယ်သို့ ရောက်ရှိခဲ့လေသည်။ သို့သော်ငြား ကာမဂုဏ်စည်းစိမ်တို့ကို အလိုမရှိ။ မင်းအဖြစ်ကိုလည်းမမက်မော။ ထို့ကြောင့် ဘုရင်မင်းမြတ်သည် သူ၏မျိုးဆက်ကို ရရှိရန် ကချေသည်မတစ်ဦးနှင့်တိုင်ပင်၍ မင်းသားအား ကာမဂုဏ် စည်းစိမ်၏အရသာကို သိရှိရန် မိန်းမတို့၏ မာယာဖြင့် ဖြားယောင်းသွေးဆောင်စေသည်။ ကချေသည်မလည်း ဘုရင်မင်းမြတ်၏အမိန့်အတိုင်း မိန်းမတို့၏ မာယာဖြင့် မင်းသားကို ကာမဂုဏ်နယ်အတွင်း သက်ဆင်းစေခဲ့သည်။ မင်းသားသည် ထိုမိန်းမမှ ထိုမိန်းမ၊ ထိုကချေသည်မကို တန်းတန်းစွဲဖြစ်ပြီး ထိုမိန်းမ တစ်ခြားသူ၏လက်သို့ပါသွားမည်ကိုစိုးရိမ်လျက်အနီးအပါးရှိ တစ်ခြားသောအမျိုးသားတို့အား ၎င်းလက်မှသန်လျက်ဖြင့် သတ်ရန်ဟန်ပြင်ကာ အဝေးသို့မောင်းထုတ်လေသည်။ ထိုအခါ မင်းကြီးသည် မင်းသားအား အမျက်တော်ရှ၍ ထိုမင်းသားအား ၎င်း၏ဇနီး ကချေသည်မနှင့်အတူ နေပြည်တော်မှ မောင်းနှင်ထုတ်လိုက်လေသည်။ မင်းသားနှင့် ကချေသည်တို့နှစ်ဦးသည် တောသို့ဝင်ကာ တစ်နေရာတွင် အခြေချ၍ နေထိုင်ကြလေသည်။

ယောကျ်ားဖြစ်သူမင်းသားက တောတွင်းလှည့်လည်၍ သစ်ဥသစ်ဖု၊ သစ်သီးဝလံများကို လိုက်လံရှာဖွေ၍ အိမ်၌ကျန်ရှိသော ကချေသည်မက သစ်သီးနှင့် သစ်ဖုသစ်ဥတို့ကို အစားအစာအဖြစ် ချက်ပြုတ်ဖန်တီးပေးရသည်။ တစ်နေ့တွင် ဈာန်ရ, ရသေ့တစ်ပါး ကောင်းကင်ခရီးဖြင့်ကြွလာခိုက် မီးခိုး တို့ကိုမြင်၍ အောက်သို့ဆင်းလာရာ ထိုရသေ့အား စားသောက်ဖွယ်ရာတို့ကို သူပေးလှူနိုင်ရန်အတွက် ခေတ္တဆိုင်းငံ့ပါဦးဟု ဆို၏။ ထိုရသေ့သည်လည်း ထိုမိန်းမပြောသည့် စကားအတိုင်း လိုက်နာ၍ ထိုနေရာ၌ပင် ဆွမ်းကွမ်းကိစ္စ အဝဝတို့ကို အလှူခံရန် ထိုကချေသည်မ ချက်ပြုတ်နေသည်ကို စောင့်ဆိုင်း၍နေ၏။ ထိုကာလအတွင်း၌ပင် ကချေသည်မသည် မိန်းမတို့၏ မာယာဖြင့်သွေးဆောင်ဖြားယောင်းရာ ထိုရသေ့ ဈာန်လျောတော်မူလေသည်။ ထိုမိန်းမ အနီးမှ မခွာနိုင်ဖြစ်နေတော့၏။ ထိုအချိန်တွင် တောတွင်းမှ ပြန်လာသော ကချေသည်မ၏ ခင်ပွန်းမင်းသားသည် ရသေ့၏အဖြစ်ကို တွေ့မြင်သိရှိနားလည်သွား၏။ ရသေ့ကြောက်အားလန့်အားဖြင့် ၎င်း၏ဈာန်ဖြင့် ကောင်းကင်သို့ ပျံတက်ပြီး ထွက်ပြေးရန် ကြိုးစား၏။ သို့သော် သူသည်ယခင်ကကဲ့သို့မဟုတ်တော့ပဲ ဈာန်လျောသွားပြီဖြစ်သဖြင့် ကောင်းကင်ခရီးဖြင့် ပျံမတက်နိုင်တော့ပဲ အထက်သို့တက်ရန် ကြိုးစားတိုင်း အောက်သို့သာလျှင် ပြန်၍ လျောကျလေသည်။ ဘုရားအလောင်းသည် ထိုအဖြစ်ကိုသိတော်မူ၍ မိန်းမတို့၏အစွမ်းကို ထိုရသေ့အားဟောပြ၏။ (မိန်းမတို့ကား မာယာများ၏။ ယခုမှသာလျှင် မဟုတ်၊ ရှေးအဆက်ဆက်ကလည်း သူတော်ကောင်းတို့ကိုပင်လျှင် ဖျက်ဆီးခဲ့ ဖူးပြီ။ အပါယ်သို့ကျစေတတ်ကုန်၏။ ထိုမိန်းမတို့ကို ပညာရှိတို့က အဝေးမှပင်ရှောင်ကြဉ်သင့်၏။ ၎င်းတို့သည် ယောကျ်ားဖြစ်သူကို ချစ်၍လည်းကောင်း၊ ဥစ္စာကြောင့်လည်းကောင်း မှီဝဲ၏။ ဟူ၍ မြွက်ကြားလေသည်။ ဘုရားအလောင်း၏ ဆုံးမစကားကို ကြားရသောအခါမှ ထိုရသေ့သည် သတိသမ္ပဇဉ်ဖြင့် မိမိကိုယ်ကို ပြန်လည်ထိန်းချုပ်နိုင်သည်ဖြစ်၍ လျှောကျသွားခဲ့သော ဈာန် ကိုပြန်ရ၏။ ထိုဈာန်ဖြင့် ကောင်းကင်ခရီးမှနေ၍ ၎င်းသီတင်းသုံးရာအရပ်သို့ ပြန်ကြွသွားလေသည်။

ထိုတရားကို ဟောကြားပြီးသော် သာသနာတော်၌မပျော်ပိုက်၊ ငြီးငွေ့နေပြီဆိုသော ရဟန်းလည်း သောတာပတ္တိဖိုလ်၌ တည်လေသည်။

ဘုရားအလောင်းတော်သည်လည်း ရသေ့၏ ဈာန်ဖြင့်ကြွသောအဖြစ်ကိုကြည့်ကာ ငါလည်းထိုသို့ ဈာန်အဘိညာဏ်ရရှိအောင် ကျင့်ကြံမည်ဟု စိတ်ပိုင်းဖြတ်ပြီး ၎င်း၏ဇနီး ကချေသည်မကို မြို့သို့ပြန်စေကာ တရားဘာဝနာကိုသာ ကျင့်ကြံအားထုတ်လေရာ သောသော်ဗြဟ္မပြည်သို့ လား၏။ ဇာတ်ပေါင်းလျှင်ကား ဟိုရှေးယခင်က မိန်းမတို့ကို ဝေးဝေးကရှောင်ခဲ့သော ထို 'အနိတ္ထိဂန္ဓ' မင်းသား သည် ယခုငါဘုရားဖြစ်သည်ဟုပြောကာ တရားကို နိဂုံးချုပ်တော်မူလေသည်။

ဇော်နောင်

ကျမ်းကိုး

"စူဠပလောဘန" ဇာတ်၊ ငါးရာ့ငါးဆယ်
(ညောင်ကန်ဆရာတော်)

ရာစုသစ်၏ စိန်ခေါ်မှုမျိုးစုံကို ငြိမ်းချမ်းသောစိတ်
ရဲရင့်တည်ကြည်သော
လောကအမြင်ဖြင့်
ဘဝကို ရင်ဆိုင်လျက် အောင်မြင်စွာဖြတ်သန်းနိုင်ကြဖို့
ဓမ္မဝီရဂျာနယ်
ဖတ်ကြစို့

- “လောကငြိမ်းချမ်းမှု”နှင့် သာယာစည်ပင်ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုရရှိစေရန် “ဗုဒ္ဓ ဓမ္မတရားထွန်းကားရေး၊ လောကပါလတရားကို လောကသားအားလုံး နှလုံးသွင်းလက်ခံကျင့်သုံးနိုင်ကြစေရေး လိုအပ်ပါမည်။
- ဤစာမျက်နှာနေရာတွင်၊ ဆရာကြီး ဦးရွှေအောင်၏ “ဗုဒ္ဓလောကသားတို့၏ အနိုင်းမဲ့ကျေးဇူးရှင်” (ကိုယ်ကျင့်ဗုဒ္ဓဝင်)မှ “ပါရမီတော်များကို ဖြည့်ကျင့်တော်မူခြင်း” အပိုင်း၏ အနှစ်ထဲမှ အနှစ်အစုအချို့ကို ဖတ်မှတ်လွယ်ကူကျင့်သုံးနိုင်စေရန် ရွေးထုတ်ဖော်ပြခြင်းဖြစ်ပါသည်။

အယ်ဒီတာအဖွဲ့

သုမေဓာ၏လောကအမြင်

သုမေဓာသည် လောကတစ်ခုလုံးကို ငြိမ်းချမ်းသာယာစေချင်သည်မှာ အမှန်ဖြစ်၏။ လောကတစ်ခုလုံး ငြိမ်းချမ်းသာယာအောင်လုပ်ချင်သည်မှာလည်း အမှန်ဖြစ်၏။ သို့ဖြစ်လျှင် လောကတစ်ခုလုံး ငြိမ်းချမ်းသာယာအောင်လုပ်ရာ၌ တကယ်တမ်းအားကိုးလောက်သော အရာဝတ္ထုကား မည်သို့သောအရာဝတ္ထုဖြစ်လေသနည်း?။

ဤမေးခွန်းကို သုမေဓာသည် သူ့ဘာသာသူ ဖြေ၏။ သူ့အဖြေကား **‘ကိုယ်ကျင့်သိက္ခာ’** ဖြစ်၏။ ကိုယ်ကျင့်သိက္ခာကို ထူထောင်ရာ၌ တဏှာလောဘကို သတ်ရ၏။ တဏှာလောဘကို သတ်ပါမှ လောကသည် သာယာလာမည်ဖြစ်၏၊ ငြိမ်းချမ်းလာမည်ဖြစ်၏။

တဏှာလောဘသည် ဒုက္ခကို ဖန်တီးပေး၏။ ထို့ကြောင့် တဏှာလောဘကို **‘သမုဒယသစ္စာ’**ဟု ဆိုခြင်းဖြစ်၏။ မာနဆိုသည်မှာလည်း အရင်းစစ် လိုက်လျှင် တဏှာလောဘနှင့်ပင်စပ်၏။ သောကပရိဒေဝတို့သည်လည်း တဏှာလောဘမှာပင် မြစ်ဖျားခံကြသည်ချည်း ဖြစ်၏။

အချုပ်အားဖြင့် ဆိုရလျှင် လောကဟူ၍ ရှိနေခြင်းသည်ပင် တဏှာလောဘမှ မြစ်ဖျားခံသောကြောင့်ဖြစ်၏။

ကိုယ်ကျင့်သိက္ခာကို ကောင်းမွန်ခိုင်မာအောင် တည်ဆောက်မှု

ဗဟုသုတဟူသည် လောဘကို မောင်းမထုတ်ဘဲ လောဘကို ဖိတ်ခေါ်တတ်၏။ ထိုအခါ လောဘကလည်း သူ့ချည်းမနေဘဲ မာန၊ ဒေါသတို့ကိုပါ ဖိတ်ခေါ်ပြန်၏။ ထိုအခါပညာဗဟုသုတသည် လောကလူသားတို့၏ အကျိုးစီးပွားအတွက် လုပ်လိုသော ဆန္ဒဖြင့်လုပ်ပါသော်လည်း မိမိဖိတ်ခေါ်ထားသော လောဘ၊ ဒေါသနှင့် မာန်မာနတို့ကြောင့် မိမိ၏ဆန္ဒအတိုင်း ကောင်းကျိုးဟူ၍ ဖြစ်ပေါ်မလာဘဲ ဆိုးကျိုးများသာ ဆင့်ကဲဆင့်ကဲ ဖြစ်ပေါ်လာတတ်ကြ၏။

ဤသို့ ဖြစ်ရခြင်းမှာ ပညာကို သီလ အခြေခံသော သမာဓိအပေါ်၌ မတည်ဆောက်ဘဲ၊ အခြေခံမှား အပေါ်၌ တည်ဆောက်မိသောကြောင့် ဖြစ်၏။

ထို့ကြောင့် လောက၌ ငြိမ်းချမ်းသာယာမှု ဖြစ်ပေါ်လာအောင် ဆောင်ရွက်ရာ၌ တကယ်တမ်း မှန်ကန်သောနည်းမှာ ကိုယ်ကျင့်သိက္ခာကို ကောင်းသည်ထက် ကောင်းအောင်၊ ခိုင်မာသည်ထက် ခိုင်မာအောင် တည်ဆောက်သည့်နည်းပင်ဖြစ်၏။

လောက၏ဒုက္ခသုံးမျိုး

သုမေဓာသည် လောက၏ဒုက္ခကို ထိုခေတ်အမြင်အတိုင်း သိ၏။ ပဋိသန္ဓေနေရခြင်း၊ အိုရခြင်း၊ နာရခြင်း၊ သေရခြင်းသည် ဒုက္ခဖြစ်၏။ ဤဒုက္ခမျိုးကို **‘ခန္ဓာဖွဲ့စည်းမှုဒုက္ခ’**ဟူ၍ ထိုခေတ် ပညာရှင်များက သတ်မှတ်ထား၏။ မချစ်သောသူနှင့်ပေါင်းသင်းရခြင်းသည် လည်းကောင်း၊ ချစ်သောသူတို့နှင့် ကွေကွင်းရခြင်းသည် လည်းကောင်း ဒုက္ခပင်ဖြစ်၏။ ထိုဒုက္ခကို **‘ပတ်ဝန်းကျင်ဒုက္ခ’** ဟူ၍ ထိုခေတ် ပညာရှင်များက သတ်မှတ်ထား၏။

မိမိတို့အလိုရှိသောအရာဝတ္ထုကို မရခြင်းသည်လည်း ဒုက္ခဖြစ်၏။ ထိုဒုက္ခကို **‘ကံကြမ္မာဒုက္ခ’**ဟူ၍ ထိုခေတ် ပညာရှင်များက သတ်မှတ်ထား၏။ ဤဒုက္ခသုံးမျိုးကို သုမေဓာသည် သိ၏။

ကရုဏာနှင့်ပညာ

မည်သည့်လုပ်ငန်းကိုလုပ်သည်ဖြစ်စေ၊ ပြုလုပ် သူ၌ ကရုဏာနှင့် ပညာရှိဖို့လို၏။ ဒင်္ဂါးပြားတစ်ပြားတွင် ခေါင်းနှင့်ပန်းပါရှိပါမှ အသုံးပြု၍ရသောဒင်္ဂါးဖြစ်၏။ထို့အတူပင် လုပ်ငန်းတည်းဟူသော စေတနာ၌ လည်း ကရုဏာနှင့်ပညာသည် ခေါင်းနှင့်ပန်းသဖွယ် ပါရှိရ၏။ ထိုသို့ ပါရှိပါမှလည်း လောကအတွက် အသုံးပြု၍ရသော လုပ်ငန်းဖြစ်၏။ လောကအတွက် အသုံးပြု၍ရပါမှလည်း လောက၏မြတ်နိုးခြင်းကို ခံရမည်ဖြစ်ပါ၏။

ပါရမီမြောက် သောလုပ်ငန်းများကို ဆောင်ရွက်ရာ၌ အမျိုးသမီးသည် **‘ကရုဏာ’**၏ ပုံဆောင်၍၊ အမျိုးသားသည် **‘ပညာ’**၏ ပုံဆောင်ဖြစ်၏။ယင်းပုံဆောင် နှစ်မျိုးသည် ခွဲ၍မရဘဲ၊ တစ်သားတည်းလည်းဖြစ်ဖို့ လို၏။ ဒင်္ဂါးပြား၏ ခေါင်းနှင့်ပန်းကို ခွဲ၍မရသလိုပင် ဖြစ်၏။

ဝေဒကိုတော်လှန်သူ

သုမေဓာရှင်ရသေ့ကား ငယ်ရွယ်စဉ်ကာလ၌ပင် တောထွက်ခြင်းဖြစ်သဖြင့် ဝေဒကို တော်လှန်သူ ဖြစ်၏။ ဝေဒကိုတော်လှန်နိုင်သဖြင့်လည်း အလောင်း တော်ဖြစ်လာရခြင်းဖြစ်၏။

သုမေဓာကား ဝေဒခေတ် ပညာတတ်ပင် ဖြစ်၏။ ထိုခေတ်က ပညာရေးမှာလည်း ဝေဒပညာ ရေးသာ ဖြစ်၏။

သူ၏တပ်မက်ဖွယ်ကောင်းသောပစ္စည်း ဥစ္စာများကို စွန့်၍ သခ်မ်းကျောင်းကို မှီဝဲ၏။ ထို့နောက် သခ်မ်းကျောင်းကိုစွန့်၍ သစ်ပင်ရင်းကို မှီဝဲ၏။ အစာအာဟာရနှင့်ပတ်သက်၍လည်း ရွာဆွမ်းကိုစွန့်၍ သစ်သီးသစ်ဖုများကို ရှာဖွေမှီဝဲ၏။ ထို့နောက် သစ်သီးသစ်ဖုများ ရှာဖွေခြင်းကိုစွန့်၍ အလိုလိုကြွေကျသော သစ်သီးများကိုသာ ဘုဉ်းပေး၏။ တစ်စတစ်စ ရုန်းထွက် ခြင်းဖြစ်၏။

(ဆက်လက်ဖော်ပြပါမည်။)

ဓမ္မဝီရသည် ဗုဒ္ဓ၏ ထေရဝါဒဓမ္မ တရားစစ် တရားမှန် ထွန်းကားရန်ဖြစ်သည်

ဓမ္မဝီရဂျာနယ်

DhammaVira Journal

ဓမ္မဝီရ
ရသအမှန်၊ တရားမှန်သာ
အားခွန်ပြည့်ဝ၊ နှလုံးလှ၍
ဘဝအနေ၊ အလှဝေလျက်
အနေလည်းတတ်
အသေမြတ်အောင်
မချွတ်ထောက်ပံ့၊ ကူညီအံ့။
ဇော်နောင်

International Religious network media NEWS

Dhamma Dew

My mind is My home

ကိုယ့်စိတ်သည် ကိုယ့်အိမ်ဖြစ်သည်

By Sorcha Ni Bhearain, The Bangkok Post, May 26, 2009
TRANSLATED Into Myanmar Language
by Dhamma Vira Thandar, ITBM University, Yangon

ဓမ္မဝီရ-သန္တာပြန်ဆိုတင်ပြသည်

(continue from last week)

I have no friends, I make my mind my friend.

ကျုပ်မှာ အပေါင်းအသင်းဆိုတာလည်းမရှိဘူး၊ ကျုပ်ရဲ့စိတ်ကို ကျုပ်ရဲ့ မိတ်ဆွေအပေါင်းအသင်းဖြစ်လာအောင် ကျုပ်လုပ်နေရတယ်။

See how beautiful and how true it is, If your mind is not your friend, then I don't you can have any friends. If you are yours own enenmy, how can you makes friends with anybody else?

ဒါဟာ ဘယ်မျှခေလက်မှန်ကန်ပြီး ဘယ်မျှလောက် လှပကောင်းမွန်နှစ်ခြိုက်စရာကောင်းလိုက်သလဲဆိုတာကို မြင်အောင်ကြည့်စမ်းပါ။ အကယ်၍ သင့်စိတ်သည် သင်၏ မိတ်ဆွေအပေါင်းအသင်းမဖြစ်နိုင်ဘူးဟုဆိုခဲ့ပါလျှင် သင့်တွင် မိတ်ဆွေအပေါင်းအသင်းဟူ၍ တစ်ယောက်တစ်လေမျှပင် ရှိမည်ဟု ကျွန်ုပ်မထင်မိပါပေ။ ထို့ထက် သင်ကိုယ်တိုင် ကိုယ်ကသင်၏ ရန်သူဖြစ်နေခဲ့မည်ဆိုပါလျှင် လူတကာနှင့် မည်ကဲ့သို့ မိတ်ဆွေအပေါင်းအသင်းဖွဲ့နိုင်ပါမည်နည်း?

How can you make your mind your real friend? By practicing mindfulness. By really watching your mind by really paying attention to what you are thinking, feelings, at any moment, throughtout the day.

You will see the truth about your mind, and only when you see the truth, gradually it will become purer, and it will become your friend.

သင့်စိတ်ကို သင်၏ တစ်ကယ်တမ်း စစ်မှန်သည့် မိတ်ဆွေအပေါင်းအသင်းဖြစ်လာနိုင်အောင် သင်မည်သို့ လုပ်ဆောင်နိုင်ပါမည်နည်း။ သတိပဋ္ဌာနကျင့်စဉ်ဓမ္မတည်းဟူသော အမြဲသတိကပ်လျက် ပွားများအားထုတ်ရသည့် ကျင့်စဉ်တရားများကို ပွားများအားထုတ်ခြင်းဖြင့် ပြုလုပ်ဖော်နိုင်ပါမည်လား။ သင်၏ စိတ်ကို သင်အမြဲသတိကပ်လျက် တစ်ကယ်တမ်း စောင့်ကြည့်နေနိုင်ပါမည်လား။ သတိကပ်လျက် အသင့်ဖြစ်နေသော သင်၏ စိတ်ဖြစ်စဉ်တွေထဲမှ သင်တွေးတောကြံဆနေမှုများ အာရုံများနှင့် ထိတွေ့ရာမှ ဖြစ်ပေါ်လာသည့် ခံစားမှုများကို နိစ္စဓူဝ အချိန်နှင့်အမျှ ဖြစ်ပျက်နေသည့် စိတ်လှုပ်ရှားမှု တိုင်းကို သတိမလွတ်ပဲ သင်စောင့်ကြည့်ခြင်းအားဖြင့် သင်၏ စိတ်ဖြစ်စဉ်တရားများထဲမှ တကယ်စစ်မှန်သည့် သစ္စာတရားကို သင်တွေ့မြင်ရမည်ဖြစ်

ပေသည်။

သင်၏စိတ်တွင် ဖြစ်တည်လာသော သစ္စာတရားကို သင်ကိုယ်တိုင်တွေ့မြင်လာသည်နှင့် တစ်ပြိုင်နက်၊ တကယ်တမ်း စစ်မှန်သည့် သစ္စာတရားသက်သက်ကို တဖြည်းဖြည်းချင်း သင်ကိုယ်တိုင် ကိုယ်ပိုင်သိမြင်လာပြီးသည့်နောက် ယင်းသစ္စာတရားသည်သာလျှင် သင့်မိတ်ဆွေအပေါင်းအသင်းဖြစ်သည်ကို နားလည်လာမည်ဖြစ်သည်။

I have no enemy. I make carelessness my enemy.

ကျုပ်မှာ ရန်သူဟူ၍ စိုးစဉ်းမျှမရှိ။ ကျုပ်ရဲ့ ရန်သူကိုလည်း သတိမူပြီး မနေရအောင် ကျုပ်လုပ်ဆောင်ခဲ့တယ်လေ။

When we really think of it, our real enemy is not out there, outside. It's inside, in not paying attention, not knowing.

ကျုပ်တို့တကယ်တန်း စဉ်းစားဆင်ခြင်ကြည့်ကြမည်ဆိုလျှင် ကျုပ်တို့၏ တကယ့်ရန်သူအစစ်ဟာ အဝေးပြင်ပနေရာမှာ မရှိပါ။ ကျုပ်တို့ရဲ့ ကိုယ်ခန္ဓာ အတွင်းမှာပဲရှိတာကိုတွေ့နိုင်ကြမှာဖြစ်တယ်။ ဒါကို သတိနဲ့ကပ်ပြီး မရှုကြည့်မဆင်ခြင်နိုင်လို့ကတော့ သိမြင်နိုင်ကြမှာမဟုတ်ပါ။

The word]carelessness' has many synonyms. Head lessness is one, the opposite of mindfulness. Forgetfuilness is another.

"သတိမမူခြင်း" ဟူသော ဝေါဟာရစကားလုံးထဲတွင် အနက်အဓိပ္ပါယ်တူ စကားလုံးများ အများအပြားပါဝင်လျက်ရှိလေသည်။ 'အာရုံတစ်ခုတည်း၌ စိတ်ကိုတည်ငြိမ်အောင် မထိန်းသိမ်းနိုင်ခြင်း' (ဥဒ္ဓစ္စ=စိတ်ပျံ့လွင့်ခြင်း)ဟူသည့် စကားလုံးသည်လည်း တစ်ခုအပါအဝင်ဖြစ်သည်။ 'သတိပဋ္ဌာန' တည်းဟူသော 'အမြဲသတိကပ်၍တည်ခြင်း' သတိမလွတ်ခြင်း၊ သတိပဋ္ဌာန်တရားသဘောနှင့် ဖြောင့်ဖြောင့်ကြီး ဆန့်ကျင်နေသော စကားလုံးလည်းဖြစ်သည်။ ၎င်းနှင့်ဆင်တူ အနက်သက်ရောက်သော 'မေ့လျော့ခြင်း' ဟူသောဝေါဟာရစကားလုံးသည်လည်း သီးခြားရပ်တည်နေသော နောက်ထပ်ပုဒ်(စကားလုံး)တစ်ရပ်ဖြစ်သည်။

Carelessness really degrades our life and degrades our

စာမျက်နှာ ၁၄ သို့

DISPLAY & MAKE-UP BY KHIN MAUNG MOE, TAUNGGYI

အင်္ဂါနေ့တိုင်း ထုတ်ဝေသည်